

SREDA, 3. DECEMBER 2008

PRESEDSTVO: GOSPOD PÖTTERING

predsednik

(Seja se je začela ob 15.00.)

1. Nadaljevanje zasedanja

Predsednik. – Razglašam, da se zasedanje Evropskega parlamenta, ki je bilo prekinjeno v četrtek, 20. novembra 2008, nadaljuje.

2. Sprejetje zapisnika predhodne seje: gl. zapisnik

3. Sestava Parlamenta: gl. zapisnik

4. Popravki (člen 204a Poslovnika): gl. zapisnik

5. Izjave predsedstva

Predsednik. – Pred tednom dni, 26. novembra, je v Mumbaju v Indiji prišlo do vrste usklajenih terorističnih napadov. Po podatkih indijskega notranjega ministrstva je v strašnih napadih življenje izgubilo skoraj 190 ljudi, 22 od njih je bilo tujcev. V napadih je bilo ranjenih 200 ljudi, preživetje številnih pa je še vedno negotovo.

V imenu Evropskega parlamenta bi želel glede tega nesmiselnega napada na nedolžne ljudi izraziti ogorčenje, vsem družinam preminulih pa izreči globoko sožalje.

Vsem, ki so bili v napadih ranjeni, in njihovim družinam želim zagotoviti našo podporo in iskreno sožalje.

Evropski parlament močno obsoja te teroristične napade in želi v tem času žalovanja izkazati solidarnost z Indijo, njenimi ljudmi in organi. Danes smo v srcu vsi Indijci.

Terorizem je neposreden napad na svobodo, človekove pravice in demokracijo. Terorizem je poskus rušenja naših vrednot s samovoljnim nasiljem – vrednot, ki nas združujejo v Evropski uniji in državah članicah.

Gospe in gospodje, veste, da je bila delegacija Odbora za mednarodno trgovino Evropskega parlamenta v Mumbaju prav v času napadov.

Sredi žalovanja zaradi tragičnih napadov pa hkrati čutimo tudi veselje in olajšanje, da so vsi člani

parlamentarne delegacije, ki je bila tam na poti, spet z nami, živi in zdravi, saj so bili nekateri člani delegacije Evropskega parlamenta v hotelih, ki so bili v času napadov prizadeti in so bili v neposredni smrtni nevarnosti.

Vsem izražam ponovno dobrodošlico v Bruslju.

Gospe in gospodje, v naši sredini še zlasti pozdravljam: Ignasija Guardansa, ki je vodil delegacijo, Daniela Casparyja, Bélo Glattfelderja, Syeda Kamalla, Sajjada Karima, Eriko Mann, Jana Tadeusza Masiela in Mio De Vits. Čudovito je, da ste spet z nami.

(Aplavz)

Prav tako sem vesel, da so spet z nami naslednji člani Evropskega parlamenta, zato prav tako toplo pozdravljam: Alberta Rodasa, Christopherja Forda, Levento Csaši in Vladymyrja Dedobbeleerja ter člane političnih skupin Ariello Rouby in Barbaro Melis kot tudi tolmača Vincenta Capeta iz Evropskega parlamenta in samostojna tolmača Karen Twidle in Michaela Hilla.

(Aplavz)

Vsem nam je odleglo, da ste vsi v redu, in upam, da si boste kmalu tudi duševno opomogli od te strašne izkušnje.

Posebno zahvalo in priznanje namenjam ljudem v Indiji, tistim, ki so vam kljub negotovim lokalnim razmeram nudili zaščito in pomoč.

Prav tako se zahvaljujem konzulatom držav članic Evropske unije, ki so v skladu s črko in duhom evropske pogodbe pokazali solidarnost in vam v takšnih razmerah nudili pomoč.

Naj vas pri tem vse spomnim, da se vsi državljani Evropske unije, katerih matična država nima predstavništva v danem okolju – kot velja tudi za Mumbai – lahko obrnejo na konzulat katerekoli države članice EU. Takšne situacije predstavljajo pristen izraz močne solidarnosti med narodi Evropske unije.

(Aplavz)

Kolegi poslanci, danes so naše misli namenjene zlasti vsem žrtvam napadov v Indiji in njihovim družinam. Njihova smrt in okoliščine, ki so do nje pripeljale, so zločin, ki je povsem nesprejemljiv.

Na terorizem – ne glede na to, kje in kdo ga izvaja – se je treba odzvati z odločnimi ukrepi ter solidarnostjo. Evropska unija se z mednarodno skupnostjo bori proti vsem oblikam terorizma.

Pri tem nas vodijo naša načela pravne države. Boj proti terorizmu je mogoče voditi le v skladu z načeli, ki jih zagovarjamo.

*
* *

Pravkar so mi sporočili strašno novico, da je bil pred manj kot uro umorjen sedemdesetletni poslovnež, gospod Ignacio Uriá Mendizabal – pravijo, da ga je ETA, vendar še ni potrjeno – v španskem mestu Azpeitia v pokrajini Baskija.

Obsojam ta teroristični napad in želim izraziti globoko žalost in sočutje družini in prijateljem gospoda Uriá. Prav tako izražam solidarnost s španskim ljudstvom, njihovimi oblastmi in demokratičnimi institucijami.

Prosim vas, da v spomin na žrtve v Mumbaju in umorjene državljane Evropske unije v Španiji vstanete in se poklonite spominu na mrtve.

(Parlament je vstal in se poklonil z minuto molka)

*
* *

Gospe in gospodje, veliko vas je, ki v tem času nosite majhno rdečo pentljo. Prejšnji ponedeljek, 1. decembra 2008, je zaznamovala 20. svetovni dan aidsa.

Aids-HIV je strašna bolezen, s katero se po svetu vsakih 24 ur okuži približno 7 000 – ne da bi se tega zavedali. Afrika je s 33 milijoni okuženih z virusom HIV najbolj prizadeta.

Vendar se tudi v Evropi ljudje vsak dan okužijo z virusom. Po uradnih podatkih Svetovne zdravstvene organizacije WHO je bilo v letih med 1999 in 2006 v Evropi potrjenih 800 000 novih okužb – le nekaj manj kot 270 000 jih je bilo v državah članicah Evropske unije.

Najmanj vsaki deseti novo okuženi je star manj kot 25 let. S tem se poudarja potreba po zagotavljanju še več informacij in preventivnih akcijah ter zagotavljanju prostovoljnih – in hkrati anonimnih – testov.

Politično se moramo zavezati, da se bodo sredstva, namenjena boju proti tej bolezni, povečala, in sprejeti ukrepe za zgodnje odkrivanje in tako tudi najzgodnejšo možno oskrbo ter zdravljenje.

V imenu Evropskega parlamenta bi rad države članice izrecno prosil, da sprejmejo ukrepe, s katerimi se bo preprečila kakršnakoli diskriminacija ali stigmatizacija okuženih.

(Aplavz)

6. Predložitev dokumentov: gl. zapisnik

7. Vprašanja za ustni odgovor in pisne izjave (predložitev): gl. zapisnik

8. Posredovanje besedil sporazumov s strani Sveta: gl. zapisnik

9. Prerazporeditev sredstev: gl. zapisnik

10. Razpored dela

Predsednik. – Končna različica osnutka dnevnega reda za to delno zasedanje, ki jo je na svojem sestanku v četrtek, 20. novembra 2008, v skladu s členoma 130 in 131 poslovnika sestavila konferenca predsednikov, je bila razposlana. Zahtevano je bilo, da se osnutek spremeni, kot sledi:

Sreda

Konfederalna skupina Evropske združene levice/Zelene nordijske levice in Skupina Zelenih/Evropske svobodne zveze predlagata odlog glasovanja o poročilu gospe De Keyser o sodelovanju Države Izrael v programih Skupnosti kot tudi glasovanja o predlogu resolucije o isti temi.

Francis Wurtz, v imenu skupine GUE/NGL. – (FR) Gospod predsednik, naša zahteva temelji na zelo jasnem dejstvu, ki je znano vsem. Konec preteklega maja je uradna delegacija našega parlamenta, ki je predstavljala vse politične skupine, šla v Izrael in obiskala palestinska ozemlja, vključno z Gazo.

Na podlagi opažanj na kraju samem so ob koncu obiska soglasno sprejeli izjavo. Ta izjava vsebuje naslednje:

„Močno smo prepričani, da brez resnih znakov dobre volje, prevedenih v oprijemljive izboljšave na kraju samem, še ni pravi čas za nadgradnjo odnosov EU-Izrael“.

(FR) Od takrat takšnih znakov ni bilo opaziti, prav nasprotno. Zato menimo, da bi danes poslali zelo slab signal, če bi glasovali za priporočilo Sveta.

Moja skupina predlaga, da odložimo glasovanje, dokler v izraelski politiki in na kraju samem ne dobimo dokazil o teh slavnih znakih, ki jih je soglasno zahtevala delegacija, ki je pred nekaj meseci zastopala naš parlament.

Daniel Cohn-Bendit, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, včasih moramo sprejeti zelo težke odločitve. Mislim, da so spori, ki jih imamo mi v Evropi – tu v tem parlamentu – glede Izraela in Palestine vedno zelo težavni.

Ko sprejemamo odločitve, ne smemo pozabiti na samo vizijo. Pogubno bi bilo, če bi ta parlament glasoval proti predlogu o krepitvi vezi med Izraelom in Evropskim parlamentom. Ponavljam, bilo bi pogubno, če bi glasovali proti. Vendar bi bilo prav tako pogubno ta predlog podpreti, saj vsi vemo, kako težke in občutljive so razmere. V Izraelu sem bil pred 14 dnevi in sem sam videl, da niti Izraelci niti Palestinci ne vedo, kako naprej. Pogubno bi bilo, če bi z odklonilnim stališčem povečali razočaranje Izraelcev. Prav tako pa bi bilo pogubno s pritrdilnim stališčem povečati razočaranje Palestincev. Zatorej bomo, če smo inteligentni, glasovanje odložili. Kajti še vedno se moramo pogovarjati in moramo delovati. Včasih je bolj inteligentno v miru nadaljevati razpravo kot pa čustveno in prehitro sprejeti odločitev, ki prizadene ali razočara bodisi eno bodisi drugo stran.

V Evropi imamo posredovalno funkcijo, ki jo moramo obdržati. Zato predlagamo odlog tega glasovanja. Biti inteligenten včasih pomeni počakati.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, v imenu skupine PPE-DE. – (ES) Gospod predsednik, s tem v zvezi moram omeniti, da je Odbor za zunanje zadeve Parlamenta, vključno s poročevalko, gospo de Keyser, v glavnem glasoval za poročilo gospe de Keyser.

Kot smo včeraj na sestanku izraelske zunanje ministrice z Odborom za zunanje zadeve rekli, razumemo veliko zaskrbljenost tega parlamenta glede poniževanja in razočaranja, ki ju trpijo ljudje v Palestini.

In prav to so razlogi, gospod predsednik, zaradi katerih menimo, da bi ta parlament moral zavzeti stališče v obliki resolucije. Napovem lahko, da bo moja politična skupina sprejela spremembe, ki jih je levica predlagala glede vzpostavitve odnosa. Pri tem ne gre za nadgradnjo odnosov z Izraelom, gospod Wurtz, temveč je to glasovanje za resolucijo in privolitev, da se Evropski parlament glede na pooblastila, ki mu jih dajejo pogodbe, posveti pogajanjem, ki jih vodijo Evropska komisija in 27 držav članic.

Zato, gospod predsednik, menimo, da mora Evropski parlament zavzeti trdno stališče glede miru – miru na bližnjem in srednjem vzhodu – in dati soglasje za sklenitev sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju z Izraelom. To točko je zato treba obdržati na dnevnem redu, kot je odločila konferenca predsednikov političnih skupin.

(Parlament je sprejel predlog.)

Četrtek

- Nobenih sprememb

(Razpored dela je bil sprejet.)

11. Dobrodošlica

Predsednik. – Gospe in gospodje, v veliko zadovoljstvo mi je, da vam lahko povem, da se nam je na častni galeriji pridružila skupina visokih cerkvenih dostojanstvenikov in predstavnikov civilne družbe iz Bolgarije pod vodstvom njegove visokosti metropolita Domicijana iz Vidina. Naši gostje se udeležujejo seminarja o kulturni raznolikosti v Evropi, ki bo 4. decembra potekal tu, v Evropskem parlamentu. Toplo vas pozdravljam v Evropskem parlamentu v zadnjem mesecu Evropskega leta medkulturnega dialoga. Dobrodošli v Evropskem parlamentu.

(Aplavz)

12. Priprave na Evropski svet (11. in 12. december 2008) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka so izjave Sveta in Komisije o pripravah na Evropski svet 11. in 12. decembra 2008.

Jean-Pierre Jouyet, vršilec dolžnosti predsednika Sveta. – *(FR)* Gospod predsednik, predsednik Komisije, spoštovani poslanci, najprej bi se, gospod predsednik, rad pridružil vašemu sožalju, sočutju in solidarnosti do žrtev teh barbarskih dejanj v Mumbaju, in Indijcem, ki so bili prav tako žrtve teh tragedij.

Rad bi povedal, da se moramo po sprejemu gospoda Guardansa, ko je prispel na letališče Roissy, iz sodelovanja med različnimi konzulati vsi nekaj naučiti na evropski ravni, in pri tem ponavljam vaše besede, gospod predsednik; brez dvoma je treba še pred ustanovitvijo enotne diplomatske službe izboljšati usklajevanje na evropski ravni.

Na koncu bi še rad izrekel sožalje glede španskih žrtev in v imenu Sveta potrdil našo solidarnost s španskimi prijatelji in španskimi organi.

Gospod predsednik, predsednik komisije, spoštovani poslanci, bližnji Evropski svet 11. in 12. decembra – opravičujem se, ker sem pozabil omeniti podpredsednico Evropske Komisije, gospo Wallström – je izredno pomemben. Dnevni red je zelo natrpan: pričakuje se razprava o prihodnosti Lizbonske pogodbe, odzivu Evrope na mednarodno gospodarsko in finančno situacijo, boju proti podnebnim spremembam.

Glede Lizbonske pogodbe smo v stiku s Komisijo in našimi irskimi prijatelji. Na Irskem je bilo v zadnjih nekaj dneh izpeljano delo, ki presega strankarsko delitev in pri katerem ste bili prisotni kot predstavnik Evropskega parlamenta, gospod predsednik. Prav tako vas je irski parlament spraševal glede tega vprašanja. Prepričan sem, da delo te skupine vodi k trem učinkom.

Prvi je, da so irski poslanci prepričani, da Irska tvega marginalizacijo v Evropski uniji do določene mere in bo posledično kratkoročno in srednjeročno trpela.

Drugi element je, da po njihovem mnenju polno sodelovanje Irske v Evropski uniji ostaja v celoti zaželeno.

In na koncu še tretji element, ki je, da mora Irska predlagati rešitev, tako da bo ostala v srcu evropskega projekta in se bo odzvala na vse pomisleke, izražene na referendumu 12. junija.

Kot veste, irska vlada še ni formalno izrazila stališča, ki bi govorilo o tem, ali odobrava ta priporočila in ali jih želi izvajati in po kakšni metodi. Smo v stiku in do konca tedna bodo sledili še nadaljnji stiki s predsedstvom Sveta, med ministrskim predsednikom Cohenom in predsednikom Sarkozyjem.

Razumeli boste, da ne morem govoriti v imenu irskih organov. Kar pa zadeva predsedstvo Sveta, želimo pomagati našim irskim prijateljem razumeti njihove morebitne zahteve na različnih področjih, ugotoviti, katera pravna zagotovila potrebujejo, obenem pa spoštujemo in upoštevamo dejstvo, da je petindvajset parlamentov to pogodbo že ratificiralo in da v začetku 2009 pričakujemo šestindvajseto ratifikacijo ter da želimo glede dejanske uveljavitve Lizbonske pogodbe poslati jasen in pozitiven signal. To je celoten opis načrta, ki ga bomo predlagali in o katerem bomo razpravljali na tem Evropskem svetu.

Glede gospodarskega in finančnega stanja pa smo v tej dvorani že imeli številne razprave. Zato bi želel še enkrat ponoviti glavna vprašanja, saj je Evropo močno prizadela gospodarska upočasnitev. Ob soočenju z izjemno situacijo moramo pokazati, da se lahko odzovemo. Pokazati moramo enotnost in isto sposobnost sprejemanja odločitev kot oktobra, ko smo se morali usklajeno odzvati na tveganje razpada celotnega finančnega sektorja. In v tem duhu bo predsedstvo vodilo delo Sveta 11. in 12. decembra.

Predsednik Komisije, gospod Barroso, bo to izrazil bolje kot jaz, in sicer, da je Komisija 26. novembra sprejela predloge za evropski načrt za oživitev gospodarstva, ki so jih nato pregledali na ponedeljkovem Svetu za „konkurenčnost“ in na Svetu ministrov za gospodarstvo in finance. To predstavlja usklajen odziv Evrope na gospodarsko krizo, kar omogoča uporabo instrumentov Skupnosti, ki so na voljo, in omogoča, da države članice v tesnem medsebojnem sodelovanju in spoštovanju določenih načel sprejmejo ukrepe, ki so v danih razmerah najustreznejši.

Kar zadeva predsedstvo, bi rad povedal, da so predlogi Komisije premik v pravo smer. Poskusiti moramo v zvezi z Evropskim socialnim skladom, Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji in strukturnimi skladi sprostiti nerazporejena sredstva iz proračuna Skupnosti, kjer so ta na razpolago. Prav tako moramo, kot je predlagala Komisija, uporabiti več sredstev Evropske investicijske banke, računamo pa tudi, da bo vaš parlament sodeloval pri mobilizaciji institucij Skupnosti v odzivu na krizo.

Predvsem države članice so odgovorne da ob upoštevanju napovedi Komisije kot tudi drugih institucij uporabijo vsa sredstva v podporo gospodarskim dejavnostim v prihajajočem letu. Komisija predlaga skupne napore za izvajanje tistega, kar se lahko stori na ravni Skupnosti, in tistega, kar se izvaja v državah članicah, pri čemer gre za 200 milijard EUR, kar pomeni 1,5 % BDP Skupnosti. Vem, da glede teh števil obstajajo nekateri zadržki. Predsedstvu se zdi, da prizadevanja Komisije ustrezajo problemom, s katerimi se moramo spopasti, in predstavljajo potrebno spodbudo.

Dobro se zavedamo, da organi Skupnosti ne morejo zagotoviti vsega, saj so instrumenti omejeni, še zlasti proračun in njegova sredstva, in da ni vsega mogoče izvesti na ravni Skupnosti. Vendar pa morajo organi jamčiti, da so ukrepi za oživitev na nacionalnih ravneh dosledni in usklajeni, da se bo lahko dosegel kar največji skupni učinek za oživitev gospodarstva v korist Unije.

Skupaj s Komisijo mislimo, da potrebujemo ukrepe, ki ciljajo na določene sektorje in zagotavljajo prehodno podporo. Ti ukrepi morajo biti skladni z dolgoročnimi prednostnimi nalogami Unije in lizbonsko strategijo, izvajati pa jih je potrebno hitro. Prepričani smo, da mora biti glavni ukrep osredotočen na evropsko industrijo, še zlasti na industrije, ki tvorijo „hrbtenico“, kot so avtomobilska panoga, ki jo je, kot veste, gospodarska upočasnitev najbolj prizadela. V povezavi z Evropsko investicijsko banko naj bi državam članicam omogočili, da bi nudile podporo svojim proizvajalcem, da se tako podprejo prizadevanja za razvoj novih tehnologij, še zlasti čistih avtomobilov.

Prav tako moramo, kot je poudaril Svet za „konkurenčnost“, pridobiti več manevrskega prostora, da bomo podprli mala in srednja podjetja, na katere je kriza še zlasti negativno vplivala in jih trenutno ogrožajo še omejitve glede posojil, če upoštevamo nadaljevanje stanja v evropskem finančnem sektorju. Ta Svet je na bližnjih zasedanjih 11. in 12. decembra odločen pridobiti najambicioznejši celovit načrt.

O podnebnem in energetskega svežnju, gospod predsednik, pa bomo razpravljali jutri v tej sejni dvorani. V imenu Sveta bi se rad še enkrat zahvalil Parlamentu za njegov izredno konstruktiven odnos v dialogu, ki smo ga imeli o energetskega in podnebnem svežnju. Naš cilj je in bo še naprej v obdobju od tega trenutka do konca meseca doseči sporazum na prvi obravnavi. To ni niti projekt ničevosti za francosko predsedstvo niti ne gre za ugotavljanje, ali bo to še eno pero za klobukom predsedstva. To ni vprašanje. Ponavljam, da gre za to, da mora Evropa biti pripravljena, da se ob upoštevanja urnika za leto 2009 sooči z mednarodnimi časovnimi razporedi in da v Poznanju, na konferenci, ki se je ravnokar začela, prevzame zaželeno pobudo, naslednje leto novembra pa v Kopenhagenu.

Vaši poročevalci se tega dobro zavedajo. Da bi uspešno zaključili pogajanja, so med vašo dvorano in Jean-Louisom Borloojem potekale številne obsežne izmenjave. To kar si želimo, je jasen cilj predsedstva:

obstajajo cilji, sveženj, ki ga je predlagala Komisija, pa je skladen. Te cilje in skladnost je treba zaščititi. Ne smemo se oddaljevati od začetnega argumenta, ki ga je predlagala Evropska komisija.

Vgraditi je treba dva elementa: prvi element pomeni zadostno prožnost do tistih držav, ki morajo ob upoštevanju svoje geografske lege in gospodarskega razvoja svoja prizadevanja usmeriti v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, pri tem imam v mislih predvsem naše srednje- in vzhodnoevropske prijatelje; drugi element pa ob upoštevanju gospodarske krize združuje opredelitev potrebne prožnosti industrijskih sektorjev, ki jih najbolj prizadeli problemi, povezani s porabo energije. To so poteze, pri katerih zelo tesno sodelujemo s Komisijo in drugimi državami članicami, pri tem pa moramo biti enotni, da se bodo dosegli konkretni rezultati in bo med tem trenutkom in koncem leta ta sveženj tudi sprejet.

Zato je ta Svet, gospod predsednik, gospod Barroso, spoštovani poslanci, ključnega pomena. Evropa je zdaj na številnih področjih na križišču, in sicer na institucionalnem, gospodarskem in energetskem. To bo zelo naporen Svet. Sposoben se mora biti spopasti s stanjem v Evropi. Zato moramo Svet, Komisija in Parlament narediti vse, kar je v naših močeh, da se določeni cilji uspešno dosežejo. Seveda pa se zavedamo težavnosti naše naloge.

José Manuel Barroso, predsednik Komisije. – (FR). Gospod predsednik, gospod Jouyet, spoštovani poslanci, naj najprej izrazim strinjanje z vami, gospod Pöttering, glede vsega, kar ste povedali o tragediji v Mumbaju in rečem, da z vami delim mišljenje glede potrebe po duhu solidarnosti v Evropi in duhu pravega evropskega državljanstva v praksi.

Menim, da se bomo iz teh dogajanj lahko veliko naučili in pokazali stvarnost dobrih zamisli evropskega državljanstva in solidarnosti.

Gospod predsednik, spoštovani poslanci, v zadnjih nekaj mesecih se je Evropska unija res soočala z vrsto velikih izzivov, kot so bili spor v Gruziji, finančna kriza brez primere in nepričakovana recesija.

Do zdaj je Evropska unija pravilno ocenila te izredne dogodke in, v to sem popolnoma prepričan, bila v svojem delovanju uspešna. Skupna zavezanost in tesno sodelovanje vseh treh institucij in, to moram dodati, energija ter izkušnost francoskega predsedstva, so jasno pokazali koristnost in pomen evropske razsežnosti. Še zlasti Evropejcem in tudi svetu na splošno smo pokazali, da je Evropska unija kos nalogi. Sposobna se je hitro in usklajeno odzvati ter delati z roko v roki s svojimi partnerji na svetovnem odru.

Vendar bodimo drug z drugim povsem odkriti in poštenu: ključni del je še treba izpeljati v naslednjih tednih. Ker se soočamo z velikim številom izzivov in še zlasti tremi glavnimi izzivi, ki se jih je mogoče lotiti le, če tri najpomembnejše evropske institucije – Parlament, Svet in Komisija – še naprej sodelujejo in vsaka v prizadevanju za naše skupne cilje odigra svojo vlogo. Najprej je treba sprejeti odločne ukrepe, ki jih je treba, da bi se Evropa vrnila na pot gospodarske oživitve in da bi se odzvali na krizo v realnem gospodarstvu, nemudoma izvajati; drugič, pokazati je treba, da se Evropa opremlja s sredstvi, da postane vodilna nizkoogljčna družba in da tako lahko obdržimo položaj svetov vodilne sile v boju proti podnebnim spremembam; in tretjič, začrtati je treba načrt za izvajanje Lizbonske pogodbe.

Prepričan sem, da bi lahko omenil še veliko področij, še zlasti v zunanjih odnosih, kjer bi rad povedal, da smo v Komisiji ponosni, da smo sprejeli sporočilo, ki določa precej ambiciozne cilje za ustrezno politiko vzhodnega partnerstva, ker pa je časa malo, se bom osredotočil na tri izzive, ki so za decembrski Evropski svet največji.

Najprej si pogledajmo evropski načrt za gospodarsko oživitev. Med razpravo, ki je potekala pred Evropskim svetom oktobra letos, so bili problemi podvrženi učinku domin, finančna kriza pa se je že širila v realno gospodarstvo.

Teden dni pozneje je Komisija v sporočilu, ki smo ga odobrili, predlagala okvir ukrepov na ravni politike EU. Rekli smo, da je potreben ekonomski odziv na finančno krizo in da je to treba storiti usklajeno. Glede tega okvira politike, ki je bil sprejet na zadnjem neformalnem Evropskem svetu in ga je na svojem delnem zasedanju prejšnji mesec sprejel tudi Parlament, je bilo doseženo široko soglasje. Ta okvir politike je prav tako del globalne strategije, sprejete na vrhu G20, kjer je bila tudi osnova za razpravo. Pristop, ki ga priporoča ta referenčni okvir, so sprejele tudi države članice, ko so opredelile svoj potek dejavnosti.

Poleg zagotavljanja podrobno opredeljenih izvedbenih metod evropski načrt gospodarske oživitve, kot sem ga sam predstavil prejšnji teden, dviga to usklajevanje na raven ambicije.

Spoštovanje bi rad izrazil spodbudi, ki jo je Parlament v parlamentarnih odborih in razpravah na plenarnih delnih zasedanjih nudil načrtu za oživitev gospodarstva, še zlasti pa v razpravi, ki sem jo imel s predsedniki konference, predvsem pa bi se rad zahvalil predsedniku parlamenta in predsednikom različnih skupin za njihov prispevek, ki je omogočil to razpravo. Tudi pri samem izvajanju tega načrta je treba tako kot pri njegovi pripravi zagotoviti isti trajni dialog.

S predlogom injekcije za zagon gospodarstva v višini 200 milijard EUR naš načrt oživitve gospodarstva, ki vsebuje deset podrobno opredeljenih prednostnih nalog, kaže raven skupnega delovanja, ki ga doslej na evropski ravni še ni bilo. Izziv je bil ogromen, prav tako tudi tveganje, saj je bilo treba opredeliti ambiciozen načrt, ki je po svojem obsegu enak potrebi. Načrt niti ne temelji na najmanjšem skupnem imenovalcu niti ne spregleda velikih razlik med državami članicami v proračunskem in gospodarskem smislu, čeprav so vse države članice del skupnega trga in ima večina od njih skupno valuto. Zato moramo priznati, da naloga ni lahka, da je z intelektualnega in očitno tudi političnega stališča resnično dokaj težko določiti gospodarski odziv za 27 držav s tako različnimi izhodišči.

To je razlog, da nismo opredelili načrta, ki bi bil enak za vse, temveč je to usklajen načrt, ki temelji na instrumentih, ki so v Evropi že na voljo, paktu za stabilnost in rast ter lizbonski strategiji za rast in zaposlovanje, vendar pa so določeni skupni cilji, za katere si je treba usklajeno prizadevati, da bi dosegli gospodarsko oživitev.

Ta načrt je zdaj treba prevesti v stvarnost. Pojem usklajevanja ne sme prevladovati le v času dogovora, ampak tudi med izvajanjem, saj je cena za neukrepanje nesprejemljiva. Mi sami smo priča, da ljudje dnevno izgubljajo službe. Ne moremo čakati, da se bo recesija še poslabšala in se prelevila v resno depresijo.

Mislim, da lahko vsi vidimo spremenjen odnos, čeprav se ta sprememba odnosa še ni prevedla v konkretne odločitve. Vsi se dobro zavedamo, da nimamo opravka z običajnim upadom gospodarskih dejavnosti. Smo v povsem drugačnem stanju, ki ne pomeni običajnega padca gospodarskih dejavnosti; doživljamo, ponavljam, izredne okoliščine in zdaj je čas, da ukrepamo.

Vsaka institucija mora izpolniti svoje obveznosti. Komisija je to storila s predstavitvijo tega načrta in bo s tem nadaljevala, da se zagotovi njeno izvajanje. Računam na budnost Parlamenta, da bo tudi druge institucije opozarjal na njihove zaveze. Ta načrt za oživitev gospodarstva nudi potreben okvir politike za odločno in ambiciozno ukrepanje. Prepričan sem, da je načrt obenem ambiciozen in realističen; predložitev ambicioznih predlogov, ki nimajo možnosti odobritve, bi bilo brez pomena. Obenem pa je treba to ambicijo ohraniti.

Ta načrt kaže, da so nam osnovna načela, uveljavljena v paktu za stabilnost in rast ter lizbonski strategiji omogočila zagotovitev prave evropske rešitve.

To je odlična priložnost, ki jo mora Evropa zgrabiti. Mislim, da je za Evropo to resničen preizkus. To ni le preizkus njene odzivnosti v gospodarstvu, ampak tudi same zamisli o Evropi. Kaj pa je naša zamisel o Evropi? Si želimo ali ne, da bi imeli evropski odziv na evropske in globalne gospodarske probleme?

Združena v delovanju lahko Evropa dokaže, da je sposobna: zagotoviti potrebno usklajevanje, da lahko vsak v bitki uporabi vse sile; v omejenem obsegu ponuditi potrebno proračunsko spodbudo, da se zagotovi pravi učinek, obenem pa zagotavljati srednje- in dolgoročno rentabilnost višine javnih izdatkov; zagotoviti inteligentno rabo kratkoročnih orodij za povečanje dolgoročne konkurenčnosti s tem, da ubijemo dve muhi na en mah; spodbuda mora omejiti kratkoročen vpliv krize na gospodinjstva, delavce in podjetja, obenem pa olajšati prehod v smeri energetskega manj intenzivnega gospodarstva ob hkratni podpori reform za evropsko konkurenčnost v srednje- in dolgoročnem obdobju; zagotoviti, da so vsi ukrepi prežeti s ključnimi obvezami solidarnosti in socialne pravičnosti, ki se mora v času krize osredotočiti predvsem na najbolj ranljive.

Zato smo zastavili tri jasne prednostne naloge, tri temeljne kamne za strategijo, ki upošteva potrebe najbolj ranljivih sektorjev družbe kot tiste prednostne naloge, ki predstavlja podlago tudi vsem ostalim.

To ni čas za omejevanje ukrepov na nacionalno raven. To naj nam bo povsem jasno. To je sporočilo, ki bi ga rad poslal Evropskemu svetu, in vem, da lahko računam na Parlament, da bo odzvanjal moje sporočilo. Le rešitev na evropski ravni bo imela potreben obseg in vpliv v korist vseh.

Podpora Parlamenta je bistvena. Zato bi vas rad prosil, da pregledate nove predloge, pospešite postopke in prilagodite okvir evropskega proračuna. Tudi tu moramo biti jasni. Mislim, da bi bilo povsem protislovno, če bi zdaj od držav članic zahtevali dodatne napore v zvezi z njihovimi proračuni, povečanjem proračunov, na evropski ravni pa ne bi bili sposobni uporabiti vsa namenska sredstva, ki so na razpolago v proračunu Skupnosti.

Komisija je, tako mislim, pripravila dober predlog, ki pravi, naj bi se vsa neporabljena namenska sredstva porabila v podporo določenih programov in uvedbo določenih evropskih ukrepov bodisi za medsebojne povezave, inovacije, podnebju prijazne energije ali za politiko gospodarske oživitve, ki v srednjeročnem obdobju prav tako kaže polno možnosti. Mislim, da je to najmanj, kar bi morali storiti.

Predvsem pa vas vabim, da našim sodržavljanom razložite, kako Evropska unija zagotavlja zaščito, ne z ukrepanjem v imenu držav, ampak ravno nasprotno, z združevanjem prizadevanj, da se v dobro vseh naših državljanov spodbudi povpraševanje in ponovno vzpostavi zaupanje.

Druga točka na dnevnem redu Evropskega sveta so podnebne spremembe. Vem, koliko časa in pozornosti je ta parlament posvetil svežnju o podnebnih spremembah in energetiki. Pokazali ste, da je to eden najpomembnejših političnih, gospodarskih in „civilizacijskih“ projektov našega časa. Ko se bomo ozrli nazaj na odločitev, ki se bo izkazala kot zgodovinska, se bo vaša podpora cilju in vaš doprinos temu, kako naj bi to dosegli, izkazala kot neprecenljiva.

Skoraj leto je že, odkar je Komisija pripravila svoje predloge. V tem času smo lahko videli velik gospodarski upad. V času intenzivnega pritiska smo bili priča razumljivi zaskrbljenosti industrije.

Zavezanost glavnemu cilju pa nikoli ni bila vprašljiva: doseči cilje 20/20/20 do leta 2020; pokazati pot globalnemu dogovoru v Kopenhagnu naslednje leto ter dokazati, da smo resni in resno mislimo, ko se pogovarjamo o teh vprašanjih.

Seveda je treba še veliko storiti, preden bosta Svet in Parlament dosegla končni dogovor. Tako naj bi to bilo. To so bistvene odločitve, ki vplivajo na življenje vsakega Evropejca. Zato si zaslužijo, da se jih resno lotimo. To moramo pravilno zastaviti.

Evropski svet naslednji teden bo ključnega pomena za dosego sporazuma med voditelji držav in vlad 27 držav. Vendar pa, čeprav je sporazum med 27 državami potreben pogoj, sam po sebi še ni dovolj. Verjemite mi, da je Komisija tista, ki najbolje ve, da Parlament kot zakonodajalec igra ključno vlogo. Vedno znova dokazujete, kako nepogrešljiv je vaš prispevek ne le zaradi demokratične legitimnosti evropske zakonodaje, ampak tudi zaradi njene učinkovitosti.

Vaše delo je pri oblikovanju širokega soglasja o osnovnih delih zakonodaje z nadnacionalno podporo in podporo vseh strank bistveno. Potrebovali vas bomo, da to vlogo odigrate tudi pri podnebnem in energetskem svežnju. V nedavnih dialogih se je že veliko doseglo. Prepričan sem, da lahko tudi preostanek poti prepotujemo skupaj. Resnično verjamem da bi na Evropskem svetu lahko in morali doseči dogovor – in pozdravljam prizadevanja zelo delovnega francoskega predsedstva Sveta, s katerim Komisija zelo dejavno sodeluje. Zato predlagam, da takoj po Evropskem svetu njegov rezultat obravnavamo v dialogih z Evropskim parlamentom, da bi zgladili preostale razlike in politični dogovor prevedli v pravna besedila.

Prepričan sem, da bomo delo lahko pravočasno zaključili ter pokazali, da si je za podnebje, energetsko varnost in gospodarsko rast mogoče in treba prizadevati z dajanjem vzajemne podpore. To je najboljša sporočilo, ki ga lahko pošljemo pred evropskimi volitvami kot tudi pred prevzemom mandata naslednjega predsednika Združenih držav in ob upoštevanju Kopenhagna. Zavežujem se, da bo Evropska komisija z vami neutrudno sodelovala, da bo to mogoče.

In seveda bodo tudi takšni, ki bodo zatrjevali, da je v sedanjih razmerah razpravljanje o Lizbonski pogodbi odvrčanje pozornosti. Ti bodo v zmoti. Danes se Evropska unija v smislu spodbujanja ekonomskega in socialnega blagostanja državljanov izkaže bistvenejša kot kdaj koli prej. To, da se ji ponudi orodja za izvedbo te naloge učinkoviteje in bolj demokratično, ni motnja. Je nuja. Vse krize, ki smo jih doživeli, so poudarile to potrebo.

Prepričan sem, da je Evropska unija pokazala veliko zrelosti v odzivu na glasovanje „proti“ na Irskem, ko je spoštovala rezultat, irskim organom pa dala čas, da predelajo in analizirajo ter ugotovijo, kako se lotiti situacije.

Evropa je predvsem pokazala svojo odločenost, da nadaljuje v smeri nagrade, ki je nova pogodba. Države članice nadaljujejo z ratifikacijo. Komisija si tako kot ta parlament še naprej prizadeva za Pogodbo. In skupaj z Irsko – ne proti njej – smo delali, da bi našli pravo pot naprej.

Uveljavitev Lizbonske pogodbe je še vedno nuja. Ostaja potreba po spoštovanju odločitev, sprejetih v 25 parlamentih, kjer so pogodbo že ratificirali. Najpomembnejši cilj Evropskega sveta pa mora biti določitev

zanesljivega načina, ki bo tudi Irski omogočil ratifikacijo. Do konca naslednjega tedna moramo imeti načrt, ki nas bo popeljal iz te brezizhodnosti.

Leto 2008 bo zapisano v zgodovini kot leto, ko se je Evropska unija soočala z nekaterimi od najtežjih preizkusov. Prav tako pa mislim, da se je izkazala kot dovolj neomajna, dovolj odločna in dovolj drzna, da se spopade s tem izzivom. Naslednjih nekaj tednov izkoristimo, da bomo za prihodnost zagotovili zapuščino močnejše, bolj ambiciozne Evropske unije.

(Aplavz)

Joseph Daul, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospod predsednik, gospod Jouyet, predsednik Komisije, gospe in gospodje, Evropski svet bo naslednji teden v glavnem pregledoval odziv na sedanjo gospodarsko krizo in sam bi najprej želel izraziti spoštovanje Evropski komisiji. Od začetka finančne krize je predstavila veliko število dokumentov, usmerjenih v prenovu globalne finančne ureditve. Načrt za oživitev gospodarstva, ki so ga predstavili prejšnji teden in ga pozdravljamo, dopolnjuje vse te ukrepe in predstavlja primerno orodje za odziv na sedanje težave.

Tako kot Komisija menimo, da je treba načrt za oživitev gospodarstva izvesti čim prej, in tako kot Komisija menimo, da je usklajevanje teh ukrepov za oživitev gospodarstva ključ do uspeha. Gospodarstvo in socialna kohezija v naših državah predstavljata temeljno prednostno nalogo. Da pa bi svoje probleme lahko rešili dolgoročno, moramo pokazati tako odločenost kot odgovornost. Predlogi Komisije, usmerjeni v združevanje vseh političnih vzvodov, ki so na voljo za boj proti tej krizi na evropski in nacionalnih ravneh, predstavljajo odličen pristop.

Naša prednostna naloga mora biti, da po najboljših močeh preprečimo navzdol obrnjeno spiralo, ki vodi v recesije. Ponovno je treba pridobiti zaupanje potrošnikov, kajti le to lahko hitro spremeni stanje. Zelo me žalosti, ker nekatere politične skupine ne delijo tega mnenja in nameravajo izkoristiti krizo ter poskušajo pridobiti politično prednost. Cilj desne sredine, naš cilj, niso pompozni slogani, ampak ponovna vzpostavitev stabilnosti, zagotovitev rasti, delovnih mest in pika.

Naš cilj je tudi pokazati Evropejcem, kaj je treba braniti za vsako ceno: naš model socialnega tržnega gospodarstva, ki nam ga zavida ves svet in za katerega se moramo boriti, kajti že samo to lahko zagotovi in jamči socialno kohezijo. Če bi bil kapitalist, bi ga vsi poznali!

Ob soočenju s krizo, ki zahteva resne, realistične in pragmatične ukrepe, nekateri raje obtožujejo opozicijo, da bi skrili svoje lastne grehe. Zelo dobro se zavedamo resnosti te krize, prav tako pa se zavedamo svoje dolžnosti, da ukrepamo na podlagi naših vrednot in pragmatičnega urejanja zadev, da vzpostavimo pravo ravnovesje med kratkoročnim in dolgoročnim.

Ukrepi, ki so postali nujni kot posledica sedanjih problemov, ne smejo ogroziti naše prihodnosti. Zato podpiramo pristop Komisije, ki svoje dejavnosti umešča v okvir Lizbonske strategije za rast in zaposlovanje. Ta strategija je res najboljša zagotovilo za ohranitev našega socialnega modela; vsaka druga strategija bi bila neodgovorna. Vendar pa sprejem ukrepov za oživitev gospodarstva ne pomeni, da lahko države članice zatajijo strukturne reforme, ki so bistvene za prilagoditev njihovega gospodarstva.

Gospe in gospodje, Evropski svet bo prav tako v veliki meri posvečen podnebnju in energetskega svežnju, ki ju je francosko predsedstvo povsem upravičeno zastavilo kot eno ključnih prednostnih nalog. Pogajanja se nadaljujejo glede večine dokumentov v svežnju in pozivam vse, ki sodelujejo v njih, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da dosežejo zadovoljiv sporazum.

Globalno segrevanje je stvarnost, ki je niti finančna kriza niti sedanja gospodarska kriza ne spremenita. Evropska unija mora s sprejetjem odgovornega političnega odnosa, ustreznega glede na sedanje stanje, svojim svetovnim partnerjem pokazati pot. Pri tem se mora njen boj proti podnebnim spremembam nadaljevati.

Dejstvo, da je bil glede enega od dokumentov v podnebnem in energetskega svežnju dosežen napredek, je zelo pozitiven znak in dokaz, da obstaja resnična želja po napredku glede teh besedil, kar pozdravljam. Spoštovanje izkazujem odločenosti francoskega predsedstva, ki se je zelo trudilo doseči sporazum. Prav tako bi rad izrazil željo, da bi naši irski kolegi Evropskemu svetu predlagali načrt, ki bi bil hkrati realističen in ambiciozen ter bi zagotovil časovni raspored za zaključek institucionalne brezizhodnosti.

Ta kriza nam še enkrat pove: Evropa mora biti sposobna sprejemati odločitve bolj učinkovito in bolj demokratično. Na koncu bi se rad Komisiji zahvalil za projekt vzhodnega partnerstva, ki ga nameravajo predlagati Svetu.

Predsednik. – Če bi zdaj dejal, da ste vedno vzorni, bi se to morda razlagalo kot pristransko.

Poul Nyrup Rasmussen, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, v Evropi imamo zdaj 17 milijonov brezposelnih. Če ne bomo ukrepali, bomo v enem letu imeli že 21 milijonov brezposelnih in kar 25 milijonov brezposelnih na začetku leta 2010.

Ta skupina je 14. novembra rekla, da potrebujemo jasen cilj, za konec tedna pa je isto povedala Stranka socialistov in socialdemokratov. Naš cilj mora biti, da ne dopustimo padanja ravni zaposlenosti. Ta jasen cilj ohranjanja ljudi na delovnih mestih bo opredelil našo finančno spodbudo. Delovna mesta bomo izgubljali, vendar bomo ustvarili nova, na katerih bodo ljudje ostali. Kar pogrešam v programu Komisije, ni smer, ampak ambicija in resnično usklajevanje.

Vem, da je to težko. Prosim vas, ne recite, da je združevanje naporov – kar vedno zatrjujejo vlade – usklajevanje, ker to ni res. Z vami delim to srčno željo po usklajevanju, vendar naj bi združili napore – ta parlament in vi in predsedstvo Sveta – in vlade prosili, da bi že enkrat razumele, koliko dodane vrednosti lahko dobite, če stvari izvajate usklajeno. Vi in jaz veva, da lahko tako učinek v državah članicah podvojimo.

Moja druga točka je ta. Če boste to storili, prosim vas in predsednika Sveta, da to vprašanje zastavite svojim kolegom, voditeljem držav in vlad v Svetu: če želimo doseči raven zaposlenosti, koliko sredstev potrebujemo? Opravi sem makroekonomske izračune, ki kažejo, da moramo vlagati – tako kot je to storila španska vlada – odstotek BDP ne le naslednje leto, temveč tudi v letih 2010 in 2011. Sicer ne bomo obstali na tej ravni.

Kako pa naj to storimo? Predlagal bi naslednje: da vi, predsednik Komisije, naredite seznam prednostnih nalog, ki jih opredelujeta naša pametna zelena strategija in lizbonski cilji, in kjer bi 27 držav članic zatrdilo, da se strinjajo z vami in Svetom glede tega seznama. Potem pa pokažimo Nemčiji, Franciji, Italiji – vsem nam –, koliko dodane vrednosti lahko pridobimo, če stvari delamo skupaj. Potem pa začrtajte časovni razpored, ki na primer pravi: če bodo odločitve sprejete pred Božičem, se bomo, da bi ovrednotili učinke, spet srečali februarja, pred pomladjo. Potem bomo spomladi pripravljeni na oblikovanje drugega svežnja ter jeseni tretjega svežnja kot del dolgoročne strategije za zagotavljanje naših ciljev.

Ne trdim, da bo lahko. Pravim, da z vami delim željo, vendar pa ni videti, da bi se cilji uveljavili v praksi. Združimo sile in to naredimo.

Graham Watson, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, ko smo se zadnjič sestali, smo hvalili hiter odziv Sveta na finančno krizo. Pri tem Evropskem svetu pa se zdi, da hitrost ni več bistvena. Pa bi morala biti. Izzivi, ki so pred Unijo, so stvarni. Recesija duši gospodarstvo in podnebne spremembe so vse močnejše.

Svet in Komisija morata priznati to, kar je Martin Luther imenoval „silovita nuja sedanjega trenutka“. Našim finančnim ministrom včeraj ni uspelo doumeti nujnosti načrta za oživitev gospodarstva. Spodbuda se iz sladkorja spreminja v melaso. Predsedstvo bi nam moralo povedati, katere države članice nasprotovale. Ostati moramo znotraj pakta za stabilnost in rast, ohranjati konkurenčnost in pravila državne pomoči ter se spopasti z izzivi lizbonske agende, vendar pa moramo ukrepati hitro.

Svet bo seveda poiskal pravno zavezujoč okvir za zmanjšanje ogljikovih emisij. Napredek je bil dosežen na področjih: omejitve in trgovanje z emisijami, ne pa urejanje in obremenjevanje, odstopanja za manjše onesnaževalce, dovezetnost za okolščine v posameznih državah članicah in drseča lestvica pri dražbah z emisijami ogljika – vse to je smiselno. Niso pa smiselni kakršni koli poskusi napadov držav članic na dolgoročni načrt zaradi lastnih kratkoročnih interesov. Če se zdaj ne bomo lotili podnebnih sprememb, se bo cena, ki jo bomo plačali, napihnila kot balon. Dogovor iz prejšnjega tedna o CO₂ iz avtomobilov kaže, kako lahko se je podati na pot s čim manj odpora, ko se dopusti, da se posamezni interesi postavijo nad globalne. Dogovor o podnebnih spremembah prinaša stroške, pa tudi priložnosti. Evropa je lahko glede zelenih inovacij vodilna v svetu. Nagrade pripadajo držnim in Evropa mora imeti pogum, da sledi svojim prepričanjem.

Prejšnji teden so Irci izdali skrbno poročilo o možnostih Lizbonske pogodbe. Zdaj mora predsednik vlade predložiti konkreten načrt in jasen časovni okvir za pot naprej, kajti evropski državljani želijo učinkovito Evropsko unijo. Nikoli vam nikogar ne bo uspelo prepričati, naj bolj verjame v našo Unijo, če ta ni učinkovita. In prejšnji teden smo lahko videli, kako Unija ne deluje. Poslanci tega parlamenta, ki so imeli srečo v bombnih napadih v Mumbaju prejšnji teden, so se srečali s konzulom, ki jim je povedal, da bi pomagal le državljanom iz svoje lastne države. Nič bi ne moglo bolje prikazati potrebe po usklajeni konzularni zaščiti EU.

Naša Unija mora ščititi vse svoje državljane, ko so v stiski. Predsednik Komisije je dejal, da „smo skupaj, ko se bodisi utapljam bodisi plavamo“. Nekaterim je morda ljubše gaziti po vodi, vendar je Evropa to že storila, pa ni delovalo. Evropski svet mora ukrepati zdaj.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, teden dni pred odhodom delegacije Evropskega parlamenta v Poznanj bi bilo treba oceniti, ali je to, kar Komisija venomer ponavlja, res, in sicer da je reakcija na krizo v realnem gospodarstvu in krizo finančnih trgov povezana z ambiciozno strategijo zaščite podnebja. Še enkrat na tem mestu trdim, da se vse, kar je Komisija s tem v zvezi povedala do sedaj, ovrže v trenutnih pogajanjih dialoga o podnebni svežnji. Signal, ki ga je v začetku tedna poslal dogovor glede avtomobilske panoge, je: Evropa je res obljubila ambiciozno zaščito podnebja in reševanje sveta. Evropa želi spremeniti vse razen svojih avtomobilov. Mislim, da smo poslali izjemno šibek signal.

Pa nadaljujmo s trgovanjem z emisijami. Vemo, da je trgovanje z emisijami najpomembnejši instrument evropske politike varstva podnebja in da so dražbe najpomembnejši instrument. Zdaj naj bi se o izjemi pogajali v energetske sektorju, energetske intenzivne panoge pa naj bi predstavljale izjemo skorajda vse naslednje desetletje. Mislim, da je to le teden dni pred našim odhodom v Poznanj zelo šibko sporočilo. Vsaj polovica prizadevanj za zmanjšanje CO₂ naj bi potekala v državah v razvoju. Vendar pa teh ukrepov v državah v razvoju ne želimo finančno podpirati.

Gospod Barroso, rada bi vas iskreno prosila, da vsaj začrtate novi zeleni dogovor, o katerem gospod Dimas vedno toliko govori. Prav tako bi vam rada rekla, da bi bila odobritev državljanov Evropske unije veliko večja, če bi se napake, ki so bile narejene v starih gospodarskih strategijah Evropske komisije, in prav tako napake glede finančnih trgov ocenile, in če bi priznali nepravilne ocene, oblikovane pred enim letom.

Potem bi ljudje morda verjeli v nov začetek in potem bi prav tako lahko računali tudi na večje odobravanje Lizbonske pogodbe. Na tej točki bi vas, tako kot sem to storila pred dvema tednoma v Strasbourgu, resnično prosila, da ste v zvezi s to zadevo poštene. Ali gre za novi zeleni dogovor ali pa si res prizadevate za strategije zadnjega desetletja?

Brian Crowley, v imenu skupine UEN. – Gospod predsednik, rad bi se zahvalil predsedniku, gospodu Jouyetu, in predsedniku Komisije za njuni današnji predstavitvi.

Zelo na kratko bi rad spregovoril o vprašanju oživitve gospodarstva, kajti v številnih pogledih je to tisto, kar državljane in ljudi najbolj skrbi, in sicer kako bomo reagirali in se odzvali na globalna vprašanja, kakršnih doslej še ni bilo in so nas doletela v zadnjih nekaj mesecih. Pozdravljam načrt Komisije za oživitev gospodarstva in predlog. To se tesno prepleta in dopolnjuje s tem, kar države članice že počnejo in kar so se države članice pod francoskim predstvom dogovorile, da bodo izvajale v okviru usklajenega načrta.

To je precej edinstveno – in na nek način tudi ironično –, da je ta kriza britansko vlado spet vključila v klub, kjer si lahko kljub dolgoletnim naporom, da bi ostali izven tega kluba in po svoje krmarili, pogledamo, kako lahko skupaj sodelujemo in usklajujemo.

To vprašanje bolj kot karkoli drugega pomeni prispevek k priznanju, da ohranjamo samostojnost, da lahko stvari počnemo individualno, kadar se sestanemo in združujemo velike ume, inovacije, talente in energijo 27 držav članic, kajti potem lahko s tem posameznim skupnim prizadevanjem resnično spremenimo svet. Predsedniku Komisije, gospodu Barrosi, in predsedniku Sveta čestitam, da so nam leta 2008 omogočili, da smo kot Evropska unija dozoreli, in se glede na sposobnost reakcije Evrope na resne krize in kritike odzvali kot odrasli.

To me že vodi k drugi točki, o kateri bomo razpravljali, k vprašanju Lizbonske pogodbe. Očitno številne ljudi zelo skrbi, kako bomo rešili vprašanja, ki so nam ostala zaradi neuspele ratifikacije Lizbone v vsaki državi članici. Precej prepričan sem, da bo irska vlada predložila načrt o tem, kako naj bi se stvari zgodile. Ta načrt bo tudi druge države članice pozval, da določene stvari izpeljejo. Pa saj ni samo Irska, ki se mora ukvarjati s tem problemom. Vse države članice –, ki spet delujejo kolektivno – se morajo ukvarjati s tem problemom.

Vse poslance bi spodbudil, da si pogledajo poročilo, ki ga je pripravil poseben odbor irskega parlamenta, *Oireachtas*. Pri tem se opazi, da so ljudje, ki so nasprotovali poročilu, tisti, ki so nasprotovali Lizbonski pogodbi in vsaki drugi pogodbi pred njo. To so iste mračne figure, ki se rade skrivajo v temi in trdijo, da obstaja boljši način, vendar nikoli ne povedo, kakšen ta boljši način je; to so prav tisti ljudje, ki nikoli niso dali na prvo mesto, kar je najboljše za irske interese in evropske interese, ampak gre vedno le za majhne politične koristi, ki jih dobijo zase. Dejansko pa skupaj lahko dosežemo več in bolje, vendar tudi to zahteva kompromis, razumevanje in strpnost med različnimi stališči, ki se bodo pojavljali?

PRESEDSTVO: GOSPA KRATSA-TSAGAROPOULOU*podpredsednica*

Mary Lou McDonald, v imenu skupine GUE/NGL. – Gospa predsednica, voditelji EU se bodo naslednji teden sestali v Bruslju in če predsednik vlade Brian Cowan predlaga, da je irsko podporo Lizbonski pogodbi mogoče zagotoviti z dogovarjanjem o političnih deklaracijah ali s pomirjujočimi toni glede izbire vprašanj, gre za resno zavajanje. Predsednik vlade je poskušal odvrti pozornost od globokega nezadovoljstva, ki ga na Irskem in drugje ljudje čutijo glede smeri, v kateri se EU premika. Javnomnenjske raziskave na Irskem in lastne vladne analize glasovanja „proti“ so pokazale zaskrbljenost ljudi glede pravic delavcev, javnih storitev, militarizacije in demokracije, podobne skrbi pa pestijo milijone delavcev in družin po vsej Uniji.

Gospodarska kriza, s katero se spopadamo, kaže, da je dandanes, bolj kot kadarkoli prej, treba zaščiti javne storitve in pravice delavcev pred neomejenimi in zakonsko neurejenimi tržnimi razmerami. Medtem ko se vlade spoprijemajo s krizo, postaja vse bolj jasno, da je Lizbonska pogodba zastarela. Vlade so ponovno odkrile nujnost poseganja države v javnem interesu, nujnost prožnosti in pristojnosti pri odzivanju na potrebe ljudi in pri tem so se marsikaj naučile. Spoznale so, da trg ni vsemogočen. Ne more zagotoviti vseh rešitev, pa vendar si Lizbona prizadeva za kronanje tega neuspelega pristopa prostega trga, ki je za seboj pustil tako opustošenje.

Potrebujemo novo smer, ki pa nam je Lizbonska pogodba, resnici na ljubo, ne more dati. Irška vlada razprave ni uspela prenesti na druge vlade; ni ji uspelo pri iskanju boljše rešitve ne le za Irsko ampak za celotno Unijo. Irška vlada bi se morala učiti od svojih ljudi; morala bi se naučiti voditi. Kazati bi morala pot. Vsi voditelji EU pa so odgovorni za to, da se zares lotijo odpravljanja skrbi, ki pestijo ljudi.

S ciničnimi političnimi manevri in prazno retoriko irske podpore Lizboni ne bo mogoče pridobiti in ne bo mogoče odpraviti velikih pomanjkljivosti v Lizbonski pogodbi, zlasti pa ne bo mogoče najti novih smeri, ki jih potrebuje EU. Voditelji imajo izbiro. Vodijo lahko v skladu z željami svojih ljudi ali pa se odločajo po volji lobistov in birokratov. Moje sporočilo voditeljem EU: sprejmite prave odločitve; poslušajte Irsko in v njenem glasu prepoznajte odmev Francije in Nizozemske glede zahteve po reformi, obnovi in spremembah.

Hanne Dahl, v imenu skupine IND/DEM. – (DA) Gospa predsednica, slika o tem, da naj bi bil sprejet gnil kompromis z Irsko, da potrdi Lizbonsko pogodbo, postaja vse jasnejša. V tem parlamentu sem videla že vse, od manipulacije do komajda skritih groženj, češ „Kaj pa misliš, kdo bo izgubil komisarja, če bo treba izvajati, kar piše v Pogodbi iz Nice o komisarjih, ki jih bo manj kot držav članic?“ Slišala sem govoriti znane oblikovalce javnega mnenja, med katerimi je bil celo časopisni urednik iz moje države, da naj se Irsko vrže iz Unije. Na konferenci predsednikov je bilo odločeno, da se o sklepu o Irski in Lizbonski pogodbi, sprejetem na Odboru za ustavne zadeve, na plenarnem zasedanju ne razpravlja in glasuje. Na svojem sestanku v ponedeljek pa je odbor sklenil, da bo ta sklep podlaga uradnega stališča predsednika in s tem Parlamenta. Vendar pa Parlament o tem vprašanju ne more imeti skupnega stališča.

Ko je o tem sklepu potekalo glasovanje, je bilo 16 glasov za in 6 proti. To je zelo slaba podlaga za pripravo skupnega stališča, še posebej zato, ker v Parlamentu ni potekala razprava. Nezaslišano je, da se ignorira demokracijo v tem parlamentu, kjer med moraliziranjem tako radi s prstom kažemo na države brez demokracije in kjer tiste, ki se zavzemajo za demokracijo, počastimo z nagrado, ki si jo drznemo imenovati nagrada Saharov. Za demokratično Evropo pot naprej niso gnili kompromisi, prazne obljube in nemoralne grožnje. Pot naprej je poštena in odprta razprava.

V redkih državah članicah, kjer so si oblasti upale prisluhniti mnenju ljudi, je odgovor bil jasna zavrnitev ustave in Pogodbe – glasovanje „proti“ v Franciji, na Nizozemskem in Irskem. Kaj je še potrebno, da se bo Parlament prebudil in spoznal, da smo popolnoma izgubili stik z našimi volivci? Kje so vsi petelini, ki se napihujejo in grozijo Ircem in Čehom? Ne upajo se soočiti z volivci in jim dati možnost, da presodijo o tej viziji za Evrope?

Jim Allister (NI). – Gospa predsednica, čeprav bi se na tem vrhu bilo treba v celoti posvetiti gospodarski krizi, ki nas vse pesti, bo na žalost veliko časa posvečenega temu, kako spodkopati demokratično izraženo voljo irskih volivcev.

Očitno gre za nespoštovanje zakonito izražene volje majhne države o Lizbonski pogodbi. V primeru večje države si nihče ne bi upal uporabiti takega uničujočega načina v Mugabejevem stilu. Toda volivci Republike Irske so igračka v rokah evropske elite, za katero je dragocen lizbonski projekt pomembnejši od demokracije nacionalne države. Ta arogantnost in namera ustrahovanja tistih, ki jim prekrižajo račune, sta EU privedli do takega kratkega stika z ljudmi. V tej celotni nespodobni sagi je več politike nasilnežev kot demokracije.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospa predsednica, predsednik Komisije, predsedniki političnih skupin, spoštovani poslanci, naprej se navezujem na tisto, kar je povedal gospod Daul in se, tako kot on, želim zahvaliti za delo, ki ga je opravila Komisija, zlasti glede krepitve finančne ureditve: sedaj dejansko obstajajo štiri glavne direktive, ki jih je Komisija lahko predložila, Svet gospodarskih in finančnih ministrov pa potrdil v zelo kratkem obdobju od septembra.

Joseph Daul je imel popolnoma prav, ko je opozoril na to delo in na potrebo po ponovni vzpostavitvi zaupanja ter zbujanja zaupanja z našim ravnanjem. Kot je omenilo več spoštovanih poslancev, bomo to zaupanje našli v enotnosti in usklajevanju.

Gospoda Daula, ki ga dobro poznam, bi želel pomiriti, saj vem, da je veliko bližje vrednotam socialne tržne ekonomije in da nikakor ni zagovornik divjega kapitalizma. Vse želim pomiriti, kar bi potrdil najkrajši stik z njim. Zato bi se mu v zvezi s tem rad zahvalil in povedal, da smo zares uvedli institucionalni načrt in da razumem zadržke, ki jih je izrazil kakor tudi zadržke njegove politične skupine na tem področju.

Gospodu Rasmussenu bi rad povedal, da je cilj v zvezi s stopnjami zaposlitve seveda med osrednjimi cilji francoskega predsedovanja, in da se strinjamo s pripombami gospoda Rasmussena glede tega, kar je povedal in na kar so opozorili tudi drugi spoštovani poslanci, in sicer, da se zavedamo, da bomo z izboljšanim usklajevanjem podvojili ali celo več kot podvojili dodano vrednost, ki jo lahko zagotovimo, pa tudi glede metode, torej izvajanja posebnih projektov, doseganja praktičnih ciljev in časovnega okvira.

Tudi gospoda Grahama Watsona, ki je v svojem razmišljanju izredno pragmatičen in pedanten, bi rad pomiril; gospod Watson je pravilno opozoril na dejstvo, da moramo še vedno ukrepati hitro. Mislim, da mi tega ni treba znova povedati predsedniku Sveta, prosil pa ga bom, da ukrepa še hitreje. Zares mislim, da ni pozabil na nujnost hitrega ukrepanja. Gospodu Watsonu bi rad zatrdil, da nujnost ostaja in da se je popolnoma zavedamo in kot ste povedali sami in tudi gospe Doyle, ki je v Parlamentu, dolgoročnih potreb, predvsem v boju proti podnebnim spremembam, kar je poudarila tudi gospe Harms, ne smemo žrtvovati na račun kratkoročnih interesov, pa tudi samoljubju se ne smemo vdati, ki ga namesto naše solidarnosti izražajo nekateri, in sicer do naših srednjeevropskih in vzhodnoevropskih prijateljev, predvsem Poljske, baltskih in drugih držav članic, kar bo eno od vprašanj, obravnavanih na zasedanju Evropskega sveta 11. in 12. decembra.

V zvezi s tem, kar je povedala gospe Harms, želim poudariti, da si glede uresničevanja teh ciljev ne smemo premisliti. Namera predsedovanja nikakor ni, da bi si glede njegovih ciljev premislili. Povedal sem, da je sveženj Komisije dosleden, da vsebuje več ciljev, ki so jih opredelili v ustreznem času, kar ni storilo francosko predsedstvo, in da bo te cilje treba spoštovati. To je moralna zahteva v sedanji krizi; mednarodnih pogajanj ne moremo začeti v prepričanju, da morajo države v razvoju vložiti največ truda. Državam v razvoju smo dolžni izkazati solidarnost na tem področju.

V zvezi z dogovorom, doseženim v okviru dialoga z Evropskim parlamentom, za kar se vašemu Parlamentu zahvaljujem, sem prepričan, da gre pri avtomobilih za usklajen dogovor in zelo natančen dolgoročen cilj, drugič, da obstaja napreden in v celoti spodbujevalen sistem sankcij, pripravljen tudi za proizvajalce, in tretjič, da je bilo vključeno spodbujanje eko-inovacij.

V zvezi s finančnimi trgi gospe Harms opozarjam na to, kar sem povedal v podporo besedam, ki jih je pravkar izrekel gospod Daul. Vesel sem, da je gospod Crowley omenil potrebno usklajevanje. Razumem, kar je povedal o pobudah irske vlade. Glede tega tesno sodelujemo in dogodke zelo pozorno spremljamo, in kot ste omenili, lahko računate, da bo predsedstvo pokazalo razumevanje in strpnost.

Gospe McDonald bi rad povedal, da poznamo volilni in socialni kontekst na Irskem, da Irski znamo prisluhniti in da pri vsem tem oziroma v okviru dialoga z irskimi organi ne gre za noben ciničen maneuver, saj obe strani poskušata biti konstruktivni, da ne bi, kot je poudaril predsednik Barroso, skrenili s poti, saj kriza jasno kaže, da je glede institucionalnega konteksta in Lizbonske pogodbe na njej nujno treba vztrajati.

Gospe Dahl bi želel povedati, da bomo ukrepali skupaj z Irsko, ki ji, seveda, moramo izkazati solidarnost, vendar pa morata obe strani pokazati odgovornost in gospodu Allisterju dokazati, da na teh različnih področjih znamo učinkovito ukrepati.

Za zaključek svojega prispevka in v zvezi s tem, kar so povedali različni govorniki in predsednik Barroso, želim poudariti, da me je ob poslušanju teh razprav presenetila izjemna želja po ohranitvi enotnosti in izkazovanju naše solidarnosti: solidarnosti in usklajevanja glede gospodarskih in finančnih zadev; solidarnosti glede nevarnosti podnebnih sprememb; solidarnosti do držav, ki se spopadajo z največjimi težavami na področju energetske varnosti; solidarnosti tudi glede vprašanj obrambe; solidarnosti do držav v razvoju in juga – usmeritve Unije glede Sredozemlja; solidarnosti z Irsko, in pa odgovornosti glede iskanja rešitve in

ukrepov za čim prejšnjo uvedbo Lizbonske pogodbe; solidarnosti do vzhoda in sosednjih vzhodnih držav v skladu s pobudo Komisije o vzhodnem partnerstvu, za katero sem prepričan, da bo potrjena na naslednjem zasedanju Evropskega sveta. To se mi zdi pomembno za naš odziv na izzive, s katerimi se sedaj soočamo.

José Manuel Barroso, *predsednik Komisije*. – Gospa predsednica, če se osredotočim na najpomembnejšo točko v svoji izjavi – načrtu za oživitev evropskega gospodarstva – bi se vam rad zahvalil za vašo zelo veliko podporo načrtu, ki ga je predstavila Komisija, in sicer z izjavami gospoda Daula, gospoda Rasmussena, gospoda Watsona, gospoda Crowleya – najlepša hvala za vašo podporo. Prepričan sem, da bomo z zelo aktivno vlogo francoskega predsedstva – kjer bi rad poudaril zavzetost Jeana-Pierra Jouyeta – dosegli velik napredek.

Gospod Rasmussen je govoril o ambicijah in je zaključil rekoč, da imate enake ambicije. Zahvalil sem se mu za njegove pripombe. Prvič, strinjam se, da mora zaposlovanje biti glavna točka. To je v celoti v skladu s cilji lizbonske strategije za rast in delovna mesta. Strinjam se, da lahko z merjenjem zaposlenosti po določenem času ocenimo, kako učinkovit je bil naš odziv. Gre za odločilne trenutke, za težko obdobje in za zelo zahtevno nalogo. Kar zadeva usklajevanje, lahko računate na Komisijo: želimo si čim več usklajevanja in za to imamo na razpolago nekaj instrumentov. Kot smo navedli v našem sporočilu, bomo zaprosili za nov konvergenčni program za države članice v okviru Pakta za stabilnost in rast, naše aktivnosti pa potekajo tudi na področju evropske strategije, in sicer lizbonske strategije za rast in delovna mesta. Prepričani smo, da bodo države članice z lizbonskimi priporočili za posamezne države – čemur se bomo ponovno posvetili takoj po zasedanju Evropskega sveta 18. decembra – in z novimi programi za stabilnost ter s konvergenčnimi programi usklajevale način njenega izvajanja.

Toda sedaj, kot vselej, bom do vas zelo odkrit in odprt. Pravite, da to podpirate. Podpirajte tudi nas, različne politične družine in vašo politično družino, ko se pogovarjate z nekaterimi finančnimi ministri naših vlad. To je zelo pomembno. Če želimo uspeti, moramo z našimi vladaми doseči dogovor na nadnacionalni, nadstrankarski ravni.

Kot veste, je to težko, saj države članice običajno zelo nasprotujejo že sami ideji o usklajevanju. Ko smo po Kokovem poročilu revidirali lizbonsko strategijo, so nekatere države članice v celoti zavrnille zamisel o usklajevanju. Nedavno, s pojavom krize, so nekateri zelo pomembni politiki zavrnilli že samo zamisel o evropskem načrtu, še vedno brez usklajevanja.

Povedati je treba, da že obstaja soglasje o določeni stopnji usklajevanja glede načrta za oživitev gospodarstva. Odkrito povedano pa še ni popolnega dogovora glede nujnosti sprostitev neporabljenega denarja iz proračuna Evropske skupnosti. O tem je včeraj potekala razprava na Svetu za ekonomske in finančne zadeve, dogovor pa še ni bil dosežen. Zelo pomemben dogovor je bil dosežen, vendar o našem predlogu za povečanje kapitala Evropske investicijske banke. Tudi drugi zelo pomembni dogovori so bili doseženi.

Na koncu bi rad povedal, da smo za okrepljeno sodelovanje, vendar, kot veste, običajno obstaja nekaj nasprotovanja. Moj politični poudarek je: če se o večji stopnji usklajevanja ne bomo mogli dogovoriti sedaj, v času te krize, kdaj se sploh bomo? Zato sem v svojih uvodnih pripombah rekel, da je to preizkus za Evropo. Poleg pomembnih, konkretnih ekonomskih vidikov odziva to predstavlja tudi preizkus za Evropo, da ugotovi, ali si vso to skrb zares želi pretvoriti v pravo koordinacijo v prihodnosti. To bo stališče Evropske komisije, ki ga bom posredoval Evropskemu svetu.

Za zaključek še misel o pametni zeleni rasti. Da, to smo vključili v naš predlog. Zahvaljujem se vam za vaše pripombe glede tega. Podali smo zelo konkretne predloge o energetske učinkovitosti, o hitrem sprejemanju zelenih izdelkov, razvoju čistih tehnologij v avtomobilski industriji in gradbeništvu, saj želimo poudariti naslednje: pri tem, kar predlagamo državam članicam, ne gre samo za porabo kot tako.

Poraba zaradi porabe same ni rešitev. Pomembno je, da gre za pametno porabo: poraba, ki je v skladu s takojšnjimi, kratkoročnimi potrebami po povečanju povpraševanja – iz razlogov, za katere menim, da jih ni treba poudarjati – pa tudi poraba, ki je prava naložba za prihodnost, za naš zeleni program, za naš boj proti podnebnim spremembam, za energetske učinkovitost, za energetske povezave, za inovacije. Predlagamo naslednje: porabo, ki kratkoročno ni v protislovju s srednjeročno in dolgoročno. To je predlog, za katerega si bomo prizadevali, da ga podpre Evropski svet. Zares sem prepričan, da smo temu sedaj veliko bližje in upam, da bodo na naslednjem zasedanju Evropskega sveta sprejete zgodovinske odločitve.

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – Gospa predsednica, vesel sem, da kot nedavno izvoljeni vodja delegacije britanskih konservativcev lahko ponovno spregovorim pred tem parlamentom. Zagotavljam vam, da bom v času pred evropskimi volitvami močno zagovarjal Evropo, kot si jo želi moja stranka, zelo kritičen pa bom

do socialistične Evrope, ki jo gospod Rasmussen – ki nas je pravkar zapustil – in njegovi kolegi želijo v njihovem volilnem manifestu, objavljenim ta teden. Njegovo prebiranje bo zagotovo povzročalo veliko pobotost.

Prejšnji teden sta dva od mojih kolegov bila s trgovinsko delegacijo v Mumbaju, kjer sta bila v veliki nevarnosti. Izraziti želim naše obsojanje teh grozodejstev in se zahvaliti zlasti francoskemu predsedstvu za hitro ukrepanje in zaščito poslancev Evropskega parlamenta v tej delegaciji, vključno mojih britanskih kolegov.

Svet ima natrpan dnevni red: gospodarska in finančna kriza, Lizbonska pogodba, podnebne spremembe in prihodnost SKP. Sedaj se bom osredotočil le na gospodarska vprašanja. V Združenem kraljestvu je vlada napovedala najvišjo stopnjo zadolženosti v naši zgodovini. Naš finančni minister bo v naslednjih petih letih javni dolg podvojil na tisoč milijard GBP. Najavil je tudi izdatke v višini 20 milijard GBP, višji davki pa bi v proračun prinesli 40 milijard GBP. S pomočjo njegove tako imenovane davčne spodbude bo naša recesija – kot je pravilno povedala Komisija – najdaljša in najbolj globoka od vseh v EU. Spodbuda, kot je bila najavljena, je lahko koristna le v državah z zdravimi javnimi financami. V Združenem kraljestvu pa bomo še nekaj časa obremenjeni z ogromnim dolgom.

Prejšnji teden smo prejeli podrobnosti o pomembnem načrtu Komisije za oživitev gospodarstva, za katerega menim, da vsebuje nekatere zelo pozitivne točke, vendar se bojim, da pobuda ne bo zadoščala za reševanje trenutnih problemov. Banke bi bilo treba pripraviti, da bi posojale druga drugi, podjetjem in običajnim ljudem. Spričo naraščajoče brezposelnosti moramo ustvariti zaupanje, da zapuščina našim otrokom in vnukom ne bo ukvarjanje z dolgovi in visokimi davki.

Jo Leinen (PSE). - (DE) Gospa predsednica, za razliko od gospoda Kirkhopa bi rad povedal, da je volilni manifest iz Madrida dokument, ki ga moramo podpirati z vsemi našimi močmi, saj je dokument upanja in znak, da obstajajo poti iz krize.

Parlament podpira francosko predsedstvo na vrhu naslednji teden, da bi končno dobili jasno sliko glede ratifikacije Lizbonske pogodbe. Na evropske volitve ne moremo iti z negotovostjo o tem, ali ta pogodba bo ali ne bo. To bi bilo povabilo vsem nasprotnikom Evrope, da si na teh volitvah pridobijo neupravičeno prednost za razkazovanje mišic v propagandi za pogodbo in proti njej, čeprav jo je ratificiralo že 25 držav članic. Zato je Odbor za ustavne zadeve pripravil resolucijo, ki nas poziva, da storimo vse za zagotovitev ratifikacije, morda celo pred volitvami. Na vrhu je zadevo treba dokončno pojasniti. Tega ni mogoče preložiti na naslednje leto.

Gospa podpredsednica, na Irskem bo drugi referendum. Naša izjava, Partnerstvo za komuniciranje, je testni primer o tem, ali lahko informiramo ljudi. Tega ne smemo prepustiti nasprotnikom Evrope.

Andrew Duff (ALDE). - Gospa predsednica, v zvezi s Pogodbo menim, da nazadnje le nekoliko napredujemo. Češko sodišče in irski parlament sta celovito in odločno ublažila napad nacionalističnih in reakcionarnih sil na Pogodbo. Cenjeno zastopstvo stranke Sinn Féin je seveda odšlo, toda o tem vprašanju ne govorim kot lobist ali birokrat, ampak kot demokrat.

Naslednje odločilne korake bosta sedaj morala opraviti češki parlament in irska vlada. Predsednik vlade se mora jasno zavezati, da bo v določenem času izvedel drugi referendum, potrebujemo pa tudi bolj strokoven načrt kampanje. Parlament irski narod poziva, da zaradi svoje globoke velikodušnosti in zdravega razuma uvidi resnost posledic drugega „ne“.

Konrad Szymański (UEN). - (PL) Gospa predsednica, Poljska je veliko storila pri iskanju kompromisa glede svežnja o podnebnih spremembah. Predlagali smo spremembo izhodiščnega leta in vključitev CO₂, ki ga vsrkajo gozdovi, v bilanco. Danes želimo predlagati sistem, ki temelji na najboljši tehnologiji in izključitvi nekaterih ranljivih panog iz sistema dražb.

Naslednji korak pa mora narediti predsedstvo. Če rešitev lahko najdemo za nemško avtomobilsko industrijo, zakaj je ne moremo najti za srednjeevropske države? Naša država se ne more strinjati z navideznim kompromisom, ki le upočasnjuje napredovanje Poljske proti sistemu dražb.

Ne moremo se strinjati, da bi hipotetične cilje glede podnebnih sprememb dosegali s povišanjem cen energije in selitvijo proizvodnje elektrike in cementa ter kovinske in steklarske industrije izven Unije, kar bi pomenilo, da bi cilje dosegli na račun počasnejšega gospodarskega razvoja in množičnih odpusćanj. Na Poljskem se s tem ne more nihče strinjati. Strinjati se ne more ne vlada ne opozicija.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - Gospa predsednica, sodobno svetovno gospodarstvo temelji na velikanski piramidi dolgov: dolgov držav, bank, korporacij in podjetij. Dolgovi so med seboj povezani. Poleg strukturnih anomalij gospodarskega sistema in izkrivljenega sistema tržnega gospodarstva se spopadamo še s težavami zaradi denarno-kreditnega sistema.

Neppravilno delovanje gospodarstva je posledica ustvarjanja denarja s posojilom. Maurice Allais je to primerjal z rakom, ki neizprosno najeda kapitalistično gospodarstvo. Ta sistem omogoča ustvarjanje kupne moči brez realnega ekvivalenta. Zato bo treba izpeljati resne reforme bančnega in finančnega sistema. Reformirati je treba davčni sistem in spremeniti način delovanja borz.

Glede načrta zapolnitve vrzeli zaradi finančnega krča s pomočjo denarnih injekcij – očitno se izvajajo tudi v moji državi – mislim, da bi jih lahko uvrstili tja, kjer mesec ne sveti.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Gospe in gospodje, upam, da bodo voditelji vlad različnih držav Unije naslednji teden zavrnil predlog Komisije o enotnem odzivu na gospodarsko krizo. Centralna poraba 200 milijard EUR davkoplačevalskega denarja za zelene naložbe in inovacije ne pomeni rešitve za 27 različnih ekonomij. Rešitev tudi ni centralno zvišanje ali znižanje davkov in reguliranje obsega proračunskih primanjkljajev in državnih poroštev. Prepričana sem, da morajo države članice sodelovati, vendar pa morajo svoje posebne ukrepe določiti same glede na stanje, v katerem so, ne pa da jim jih diktira Bruselj.

Gospe in gospodje, Svet bi moral zavrniti tudi pritisk nad državami članicami za zaključek ratifikacije Lizbonske pogodbe. Priznati bi moral, da Pogodba ni mrtva zaradi Ircev. Bojim se, da bi Pogodba današnjo Evropo spremenila v mesto konfliktov, izdaje in delitve. Velikim silam namreč daje zakonito krepelce, s katerim udrihajo po manjših državah, kar lahko privede le do nasilja, vojne in revščine. Lizbonska pogodba torej ogroža obstoj Evropske unije kot organizacije za svobodo, blagostanje in mir.

Karl von Wogau (PPE-DE). - (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, težave pri evakuaciji evropskih državljanov iz Mumbaja so pokazale potrebo po boljšem usklajevanju zadev, povezanih z varnostjo in obrambo Evropske unije. V zadnjih mesecih je sodelovanje s Svetom potekalo zelo dobro. Sodelovanje s francoskim predsedstvom in Svetom je bilo zelo plodno.

Osrednji dogodek je nedvomno bila kriza v Gruziji. Predsedstvo Sveta je v tem primeru hitro ukrepalo. S pogajanjem je doseglo premirje in zagotovilo pravočasen prihod opazovalcev v Gruzijo, Evropska unija pa je bila v središču dogajanj. Hkrati pa so se pokazale tudi pomanjkljivosti. Spoznali smo, da so ob tej priložnosti naši bruseljski instrumenti za obvladovanje kriznih razmer zares dosegli mejo svoje zmogljivosti. Popolnoma jasno je, da moramo izboljšati zmogljivosti Evropske unije na področju preventivne analize in instrumente za obvladovanje kriznih razmer.

Kot vemo, se Evropska unija sedaj ukvarja z revizijo varnostne strategije do konca tega leta. Ta varnostna strategija je dokazala svojo vrednost. Načela je treba ohraniti. Posamezne točke je treba spremeniti in prilagoditi dejanskemu stanju. Pomembnejše od prilagajanja varnostne strategije je njeno izvajanje. Zato v Evropskem parlamentu zahtevamo pripravo bele knjige o varnosti in obrambi. Morda bi kot vzorec služila francoska bela knjiga, ki je bila napisana o tej temi, saj za pripravo te bele knjige potrebujemo zelo široko razpravo – javno razpravo o teh zadevah v zvezi z evropsko varnostjo. Evropska varnost ni nekaj, o čemer bi bilo treba odločati le za zaprtimi vrati – gre za temo, ki zadeva vse državljane.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospa predsednica, na Irskem obstaja izredno velika želja po tem, da ostanemo v središču evropskih zadev in da se zagotovi, da lahko Evropa ukrepa učinkovito in pregledno v interesu držav članic. V sedanjem obdobju finančne in gospodarske krize je to še toliko bolj pomembno.

Toda irski državljani morajo imeti zagotovila, da v zvezi z Lizbonsko pogodbo zavajajoče trditve tistih, ki so „proti“, o Komisiji, splavu, vpoklicu, vojaški nevtralnosti, pravicah delavcev in javnih storitvah, ne temeljijo na dejstvih.

Voditelji držav morajo za znatno povečanje možnosti ratifikacije Lizbonske pogodbe sprejeti odločitev o tem, da se bo po uveljavitvi Lizbonske pogodbe uporabil njen mehanizem za ponovno vrnitev pravice državam članicam o imenovanju komisarja brez omejitve. Enostavno podaljšanje te pravice z leta 2014 na leto 2019 po mojem mnenju ne bo zadostovalo za zagotovitev ratifikacije na Irskem.

Poleg tega bi zaveza o vključitvi socialne klavzule o pravicah delavcev v direktivo o napotitvi delavcev, podobno klavzuli, dodani direktivi o storitvah, pripomogla k obravnavanju nevarnosti, ki izhajajo iz sodb v primerih Laval, Viking in Rüffert, ki so prav tako vzrok za zaskrbljenost na Irskem. Svet in Komisijo bi pozval, da se na bližnjem vrhu nujno lotita obravnavanja teh zadev.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Gospa predsednica, sveženj protikriznih ukrepov, ki ga je sprejela Komisija in različne države članice, bo uničil Pakt za stabilnost. Zadovoljen sem bil zaradi predloga o njegovi reviziji, vendar je treba zagotoviti, da tudi nov pakt ne bo postal fikcija in še en razlog za zagotovo zadrego.

Ali ne bi hkrati s spreminjanjem Pakta za stabilnost morali preveriti meril za članstvo v območju evra? Nekaterе države v tem ukrepu vidijo zagotovilo za stabilnost valute, saj se bojijo ponovitve nedavnih špekulativnih napadov na njihove valute. Drugo vprašanje: v situaciji, ko se pomoč različnim panogam v skladu s paktom sankcionira, kako naj gledamo na strogost Evropske unije glede problema poljskih ladjedelnic?

In za konec: ali v primeru emisij CO₂ zares ne bo mogoče najti rešitve, ki bo omogočala, da Poljski ne bo treba uvažati poceni elektrike iz Ukrajine in Rusije?

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Gospe in gospodje, najprej se želim zahvaliti Evropski komisiji za načrt za oživitev gospodarstva in za izraženo upanje o tem, da ne bo namenjen podpori neuspešnih bankirjev in njihovemu plačilu, ampak resnični podpori podjetjem. Naši podjetniki zaradi ogromno birokracije verjetno delujejo v najtežjih okoliščinah. Na podoben način, kot izvajamo pregled stanja skupne kmetijske politike, bi morali opraviti tudi pregled stanja direktiv in uredb, da bi ugotovili, ali za naša podjetja ni preveč birokratskih ovir in ali izvajanje teh uredb in direktiv v državah članicah ni postalo preveč zbirokratizirano. Le naši podjetniki nas lahko spravijo iz krize. Pregled stanja bi zato bilo treba opraviti „od vrstice do vrstice“.

V zvezi s podnebnimi spremembami zares podpiram argumente glede prožnosti na področju politike emisij, kajti moja država, na primer, je nedavno dosegla in preseгла 20 % cilj glede uporabe virov obnovljive energije. Ne bi želela, da bi moji državi, ki gospodarski razvoj zelo potrebuje, bile vsiljene dodatne ovire.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Navkljub dejstvu, da časovno gledano druga polovica leta ni najbolj idealna, so Francozi med predsedovanjem Uniji dokazali, da jih utemeljeno štejejo za vodilno in gonilno silo Unije. Poslanka Evropskega parlamenta sem že štiri leta in pol. Lahko trdim, da ima Francija najbolj aktiven način reševanja problemov od vseh 27 držav članic Unije.

Zgodovinska sprememba, do katere je prišlo z izvolitvijo karizmatičnega in zelo aktivnega predsednika Sarkozyja, je nedvomno pozitivna. Svoje sposobnosti je pokazal tudi pri hitrem odzivu na problem Rusije in Gruzije. V tem obdobju je izbruhnila tudi finančna kriza, na katero so se Francozi hitro odzvali z razglasitvijo nujnosti sistemske rešitve in revizije kontrolnih in finančnih mehanizmov Unije, vključno z globalnega stališča. Med francoskim predsedovanjem si je Evropska unija pridobila ugled aktivnega igralca v svetovni politiki, ko sta na pobudo francoskega predsednika in predsednika Barrosa bila sklicana vrha G8 in G20.

Prepričana sem, da bo bližnje zasedanje Evropskega sveta uspešno in da bodo vse Evropske institucije nadaljevale sodelovanje.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – Gospa predsednica, na zahtevo Sveta in kot odziv na pričakovanja Parlamenta je Komisija pripravila in danes razkrila dokument o vzhodnem partnerstvu, ki bo po besedah ministra Jouyeta, predsednika Sveta, predstavljen na vrhu.

Komisiji želim čestitati in jo pohvaliti za ta dokument. Pobuda in zavzemanje za poglobitev odnosov z našimi vzhodnimi sosedi sta v Parlamentu prisotna že lep čas. V vzhodni soseščini je potrebna močna prisotnost EU, v sinergiji z našo sredozemsko soseščino. Za stabilnost na našem pragu moramo našim najbližjim sosedom zagotoviti otipljive obete za prihodnost. Zato moramo podpreti zamisel o vzpostavitvi poglobljenega partnerstva zlasti na petih področjih: pridružitveni sporazumi, večstranski okvir za sodelovanje, poglobljeno in obsežno območje proste trgovine; liberalizacija vizumskega sistema, ki vodi do potovanja brez vizuma in nenazadnje energetska varnost.

Pozdravljam zlasti predlog o povišanju finančne pomoči EU, namenjene ESP Vzhod. Pred dvema letoma je Parlament podal zamisel o krepitvi parlamentarne razsežnosti evropske sosedske politike na vzhod; namen našega predloga je ustanoviti skupno parlamentarno skupščino, katere člani bodo poslanci Evropskega parlamenta in parlamentov šestih držav. Tak forum bi bila odlična platforma za naše sodelovanje s partnerji in za medsebojno sodelovanje naših partnerjev.

V Uniji potrebujemo prijatelje okoli nas, pa tudi oni morajo biti med seboj prijatelji. Zato me zlasti veseli zamisel o sklicu skupščine Euronest in če jo bo prevzela Komisija, bo zagotavljala instrument za demokratičen in parlamentaren pregled projektov vzhodnega partnerstva.

Prepričan sem, da projekt vzhodnega partnerstva predstavlja nov okrepljen format, ki bo Unijo okrepil tako znotraj kot zunaj. Z razširitvijo in izboljšanjem političnih in gospodarskih odnosov z našimi vzhodnimi sosedi se bo povečala naša gospodarska dinamika ter političen in mednarodni vpliv.

Jan Andersson (PSE). - (SV) Gospa predsednica, najpomembnejša naloga, s katero se bodo evropski politiki ukvarjali v naslednjih letih, je ohranjanje delovnih mest in blaginje. Za nami je nekaj dobrih let, sedaj pa se brezposelnost hitro povečuje. Strinjam se z mnenjem Komisije glede nujnosti usklajenih prizadevanj in povezovanja kratkoročnih zavez in prizadevanj z dolgoročnimi zavezami. Podpiram tudi predlog gospoda Rasmussena o jasnih ciljih za ohranjanje zaposlitev.

V zvezi s kratkoročnimi prizadevanji je pomembno, da imajo potrošniki zaupanje v gospodarstvo. Ščititi moramo predvsem tiste, ki so v najslabšem položaju in njihovo potrošnjo.

V zvezi z dolgoročnimi rešitvami pa ni pomembna zgolj priprava naložb v okoljsko prijaznejšo infrastrukturo in objekte, ki bi tako in tako bile izvedene, ampak tudi tistih, s pomočjo katerih se razvija znanje zaposlenih, kar nam zagotavlja boljši položaj v prihodnosti. Naše instrumente na evropski ravni moramo združiti z usklajenim delovanjem v državah članicah. Ne smemo storiti premalo, kot pravijo nekateri, saj se v tem primeru lahko zgodi, da bomo imeli višje proračunske primanjkljaje, višjo brezposelnost in nižjo blaginjo. Ukrepati moramo hitro in s pravo mero.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Gospa predsednica, med temami bližnjega zasedanja Evropskega sveta je tudi sveženj o podnebnih spremembah.

Emisije ogljikovega dioksida in vsa vprašanja, povezana s tako imenovanim globalnim segrevanjem, vse bolj postajajo podobna ideologiji. Vsi skrbimo za čisti zrak in naravno okolje. Toda raziskave so pokazale, da je človeški vpliv na podnebne spremembe zanemarljiv.

Če drži, da je delovanje ljudi odgovorno za zgolj 4 % emisij CO₂ po vsem svetu in če je delež Evropske unije pri tem 15 %, bi to pomenilo, da želimo stotine milijard evrov porabiti za manj kot 0,5 % zmanjšanje globalnih emisij CO₂, medtem ko jih države, kot so Indija in Kitajska, povečujejo.

Težko je verjeti, da nosilci odločanja v Uniji teh posledic ne znajo oceniti. Verjetno ni naključje, da bodo nekatere države, kot je na primer Francija, svoje pravice do emisije CO₂ prodajale drugim. Rezultat takega dejanja je predvidljiv: prodajalci bodo kmalu v praksi med drugim prevzeli tudi poljske elektrarne.

V tem kontekstu je treba ponovno opredeliti pomen solidarnosti v Evropi.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospa predsednica, na bližnjem vrhu bo treba obravnavati veliko vprašanj, predvsem usklajen odziv na ravni EU na globalni izziv resne gospodarske krize. Do tega je prišlo zaradi velike krize zaupanja v naše bančne sisteme, ki niso uspeli ohraniti sprejemljive ravni likvidnosti za zagotavljanje tekočega poslovanja trgovskih in industrijskih obratov v vseh državah članicah. Zato obstaja nevarnost, da bo, ko to govorimo, propadlo na milijone dobrih delovnih mest in tisoče finančno trdnih podjetij. Mobilizirati moramo vse evropske institucije, da se odzovejo na krizo in – kot je navedeno v načrtu Komisije za oživitev gospodarstva – se ta kriza pojavlja tik pred velikim strukturnim premikom v smeri nizkoogljičnega gospodarstva, ki prinaša ogromne nove gospodarske priložnosti in prednosti za tistega, ki je prvi na trgu.

Še nekaj o razpravi na vrhu o energetske-podnebnem svežnju, o čemer bomo jutri imeli dolgo razpravo, zaradi česar se bom omejil le na eno točko. Poudaril bi rad pomembnost popolnega spoštovanja postopka soodločanja med Svetom in Parlamentom in da bo kakršenkoli dogovor o odprtih vprašanjih – tistih v oglatih oklepajih – o katerih na vrhu razpravljajo in odločajo voditelji držav in vlad, francosko predsedstvo, ki stalno trdo dela, moralo kot sporazumne predloge sprememb predložiti kasnejšim dialogom, Parlament pa se bo o njih dogovoril ali pa ne. Mi bomo to podprli, vendar pa opozarjam, da ne za vsako ceno, čeprav sem v celoti za to, da se dogovor doseže v prvi obravnavi.

Sedaj pa o Lizbonski pogodbi. Zares smo imeli čas, da smo premlevali o glasovanju 12. junija in ga analizirali, vendar pa, minister Jouyet, ne bomo – in niti poskusiti ne smemo – ponovno ratificirali na začetku naslednjega leta, če znova ne želimo tvegati poloma zaradi naše izredno nepriljubljene vlade. Nikar preveč ne pričakujte časovnega načrta od našega predsednika vlade – če ga boste sploh dobili – za objavo datuma referendumu. Danes sem tu sedel in poslušal cinična predavanja stranke Sinn Féin o nevarnosti militarizacije, ki preži v drobnem tisku Lizbonske pogodbe in lažne skrbi gospoda Allisterja o irskih volivcih – še več primerov o tem, kolikšni meri intelektualne nepoštenosti so podvrženi irski volivci. V volilnem okrožju pa se spopadajo z resničnimi skrbmi. Zahvaljujem se francoskemu predsedstvu za vso ponujeno pomoč pri pravnih jamstvih

in morebitnih potrebnih zagotovilih. Hvala vsem poslancem in vam, gospa predsednica, za razumevanje, ko smo vedno znova zlorabljali vašo potrpežljivost.

Jan Tadeusz Masiel (UEN). – (PL) Gospa predsednica, komisar, zahvaljujem se francoskemu predsedstvu za njegove uspehe in mu želim veliko sreče na vrhu. Na začetku svojega predsedovanja Francija ni vedela, da bo izbruhnila svetovna finančna kriza in da bo kriza postala njen največji izziv. Cenim odziv Francije in Evropske unije na krizo.

Glede druge teme, ki bo predmet razprave na vrhu, in sicer podnebnih sprememb, sem vesel, da francosko predsedstvo razume in upam, da bo upoštevalo težave, ki jih bodo imele nekatere države s hitrim ukinjanjem uporabe premoga pri proizvodnji elektrike. Dejstvo, da v Poznanju poteka svetovna konferenca o podnebj, izraža pripravljenost Poljske za sodelovanje v procesu zmanjšanja emisij ogljika. Vendar pa potrebujemo čas, da spremenimo naše sisteme upravljanja energije, pri tem pa računamo na solidarnost celotne Evropske unije.

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, moj pristop bo nekoliko drugačen. Vrh bo potekal v času naraščajočega zaupanja državljanov v Evropsko unijo. Več kot dve tretjini prebivalcev Avstrije – pa tudi druge – meni, da lahko krizo premagamo le s pomočjo Evropske unije – kar pomeni skupaj.

Zavedanje o pomembnosti skupne valute, evra, se ne povečuje le v območju evra, ampak tudi izven. Ljudje vedo, da igramo pomembno vlogo in imamo v svetu možnost le kot vsa celina Evropa skupaj. Zmanjšanje energetske odvisnosti, zavezanost boju proti podnebnim spremembam, obvladovanje finančne krize, oblikovanje zaupanja vredne obrambne, varnostne in zunanje politike zahtevajo večjo evropsko povezanost, odločnost in sposobnost ukrepanja.

Če bomo izkoristili to priložnost, bomo na odgovoren način izpolnili pričakovanja državljanov. Poskušajmo najti skupen načrt za ratifikacijo Lizbonske pogodbe. Kot odziv na finančno krizo pripravimo skladno, učinkovito in strokovno zakonodajo. Poiščimo evropske regulatorje po vzorcu Evropske centralne banke. Pokažimo, kako socialno tržno gospodarstvo deluje odgovorno kot evropski regulativni okvir na področju varovanja okolja.

Nimamo le krize ali mnogo odprtih front, ampak tudi priložnost. Izkoristimo jo in se učimo na napakah iz preteklosti. Znali smo veliko, toda ukrepali nismo zadosti in prepozno. Za državljane Evrope je nastopil čas za nov začetek.

Umberto Pirilli (UEN). – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, kriza, o kateri razpravljamo, je kot cunami: strašna in uničujoča. Povzročila je že zlom finančnih trgov in spodjedla temelje realnega gospodarstva. Po mojem skromnem mnenju je znesek 200 milijard EUR, o katerem bo tekla razprava na vrhu EU, popolnoma neustrezen. To je manj, kot so evropske borze izgubljale na dan, v obdobju, ko so trgovanje zaključile z ogromnim primanjkljajem. Biti moramo drznejši, pogumnejši, bolj evropski.

S soglasjem svoje skupine podpiram zamisel, za kar je predsednik Barroso že bil neposredno pooblaščen, da se države članice oprejo na lastne rezerve, v zameno pa imajo evropsko obveznico, s katero trgujejo na trgih. Enak znesek pa bi morale vložiti v infrastrukturne projekte in politike za podporo tistim, ki se spopadajo s socialnimi težavami ter v proizvodni sistem. Te obveznice, ki bodo vezane na vrednost državnih rezerv, bi morale ustvariti zaupanje in pomagati pri doseganju potrebne ravni likvidnosti – 2-5 odstotne točke BDP – da bomo lahko izvajali politike, o katerih se vsi strinjamo, da so potrebne. Vse to se izvaja izven Maastrichtske pogodbe hkrati z ustreznim načrtom za oživitev gospodarstva.

PRESEDSTVO: GOSPOD MAURO

podpredsednik

Vito Bonsignore (PPE-DE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ta finančna kriza je zagotovo brez primere; mislim pa, da bi jo bilo mogoče in treba predvideti ter preprečiti. Predsednik Barroso je prej to krizo opisal kot „nenadno in nepričakovano“. Dovolite mi, predsednik Barroso, da se z vami ne strinjam. Gospodarska kriza je bila nenadna, toda znake je bilo mogoče opaziti, kot so recimo navedbe Mednarodnega denarnega sklada pomladi 2007. Toda besede, ki jih uporabljata predsednik Sveta in predsednik Barroso, so primernejše, po mojem skromnem mnenju pa se v njih zrcali resnost situacije.

Strinjam se z gospodom Karasom. Državljan Evrope nas opazujejo in moramo ukrepati. Reči moram, da je evropski načrt v višini 200 milijard EUR, ki ste ga pripravili, gospod komisar, neustrezen. Biti moramo

jasni. Morda je bilo to vse, kar ste lahko storili, toda je neustrezno. Menim, da vprašanje, ki bi ga morali obravnavati, zadeva zagotavljanje dodatnih, ločenih virov, tako da bi se v tem izjemnem obdobju zadolževali neposredno na trgu.

Naj za trenutek omenim Evropsko centralno banko. Pri razpravah o tej instituciji je veliko zadržanosti, vendar se ne bi spuščal v razloge za to. Po mojem mnenju bi Evropska centralna banka jutri morala znižati obrestno mero za eno odstotno točko. Če jo bo znižala le za pol točke, bo ponovno povzročila razočaranje na trgih. Njena naloga – kot ste povedali v Komisiji in tudi vsi drugi – je zagotavljanje stabilnosti cen. Menim pa, da je ta rezultat mogoče doseči tudi brez tega, da obrestne mere sledijo indeksu inflacije; včasih je treba več prožnosti in predvidevanje ukrepov.

Strinjam se s predsednikom Barrosum o nadzoru nad porabo. V evropskih institucijah in državah članicah, pa tudi mi v Evropskem parlamentu, se moramo premikati v tej smeri. Morda se moramo opremiti, da bomo lahko podprli pogum, ki ga Komisija trenutno izkazuje.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, gospa komisarka, gospe in gospodje, zahvaljujem se francoskemu predsedstvu Sveta, da je izpostavilo in rešilo številne probleme v težkem obdobju zadnjih nekaj mesecev. Vemo pa, da je sposobnost ukrepanja močno odvisna od Lizbonske pogodbe. Vidimo, da obstaja poročilo iz obeh irskih parlamentov. Gospod predsednik, omenili ste, da gre za zelo odgovorno, daljnosežno in inteligentno poročilo, v katerem so zapisane skrbi, a so nakazani tudi načini, s pomočjo katerih lahko mi Evropejci ta problem skupaj rešimo.

Pozivam francosko predsedstvo, da se loti priprave načrta, ki bo omogočil vključitev in resno upoštevanje irskih stališč in pomislekov, ki s Pogodbo nimajo nič, kot je vprašanje komisarjev, pa tudi načine izhoda iz demokratičnega primanjkljaja, za katerega si sami prizadevajo s boljšimi odnosi med Parlamentom in vlado na Irskem. Na tej osnovi obstaja možnost za ratifikacijo te Pogodbe, če bomo šli po poti, ki jo je irski parlament povsem jasno nakazal. Mislim, da bi za spodbujanje naših irskih prijateljev morali iti po tej poti, pri tem pa imeti v mislih časovni načrt, da zaradi preložitve britanskih volitev ne bomo zaostali. Finančna kriza jasno kaže, da vse več državljanov ugotavlja, kako nepogrešljiva je Evropa, kot je francosko predsedovanje Svetu dokazalo v primeru Gruzije in finančne krize.

Neena Gill (PSE). - Gospod predsednik, prej je minister Jouyet omenil teroristični napad v Mumbaju in izkazal solidarnost z Indijo. To iskreno pozdravljam. Toda prijazne besede je treba podkrepiti z dejanji. Spričo ogromnega povečanja števila umrlih v terorističnih napadih po vsem svetu, v katerih so tarče vse pogostejše nedolžni ljudje iz vzhoda, zahoda, severa in juga, bi bilo neodgovorno, če Svet tega vprašanja ne bi uvrstil na dnevni red svojega zasedanja naslednji teden. To vprašanja ni nič manj pomembno od vseh drugih, ki jih obravnavamo. ZDA ukrepajo, Evropa pa ne.

Medtem ko se pogovarjamo, je Condoleezza Rice na licu mesta, kje pa je Javier Solana? Med obema jedrskima državama se napetosti stopnjujejo. Evropa bi morala storiti in bi lahko storila več, predvsem s preučitvijo sporazumov, kot je tisti o njenem strateškem partnerstvu z Indijo in z ustreznim preoblikovanjem tam izraženih stališč, da bi jih bilo mogoče doseči in realizirati.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). - (FI) Gospod predsednik, vrh je namenjen premisleku o tem, kako bi Lizbonsko pogodbo bilo treba izvajati. Ključ do rešitve bi bil, da bi vsaka država članica imela svojega komisarja. Upam, da se bo to resno upoštevalo in izpolnilo. Med svojim predsedovanjem bi Francija temu težko nasprotovala, rekoč, da bi Komisija bila prevelika, ko pa vemo, da je v francoski vladi trenutno 37 ministrov. Trditev, da bo Komisija prevelika, če bo vsaka država članica imela komisarja, ni bila nikoli utemeljena. Po mojem mnenju bi to države članice bolj povežalo in povečalo legitimnost, upam pa tudi, da bodo ljudje v tem videli smisel in preklicali prejšnje odločitve, zlasti zato, ker niso bile popolnoma smotrne.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gospod predsednik, od datuma podpisa Kjotskega protokola je Poljska svoje emisije ogljika znižala za 33 %. V enakem obdobju so druge države Evropske unije svoje ravni emisij zvišale, navkljub dejstvu, da njihova proizvodnja električne energije ne temelji predvsem na premogu. Zato poskus, da se datum, od katerega bi se merile stopnje emisij, določi na kasnejši dan od datuma podpisa Kjotskega protokola, kaže, kako krivično je obravnavanje problema.

Hkrati pa je ukinitve delovnih mest 80 000 poljskih ladjedelniških delavcev za ublažitev posledic finančne krize zares nenavadna zamisel. Še vedno upam, da bo Komisija svojo odločitev, ki je v sedanjih okoliščinah tako nerazumna, preklicala.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gospod predsednik, opravičujem se, ker moj glas ni kdove kako dober, ali pa tudi ne. Ujezila bi se lahko zaradi nekaterih pripomb mojih kolegov iz stranke Sinn Féin v zvezi z Lizbonsko pogodbo.

Povem naj le, da na Irskem voz postavljamo pred konja. Od glasovanja naprej imamo pravzaprav zelo dobro razpravo o Lizbonski pogodbi. Kdove ve, če bi v nasprotnem primeru tudi bilo tako! Na Irskem je sedaj nekaj logike in smisla v tem, o čemer se pogovarjamo.

Ali lahko potolčenim birokratom in lobistom rečem, da ste vi nekaj najboljšega, kar imamo. Mislim, da bi se morali ostro odzvati, saj je ironično, da Sinn Féin govori o javnih službah, ki jih vodijo birokrati, hkrati pa birokrate teh institucij obsoja.

Počakajmo, da bomo videli, kaj bo irska vlada povedala naslednji teden. Trenutno nima veliko zaupanja javnosti, zato morda ni najbolje govoriti o drugem glasovanju, če je to tisto, kar se mora zgoditi. Mislim pa, da bo na Irskem zmagal razum in da ljudje sedaj razmišljajo o položaju, v katerem smo se znašli, saj vedo, da je zaradi krize treba biti v osrčju Evrope.

Richard Corbett (PSE). - Gospod predsednik, v situaciji, v kateri je 25 ali 26 držav Lizbonski pogodbi reklo „da“ in samo ena „ne“, ni nerazumno niti nedemokratsko vprašati, ali je ta država pripravljena ponovno premisliti, seveda pod pogojem, da smo preostale pripravljene pomiriti bojazni, izražene z glasovanjem „proti“. Pri tem ne gre za ignoriranje rezultata irskega referendum; gre za odziv na rezultat irskega referendum, za preučitev in poskus pomiritve bojazni.

Irska pa seveda mora povedati nam, drugim državam, katere so pravzaprav te bojazni; sestaviti mora seznam zahtev, na katere se lahko nato odzovemo ali se o njih vsaj pogajamo. Jasno je, da mora rešitev biti sprejemljiva za vseh 27 držav. To po možnosti ne pomeni ponovnih pogajanj o celi Pogodbi, ampak njeno tolmačenje, pojasnjevanje in usklajevanje načina izvajanja z namenom pomiritve bojazni. Sam sem prepričan, da je to mogoče, vendar pa mora Irska narediti prvi korak. Vesel sem, da je irski parlament glede tega dal pobudo, namesto da bi zadevo prepustil vladi.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE) – (RO) Gospod predsednik, v Romuniji so pravkar potekale parlamentarne volitve in lahko vam zagotovim, da bo vlada, ki bo sestavljena, izvajala zdravo gospodarsko politiko.

Zahvaliti bi se želel francoskemu predsedstvu in Evropski komisiji za hitro in spretno ukrepanje v odzivu na probleme, ki jih je povzročila svetovna gospodarska in finančna kriza.

Želel bi si, da bi v okviru svežnja ukrepov bilo več povedanega o državah članicah, ki niso v območju evra in o tem, kako v nujnem primeru zagotoviti dostop do likvidnostnih sredstev.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Odprava ovir, ki preprečujejo prost pretok delavcev, zagotavlja ustrezne, dostojne delovne pogoje za vse evropske delavce in pomeni učinkovito sredstvo za boj proti socialnemu dumpingu in utaji davkov.

Pozivam k vključitvi posebne točke na dnevni red Evropskega sveta o odpravi ovir, ki preprečujejo prost pretok romunskih in bolgarskih delavcev. Menim, da je ta korak po dveh letih od priključitve potreben, zlasti v kontekstu gospodarske in finančne krize.

Podobno je na dnevni red zasedanja Evropskega sveta treba vključiti tudi energetska varnost in energetska-podnebni sveženj. Ne gre za to, da bi Evropa morala proizvajati manj, ampak le na način, ki je prijaznejši do okolja in učinkovitejši. Države članice zato potrebujejo podporo pri izvajanju znatnih naložb, namenjenih posodobitvi naprav v panogah, močno povezanih z energetske sektorjem, zvišanju produktivnosti in razvoju prometne infrastrukture.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, gospod komisar, spoštovani poslanci, razprava je potekala o treh ključnih točkah, o katerih bom spregovoril nekoliko kasneje, naprej pa se želim zahvaliti gospodu von Wogau in gospodu Kirkhopu, ki sta se francoskemu predsedstvu zahvalila za to, kar je bilo storjenega za evropske državljane, ki so se znašli v tragediji v Mumbaju.

Z generalnim sekretariatom Evropskega parlamenta smo dobro sodelovali v zvezi z vašimi predstavniki in vladnimi uradniki, ki so bili tam, vendar, kot je bilo že večkrat poudarjeno, si moramo še naprej prizadevati za boljše usklajevanje med konzulati in lokalnimi diplomatskimi službami v krizah te vrste, kot na primer

v situaciji, kakršna je trenutno na Tajskem. To smo uspeli urediti in moramo s tem nadaljevati. Čartersko letalo iz Mumbaja je pristalo na letališču Roissy in v njem sem videl vseh enajst evropskih državljanovih.

Ponovil bi rad, kar sta povedala tudi gospa Gill in gospod von Wogau, da mora Evropa, podobno kot v drugih regijah po svetu, biti prisotna tudi v tej in storiti več glede nevarnosti terorističnih napadov. Pri tem se pojavlja vprašanje, ki v razpravi ni bilo omenjeno, bo pa o njem tekla beseda na Evropskem svetu, in sicer o evropski varnostni strategiji. To strategijo moramo prilagoditi in jo posodobiti, da se bo mogoče spopasti s terorističnimi grožnjami ter se odzivati na spletni kriminal in nove nevarnosti. Prav tako moramo izboljšati – in vesel sem, da je gospa Gill postavila to vprašanje – naše sisteme na evropski ravni v zvezi z načrtovanjem in izvajanjem civilnih in vojaških operacij. Kot veste, so ti vidiki evropske varnostne in obrambne politike pomembni, zato si francosko predsedstvo prizadeva, da bi na tem področju dosegli napredek in si pred koncem leta lahko začrtali jasno smer.

Sedaj se vračam na to, kar je bilo povedanega o institucionalnih problemih in Pogodbi. Poslušal sem govora gospe Doyle in gospe McGuinness in se jima zanj zahvaljujem, saj sta bila izjemno jasna in prežeta z občutkom odgovornosti. Slišal sem tudi razprave gospoda Broka, gospoda Corbetta, gospoda von Wogaua, gospoda Duffa in gospoda Joa Leinena o tem vprašanju.

Prvič, mislim, da napredujemo. Napredujemo, ker irske zahteve jemljemo resno, to pripombo pa naslavljam na gospo Doyle in gospo McGuinness. Razumemo jih, kakor razumemo tudi irsko politično situacijo, ki je nastala v irskem parlamentu in prizadevanja na tej težki poti. Vse to dobro razumemo. Vendar pa mora vsakdo pokazati čut za odgovornost. To bomo storili, predlagali uravnoteženo rešitev, s pomočjo katere se bomo premaknili naprej in skupaj napredovali, skupaj proti izvajanju Lizbonske pogodbe, ko bo čas primeren, pri čemer pa popolnoma razumem časovne omejitve naših irskih prijateljev. Te omejitve je treba spoštovati – in obstajajo tudi politični roki – in jih upoštevati.

Jo Leinen je poudaril to dejstvo. Izboljšati je treba komuniciranje in se približati terenu, kar sedaj delamo z gospo Wallström, ki je na tem področju bolj pristojna in je vložila veliko naporov. Dosegli smo dogovor o strateški politiki komuniciranja z vašim parlamentom, med Svetom in Komisijo, gospa Wallström pa je pripravila tudi strategijo, ki sem jo videl v Dublinu in ki so jo vsi pozdravili. Na tem področju je treba zares pokazati več prizadevanja, tudi glede komuniciranja.

V zvezi z vsem, kar je bilo izrečenega o energetsko-podnebni svežnji, še posebej tistim, kar so povedali naši poljski prijatelji, je jasno, da je za doseg ciljev, kot sem omenil, treba upoštevati posebnosti držav z bolj zahtevnimi energetskimi strukturami. Te cilje moramo ohraniti. Mislim, da so sredstva na voljo, ki bodo zagotovila potrebno prožnost, da bo mogoče upoštevati posebnosti in zahteve naših poljskih prijateljev. Francosko predsedstvo se trudi po najboljših močeh, da bi dosegli potrebne kompromise in hkrati ohranili te cilje, vedite pa, da upoštevamo vse posebne značilnosti Poljske, drugih držav srednje in vzhodne Evrope ter baltskih držav in njihove zahteve na področju energetske varnosti.

Gospe Doyle, ki je to v svojem govoru tudi omenila, bi rad povedal, kot sama ve, da je postopek soodločanja pravzaprav v ključna skrb francoskega predsedstva. Svet in Evropski parlament sta začela postopek pogajanja, dialog, ki zadnji mesec poteka zaradi velike investicije, rezultat tega dialoga – kar gospa Doyle dobro ve – pa predstavlja skoraj 90 % svežnja. Čaka nas le še ciljna ravnina, zadnjih 10 % problemov, ki jih je v teh razpravah omenilo več spoštovanih poslancev.

V zvezi z gospodarsko in finančno krizo se mi zdi pomembno, kar je bilo povedano, Svet in Komisija pa se, kot je že bilo omenjeno, zavedata nujnosti ukrepanja. Gospodu Pirilliju se želim zahvaliti za njegove izvirne zamisli glede uporabe rezerv, gospodu Bonsignoru pa povedati, da je načrt odvisen tudi od razpoložljivih instrumentov Skupnosti. Načrta ni mogoče izdelati brez upoštevanja pristojnosti na ravni Skupnosti, obstoječih instrumentov in razpoložljivih sredstev. Gremo lahko le do te meje.

Mislim pa, da je odziv Evropske centralne banke dober in da dobro ukrepa. Sedaj čakamo na znak glede obrestnih mer. Videli bomo, kakšna je odločitev Evropske centralne banke. Vse to pozdravljamo in glede tega nimam kaj dodati.

Gospod Karas je pravilno poudaril – in Avstrija je odličen primer za to – da moramo znati tudi izkoristiti priložnosti, ki jih prinaša kriza, in kot je bilo potrjeno, in komisar Almunia to ve bolje od mene, se je občutek pripadnosti Evropski uniji, zlasti v državi, kot je vaša, kar me je presenetilo, zaradi te gospodarske in finančne krize preoblikoval in spremenil, zelo spodbudno pa je tudi dejstvo, da je evro za države v območju evra in izven postal merilo in simbol.

O vsem, kar ste povedali, gospa Belohorská, bo predsednik Sarkozy natančno obveščen, želel pa bi se ji zahvaliti tudi za njene besede v zvezi s francoskim predsedovanjem in njegovimi ukrepi, gospodu Wolskiju pa bi na koncu rad povedal, da je v zvezi z našimi sosedi pomembno vse in da bomo v ponedeljek na zasedanju Sveta zunanjih ministrov, „Sveta za zunanje odnose“ in seveda Evropskega sveta razpravljali o predlogu vzhodnega partnerstva, ki je odličen predlog Evropske Komisije.

Margot Wallström, *podpredsednica Komisije*. – Gospod predsednik, najprej bi se rada vsem razpravljavcem zahvalila za vaše zelo konstruktivne, aktualne in zanimive pripombe. Najprej bi želela odgovoriti na dvoje specifičnih vprašanj, nato pa se bom morda osredotočila na Lizbonsko pogodbo.

Kot je gospod Jouet že omenil – odgovarjam pa gospodu von Wogauu – bo Svet sprejel poročilo o petih letih evropske varnostne strategije. Temu, kar je povedal gospod Jouyet, bi rada dodala naslednje: Lizbonska pogodba bi z znatno okrepitevijo in poenostavitvijo institucionalne strukture na tem področju tudi bila v pomoč. To bo za Svet priložnost, da preuči, kako pomagati zagotoviti skladnost vseh naših instrumentov in ravnovesje med trdo in mehko varnostjo. Toliko v odgovor gospodu von Wogauu.

Gospod Bernard Wojciechowski je postavil vprašanje o vzhodnem partnerstvu. V zvezi z današnjim sestankom Komisije lahko povemo, da smo sprejeli predlog o vzhodnem partnerstvu, vključno z okrepljenim financiranjem aktivnosti, ki pokriva gospodarsko povezovanje, vprašanja mobilnosti, politiko socialnega in gospodarskega razvoja, platforme za sodelovanje, prosto trgovino in mobilnost študentov – vsi ti elementi so v tem vzhodnem partnerstvu. Vesela sem, da smo ta načrt obravnavali in ga sprejeli.

Ta razprava je pokazala, da je to pomemben trenutek za Evropsko unijo. Ponazarja celoten koncept trajnosti. Trajnosten razvoj pomeni, da se ne moremo zadolžiti, nato pa od prihodnjih generacij zahtevati, da najdejo rešitev. Problemov v zvezi z onesnaženjem, odpadki in okoljskimi ali podnebnimi spremembami ne moremo prenesti na prihodnje generacije, da jih rešijo namesto nas. Ne moremo ustvariti socialnih problemov, reševanje pa prenesti na naslednjo generacijo. V skladu z definicijo trajnostnega razvoja moramo poiskati načine za zadostitev naših potreb, tako da to ne bo vplivalo na prihodnje generacije in njihove želje po zadovoljevanju potreb.

V naslednjem mesecu moramo rešiti tri osrednja in povezana vprašanja – ki so nedvomno v ospredju: načrt za oživitev gospodarstva, kjer ima lahko odločno ukrepanje EU resničen vpliv na socialno in gospodarsko blaginjo Evrope v naslednjem letu; energetska-podnebni sveženj, ki bo Evropo utiril v njeni vodilni vlogi v svetu pri določanju verodostojne, uresničljive poti v smeri nizkoogljične prihodnosti; in Lizbonska pogodba, pri kateri moramo določiti pot naprej in dobiti Pogodbo, ki bo Evropejcem zagotavljala koristi od bolj demokratične in učinkovitejša Evropske unije.

Popolnoma zaupam svojima kolegom, komisarjema Almunii in Dimasu, da bo o načrtu za oživitev gospodarstva – o čemer vas je veliko podalo pripombe – in o energetska-podnebnem svežnju potekala podrobnejša razprava. Kolikor vem, bo to potekalo še danes in jutri dopoldne, zato bom dala le še nekaj pripomb o Lizbonski pogodbi.

Mislim, da sta ti dve vprašanji odlična ponazoritev tega, zakaj potrebujemo Lizbonsko pogodbo. Zaradi podnebnih sprememb in gospodarske krize je potrebna Evropska unija, kjer je prave odločitve mogoče sprejemati hitro, učinkovito in demokratično. Če bo Evropa za tako korenito spremembo morala opraviti „garaško delo“, za to seveda potrebuje pravilno orodje.

O zavezanosti tega parlamenta in Komisije Lizbonski pogodbi nikoli ni bilo nobenega dvoma. Želeli smo resničen korak naprej za Evropo, več pristojnosti za ta neposredno izvoljeni parlament. Kar zadeva nacionalne parlamente, smo želeli večji vpliv za državljane, učinkovite institucije in več jasnosti glede tega, kaj kdo v Evropi počne. Zakasnitve pri vsem tem seveda pomenijo razočaranje, vendar zaradi tega ne smemo pozabiti na naš osrednji cilj, ki je veljavnost Lizbonske pogodbe. Pri tem upamo, da bomo lahko dosegli cilj dokončne ratifikacije in zmagali na Irskem.

Prejšnji mesec sem bila na Irskem in poskušala razložiti, zakaj po mojem mnenju Pogodbo potrebujemo. Poskušala sem razumeti tudi, zakaj so irski volivci imeli pomisleke. Kar sem slišala, se je v glavnem ujemalo z rezultati glasovanja, ki smo jih videli. Pri nekaterih vprašanjih – kot so vprašanja davkov in obrambe – pomisleki volivcev nimajo prave podlage v Pogodbi. Pri drugih, kot je vprašanje irskega komisarja, so izbrali najslabšo možnost, ki izhaja iz izvajanja Pogodbe. Mnogim se je zdelo, da so informacije nezadostne ali nejasne in da je glasovanje „proti“ bila najvarnejša izbira.

Odlično poročilo, ki smo ga zdaj prejeli od posebnega pododbora irskega parlamenta, je zelo pomembno za pojasnitev teh pomislekov in predstavitev možnosti rešitve. Na njihovo vprašanje sem jim povedala o

svojem vtisu, da je po Evropi veliko pripravljenosti za pomoč pri odpravi pomislekov Ircev. Komisija namerava storiti, kar je v njeni moči, da se v sodelovanju s Parlamentom in irskimi oblastmi na Irskem izboljša seznanjenost z Evropo. Pripravljamo memorandum o soglasju, kar nam bo omogočilo, da lahko s tem začnemo takoj, z vlado in ljudmi na Irskem.

Jasno sem tudi povedala, da je moj občutek iz pogovorov v številnih državah članicah ta, da ni želje po ponovnem odpiranju institucionalne rešitve, ki je zahtevala sedem let dolgih in napornih pogajanj za doseganje kompromisa in da si 25 držav članic, ki so sedaj ratificirale Pogodbo, med katerimi so mnoge pred tem ratificirale ustavo – ne pozabite, da dve z referendumom – ne želijo tega procesa ponovno začeti. Glede na to, da se približujejo volitve v Evropski parlament, je čas, da nehamo govoriti o institucijah in začnemo govoriti o politikah EU, ki so za državljane pomembne in o tem, kako se lotiti teh velikih izzivov in problemov.

Zasedanje Evropskega sveta naslednji teden bi nam moralo prinesiti jasen načrt o tem, kako ta proces pospešiti spričo nujnosti. Prepričana sem, da bo to pomenilo potreben skupen zagon za zagotovitev ratifikacije Pogodbe. V Komisiji bomo k temu poskušali prispevati po najboljših močeh.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Pisne izjave (člen 142)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Voditelji Evropske unije ne sprejemajo rezultatov glasovanja edinega referenduma, ki ga je bilo mogoče izvesti – ker je tako zahtevala njihova lastna nacionalna ustava – o osnutku Lizbonske pogodbe, na katerem so ljudje ponovili odločitev PROTI, ki so jo glede evropske ustave že sprejeli v Franciji in na Nizozemskem. Znova opazamo, da se z odnosom, ki je protidemokratski in izraža popolno nespoštovanje glasovanja državljanov, vračajo pritiski in izsiljevanje, da bi Irsko prisilili v izvedbo novega referenduma ali – še slabše – spremembo svoje nacionalne ustave in se tako izognili referendumom in ljudskemu glasovanju. Ponovno glasno protestiramo proti takemu stališču.

Teh politik se je treba po nujnem postopku znebiti. Za Portugalsko in Evropo želimo novo smer, kjer bo prednost namenjena ljudem, izboljšanju skupne blaginje in spoštovanju dostojanstva vseh, ki ustvarjajo bogastvo. Ta nova smer mora zavrniti tisto, kar predsednik Sarkozy imenuje prenovo kapitalizma in reči ne politiki ekonomske in monetarne unije ter s tem povezanemu Paktu za stabilnost in lažni avtonomiji Evropske centralne banke (ECB). Do tega v skladu s tako imenovanim „načrtom za oživitev gospodarstva“ ne bo prišlo.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), v pisni obliki. – (PT) Bližnje zasedanje Evropskega sveta bo še ena faza v nesprejemljivem procesu vsiljevanja osnutka pogodbe, ki so jo narodi Evrope zavrnili že trikrat.

Namesto, da bi spoštovale voljo ljudi v Franciji, na Nizozemskem in Irskem, so institucije Evropske unije (Evropski parlament, Svet in Komisija) pokazale, da je njihov pravi značaj protidemokratski, ko so vztrajale pri nadaljevanju procesa (parlamentarne) ratifikacije osnutka pogodbe (ki je do sedaj niso zaključili le še v Nemčiji, na Poljskem in v Češki republiki) in se vselej „kot kuge“ izogibale izvedbe referendumov (kot tistega, ki je nedavno potekal na Švedskem).

Velika podjetja v Evropi in izvajalci njihovih politik – desni in socialdemokrati – ignorirajo neodvisno in demokratično izraženo voljo Ircev, ker jih želijo „izolirati“, da bi nanje lažje pritiskali in jih izsiljevali ter jim vsilili nov referendum, podobno kot v primeru Pogodbe iz Nice.

Pogledati je treba le nesprejemljiv predlog resolucije z dne 17. novembra 2008 Odbora za (tako imenovane) ustavne zadeve EP, ki „ponavlja in potrjuje svojo podporo Pogodbi“ (kakor da bi za to bil pristojen ...) in „nujnost njene ratifikacije v državah članicah ... v najkrajšem možnem času“.

EU je pokazala svojo pravo barvo!

Tunne Kelam (PPE-DE), v pisni obliki. – Svet in Komisijo bi rad spomnil, da EU temelji na osnovnih vrednotah, kot so demokracija, načela pravne države in spoštovanje človekovih pravic.

Zato močno obsojam duh, v katerem je potekal nedavni vrh EU-Rusija v Nici. Ni sprejemljivo, da bo vse spet po starem, kot da ni nobene druge možnosti.

Vključevanje zaščite človekovih pravic v njene zunanje politike in spoštovanje načel pravne države sta temelja vseh odnosov s tretjimi državami.

Rusija ne more biti izjema, zlasti zato, ker po agresiji nad Gruzijo ni izpolnila vseh pogojev iz sporazuma.

Skrbi me, da EU ne bo izgubila ugleda resnega in neodvisnega akterja v mednarodnih zadevah. Poleg tega lahko neodločnost EU, da postavi jasne meje glede vnaprej načrtovane kršitve mednarodnih norm vedenja, Rusijo spodbudi, da v prihodnosti izvede podobno agresijo.

Zato resno pozivam Komisijo in Svet, da dobro premislita o svoji odločitvi o nadaljevanju po starem, kot da se ni nič zgodilo.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Spregovoril bi rad o nedavnem sporočilu Komisije v zvezi z načrtom EU za oživitev gospodarstva.

Poudariti želim pomen nekaterih določb v tem načrtu, zlasti tistih, ki zadevajo sprejem ukrepov za izboljšanje energetske učinkovitosti v obstoječih domovih in javnih zgradbah.

Komisija je napovedala, da bo predlagala spremembo ureditve strukturnih skladov v podporo tem ukrepom, da bi razširila razpoložljive možnosti na tem področju.

Menim, da je izredno pomembno, če je namen te spremembe uporaba sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za izboljšanje stanovanjskih razmer in zvišanje sedanje 2 % stopnje.

13. Prihodnja globalna ureditev finančnih trgov in načrt EU za oživitev gospodarstva (razprava)

Predsednica. – Pozdravljamo študente iz Evropske univerze v Rimu, ki so prisotni na galeriji.

Naslednja točka je vprašanje za ustni odgovor z razpravo, naslovljeno Svetu in Komisiji o prihodnji globalni ureditvi finančnih trgov in načrtu EU za oživitev gospodarstva (O-0124/2008 – B6-0487/2008) in (O-0125/2008 – B6-0488/2008).

Pervenche Berès, avtorica. – (FR) Gospod predsednik, gospod Almunia, gospod Novelli, gospod Barroso, nedavno smo slišali, da je prišel čas, ko mora Komisija podrezati države članice. Če je to strategija Komisije, ste dobrodošli tu v Parlamentu, pri izvajanju take strategije pa boste imeli našo popolno podporo.

Za nas je trenutni problem povezan s stopnjo sodelovanja med državami članicami. Prepogosto se dogaja, da se ugotovi nujnost nastalega položaja in se izvede primerjava med nacionalnimi rešitvami, ki se nato preoblikujejo v evropsko rešitev. Mislimo, da moramo ravnati drugače, če želimo naše vire bolje izkoristiti.

Kar zadeva mednarodno finančno ureditev, se je sestel vrh G20 in določil prihodnje roke. V zvezi z včeraj sprejetimi sklepi Sveta Ecofin mi je padla v oči ena stvar in sicer, da v njegovih sklepih ni mandata za Komisijo. Zato pozivam Svet, da mi pove, kako namerava uveljaviti svoje predloge, predvsem glede boja proti nesodelovanju nekaterih sodnih oblasti in določitve vloge MDS v odnosih do drugih mednarodnih finančnih institucij.

Želim tudi, da nam Svet in Komisija povesta, katere so naslednje faze glede na sprejet časovni razpored, in pod kakšnimi pogoji bi se Parlament vključil v te razprave, saj sem prepričana, da je to pravi način ravnanja za zagotovitev evropske dinamike.

V zvezi z načrtom za oživitev gospodarstva se omenja številka 1,5 %. V primerjavi s številkami, ki so krožile pred tem, je to treba obravnavati kot korak v pravi smeri. Bo to zadostovalo, gre zares za 1,5 % ali pa le za preimenovanje že načrtovanih izdatkov? To bo morali podrobneje preučiti.

Podala pa bi rada tri pripombe glede samega načrta. Prvič, če ne bo resničnega usklajevanja v smislu pogodbe, v smislu člena 99, ki države članice poziva, naj svoje gospodarske politike obravnavajo kot vprašanja skupnega interesa, ne bomo uspeli. Presenečena sem, ko vidim, kot izhaja tudi iz sklepov včerajšnjega Sveta Ecofin, da se ta metoda še vedno ne uporablja. Usklajevanje gospodarskih politik v tej kritični fazi ne more zajemati le načrtov za oživitev, ki jih posredujejo države članice, o katerih najprej razpravljajo njihove vlade, nato pa jih oceni Komisija. To ne zadostuje.

Drugič, preseneča me, ko vidim, da v tem dokumentu ni omenjena možnost okrevanja, čeprav vem, da ni združljiva s Pogodbo v njenem sedanjem stanju, vendar ni omenjena več niti ideja, ki je občasno krožila, in po mojem mnenju povsem upravičeno, o možnem združevanju dolgov držav članic v območju evra.

Če Komisija želi biti drzna, je sedaj čas za odpiranje razprave o tem. Morda Svet tega predloga ne bo takoj podprl, toda glede na vaše dosedanje aktivnosti v tem parlamentu sem skoraj prepričana, da boste uspeli pridobiti podporo v Parlamentu, zato se splača nadaljevati v tej smeri.

Tretje vprašanje zadeva delovna mesta in plače. Pravkar ste omenili pomembnost ciljev v smislu delovnih mest. Ne pozabite, da morajo to biti visokokakovostna delovna mesta ali pa ne bomo dosegli ciljev, ki smo jih opredelili v naši lizbonski strategiji.

Na koncu bi želela podati pripombo še glede Evropske investicijske banke. Zadolžena je za veliko nalog, mi pa moramo spremljati način, po katerem banke same izvajajo te storitve in orodja, ki so ponovno na voljo, saj morajo MSP uporabljati bančni sistem, če želijo dostop do njih. Dobro vemo, kako krhek je bančni sistem, zato vas pozivam, da to vprašanje dobro preučite, vse nas pa, da se učimo iz preteklih napak ali z drugimi besedami, opredelimo javno porabo, ki bo koristna za naše dolgoročne cilje na usklajen način, ali pa bo javna poraba nekoristna.

Predsednica. – Ponovno pozdravljamo našega predsednika Sveta, gospoda Novellija, ki je bil eden od poslancev v letih 1999 do 2002, če se prav spominjam.

Hervé Novelli, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, spoštovani poslanci in poslanke, najprej bi rad odgovoril gospe Berès in sicer s kratkim pregledom o tem, kaj se je zgodilo v obdobju približno enega leta.

Posledice krize, ki se je, kot veste, začela v Združenih državah, se še nadaljujejo. Medtem ko je videti, da se je stanje v finančnem sektorju stabiliziralo in kaže znake izboljšanja, čeprav se vse še ni umirilo, pa se je sedaj treba lotiti izziva, kako v čim večji meri omejiti učinke finančne krize na realno gospodarstvo in podjetja.

Napoved, ki jo je v začetku novembra objavila Komisija, kaže znaten padec gospodarske rasti v Evropski uniji, ki se za leto 2008 pričakuje v višini 1,4 %, leta 2007 pa je znašala še 2,9 %.

Po podatkih Komisije naj bi v letu 2009 ekonomska aktivnost v Evropski uniji stagnirala, povprečna letna stopnja rasti pa naj bi znašala 0,2 % BDP. Pričakuje se, da se bo v teku leta zelo počasi ponovno pojavila rast, ki bi v letu 2010 dosegla letno povprečje v višini 1,1 %. Takšno bo stanje v naslednjih tednih in mesecih, kot ga je mogoče napovedati.

V zvezi s finančno situacijo – če se zdi, da se premika v boljši smeri kot pred nekaj meseci, je to predvsem zaradi odločnega ukrepanja držav članic in centralnih bank, tudi Evropske centralne banke, ker pa je o tem vprašanju obširno govoril moj kolega in prijatelj Jean-Pierre Jouyet, te teme ne bom ponovno odpiral.

Voditelji držav z evrskega območja so se sestali 12. oktobra in se prvič dogovorili o načrtu usklajenega delovanja, njegova načela pa je Evropski svet potrdil 15. in 16. oktobra.

Vse države članice so sedaj sprejele nacionalne ukrepe v skladu z načeli tega načrta in sicer, kot že veste, v obliki jamstvenih mehanizmov za financiranje bank in sistemov za njihovo dokapitalizacijo.

Poleg tega si je ECB zelo prizadevala, da z diverzifikacijo razpisov in širjenjem obsega zavarovanj posojil trgu zagotovi likvidnost.

Mislim, da smo izkazali solidarnost pri podpori držav članic, ki jih pestijo finančne težave. V začetku novembra smo pomagali eni državi članici, Madžarski, ker je to bilo treba storiti. Sedaj smo se dogovorili tudi o nujnosti zvišanja zgornje meje z 12 milijard EUR na 25 milijard EUR za posojila, ki jih Unija odobri v skladu s to ureditvijo.

Kot ste že povedali, gospa Berès, je sedaj čas, da našemu gospodarstvu damo nov zagon. Države članice in Unija morajo delovati usklajeno in prispevati k širšemu odzivu na globalni ravni.

Kar zadeva oživitev evropskega gospodarstva je Komisija prevzela pobudo z objavo sporočila dne 26. novembra o evropskem načrtu za oživitev gospodarstva za rast in delovna mesta. Svet je s tem sporočilom zelo zadovoljen, vesel pa sem, da vi, gospa Berès, na to gledate kot na korak v pravi smeri.

Za popolno rešitev krize, predvsem pa, da se iz tega kaj naučimo, moramo analizirati, kaj se je zgodilo. Kot veste, je do prve finančne turbulence prišlo na trgu drugorazrednih hipotekarnih posojil v ZDA. Postopoma se je širila in odkrivala resne pomanjkljivosti naših finančnih sistemov.

Z makroekonomskega vidika ta kriza odraža tudi posledice notranjih neravnovesij v smislu zadolženosti gospodinjstev in zunanjih ravnovesij, zlasti trenutnega primanjkljaja v ZDA. Toda poudariti želim, da gre predvsem za krizo ureditve finančnih trgov, ki razkriva nepravilno delovanje nekaterih vidikov naših regulativnih in nadzornih okvirov.

Obravnava velikega števila teh vidikov je potekala že v okviru načrtov in dela, ki ga je opravil Svet Ecofin med francoskim predsedovanjem. Poleg nujnih ukrepov, sprejetih na ravni Skupnosti za povrnitev zaupanja v finančne trge in zaščito vlog varčevalcev, zagotovitev podpore finančnim institucijam in pomoč državam članicam, ki so v težavah, se temeljne reforme, ki jih zahtevate, gospa Berès, po mojem mnenju že izvajajo.

V zvezi s tem bi rad izrazil svoje zadovoljstvo zaradi dogovora, doseženega na Svetu, o štirih osnutkih direktiv, ki bodo imele odločilen vpliv na izboljšanje stabilnosti finančnega sektorja, zaščito posameznikov in nadaljnjo krepitev notranjega trga. To so direktive o kapitalskih zahtevah bank, zajamčenih vlogah, solventnosti II in kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP).

Poleg tega poteka tudi delo v zvezi z nadzorom nad finančnimi institucijami, ki doslej niso bile nadzorovane. Začelo se je delo v zvezi z evropskimi predpisi za bonitetne agencije, ki bo predvidoma zaključeno pomladi leta 2009.

Ne dvomim, da je podobno kot mi tudi Parlament odločen zagotoviti, da bodo ta besedila čim prej sprejeta. Francosko predsedstvo Sveta se je zavezalo, da bo začelo dolgoročno delo na področju procikličnosti finančnih predpisov z namenom revizije nadzornega in računovodskega okvira in na področju ugodnosti, ki jih nudi finančni sektor, s preučitvijo zelo pomembnega vprašanja plačil direktorjev in borznih trgovcev. V zvezi z nadzorom v Evropi je v zadnjih nekaj mesecih bil zabeležen konkreten napredek: večja konvergenca med praksami nacionalnih nadzornih sistemov, tako da vsi dokumente uporabljajo na enak način; krepitev nadzornih sistemov čezmejnih skupin z ustanovitvijo nadzornih svetov; in učinkovitejše delovanje evropskih nadzornih odborov z uvedbo odločanja s kvalificirano večino na njihovih sestankih za izboljšanje postopkov odločanja.

Vseeno pa menim, da so na tem področju potrebne radikalnejše spremembe, zato se že zelo veselimo dela skupine na visoki ravni, ki jo vodi Jacques de Larosiére, ki bo preučila tudi nadzor, zlasti vprašanje nadzora investicijskih skladov.

Ti dosežki in to delo vsekakor kažejo, da Evropska unija ostaja gonilna sila pri mednarodnem delu, ki se izvaja kot odziv na finančno krizo. Unija je vsekakor gonilna sila v mednarodnih aktivnostih, katerih namen je zlasti celovita reforma finančne ureditve in povečanje zmogljivosti mednarodnih finančnih institucij za preprečitev ponovnega pojava kriznih dejavnikov.

Kriza je zelo jasno pokazala, da je te probleme, ki imajo globalne razsežnosti, treba reševati na globalni ravni. Zato je francosko predsedstvo podalo pobudo za predlog Združenim državam o izvedbi mednarodnega vrha, na katerem bi sodelovale glavne razvijajoče se države, in kjer bi opredelili načela in začetne ukrepe, namenjene ponovni vzpostavitvi mednarodne finančne ureditve.

Za doseg tega cilja je predsedstvo predloge poslalo državam članicam. O teh predlogih je tekla razprava na Svetu Ecofin, nato pa so jih potrdili voditelji držav ali vlad. Na ta način je na sestanku v Washingtonu 15. novembra Evropa lahko podala enotno stališče, za kar sem prepričan, da je zelo pomembno.

Pred sestankom G20 je Svet Ecofin opravil svoje delo s pripravo skupnega sporočila Evropske unije glede mednarodne finančne ureditve. Na svojem sestanku 4. novembra je preučil vsa ustrezna vprašanja, da bi sprejel odločitve o evropskem odzivu na krizo, njegove predloge pa so kasneje podprli voditelji držav ali vlad na svojem neformalnem srečanju 7. novembra.

Menim, da je ta evropska enotnost omogočila znaten napredek, zlasti pri naših partnerjih v ZDA in v razvijajočih se državah, tako z vidika podpore globalni rasti kot na področju ureditve in nadzora globalnih finančnih trgov, to načelo pa se je razširilo na vse zainteresirane strani, trge in sodne pristojnosti.

Prepričan sem, da ta vrh pomeni odskočno desko za preučitev orodij in virov mednarodnih finančnih institucij. MDS mora imeti na voljo široko paleto instrumentov, ki mu bodo omogočili prožno in hitro podporo državam članic. Pozvati je treba Svetovno banko, da zagotovi potrebna sredstva za razvijajoče se in revne države in jim omogoči reševanje težav zaradi pomanjkanja in predragih virov na trgu.

Mednarodne finančne institucije pa nimajo le virov za spopad s krizo, ampak morajo igrati tudi ključno vlogo pri njenem preprečevanju. Zlasti MDS, skupaj s Forumom za finančno stabilnost, mora biti sposoben

prepoznati kakršnokoli kopičenje tveganj in mehurčkov v finančnem sistemu ter priporočati ustrezne gospodarske politike.

Svet zato brez zadržkov podpira izjavo, ki so jo 15. novembra dali voditelji držav ali vlad iz skupine G20. Sedaj je vse nared za pripravo skupnih evropskih stališč, da bo izvajanje „washingtonske deklaracije“ lahko potekalo v časovnem okviru, ki je usklajen s prihodnjimi mednarodnimi roki.

Prepričan sem, gospod predsednik, in s tem zaključujem, da je poleg napredka, doseženega pri dveh osnovnih vprašanjih, iz tega pravzaprav mogoče potegniti dva pomembna zaključka.

Po zelo hitrih pripravah je Evropa na vrhu v Washingtonu podala enotno stališče. Zato mora Evropa ostati gonilna sila v sedanji razpravi o reformiranju mednarodne finančne ureditve.

Naše notranje razprave in reforme, ki jih bomo še naprej sprejemali, se morajo nadaljevati in spodbujati proces, ki se šele začneja.

Joaquín Almunia, član Komisije. – (ES) Gospod predsednik, gospod Novelli, gospod Jouyet, gospa Berès, gospe in gospodje, pred manj kot mesecem dni smo v Strasbourgu govorili o rezultatih in sklepih srečanja v Washingtonu.

Danes gospa Berès sprašuje Svet in Komisijo o tem, kakšni morajo biti koraki za izvedbo sklepov v praksi, kdo bi jih moral izvajati in kako bi posamezna evropska institucija v ta namen morala ukrepati.

Povedati ji moram, da se popolnoma strinjam s tem, da je te odločitve, tako kot tiste, ki jih je od septembra 2007 sprejel Svet Ecofin in Evropski svet, treba sprejeti hitro in obenem spoštovati vlogo institucij Skupnosti. Vse institucije Skupnosti morajo biti vključene v doseganje soglasja, da bo Evropa lahko imela enotno stališče glede vseh vprašanj, potrebnih za učinkovitejšo urejanje finančnega sistema in iskanje rešitev za njegove probleme. Na ta način bo EU lahko še naprej vodilna v svetu pri zagotavljanju rešitev na prihodnjih srečanjih po sestanku v Washingtonu.

Komisija je seveda v zvezi s tem dejavna. Po eni strani imamo aktivno vlogo v de Larosièrovi skupini, po drugi pa pripravljamo tudi svoje lastne pobude. Komisija je šele včeraj uskladila te najave v Svetu Ecofin. Poleg tega bo Komisija zagotovo uporabila svoje pristojnosti, skupaj s Svetom in Parlamentom, da bi čim prej dosegla zahtevane dogovore.

Usklajevanje ukrepov in stališč EU na finančnem področju je zelo pomembno, saj bomo sodelovali v globalnem procesu usklajevanja, v katerem Evropa ne more imeti več različnih stališč. Sodelovanje moramo začeti z enotnim stališčem, formalno sprejetim znotraj Evropske unije.

V zvezi z načrtom za oživitve gospodarstva in reflacijskim načrtom, ki ga je Svet Ecofin obravnaval včeraj, so se ministri strinjali z mnenjem Komisije, da je glede na gospodarski položaj in recesijo, ki je prizadela Združene države, Japonsko, območje evra in nekatere večje ekonomije EU izven območja evra, davčna spodbuda bistvenega pomena. Monetarna politika mora še naprej ohranjati povpraševanje, ne more pa samo nositi celotnega bremena, zlasti glede na sedanje stanje finančnih in kreditnih trgov.

Tudi fiskalna in proračunska politika mora zagotoviti spodbudo. Komisija je predlagala spodbudo, za katero meni, da je potrebna in možna v situaciji, kot je ta, v kateri smo. Določili smo višino, do katere bomo prispevali z evropskimi viri in ukrepi, tako s pomočjo proračuna EU kot ukrepov Evropske investicijske banke in EBOR. Priznam, da se nekaj članic Ecofin na žalost ni strinjalo z našim predlogom Svetu in Parlamentu o tem, da bi se zagotovila prožnejša uporaba neporabljenih sredstev brez spremembe celotne zgornje meje proračuna EU, kar bi nam omogočilo, da bi znesek 5 milijard EUR namenili naložbi v infrastrukturo in boju proti podnebnim spremembam na evropski ravni.

Predlog na žalost ni bil deležen zadostne soglasne podpore. Kljub temu pa upamo, da ga bo mogoče izpeljati. Poleg evropskih prizadevanj (s pomočjo proračuna EU in Evropske investicijske banke, in tu so se ministri dejansko dogovorili, da bodo zvišali kapital, kot je predlagala Komisija, do konca 2009), smo države članice prosile tudi, da s sprejetjem, po njihovem mnenju najustreznejših ukrepov za povečanje povpraševanja v okoliščinah, v kakršnih trenutno so, v letu 2009 zagotovijo znesek v višini 170 milijard EUR.

Pri tem predlogu je treba upoštevati lastno odgovornost držav članic, saj imajo one proračun za financiranje oživitve prek fiskalne politike. Upošteva se tudi dejstvo, da vse države članice nimajo na voljo enakega manevrskega prostora. Od Madžarske ali Latvije ne moremo zahtevati, da prispevata sedaj prav toliko kot Nemčija ali Nizozemska. Seveda to ni stališče Komisije. Vse države članice morajo imeti koristi od povečanja

in od posledične oživitve, vse pa zaradi različnih začetnih položajev ne prispevajo v enakem obsegu. Usklajevanje je zato bistvenega pomena.

Z usklajevanjem ukrepov lahko dosežemo, da je ena in ena tri. Brez usklajevanja ima lahko ena in ena negativen rezultat. To je jasen primer nujnosti usklajevanja. Nekatere države nimajo manevrskega prostora, druge pa se morajo odločiti, ali naj uporabijo prostor, ki ga imajo. Če energije in priložnosti vsake posamezne države ne bomo izkoristili v največji meri, bomo na koncu vsi poraženci. To je sporočilo, s katerim je Komisija včeraj seznanila ministre Sveta Ecofin.

Poudaril bi rad tri zelo specifične točke.

Prvič, v prejšnji razpravi je poslanec tega parlamenta povedal, da Pakt za stabilnost in rast ne velja več. Kot sem temu parlamentu že večkrat povedal in ponovno ponavljam, je Pakt za stabilnost in rast v celoti veljaven in veljaven je, ker smo ga leta 2005 revidirali in uvedli prožnost, ki jo potrebuje, da ga je mogoče uporabiti v situacijah, kot je ta. Pakt je veljaven, ker smo ga revidirali leta 2005, ni pa nobene potrebe, da bi ga ponovno izumljali ali spreminjali. Moramo ga le izvajati in spoštovati, vendar pa ga je treba spoštovati v mejah in s prožnostjo, ki jo zahteva proračunska politika v časih, kot so sedaj.

Drugič, gospa Berès je omenila evropske dolžniške vrednostne papirje. Nekatere večje države to možnost popolnoma izključujejo in je ne želijo upoštevati. Ali je potrebno skupno vprašanje nacionalnih državnih dolžniških vrednostnih papirjev? Nekatere večje države evrskega območja to možnost zavračajo. Obstaja pa še tretja možnost, ki je bila deležna soglasne podpore in ki jo nameravamo uporabiti. Gre za to, da Evropska investicijska banka zagotovi dodatno in bolj specifično financiranje za tiste naložbe in ukrepe, ki so bistvenega pomena za ohranjanje povpraševanja in čim večji učinek teh prizadevanj po vsej Evropi v obdobju, kot je sedaj.

Tretjič, popolnoma se strinjam s pozivom gospe Berès za kakovostna delovna mesta. Ko je Komisija v načrt za oživitev gospodarstva vključila ne le fiskalne spodbude ampak tudi deset prednostnih ukrepov za pametne naložbe, smo želeli večjo rast, večjo trajnost in kakovostnejšo zaposlitev kot pa s pomočjo nekaterih kratkoročnih ukrepov. Ti ukrepi so seveda lahkočasni, kar je ena od zahtev spodbude. Nimajo pa drugih dveh potrebnih značilnosti za kakovostno fiskalno spodbudo, in sicer da morajo biti sposobni kratkoročno okrepiti in povečati povpraševanje in razširiti možnosti za naše ekonomije med gospodarsko oživitvijo, ki bo zagotovo sledila.

Jean-Paul Gauzès, v imenu skupine PPE-DE. – (FR) Gospod predsednik, gospodje ministri, gospod komisar, najprej bi v zvezi z vprašanji rad povedal, da očitno odražajo željo Parlamenta o tem, da bi bil obveščen in bolj vključen v proces reformiranja ureditve finančnih trgov. Parlament je tudi odločen, da bi Evropa morala imeti enotno stališče, kot je bilo omenjeno.

Za gospodarsko oživitev Evrope je skupno in usklajeno delovanje, kot je bilo poudarjeno, seveda bistvenega pomena. Mi podpiramo predlog Komisije o združevanju vseh razpoložljivih evropskih in nacionalnih političnih vzvodov v boju proti tej krizi. Sedaj gre za to, da med Evropejci, torej potrošniki, ponovno ustvarimo zaupanje.

Doseči moramo tudi pravo ravnovesje med dolgoročnim in kratkoročnim. Ukrepi, ki se izvajajo zlasti v zvezi z bančnim sektorjem, so dobri za spopadanje s to finančno krizo: dokapitalizacija, jamstva za medbančna posojila in kreditna jamstva. Pazljivi pa moramo biti, ko gre za dejansko doseganje cilja teh ukrepov, in sicer da banke ponovno opravljajo svojo primarno vlogo kot ponudnice likvidnosti in kreditov – skratka cilja financiranja realnega gospodarstva.

Okrepiti je treba vlogo EIB in EBOR. Rezerve EIB je treba uporabiti za okrepitev njene kapitalske baze. Oblikovanje proračuna je prav tako korak v pravi smeri. Toda na koncu, brez velikih besed, je pomembno izvajanje načrtovanih ukrepov. Ne smemo biti neodločni. Omenil bi državno pomoč v zvezi s programi, povezanimi z bankami. Omenil bi tudi – in o tem ste pravkar govorili – Pakt za stabilnost in rast. Zavedati se moramo, da naši državljani, ki v tem obdobju krize od Evrope pričakujejo, da bo našla rešitve, ne bi smeli imeti občutka, da Evropa danes reče eno, jutri pa stori ravno nasprotno.

Na koncu, gospod minister, glede uredbe o bonitetnih agencijah, o čemer sem poročevalec v tem parlamentu, si bomo prizadevali, da bomo izvedli učinkovit in pragmatičen sistem, ki ne reagira le na sedanjo situacijo, ampak tem agencijam omogoča dolgoletno delovanje.

Poul Nyrup Rasmussen, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, najprej bi komisarju Almunii potrdil, da „ena in ena“ ni dve ampak tri, če delamo skupaj. To bom poskušal razložiti svojemu vnučku in razumel bo, saj postaja dober Evropejec.

O usklajevanju ne bom govoril, saj menim, da je moja dobra kolegica gospa Berès to vprašanje poudarila, kakor tudi vi. V zvezi s tem bi želel povedati le eno stvar – kar je naslovljeno tudi na predsedstvo Evropske unije in Sveta – in sicer, da obstaja velika nevarnost, da naše države članice še niso zares razumele, kako velika je nujnost finančnih naložb. Naj vam v ilustracijo navedem naslednje: če je naš cilj ohraniti sedanjo raven zaposlenosti v Evropski uniji, moramo investirati 1 % več BDP ne le v letu 2009 ampak dodaten odstotek tudi leta 2010 in dodaten odstotek leta 2011. To kažejo naši makroekonomski izračuni za celo Evropsko unijo.

Upam, da bo to, kar bomo storili do božiča, pomenilo začetek – in vem, da je želja francoskega predsedstva enaka. Zato si prosim postavimo naslednji časovni okvir: učinke ocenimo do pomladi naslednje leto in pred spomladanskim zasedanjem Sveta. Do spomladanskega zasedanja Sveta bodimo pripravljeni za oblikovanje novih finančnih spodbud. Bojim se namreč, da bo sedanja prognoza Komisije – ki jo je opravila po svojih najboljših močeh – dopolnjena z novo, ki nam bo pokazala, da je delo, ki ga je potrebno opraviti, celo bolj zahtevno.

Na koncu bi rad spregovoril o ureditvi. Želel bi se iskreno zahvaliti predsedstvu, ker je omenilo, da gre za krizo normativne ureditve. Strinjam se. Zato sem bil včeraj tako razočaran zaradi informacije, ki sem prejel na Odboru za ekonomske in monetarne zadeve, ki ga vodi gospa Berès. Tu v Parlamentu smo se soglasno strinjali glede poročila, v katerem piše, da moramo zaradi te krize normativne ureditve dobiti nove predpise s pooblastili za vse finančne akterje brez izjeme – tudi hedge sklade in sklade zasebnega kapitala.

Včeraj sem od komisarja McCreevya dobil sporočilo, ki se glasi: „Vabim vse akterje na novo posvetovanje o hedge skladih“. Pred dvema letoma smo imeli zadnja posvetovanja o hedge skladih, kjer je pozornost bila namenjena le fantom iz Cityja. Sedaj po dveh letih imamo novo posvetovanje. Ne potrebujemo več posvetovanj. Potrebujemo predpise. Natančno vemo, kjer tiči problem. Gospod McCreevy je nato včeraj povedal: „Mimogrede, v zvezi s skladi zasebnega kapitala ne nameravam storiti ničesar“. Vendar pa lobistične organizacije za sklade zasebnega kapitala prosi, ali bi bile tako prijazne, da bi prosile tiste, ki jih kodeks ne pokriva, naj to zagotovijo.

(Govornika prekine drug poslanec)

– (FR) Gospe in gospodje, sedaj sem jaz na vrsti!

– Povedati želim naslednje: prosim, potrebujem vašo pomoč – in pozivam vas komisar Almunia – saj želim, da bi razumeli, da ljudje preprosto ne bodo razumeli, da mi, Evropska unija, nismo sposobni izpolniti naše naloge urejanja finančnega trga na celovit način, tako da bi lahko bili prepričani, da do te situacije ne bo ponovno prišlo; in da lahko to širitev financiramo natančno tako, kot je opisal komisar Almunia.

Zares bi vas prosil za odgovor pred božičem, da bom svojemu vnučku lahko rekel „dajmo, lotimo se stvari!“

Daniel Dăianu, v imenu skupine ALDE. – Če v EU ne bomo dosegli resnično skupnega stališča za pravo reformo, bo doseganje ustreznih globalnih pravil za finančne trge postalo mnogo težje. Razumni ljudje bi rekli, da velikanska polomija z ureditvijo in nadzorom, skupaj z razkritimi pomanjkljivostmi preveč poenostavljene ekonomske paradigme, daje nedvoumen odgovor o tem, kaj nam je storiti. Toda nekateri navzlic temu še vedno trdijo, da bi mehki predpisi morali biti norma novega sistema. Po mojem mnenju se motijo, ne glede na to, ali zares tako mislijo ali pa jih v to silijo ozki interesi.

Ena od Keynesovih intelektualnih zapuščin – in sicer, da so zelo volatilni kapitalski tokovi nenaklonjeni trgovini in blaginji – je pokazala svojo ustreznost v sedanji ogromni zmešnjavi in drugih krizah, tudi na razvijajočih se trgih. Desetletja je po vsem svetu bilo mogoče poslušati mantro o tem, da ni mogoče veliko storiti pri oblikovanju nacionalnih politik, ker bi globalni trgi kaznovali vlado. Ali je videz finančnih trgov dan od boga? Ali niso globalni trgi, poleg svojih tehnoloških gonilnih sil, tudi produkt odločitev ljudi o določitvi pravil za finance, trgovanje in naložbe? Trditev, da glede financ ni mogoče storiti nič, ko povzročajo bedo, ni prepričljiva. Veliko je mogoče storiti glede normativne ureditve vseh finančnih subjektov (tudi hedge skladov in skladov zasebnega kapitala), omejitve zadolževanja, reševanja vprašanja procikličnosti in računovodstva, boljšega usklajevanja politik in obravnavanja bonitetnih agencij.

Zaton paradigme, ki tržne ekonomije enači s stanjem brez predpisov, je treba obravnavati v povezavi z večpolarnim ekonomskim svetom v poskusu oblikovanja novega mednarodnega finančnega sistema. Od

slednjega je odvisna usoda odprtega svetovnega gospodarskega sistema. Če sedaj ne bomo ravnali prav, obstaja nevarnost, da bomo pohabili naše liberalne demokracije. Upam, da bo nova ameriška administracija razumevala glede tega. Mi pa moramo doma v Evropi poudarjati pomembnost tega obdobja.

Rebecca Harms, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, najprej bi rada izrazila iskreno strinjanje z oceno gospoda Rasmussena o tem, da v zvezi s celotnim finančnim svetom govorimo o popolnoma novem odnosu med državo in trgom. Mislim, da se glede tega strinjamo. V zvezi z vlogo gospoda McCreevyja pa bi rekla, da bi moral imeti manjšo vlogo kot prej in da mu nikakor ne bi smelo biti dovoljeno zamujanje.

Od zloma finančnih trgov smo se lahko naučili, kaj se zgodi, če država preveč ovira in si ne upa uporabiti pravil, ki jih mora opredeliti kot pravilne.

Še enkrat bi rada sedanji spor o zelenem New Dealu povezala z evropskim načrtom za oživitev gospodarstva. Po mojem mnenju je v Evropskem svetu in Evropski komisiji še vedno preveč omahljivcev, ki mislijo, da se bodo trajnostne strategije ali agresivno varstvo podnebja izvajali na račun delovnih mest. In te iste sile, ki tam zavirajo stvari – nas Zelene skrbijo tudi delovna mesta – prav tako zavirajo razvoj proizvodnih metod in gospodarskih sistemov ter novih proizvodov, pripravljenih na prihodnost, in blokirajo našo pot iz Evrope na globalna tržišča prihodnosti.

To se mi zdi zelo nevarno in mislim, da je šibka ureditev področja avtomobilov, ki jo trenutno pripravljamo, slab znak za to, kako se nas je treba bati. Načrt za oživitev gospodarstva sedaj nekoliko diši po Keynesu, je nekoliko zelen, v bistvu pa gre še vedno za isto staro stvar.

Mislim, da ni dovolj, če Evropa izvede le majhne spremembe. Morda bo usklajevanje deležno večje podpore, če bodo strategije pripravljene bolj dosledno. Revizija celotnega proračuna EU na začetku naslednjega leta bi Komisiji omogočila, da se večjih kriz, ki jih moramo obvladovati, loti sistematično in enotno.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Gospod predsednik, spoštovani poslanci Parlamenta in gostje, pozdravljam pobudo institucij Evropske unije, ki je spodbudila spopad s finančno krizo na globalni ravni. Vendar pa se mi gospodarski odziv na posledice finančne krize na osnovi načrta za ponovno vzpostavitev rasti in zaposlovanja v Evropski uniji zdi podoben improvizaciji v naglici.

V načrtu se stanje olepšuje in pozablja, da je Evropska unija skupina nacionalnih držav in da so okoliščine, prednostne naloge in rešitve za gospodarske probleme ter gospodarski razvoj v vsaki državi drugačne. V načrtu je podcenjena pomembnost usklajenega razvoja celotne energetske infrastrukture, ne le zelene energije, in usklajenega razvoja cestne in železniške infrastrukture kot predpogoja za učinkovito porazdelitev naložb ter nujnosti rešitve financiranja kmetijskega sektorja. To pa zaradi tega, ker se svet ne spopada le s finančno krizo, ampak tudi z nevarnostjo energetske krize in krize s hrano.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Gospod predsednik, ne bom veliko govoril o izjemnem, zgodovinskem značaju sedanje krize. Vsi moji kolegi poslanci so to omenili, gospod Rasmussen pa je o tem zelo lepo govoril. V zvezi s tem želim dodati tri stvari: to je najhujša likvidnostna kriza, kar jih poznam, in počasi že prihajam v leta; za to krizo ni nobenih navigacijskih kart ali časovnih načrtov; in tretjič, vsi vemo, da finančna kriza traja in da so se trgi izsušili.

Zato moramo najprej normalizirati finančne trge in v zvezi s tem bom spregovoril o Evropski centralni banki.

V tem parlamentu se čuti častitljiv odnos do Evropske centralne banke. Laik sem na številnih področjih, tudi na tem, pa vendarle moram povedati, da mora ECB hitro in nujno znižati obrestne mere. Transmisijski mehanizmi ne delujejo dobro, kot na primer oktobra, ko se uradno znižanje obrestnih mer ni v zadostni meri preneslo v realne obrestne mere.

Drugič, likvidnost je treba zagotoviti v daljšem časovnem obdobju kot trenutno. Zavedam se, da je v ta namen treba spremeniti okvir jamstev, toda tako pač je. Finančne institucije denar posojajo dolgoročno in zato tudi potrebujejo zanesljivo dolgoročno financiranje.

Nacionalne banke s pomočjo politike centralne banke pomagajo pri zagotavljanju likvidnostnih sredstev, to pa lahko vodi v državne pomoči, ki izkrivljajo konkurenco. To področje mora zato biti pod našim skrbnim nadzorom.

Moja tretja in zadnja točka pa je, da se je pravkar vloga proračunske politike izkazala kot osrednja, vodilna, veliko bolj kot vloga denarne politike. Proračunska politika povzroča zunanje učinke, kar pomeni, da je dobro usklajevanje bistveno. Popolnoma se strinjam s tem, kar je povedal komisar.

Če nadaljujem, se strinjam tudi, da je pomembno trošiti, še bolj pa je pomembno trošiti pametno za jasne cilje, ki povečujejo konkurenčnost evropskega gospodarstva. Le tako bomo lahko naš proračun ponovno uravnesili.

Strinjam se, da je Pakt za stabilnost in rast še vedno v veljavi, komisar pa bi nam moral najprej povedati, kaj po njegovem mnenju pomeni „odstopanje od referenčne vrednosti“. Ali je to za nekaj stotink, nekaj desetink ali nekaj točk? Verjemite mi, komisar, da bom skrbno opazoval delo, ki ga morate opraviti, da bo Pakt za stabilnost in rast ostal veljaven. Če boste to dosegli, naj vas bog nagradi, če ne, naj vas kliče na odgovornost.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Danes je tukaj bilo že večkrat omenjeno, da kriza praviloma ustvari priložnost, in res je tako. Če želimo izkoristiti priložnost, ki je pred nami, se je enostavno odločiti, kako ravnati.

Prvič, na ravni Evropske unije se zavedamo nujnosti uvedbe mehanizmov za preglednost finančnih trgov ter njihovo urejanje in nadzor. Komisarju McCreevyju ni treba začeti več posvetovanj, predsedstvu pa ne analizirati in iskati več študij in predlogov: le predloge socialdemokratov moramo pogledati, ki so bili podani v ustreznem času, mnoge med njimi pa je povzel ta parlament.

Drugič, mednarodni vidik: Evropa v mednarodni areni ne more sodelovati pasivno. Njena vloga pri gradnji novega mednarodnega reda mora biti aktivna in braniti mora novo ureditev, ki v sistemu ne pušča črnih lis, kot so tiste, ki jih trenutno predstavljajo davčne oaze.

Tretjič, slišali smo predsednika Komisije, ki je danes tukaj povedal, da različne države oklevajo glede usklajevanja strategij. Če od članov Komisije ne bi tolikokrat slišali, da se trgi sami regulirajo, da se država ne sme vmešavati in da finančni trgi ne vplivajo na rast ali zaposlovanje, bi morda med različnimi državami vel močnejši in aktivnejši duh solidarnosti.

Predlog, ki ga imamo danes pred nami, pa predstavlja le prvi del dolgega procesa primerjave s programi Kitajske in Združenih držav; prav tako svojega cilja ne opredeljuje dovolj jasno, ta cilj pa mora biti zaposlovanje; in končno, evropski program ne more biti združitev nacionalnih agend.

Sedaj je čas državljanom Evrope pokazati, da je Evropa mreža pravic, ki vključuje tudi gospodarsko sfero; da jih štiti v času krize, in da spodbuja solidarnost pri malih in srednje velikih podjetjih ter programe za rast in podporo malim in srednje velikim podjetjem, ki trenutno niso deležna rezultatov intervencij v bančni sektor. Realno gospodarstvo je prav to in mi Evropejci moramo državljanom pokazati, da je Evropa tudi tukaj in da je na njihovi strani.

Sophia in 't Veld (ALDE). – (NL) Gospod predsednik, dokaj čudno se mi zdi, da v zadnjih letih nikoli ni bilo dovolj sredstev za izobraževanje, zdravje, inovacije in okolje, sedaj pa naj bi nenadoma deževale milijarde. Najboljši načrt reševanja za prihodnost je močan evropski trg skupaj z zdravimi državnimi sredstvi, saj dediščine prihodnjih generacij ne smemo zapraviti.

Krize zadolževanja zasebnega sektorja ni mogoče enostavno reševati na račun javnega dolga. Komisija se mora zavzemati za dosledno izpolnjevanje Pakta za stabilnost in pravil o državni pomoči, in v zvezi s tem pozdravljam izjave, ki sta jih podala gospod Almunia in gospa Kroes. Navsezadnje morajo denar državljanov pametno porabiti ne le bankirji, ampak tudi politiki. V najvišjo prestavo ni treba dati samo tiskarn denarja, ampak tudi Lizbonsko pogodbo, saj je od nje mogoče pričakovati obilo koristi.

Prosti trg storitev lahko na primer brez dodatnih stroškov ustvari na stotine novih delovnih mest. Po mojem mnenju je zato presenetljivo, ker so države članice tako počasne pri uvajanju direktive o storitvah. Načrt reševanja naraščajočega števila osipnikov brez kvalifikacij je vsaj tako zahteven kot tisti za opeharjene varčevalce, saj ti mladi ljudje brez kvalifikacije nimajo v življenju popolnoma nobene bonitete.

Po drugi strani pa bi morali vlagati v to, da bi dosegli 3 % cilj za raziskave in razvoj, ki je bil postavljen leta 2000. Industrija nikoli ni dosegla svojega obljubljenega 2 % deleža, pa je trenutno vendarle deležna milijard podpore.

In končno, glede na to, da se na prostem trgu stvari lahko izredno poslabšajo, pravila in nadzorniki trga zagotovo niso razkošje, vendar pa vseeno ni primerjave z gospodarskim in socialnim opustošenjem, ki so ga za seboj pustili različni eksperimenti z nacionalističnimi in socialističnimi državnimi ekonomijami.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Gospod predsednik, nisem edini, ki se težko pridružim temu vse bolj izrazitemu samoljubju evropskih nosilcev odločitev, ko gre za obvladovanje krize finančnih trgov, kajti če bi Evropa oziroma EU bila delujoča demokracija, bi najprej bilo treba postaviti vprašanje odgovornosti in kako se je vse to lahko zgodilo.

Enostavno ni res, da pri vseh teh problemih, s katerimi se sedaj spopadamo, gre za cunami, za nekaj, kar je povzročila narava. Gre za nekaj, v kar je bil vpleten človek. Pri vsej tej regulativni vnemi, značilni za Unijo, se vprašamo, zakaj ni bilo ukrepov, ko so banke na veliko začele prehajati preko državnih meja? Zakaj se kljub ustreznim opozorilom niso izvajali ukrepi, ko so se pritajeno pojavili izvedeni finančni instrumenti. Dobro se spominjam, da je o vseh teh točkah govoril dobitnik Nobelove nagrade Joseph Stiglitz. Toda o tem se ni govorilo, to je bil tabu. Tu bi morali začeti, kajti priznanje lastnih napak je edini način iskanja rešitve v prihodnosti.

Margaritis Schinas (PPE-DE). - (EL) Evropski parlament mora danes dati jasno sporočilo o obeh vidikih razprave: prvič, glede osnove finančnega sistema, ki ga moramo zgraditi za prihodnost in drugič, glede naše začetne reakcije na načrt za oživitev, ki ga je Komisija predstavila 26. novembra. Glede prvega ni nobenega dvoma, da se Komisija v celoti zaveda, da je dobe samoregulacije ali neregulacije dokončno konec. Če so nekateri znotraj Komisije ali celo znotraj tega parlamenta mislili, da je realno gospodarstvo mogoče graditi na predpostavki, da pravila niso potrebna, so sedanji dogodki pokazali, da so se motili. Nekaj časa smo potrebovali, toda sedaj razumemo. Ne mislim, da je treba kriviti komisarja Almunio. Drugi so morda Komisijo napeljali na tako razmišljanje, toda sedaj je prepozno. Novi gospodarski red je treba graditi na pravilih in spet pravilih.

Drugi del načrta za oživitev, ki ga je prejšnji teden predložila Komisija, vsebuje nekaj pozitivnih točk, in priznati moramo, da je Komisiji uspelo uskladiti (vem, kako težko je to) različna mnenja in vladam ponuditi medsebojno povezan okvir za ukrepe s skupnim izhodiščem. Že slišim ljudi na levi in desni, ki pravijo „mi smo to želeli drugače“, „kaj pa, če bo predrago“ ali pa „to nam ni všeč“. To so isti ljudje, ki bi v primeru, da Komisija ne bi storila ničesar, rekli „Komisija ne stori ničesar“, „čakamo na Komisijo, da nam da načrt“. Zato menim, da je drugo sporočilo, ki ga moramo poslati komisarju, to, da je izhodišče tega svežnja pravilno, da bo pomagal vladam in da bo morda služil kot rešilni čoln, na katerem lahko realno gospodarstvo preživi v prvih dneh krize. Hvala.

Donata Gottardi (PSE). - (IT) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, s pripravo načrta za reševanje in oživitev evropskega gospodarstva Evropska unija svojim državljanom in trgom pošilja prvo sporočilo. Pričakovanja so velika in treba jih je izpolniti. V času, ko obstaja nevarnost, da bo na finančno konsolidacijo in raven javnega dolga negativno vplivala javna intervencija, tako v smislu dejansko danih kot zajamčenih sredstev, z namenom reševanja glavnih finančnih in industrijskih akterjev, z očitnimi posledicami za javne finance in osebne prihodke, potrebujemo usklajen pristop na evropski ravni, tudi za boj proti davčnim utajam in davčnim oazam. Vsa proračunska sredstva in nacionalne načrte je treba dosledno in učinkovito usklajevati in usmerjati v isti cilj.

Z zadovoljstvom poudarjam, da obstajajo načrti za natančnejšo opredelitev prožnega izvajanja Pakta za stabilnost, ki mora biti ciljno usmerjen, začasen in ustrezen, z mehanizmi, namenjenimi strukturnim spremembam, učinkoviti porazdelitvi javnih sredstev, prestrukturiranju javnih izdatkov in naložbam v rast v skladu s cilji lizbonske strategije, s posebnim poudarkom na vlogi malih in srednje velikih podjetij. Skupni pristop mora upoštevati tudi makroekonomske proračunske in plačne politike, kakor tudi postopno, močno zmanjšanje davčnega bremena za plače in pokojnine. To je treba izvajati s pomočjo davčnih olajšav, spremenjenih davčnih stopenj in nadomestila za pretirano obdavčenje za znižanje revščine, in to ne le skrajne revščine, in za spodbujanje potrošnje in gospodarske rasti z zagotavljanjem proticikličnega odziva na sedanjo gospodarsko krizo, ki napoveduje recesijo. V opozorilo naj povem, da je treba ohranjati prihodke in ponovno spodbuditi povpraševanje potrošnikov, pri tem pa poudarek nameniti okoljski in socialni trajnosti in tako preprečevati potrebo po nekritičnem reproduciranju vzorcev in sistemov, ki so pokazali vse svoje slabosti.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - Gospod predsednik, v tem načrtu za oživitev pogrešam omembo finančnih trgov. Na začetku tega leta, ko so potekale razprave o širših gospodarskih smernicah, je Parlament podal predlog o vključitvi razsežnosti finančnih trgov v smernice.

Na žalost je Komisija takrat nasprotovala temu predlogu. Razvoj dogodkov pa je pokazal, da smo imeli prav. Pozivam vas, da te napake ne ponovite še enkrat in da načrt za oživitev gospodarstva povežete z izboljšanim akcijskim načrtom za finančne storitve. Če bomo to strategijo izvajali, bo dolgoročno mogoče zagotoviti, da se bodo v sedanji modernizaciji finančne ureditve EU odražale potrebe realnega gospodarstva.

– (LT) Podprla bi rada pregled vaših predlogov s perspektive udeležencev na finančnih trgih. Komisija sedaj podaja toliko novih predlogov, da jih celo mi, poslanci, težko obvladamo. Niso zelo dobro usklajeni. Pomislite, kako se počutijo vodje institucij finančnih trgov in vlagatelji, ki imajo zares težave s sprejemanjem odločitev. To nikakor ne daje vtisa, da je naš trg stabilen; zato menim, da je potrebno več usklajevanja.

John Purvis (PPE-DE). - Gospod predsednik, kar veliko smo slišali o usklajevanju, toda začenjam se spraševati, ali usklajevanje še vedno zadostuje, ali se ne bi bilo potrebno premakniti k solidarnosti namesto k usklajevanju, saj se je izkazalo, da ne gre le za krizo bank, kar je dovolj slabo, ampak za krizo držav. Ker se je usklajevanje z nacionalne premaknilo na evropsko raven in nato na globalno, je treba sedaj razmisliti, ali je potrebne več solidarnosti. Komisijo in Svet bi vprašal, ali zares rešujeta vprašanje globalnih institucij, saj se ustno vprašanje posebej nanaša na Mednarodni denarni sklad ali alternativne institucije, ki bi na globalni osnovi lahko izvajale solidarnostno vlogo.

Moje drugo vprašanje bi bilo v zvezi z vrsto spodbude, ki bi jo bilo treba poiskati za davčno spodbudo, kolikor je to zares najboljša pot. Ali bi davek na dodano vrednost moral biti pot in ali bi moral omogočati znižane stopnje davka na dodano vrednost z višje ali srednje stopnje na nižjo stopnjo na nekaterih področjih – in kaj v zvezi s tem delamo? Ali ni mnogo bolje, če je skoncentriran na ta način, namesto da je na široko razpršen na mnogo nižji stopnji zmanjševanja?

Ureditev: Veliko slišimo, zlasti od naših prijateljev, ki se nagibajo v levo, da potrebujemo vse več predpisov, da je treba uničiti hedge sklade in sklade zasebnega kapitala, bonitetne agencije in tako naprej. Toda, ali lahko enostavno pozovem Komisijo in Svet, naj to upoštevata? Čakati moramo, veliko razmišljati in za vsako ceno preprečiti nepredvidene posledice. Če je nova ureditev utemeljena – in morda je – mora biti prava ureditev in ne sme se zgoditi, da bi postala ovira za oživitve in da bi preprečila ali povzročila zamudo pri tej oživitvi. Gospoda McCreevya bi v nekaterih pogledih zares rad podprl pri njegovi premišljeni reakciji na probleme in ga ne bi obsojal, kot se zdi, da ga želijo številni izmed naših kolegov.

In na koncu, javne finance. Pakt za stabilnost in rast vpliva tako na evrske kot neevrske države. Če so začasni preveliki primanjkljaji upravičeni – in tukaj gre za velik če – morajo biti začasni, v skladu z realističnim časovnim razporedom jih je treba odpraviti in če si nekatere države lahko privoščijo dolg, druge pa ne, se zagotovo vračamo k temu vprašanju vzajemne solidarnosti. Komisijo in Svet bi prosil, da mi povesta, kateri so po njunem mnenju realistični roki za reševanje tega vprašanja.

Paul Rübigen (PPE-DE). - (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, sprašujem vas po vašem mnenju glede uvedbe evra kot druge valute v Islandiji in na Madžarskem. Ali menite, da bi to lahko rešilo problem teh dveh držav?

Drugo vprašanje je: ali menite, da bi bilo mogoče uvesti premijo za tveganje za izvedene finančne instrumente, kar bi se nato uporabljalo za krepitev lastnega kapitala bank?

Moje tretje vprašanje se glasi: ali po vašem mnenju znižanje davka na dodano vrednost ne bi spodbujalo uvoza, zlasti s Kitajske in iz Indije? Ali ne bi bilo pametneje razmišljati o zniževanjih davkov za naša podjetja in za naše zaposlene, plačevati naložbene premije, usmeriti se v progresivno depreciacijo, zlasti pa zvišati premoženja nižjih vrednosti za faktor deset in preprečiti obdavčenje fiktivnih dobičkov ter denar zadržati v podjetju in s tem omogočiti lažje izplačilo plač?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Načrt EU za oživitve gospodarstva omogoča dobre naložbe in s tem podpira povečanje proračunskih sredstev za okrog 200 milijard EUR za prihodnje obdobje, kot del pakta za gospodarsko rast in stabilnost.

Cenim zlasti pripravljenost Evropske centralne banke, da zniža obrestne mere in zagotovi ravni likvidnosti, ki jih potrebuje bančni sistem, da bi lahko vlagal v realno gospodarstvo.

Podpiram tudi predlog spremembe finančnega okvira, da bi v naslednjih letih v razvoj širokopasovne infrastrukture vložili 5 milijard EUR in povezali evropsko energetska infrastrukturo.

Pozdravljam pobudo, ki jo je podala Evropska investicijska banka in nekatere nacionalne banke, za oblikovanje sklada 2020, namenjenega aktivnostim v zvezi z energijo in podnebnimi spremembami ter razvoju prometne infrastrukture.

Državno pomoč bo mogoče uporabljati za podporo raziskavam in razvoju, inovacijam, komunikacijski in informacijski tehnologiji, transportu in energetski učinkovitosti.

Ján Hudacký (PPE-DE). - (SK) Mislim, da dveletni načrt za oživitev gospodarstva lahko postane dober, usklajen odziv Evropske unije na gospodarsko krizo, če se bo izvajal na razumen način. Predlagani obseg financiranja za podporo gospodarstva Unije bi moral zagotoviti finančni okvir, ki bi zadostoval za nove razvojne impulze v gospodarstvih držav članic. Financiranje v višini 30 milijard EUR, ki bi ga naj v enakih deležih zagotovili iz proračuna Evropske unije in iz Evropske investicijske banke, mora biti ciljno usmerjeno v razvoj na znanju temelječega in nizkoogljičnega gospodarstva ter v srednjeročne in dolgoročne programe energetske učinkovitosti.

Kar zadeva davčne spodbude, menim, da bi ti ukrepi morali ostati v rokah držav članic. Osebnostno podpiram zamisel o zmanjšanju stopenj DDV za nekatere izdelke, tesno povezane z energetske učinkovitostjo, kar lahko spodbudi visoke energetske prihranke.

Na koncu moram priznati, da imam nekatere pomisleke v zvezi z načrtom izvajanja maksimalne prožnosti, kar omogoča revidirani Pakt za stabilnost in rast. Težnja nekaterih vlad je, da bi te ukrepe zlorabile za svoje populistične in čisto politične cilje brez jasnega razvojnega koncepta.

Charles Tannock (PPE-DE). - Gospod predsednik, dovolite mi, da izrazim posebno spoštovanje nemški kanclerki, Angeli Merkel, ki je postala nova evropska Margaret Thatcher. Podobno kot železna lady tudi ona verjame v usklajene proračune in v rešitev iz kreditnega krča in gospodarske krize na način, ki ne zahteva financiranja. Nasprotno pa ima britanski predsednik vlade Gordon Brown ogromen gospodarski sveženj za refracijsko fiskalno krizo v smislu „zadolži se in porabi“, kar nikakor ne pomeni usklajenega proračuna.

Čeprav priznavam, da so bile naše lastne britanske banke tiste, ki so nas spravile v godljo s svojim lahkomišelnim kreditiranjem, skupaj z neustrezno ureditvijo in vladnim nadzorom, pa menim, da morajo to fiskalno politiko – ki je izredno neodgovorna – spremljati znižanja javne porabe in dobro premišljeni načrti za njeno dolgoročno financiranje. V nasprotnem primeru bomo po obdobju krčenja gospodarstva prišli v obdobje ogromne inflacije, ki bo požrla vse naše prihranke in spodkopala evropske ekonomije.

Colm Burke (PPE-DE). - Gospod predsednik, države članice, Svet in Komisija opravljajo dobro delo pri reševanju tega težkega vprašanja. Številni moji kolegi so že podrobno obravnavali ukrepe, ki so potrebni. Države članice pa sedaj ne bi smele spremeniti svoje zaveze do držav v razvoju. Države članice EU morajo ohraniti čezmorsko razvojno pomoč (ODA). Pričakovati je, da bo finančna kriza močno prizadela financiranje humanitarnih programov in nekateri analitiki napovedujejo znižanja pomoči ODA do ene tretjine ali več.

Države članice EU sedaj, ko se poskuša zmanjšati porabo, ne smejo popuščati pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja. Globalni finančni zlom je razkril soodvisno globalizirano naravo našega sveta. Kljub temu, da so se zahvaljujoč svoji omejeni izpostavljenosti globalnim trgov države v razvoju izognile številnim takojšnjim učinkom finančne krize, pa ekonomisti opozarjajo, da bo prišlo do verižne reakcije v smislu zmanjšanja prilivov ter nakazil, tujih neposrednih naložb in gospodarske rasti.

Videli smo lahko, da so države v razvoju utrpeli znatno škodo zaradi finančne godlje, ki je niso povzročile. Zato bi države članice morale ohraniti status quo.

Predsednica. – Opravičujem se gospodu Gollnischu in gospodu Sikierskemu, ki sta prosila za besedo, vendar smo na žalost pozni in zato zaključujemo s petimi govori.

Hervé Novelli, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, gospodu Almunii bi najprej rad povedal, da je pravilno poudaril tri vidike, ki so zelo pomembni za zagotavljanje učinkovitosti oživitve.

Prvi je dovolj močno ukrepanje. S tega vidika se mi en odstotek in pol BDP kot cilj oživitve zdi dokaj visok, glede na zneske, za katere gre.

Drugi je upoštevanje različnih situacij v državah članicah. Pravilno je poudaril, da vse države niso, če smem tako reči, v istem čolnu glede na gospodarsko ali proračunsko situacijo, kar pa ne pomeni, da jim ni treba delovati zares usklajeno. Predsedstvo se namerava s tem ukvarjati v času do naslednjega srečanja Evropskega sveta. Prepričan sem, da bomo na ta način na koncu – čeprav še ne vem, kdaj to bo – sposobni oživeti rast in zaposlovanje.

Gospod Gauzès, rad bi vam povedal, da ste imeli prav, ko ste poudarili, da so vsa naša prizadevanja usmerjena v financiranje realnega gospodarstva. Če pomagamo bankam, to delamo zato, da bodo lahko vlagale v to gospodarstvo, in naš edini cilj – kar ste pravilno poudarili – je financiranje malih in srednje velikih podjetij. Mislim, da je včeraj Svet seznanil Komisijo s pomočjo za banke, jasno pa je, da želimo prožno in hitro

odločanje glede podpore, ki jo je mogoče dati bankam in finančnim institucijam v sedanjih okoliščinah. Kot vem, je Svet bil uslišan, in rad bi vam povedal, gospod Gauzès, da si tudi Svet zelo želi, tako kot vi, da bi se za bonitetne agencije na evropski ravni in dodal bi, da tudi na mednarodni ravni, vzpostavila učinkovita ureditev, kot je omenilo že več mojih kolegov in mnogo poslancev Evropskega parlamenta.

Gospod Rasmussen, čeprav je vaš govor bil naslovljen bolj na Komisijo, bi vam rad povedal, da se strinjam z vami, ko ste poudarili, da noben segment trga ne bi smel ostati brez ureditve ali nadzora. Vsi smo se strinjali, da na je nekaterih tržnih segmentih prisotno pomanjkanje ureditve. To ureditev je zato treba izboljšati in jo ustvariti tam, kjer je bistvenega pomena. To je bilo tudi jasno sporočilo vrha v Washingtonu 15. novembra, Evropa pa si seveda mora prizadevati za doseganje teh ciljev, tudi na področju špekulativnih skladov.

Gospod Dăianu, drži, da bi ureditev finančnih trgov bilo treba usklajevati na mednarodni ravni; na pobudo Evropske unije je zato tudi prišlo do vrha v Washingtonu. Prepričan sem, da je na tem vrhu ta glas Evrope, združene Evrope, bil odločilen dejavnik, ki je omogočil, da so določili neke vrste časovni načrt za resnično ureditev mednarodnega finančnega sistema, in sicer zahvaljujoč dejstvu, da je Evropa bila sposobna učinkovito pripraviti lasten program.

Gospa Harms, natančno rečeno, načrt za oživitev predlaga dolgoročne naložbe, morda ne dovolj za vaš okus, vendar pa jih predlaga.

Gospod Kozlík, želim vam reči, da se strinjam, da moramo podpirati kmetijsko politiko, kakor tudi druge večje evropske politike. Omenili ste energetske politiko; mislim, da ste imeli prav, da ste to storili. To so prednostne naloge in take morajo ostati, tudi v tem težkem obdobju.

Gospod García-Margallo, delo Evropske centralne banke je po mojem mnenju bilo odločilno pri premagovanju težav, na katere smo naleteli šele nedavno, njen predsednik pa je jasno navedel, da se v Evropi inflacija znižuje in da zato, kot je ugotovilo več poslancev Evropskega parlamenta, predvideva nov manevrski prostor na področju denarne politike.

Mislim, da je gospa Ferreira bila dokaj ostra glede odziva Evropske unije. V nasprotju s tem, kar je povedala, menim, da se je Evropska unija na krizo odzvala hitro, saj je v zelo kratkem času sprejela pomembne odločitve, zahvaljujoč pozitivnemu sodelovanju naših institucij – Komisije, Sveta in Evropskega parlamenta – za kar se vam zahvaljujem.

V zvezi s podporo MSP bomo kmalu imeli razpravo o odločitvah, ki jih je sprejel Svet za konkurenčnost glede potrditve evropskega Akta za mala podjetja in prepričan sem, da je tudi na tem področju Evropa opravila svojo nalogo glede financiranja MSP in prednosti, ki jim jo je treba nameniti, tudi v obdobju upočasnitve gospodarstva.

Gospa in't Veld, prav ste imeli, ko ste poudarili, da mora kratkoročna oživitev temeljiti na dolgoročnih strukturnih reformah v okviru lizbonske strategije. Ta strategija še nikoli ni bila tako pomembna, še posebej v tem obdobju upočasnitve gospodarstva, strukturne reforme pa morajo iti svojo pot.

Gospod Martin, dobro sem slišal, ko ste pozvali k skupnem ukrepanju za določitev resničnih prednosti.

Gospod Schinas, pravila smo imeli, a niso dobro delovala; in to je vsa resnica. Zato potrebujemo pravila, ki pa morajo biti učinkovita; seveda ne prekomerne regulacije, ampak resničen okvir, ki ustreza evropski konkurenčnosti.

Gospa Gottardi, povedati vam želim, da se tudi sam strinjam z nujnostjo boja proti davčnim goljufijam. Francosko predsedstvo je to pravzaprav navedlo kot prednostno nalogo na evropski in mednarodni ravni. Prav tako vam želim reči, da se strinjam z vašimi zelo ustreznimi pripombami glede nujnosti učinkovite oživitve gospodarstva.

Gospa Starkevičiūtė, strinjam se, da je običajna upočasnitev finančnega sektorja sestavni del oživitve evropskega gospodarstva in da bi to moralo biti v usklajenem kontekstu.

Gospod Purvis, strinjam se, da je treba iti v smeri večje solidarnosti – to je pomembno. To predlagamo tudi mi, ko se pri reformi mednarodnega finančnega sistema opiramo na institucije, ustanovljene v Bretton Woodsu, med njimi zlasti na Mednarodni denarni sklad, univerzalno in politično legitimno institucijo, v zvezi s katero sem prepričan, da se bo njena vloga v naslednjih letih okrepila. Omenili ste vprašanje DDV. Predsedstvo je dejansko za znižanje DDV, usmerjeno zlasti v delovno visoko intenzivne sektorje in tiste, ki jih ni mogoče preseliti.

Gospod Rübig, govorili ste o isti temi. DDV je instrument, ki lahko – seveda, če se zniža – ohranja aktivnost in predvsem zaposlenost, toda ta znižanja DDV morajo biti le ciljna, kar pomeni, da je mogoče dokazati, da so popolnoma ustrezna. Toda razprava o tej zadevi, kot veste, še vedno ni splošna.

Gospa Ćić mislim, da so realne, pravočasne, trajne in strukturirane naložbe eno od načel predlogov Komisije o oživitvi gospodarstva; glede tega se z vami popolnoma strinjam.

Gospod Hudacký, da, Evropska investicijska banka je zelo pomembno orodje za podporo pri oživitvi gospodarstva, tudi s pomočjo različnih naložb. Menim, da je to nekaj osnovnega. To bomo lahko ugotovili med razpravami Sveta naslednji teden.

Gospod Tannock, vseeno menim, tako kot celotni Svet, da potrebujemo oživitev, ki je usklajena, a jo je ob ponovni rasti mogoče preklicati.

Na koncu želim reči, gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, da so ta razprava in vsa vaša vprašanja za Svet bila zelo pomembna in zelo zanimiva. Kažejo, da je med nami veliko soglasje o tem, da se mora na mednarodnih forumih slišati močan in dosleden evropski glas. Podpora Evropskega parlamenta je bistvena. Glede tega se vam želim zahvaliti.

Prepričan sem, da moramo o tem, kako si zamišljamo finančni sistem in njegovo ureditev, znova dobro premisliti. To je treba opraviti na evropski ravni, pri tem pa je treba upoštevati tudi rešitve, opredeljene na mednarodni ravni, kajti iz te krize se zares lahko naučimo, da ima današnji finančni sistem resnično mednarodno razsežnost; zato je rešitve treba iskati na mednarodni ravni, z evropskim impulzom.

Joaquín Almunia, član Komisije. – (ES) Gospod predsednik, gospod Novelli, gospe in gospodje, najprej naj povem, da sem zelo hvaležen za vaše pripombe in ugotovitve ter za zanimanje, ki ste ga pokazali za pobude Komisije, zlasti za načrt za oživitev, o katerem razpravljamo danes popoldne. Ne bom ponavljal veliko odgovorov, ki jih je pravkar podal gospod Novelli. Strinjam se praktično z vsemi njegovimi pripombami glede tega, kar so povedali poslanci, ki so se oglasili.

Zelo na hitro bi rad omenil šest točk. Prvič, strinjam se s stališči tistih med vami, na primer z gospodom Gauzèsom, ki so povedali, da je kreditni krč izredno močan in da predstavlja izvor vseh resnično težkih problemov, s katerimi se sedaj spopada realno gospodarstvo. Na Svetu Ecofin smo včeraj razpravljali o tem, kako izboljšati učinkovitost načrtov za dokapitalizacijo in jamstvo vlog, ki so jih ali jih bodo sprejele različne države članice. Za veliko davkoplačevalskega denarja gre: za zagotavljanje poslovanja bank in finančnih institucij je bilo porabljenih veliko sredstev oziroma jim je bil zagotovljen kapital. Sedaj gre za to, da je kreditiranje treba usmeriti v gospodarstvo, saj je to bistvena sestavina, potrebna za njegovo dobro delovanje.

Ker pa ne poteka dobro, gospodarske napovedi, ki jih je omenil gospod Rasmussen, in ki sem jih jaz predstavil pred mesecem dni, na žalost niso več tiste, ki bi jih predstavil danes. Zato sem včeraj ministrom tudi napovedal, da bom nove gospodarske napovedi predstavil 19. januarja.

Medtem pa so Mednarodni denarni sklad, OECD in druge institucije objavile ocene za leto 2009, ki so celo bolj zaskrbljujoče kot tiste, ki se odražajo iz napovedi Komisije z dne 3. novembra. Napovedi Evropske centralne banke bodo predstavljene jutri in so tudi mračne.

Moja druga pripomba je, da bo zagotovo več normativne ureditve finančnih storitev. Pravzaprav je več normativne ureditve že sedaj. Kot je prej omenil gospod Jouyet, je na pobudo Komisije Svet včeraj – če se prav spominjam – podal svojo politično podporo najmanj štirim pobudam Komisije o ureditvi različnih vidikov finančnih trgov ali storitev. Obstoječe predpise je treba spremeniti, področja, ki niso normativno urejena, je treba urediti, izboljšati kakovost normativne ureditve ter način nadzora nad izvajanjem teh pravil na evropski in globalni ravni. O vsem tem govorimo.

Glede na to, da bo osnutek direktive o solventnosti II kmalu prišel pred Parlament, vam naj povem, da se reakcija v Svetu še vedno vselej ne sklada z lastnimi izjavami Sveta o tem, kaj je treba storiti v smislu finančne ureditve in nadzora. Parlament se tega zaveda, saj je o tej direktivi imel razgovore s Svetom. Ni soglasja o tem, kako najbolje usklajevati nadzorne aktivnosti v zavarovalništvu. Nujno moramo najti soglasje o takem nadzoru na ravni Evrope, pogovarjamo pa se že o kolegiju nadzornikov za institucije, ki poslujejo na globalni ravni.

V zvezi s hedge skladi naša stališča temeljijo na načelu, da je njihovo dejavnost treba normativno urediti. To smo povedali v Komisiji, enako je povedal Svet ter udeleženci srečanja v Washingtonu.

Skupina na visoki ravni, ki ji predseduje Jacques de Larosière, med drugimi dejavniki analizira tudi tega. Komisar McCreevy se je včeraj sestal z Odborom za ekonomske in monetarne zadeve.

Videl sem, da vam je predsednik Komisije v tem parlamentu med svojimi nedavnimi obiski ponovil, da bo Komisija normativno uredila hedge sklade in to moramo storiti. Razprava poteka o tem, do kolikšne mere, na katerih področjih in katere dele dejavnosti hedge skladov je treba normativno urediti, kar ne bo vplivalo le na hedge sklade. Pomembni prispevki k tej razpravi prihajajo s področja zaposlovanja in pa poročilo, ki ga je pripravil ta parlament na pobudo gospoda Rasmussena.

Popolnoma se strinjam s tistimi med vami, ki ste omenili naložbe in nujnost povezave potrebnih srednjeročnih in dolgoročnih naložb z energetsko-podnebnim svežnjem. Strinjam se s tistimi, ki pravite, da je v naši monetarni politiki na voljo manevrski prostor brez ogrožanja neodvisnosti Evropske centralne banke ali drugih centralnih bank. To je očitno. Po podatkih Eurostata je inflacija na evrskem območju ob koncu novembra znašala 2,1 %. Le pred nekaj meseci smo govorili o inflacijskih številkah, ki so bile dvakrat tolikšne, in ta rezerva se sedaj porablja. Centralna banka se sestane jutri tu v Bruslju. Ne vem, kaj namerava, slišal pa sem izjave predsednika banke, gospoda Tricheta, ki so glede te teme popolnoma jasne.

Moja naslednja točka zadeva Pakt za stabilnost in rast. Pakt jasno navaja, da primanjkljaj, ki presega prag 3 %, sproži postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, z eno samo izjemo, in sicer, kadar gre za izredno ekonomsko situacijo in sedaj smo v ekonomski situaciji, ki je izredna. Drugi pogoj, ki velja sočasno s prvim, je ta, da mora čezmerni primanjkljaj biti začasen, pri čemer začasen ne pomeni več let ampak le eno leto. Tretji pogoj, sočasen s prvima dvema, je, da zaradi te prekomernosti primanjkljaj ne sme zelo presežati referenčne vrednosti in tu, gospod García-Margallo – brez navajanja strokovnih podrobnosti, ki ne ustrezajo predvsem laični publiki v tem parlamentu – govorimo o nekaj desetinkah odstotne točke.

Na koncu, v odgovor gospodu Parishu in nekomu, ki je tudi omenil vprašanje davka na dodano vrednost, dokument ali načrt Komisije vključuje vrsto instrumentov, ki jih je mogoče uporabljati za dajanje fiskalne spodbude, med katerimi je zagotovo znižanje tako pomembnega davka ali bolje rečeno stopnje tako pomembnega davka, kot je DDV. Dejstvo pa tudi je, da Komisija nikogar ne sili, naj to stori. Preberite načrt in videli boste, da ne gre za nobeno obveznost, saj je tudi ne more biti. Tretja točka – in tu gre za informacije v zvezi z včerajšnjimi razgovori Sveta Ecofin – je, da je le ena država članica od 27 včeraj bila za uporabo tega instrumenta in to država članica, ki ga je že uporabila.

Predsednica. – Hvala, gospod komisar, zlasti zato, ker ste obravnavali teme od matematike do teologije.

Razprava je končana.

Pisne izjave (člen 142)

Louis Grech (PSE), v pisni obliki. – Finančna kriza je za gospodarstvo EU in za globalno gospodarstvo povzročila velike izzive. Usklajena prizadevanja držav članic so bila učinkovita pri stabilizaciji bančnega sistema EU, vendar pa je treba storiti še veliko za zaježitev širjenja krize v širše gospodarstvo in zaščito gospodinjstev, podjetij in delovnih mest. V medsebojno odvisnem svetu je spopadanje s temi izzivi lahko priložnost za EU, da prevzame vodilno vlogo pri zagotavljanju jasnosti, družbene odgovornosti in predvidljivosti v globalni finančni ureditvi.

Izvajanje kakršnih koli ukrepov za ublažitev mora biti pravočasno, celovito in podprto z ustreznim ureditvenim ukrepom, da se odpravijo ključni razlogi za krizo. Posebno pozornost je treba nameniti normativni ureditvi, ki zadeva nove finančne produkte, kot so drugorazredna hipotekarna posojila in njihovi izvedeni finančni instrumenti ter subjekte, vpletene v njihovo trženje, kot so banke, hedge skladi in skladi zasebnega kapitala. Nujno je treba pregledati poslovni model bonitetnih agencij in pravno podlago njihovih bonitet.

V procesu oživitve moramo prednost dati rešitvam, ki ščitijo delovna mesta, rast in najbolj ranljive, promovirati gospodarsko dinamiko in stabilnost ter zagotavljati, da so zainteresirane strani, ki želijo ohraniti status quo, na varni razdalji.

Gábor Harangozó (PSE), v pisni obliki. – (HU) Pozdravljam skupna evropska prizadevanja za reševanje krize in pobude, namenjene ohranjanju evropskih delovnih mest in odpiranju novih.

Hkrati bi rad opozoril na to, da države, ki so v tako hudi fiskalni situaciji, kot je Madžarska, nimajo na voljo nobenih monetarnih ali fiskalnih orodij oziroma orodij za znižanje davkov. V teh državah je zato gospodarska

spodbuda mogoča predvsem s prerazporeditvijo in učinkovito uporabo evropskih virov ter znižanjem stroškov plač, večjo učinkovitostjo ureditve konkurence in zmanjšanjem upravnih stroškov.

Zlasti sem zadovoljen, ker imajo naša skupna prizadevanja podporo komisarja Joaquína Almunie. Zato menim, da so pobude v zvezi s strukturnimi skladi zelo pomembne in trdno podpiram njihov sprejem brez odlašanja. Pospešitev sprejema velikih projektov ter podpora v obliki kreditov MSP lahko pomagata povečati povpraševanje.

Hkrati pa menim, da naša prizadevanja v imenu tistih, ki so pomoči najbolj potrebni, še vedno niso zadostna, in zato pozivam, da se prostorski razvoj in novogradnja vključita v vse spremembe, predlagane na področju pomoči stanovanjskemu sektorju. V nerazvitih regijah in naseljih so parcele ali objekti, ki so neprimerni za obnovo, zato moramo spodbujati gradnjo sodobnih in energetske učinkovitih stanovanj. Na ta način lahko prispevamo k doseganju ciljev Evropske unije glede varčevanja z energijo ter odpiranja delovnih mest, hkrati pa pomagamo tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), v pisni obliki. – (PL) V napovedi svojega kriznega akcijskega načrta se je Evropska komisija odzvala na resnično nujnost ukrepanja na ravni Skupnosti za stabilizacijo in oživitve gospodarstva. Vendar pa je do te napovedi prišlo nekaj dni po tako imenovanem usklajevanju, ki določa obliko proračuna Evropske unije za leto 2009. V proračunu ni predvidenih dodatnih sredstev za premagovanje krize in težko si je zamisliti načrt v višini 200 milijard EUR, ki na noben način ne bi vplival na proračun.

Dolgotrajni spor o virih sredstev za pomoč v višini 1 milijarde EUR državam, ki jim grozi lakota, kaže, da ne bo enostavno pridobiti soglasja 27 držav za dodatno financiranje, in sicer več kot 116 milijard EUR plačil, o katerih sta se 21. novembra dogovorila Evropski parlament in Svet za leto 2009. Če ne drugače, je že zaradi tega načrt gospoda Barrosa le vsota nacionalnih prizadevanj, pospremljenih z obljubami o večjem toleriranju predpisov o proračunskih primanjkljajih in državni pomoči.

Ne glede na to pa upam, da morebitna omilitev Pakta za stabilnost in rast ne bo edini rezultat načrta Evropske komisije. To se bo zgodilo, če bomo izpolnili obljubo o povečanju predplačil in racionalizaciji strukturnih skladov, ki morajo delovati kot lokalni in sektorski protikrizni paketi v obdobju 2009-2010. To bi obrnilo škodljiv trend širjenja vrzeli med obveznostmi in dejansko sprejetimi sredstvi regionalne politike.

14. Evropska strategija o Romih (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je razprava o izjavah Sveta in Komisije o strategiji EU o Romih.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, Svet se popolnoma zaveda bistvenega pomena izvajanja ustreznih ukrepov za izboljšanje stanja Romov in promocijo njihovih temeljnih pravic, kot je ta parlament zahteval v svoji resoluciji 31. januarja.

Kot veste, je pod francoskim predsedstvom prišlo do resničnega napredka na področjih nediskriminacije in vključenosti in v tem kontekstu je bilo mogoče upoštevati stanje Romov, in sicer v okviru svežnja o socialni agendi, ki ga je komisar Špidla predstavil 2. julija.

Namen svežnja, ki ga je predstavila Komisija, je dati nov zagon politikam za boj proti revščini, izključenosti in diskriminaciji, ki prizadenejo najbolj ranljive skupine in s tega vidika so predlogi, ki jih je podala Komisija in ki upoštevajo obstoječe instrumente za pomoč pri zagotavljanju večje vključenosti romskega prebivalstva, resnično zelo dober prispevek.

Svet obžaluje, ker se države članice niso mogle dogovoriti o svežnju za boj proti revščini in socialni izključenosti in o finančnih pogojih. To sem želel povedati tudi v tej razpravi.

Prvi evropski vrh o Romih je potekal 16. septembra. Podprla sta ga predsednik Komisije in francosko predsedstvo Evropske unije. Sprejeta deklaracija poudarja odgovornosti držav članic pri zagotavljanju resnične vključenosti Romov, poudarek pa daje krepitvi individualnih pravic ljudi in pomenu sodelovanja romskih organizacij.

Drugi vrh o enakosti je potekal 29. in 30. septembra 2008. Na tem vrhu smo poudarili probleme, s katerimi se romsko prebivalstvo vse prepogosto spopada, bodisi v smislu dostopa do izobraževanja, delovnih mest ali poklicnega usposabljanja bodisi dostopa do drugega blaga in storitev, kar nam je omogočilo, da smo ugotovili, kako delovati bolj učinkovito v boju proti diskriminaciji, katere žrtev je romsko prebivalstvo.

Zadovoljni smo tudi z vključitvijo situacije Romov v Evropsko unijo in zagotovili bomo, da bo to ena od prednostnih nalog Agencije Evropske unije za temeljne pravice.

Francosko predsedstvo je nedavno pripravilo nekaj osnutkov sklepov o posebni situaciji Romov. Ti sklepi bodo predloženi Svetu zunanjih ministrov in Svetu za splošne zadeve in zunanje odnose naslednji ponedeljek in torek. Vašemu Odboru za zunanje zadeve bom poročilo o njih podal v torek.

V osnutkih sklepov se poziva Komisijo in države članice, da upoštevajo stanje Romov pri oblikovanju in izvajanju politik o zaščiti temeljnih pravic, pri politiki o boju proti revščini in diskriminaciji, pri politikah o enakosti spolov in tistih o dostopu do izobraževanja, stanovanja, zdravstvene oskrbe, delovnih mest in kulture. V teh osnutkih sklepov pozivamo Komisijo in države članice, da opredelijo konkretne ukrepe za leti 2009 in 2010.

V ta namen je predvideno tudi, da se zagotovi boljša poraba sredstev iz strukturnih skladov. Svet je zato povabil Komisijo, da mu leta 2010 predstavi poročilo o napredku, da nadaljuje razprave in organizira potrebne izmenjave z romskimi organizacijami.

Gospod predsednik, gospe in gospodje, to je vse, kar sem želel povedati temu parlamentu.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospod predsednik, gospe in gospodje, prvi evropski vrh o Romih, ki je 16. septembra potekal v Bruslju, je bil izredno pomemben za partnerstvo med glavnimi akterji na tem področju. Udeležilo se ga je več kot 500 višjih predstavnikov organov EU, držav članic in nevladnih organizacij in je odraz naše ponovne odločenosti za povečanje prizadevanj pri spopadu s socialno izključenostjo Romov.

Sporočilo je bilo jasno in sicer, da mora glavni cilj biti popolna vključenost Romov v gospodarsko, družbeno in kulturno življenje Evrope in zagotoviti enake možnosti za vse v EU, tudi za Rome. Civilna družba mora biti v to partnerstvo popolnoma vključena. Iz tega sledi, da morajo Romi sodelovati pri pripravi predlogov, izvajanju in spremljanju politik, ki jih zadevajo. Zato Komisija pozdravlja prispevek nevladnih organizacij na vrhu, na primer deklaracijo o koalicij EU za politiko Romov. Letos je bil na področju integracije Romov dosežen napredek brez primere, rezultat skupnih prizadevanj EU in držav članic ter sodelovanja na osnovi vzajemnega zaupanja in dobre volje.

Po mnenju Komisije so najpomembnejši sklepi vrha bili naslednji: zaveza za promocijo individualnih pravic Romov, moških, žensk in otrok; zavedanje, da nosijo EU in države članice skupno odgovornost za podporo vključevanju Romov na njihovih različnih področjih delovanja; zavedanje, da mora EU podpirati države članice pri izvajanju njihovih politik s pomočjo usklajevanja in finančne podpore iz strukturnih skladov; soglasje, da je potrebno podpirati kulturno občutljive pristope, usmerjene v Rome, ki bodo spodbujali njihovo vključevanje v glavni tok v smislu izobraževanja, zaposlovanja in skupnosti brez izključevanja drugih podobno prikrajšanih članov družbe.

Na vrhu je Komisija tudi jasno povedala, da bo sprejela vse bistvene ukrepe pri svojem delovanju za izboljšanje položaja Romov in da bo zagotovila, da bodo lahko v celoti uresničevali svoje temeljne pravice, zagotovljene v Listini. Komisija bo brez obotavljanja posredovala, če bo prišlo do kršitve zakonodaje Skupnosti, kar vključuje temeljne pravice.

V zvezi s sklepi vrha sva predsednik Barroso in jaz predlagala ustanovitev platforme za vključevanje Romov. To bi zagotavljalo okvir za dvostranska srečanja na visoki ravni in na ta način bi bilo mogoče finančne instrumente, ki podpirajo kohezijske politike in politike razvoja podeželja, bolje usmerjati v vključevanje Romov. Poleg tega bi platforma pomenila konkretno izpolnitev obljube Komisije o tem, da bo povečala učinkovitost instrumentov in politik Skupnosti in da bo poročala o doseženih rezultatih.

V zvezi s sklepi junijskega zasedanja Evropskega sveta bi države članice sedaj morale oceniti dosedanja napredek in povečati svoja prizadevanja za popolno vključitev Romov. Komisija bo države članice seveda podpirala. Poleg tega se Komisija veseli zasedanja Sveta za splošne zadeve 8. decembra, na katerem bo potekala razprava o predlogih v zvezi s sklepi o vključevanju Romov.

PREDSEDSTVO: GOSPOD SIWIEC

podpredsednik

Livia Járóka, v imenu skupine PPE-DE. – (HU) Gospod predsednik, komisar, ministri, gospe in gospodje, v zadnjem letu je na evropski ravni bil dosežen znaten napredek glede spoznanja o tem, da sta vključevanje

10 milijonov Romov, ki v državah članicah živijo v pomanjkanju in popolno uresničevanje njihovih pravic, v interesu vseh evropskih družb.

Mislim pa, da je proces sedaj zastal. Po mnenju Evropskega parlamenta in nevladnih organizacij sta potrebna spremljanje in nadzor Evropske skupnosti, kajti države članice so v načrtih, posredovanih Evropski uniji, navedle svoj namen vključevanja Romov, ki živijo znotraj njihovih meja, toda njihovi sprejeti nacionalni proračuni in dosednji rezultati teh izjav ne potrjujejo.

Posamezni projekti, financirani s sredstvi EU, presenetljivih rezultatov niso dali. Izključenost evropskih Romov iz gospodarstva, stanovanjska problematika, pomanjkanje dostopa do kakovostnega izobraževanja, zaskrbljujoči zdravstveni pokazatelji se niso izboljšali ampak poslabšali in še naprej slabijo socialno kohezijo Evrope.

Potrebna so mnogo bolj celovita strokovna prizadevanja, kot so bili dosednji projektni pristopi, usmerjena pa morajo biti tako v romsko kot neromsko družbo za razvoj omenjenih področij na način, ki presega stranke in cikle. Osnovni pogoj za uspešnost teh prizadevanj je, da se tudi prihodnja predsedstva zavežejo za skupne evropske ukrepe, pripravljene pod francoskim predsedstvom.

Nujno je izvajanje takojšnjih ukrepov, namenjenih pridobitvi podpore za Rome in izkoriščanju njihovih ekonomskih kapacitet za evropski razvoj. Od začetka kohezijske politike do širitve leta 2004 je bilo nekaj uspehov, toda čakanje naslednja tri desetletja bi bilo mnogo predolgo. Stanje zahteva nič manj kot krizne ukrepe. Romske gete je mogoče odpraviti le s ponovno vključenostjo njihovih več tisoč prebivalcev na trg dela in s čim večjim izkoriščanjem novih in nerazvitih področij gospodarstva – kot so obnovljiva in alternativna energija ali varstvo okolja – in zagotavljanjem kakovostnega integriranega izobraževanja.

Istočasno je treba krepiti lastno identiteto Romov, ki izhaja iz njihove domovine in njihovo družbenoekonomsko identiteto. Vključitev pilotnega projekta v višini 5 milijonov EUR v proračun za leto 2009 daje zagotovilo, da o tem vprašanju lahko govorimo, toda proces se tu ne sme zaustaviti. Namesto dvostranskih srečanj potrebujemo strategijo EU, ki lahko ustvari nove elemente, pravne podlage in potencialne sankcije ter monetarne mehanizme.

Jan Marinus Wiersma, v imenu skupine PSE. – (NL) Gospod predsednik, Evropski parlament je v zadnjem času izrekel svojo odločno podporo pripravi dolgoročne strategije za integracijo Romov v Evropi. V zadnjem letu je postalo jasno, da morajo zlasti države članice pa tudi Evropska unija na tem področju storiti več. Svet bo to temo kmalu spet obravnaval. Že to je znak, da naši voditelji vlad z učinkovito politiko za boj proti diskriminaciji Romov in njihovi socialni in ekonomski izključenosti temu upravičeno dajejo velike političen pomen.

Tudi ta tema je visoko na agendi Komisije. Septembra je organizirala prvi vrh o Romih, na katerem so predstavniki držav članic, Komisije in predvsem predstavniki romske civilne družbe imeli priložnost podati priporočila o evropski romski politiki.

Kot del evropske romske strategije bi politično srečanje na visoki ravni moralo postati vsakoletni dogodek za pregled napredka na področju politike, izmenjavo pozitivnih izkušenj in – po potrebi – dajanje kritičnih pripomb. Upam, da se bo komisar lahko danes za to zavezal.

Vendar pa je treba narediti več. V ta namen je Evropski svet naložil Komisiji jasno in posebno nalogo, da pripravi širok, strateški in dolgoročen okvir politike za prekinitev začaranega kroga izključevanja, v katerega so ujete generacije evropskih Romov.

Ni razloga, da bi še naprej zavlačevali s predlogi politike. Jasno je, kaj je potrebno storiti: neštete študije in priporočila za politike so označila ozka grla. Resolucije Evropskega parlamenta podajajo jasen in specifičen povzetek možnih pobud za politiko.

Viktória Mohácsi, v imenu skupine ALDE. – (HU) Gospod predsednik, 31. januarja smo v tem parlamentu z veliko večino sprejeli resolucijo Parlamenta, ki od Evropske komisije jasno zahteva pripravo strategijo EU o Romih. Izobraževanje, stanovanjska problematika, zaposlovanje in zdravstveno varstvo so bili določeni kot štiri prednostna področja, na katerih je treba zagotoviti materialne in človeške vire.

Izjava Komisije, ki smo jo pravkar slišali, ni preveč prepričljiva in odkrito moram povedati, da me je na čuden način spominjala na propagandne izjave iz časa vzhodnoevropskih socialističnih diktatur. Podobno kot v tistih časih tudi danes poslušamo le o uspehu, razvoju in drugih pozitivnih sporočilih, medtem ko Romi dejansko še vedno živijo v taborih in getih, so vsakodnevno izpostavljeni poniževanju, diskriminaciji in v

najslabšem primeru rasističnim napadom, zaradi česar skoraj 30 tisoč Romov samo iz Italije tava po vsem ozemlju Evropske unije in išče dom vsaj v eni od držav članic.

Gospod predsednik, v roki držim pismo podpredsednika Barrota z dne 6. novembra, v katerem meni in štirim mojim kolegom poslancem zagotavlja – citiram – da „smo glede strategije EU o Romih lahko prepričani, da bo tesno sodeloval s komisarjem Špidlo in zagotovil, da bo izpolnila pričakovanja romskih nevladnih organizacij“. Toda strategija ni omenjena niti z besedo, ampak le integracijska platforma za Rome. Kako naj si to razlagamo?

V zvezi z evropskim vrhom o Romih sem slišal le, da so nevladne organizacije bile kritične, saj so od tega zgodovinskega vrha pričakovale veliko več, pa tudi v priprave niso bile vključene. Toda sam bom šel še dlje: še vedno ni jasno, kako je Berlusconijska vlada poročala Evropski komisiji o rezultatih odvzema prstnih odtisov.

Daniel Cohn-Bendit, v imenu skupine Verts/ALE. – (DE) Gospod predsednik, Komisija, Svet, ta razprava je nekoliko licemerska. Treba je reči bobu bob. Z Romi imamo težavo in sicer, da jih v večini družb bolj ali manj močno zavračajo. Omenjena je bila Italija, Češka in Romunija pa poznata primere pravih pogromov, rasističnih napadov.

V tej situaciji mora Evropska unija storiti eno stvar in sicer Romom dati status evropske manjšine. Z drugimi besedami, uradno priznanje je prvi korak v boju proti izključevanju. Drugič, nato moramo z Romi pripraviti strategijo, ki pa mora imeti dva dela. Strategija za Rome, ki so se ustalili in strategija za Rome, ki potujejo iz kraja v kraj. Kajti potujočih Romov ni mogoče prisiliti, da se ustalijo, tistih, ki so se ustalili, pa ne, da bi potovali. Problem je resen. Za Rome sem bil odgovoren šest let v Frankfurtu in vem, kako težko je vsakodnevno delo.

Toda osnovni problem je – in zaradi tega drži tudi tisto, kar je bilo povedanega o organizaciji: če s predstavniki romskih organizacij ne bomo zagotovili struktur, ne bomo uspeli, saj bomo vedno pokroviteljsko govorili o njihovih težavah in ne bomo poskušali njihovih težav reševati skupaj z njimi – tudi njihovih ugovorov. Govorimo na primer o šolah. Toda obstajajo romske družine, ki svojih otrok nočejo poslati v šolo, druge pa, ki jih želijo. To so različni problemi. Zato se strinjam, da bi morali nehati izdajati tako pozitivna poročila o stanju, kot recimo „Skrbi nas“ in „Imamo programe“ in tako naprej, ko pa vemo, da zadeva ne deluje.

Skratka: s problemom se najprej dobro seznaniti in nato bolj radikalno vključiti romske organizacije v proces.

Roberta Angelilli, v imenu skupine UEN. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, popolnoma se strinjam s pristopom, ki ga je Komisija sprejela v zvezi z Romi. Nanj gledam kot na pragmatičen pristop brez političnih in ideoloških implikacij, pristop – kot je povedal predsednik Barroso na vrhu v Bruslju 16. septembra – v katerem morajo sodelovati vsi voditelji brez izjeme, od romske skupnosti do javnih organov, pod vodstvom Evropske komisije.

Politike o Romih zagotovo sodijo v pristojnost držav članic, toda dobro je, da njihovo usklajevanje v končni fazi poteka na ravni Skupnosti. Usklajevati je treba dobre prakse in redno spremljati porabo sredstev. Koliko sredstev je bilo zapravljenih v zadnjih nekaj letih? Koliko je bilo zamujenih priložnosti? Če pogledamo dejansko stanje in upoštevamo prave izjeme, je v proračunu na žalost primanjkljaj. Preveč sredstev ni bilo porabljenih, preveč jih je bilo izgubljenih zaradi ukrepov in projektov, ki niso prinesli nobenih rezultatov. Če želimo to jemati resno, se ne moremo pretvarjati, da se to ni zgodilo. V zvezi s tem lahko resnično rečemo: „Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen“. Komisija je za države članice pripravila koristen dokument. Vsakdo mora prispevati po svojih močeh, začeni z neizprosno bojem proti kakršni koli obliki rasizma in diskriminacije ter zagovarjanjem resnih integracijskih politik, prednostna področja katerih bodo zlasti naslednja tri: izobraževanje, cepljenje in zdravstveno varstvo ter strokovno usposabljanje in programi uvajanja v delo, vključno s sredstvi mikrokreditov.

Toda od Romov moramo zahtevati tudi, da prevzamejo odgovornosti. Naj navedem primer. Nikakor ne smemo več dopuščati, da bi romski starši svoje otroke silili k beračenju in jih v ta namen ne pošiljali v šolo. Nikakor ni mogoče dopuščati kakršne koli oblike izkoriščanja in nezakonitih dejavnosti. Le s solidarnostjo, integracijo in spoštovanjem predpisov lahko pridemo do prave strategije za reševanje teh problemov.

Giusto Catania, v imenu skupine GUE/NGL. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ko je ta parlament podprl resolucijo, smo obiskali romske tabore in se na lastne oči prepričali, kako sprejmejo ljudi in kako živijo. Obiskali smo tabore v Rimu in dejansko ugotovili, da Romi zares potrebujejo posebno zaščito, saj so

po širitvi EU postali ena največjih manjšin v Evropski uniji. Zagotoviti moramo, da bo ta manjšina v vseh pogledih priznana kot evropska manjšina.

Prizadevanja, ki so potekala v zadnjih nekaj letih, so bila neorganizirana in jih ni usklajevala Evropska unija. Veliko denarja je bilo zapravljenega in nobenih strukturnih in trajnih izboljšav glede položaja Romov ni bilo, zlasti na področjih, kot so izobraževanje, stanovanja in zaposlovanje. Priča smo vsakodnevni rasni diskriminaciji na lokalni ravni in pri programih, ki niso usmerjeni v integracijo. Prav tako smo nenehno priča diskriminaciji, ki jo izvaja policija ali celo rasnim stereotipom, ki jih postavljajo vlade, ko razmišljajo o popisovanju Romov z uporabo prstnih odtisov ali o drugih oblikah popisovanja. V Evropi poteka proti romski skupnosti prava kampanja za kriminalizacijo. Vsak dan slišimo izjave političnih osebnosti z desne in leve, ki se k temu nagibajo.

Upam, da bo gospa Angelilli vodjo svoje stranke, ki je tudi predsednik italijanske poslanske zbornice, kljub njegovim javnim izjavam, lahko prepričala, da se Romi lahko integrirajo.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Gospod predsednik, opravičujem se prejšnjemu govorniku, toda stališče, da je glavne probleme, do katerih prihaja v življenju z Romi, mogoče enostavno zreducirati na diskriminacijo ali predsodke, je morda politično korektno, dejansko pa sploh ne drži.

Romi imajo številne navade, ki jih je težko, če že ne nemogoče, uskladiti z osnovnimi normami, ki veljajo v večini evropskih držav. Zelo velika brezposelnost med odraslimi in šokantne stopnje odsotnosti od pouka med romskimi otroki nikakor niso posledica kakršne koli diskriminacije.

Prejšnji teden je italijansko kasacijsko sodišče presodilo, da je beračenje ciganov del romske kulture in da ga je zato nemogoče prepovedati. Sprašujem se, kam nas bo to privedlo. Sam zagovarjam zelo spoštljiv in human, a hkrati nedvoumen pristop.

Kdor želi živeti v naši družbi, mora spoštovati njene zakone in norme. Beračenje, preprečevanje osnovnega zdravstvenega varstva otrokom in še huje, sistematična odsotnost od pouka, so v naši družbi popolnoma nesprejemljivi.

Magda Kósáné Kovács (PSE). - (HU) Gospod predsednik, današnja razprava je del procesa, v katerem je treba sprejeti pomembne odločitve, in zato ponovno poudarjam, da je življenjske pogoje največje manjšine v Evropi prav gotovo mogoče primerjati s tistimi v državah v razvoju. Seveda jih je mogoče še bolj očrniti s trditvijo, da so sami krivi, toda prav njihov položaj glede izobraževanja, nastanitve, zdravstva in zaposlovanja je podoben kot v državah v razvoju. Brez takojšnje, osredotočene in ciljno usmerjene zunanje pomoči teh 10–12 milijonov ljudi nima nobene možnosti za izhod iz revščine in izključevanja. Ta stopnja socialne izključenosti preprečuje osnovno zagotavljanje človeškega dostojanstva in enakih možnosti Romov.

Evropa je že več desetletij za obdobjem, ko je lahko z razdalje razmišljala o dejstvu, da so poleg tako velikega gospodarskega potenciala na njenem ozemlju tolikšne množice ljudi, ki iz generacije v generacijo živijo v socialni izključenosti. V nobeni fazi gospodarski razvoj sam ni odprl resnične poti mobilnosti za tiste na dnu družbene lestvice.

Odgovornost je skupna, kajti stanje Romov se v novih državah članicah po širitvi ali v državah kandidatkah, ki čakajo na širitev, ni bistveno spremenilo. Hkrati pa protiromsko razpoloženje postaja vse bolj odprt poziv za poglede skrajnežev v Evropi, kar je potrebno zaustaviti. Dejstvo, da je ta tema na dnevnem redu, nakazuje, da moramo veliko narediti: komisar Špidla je naštel številne naloge, ki so pred nami, dopolnili pa so jih kolegi poslanci. Združimo naše naloge, tema pa bo pred Parlamentom ponovno februarja.

Jiří Maštálka (GUE/NGL). - (CS) Gospe in gospodje, kot poročevalec v senci Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve bi rad izrazil svoje veliko priznanje za del Komisije in poročevalca pri tako marljivem iskanju pozitivne rešitve problema ene od manjšin znotraj Evropske unije. Razprava je žal pokazala, da so besede komisarja Špidle bile bodisi slabo prevedene bodisi sta jih gospa Mohácsi ali gospod Cohn-Bendit slabo razumela. Prihajam iz Češke republike, države, ki so jo v tej zvezi pogosto in po mojem mnenju popolnoma neupravičeno kritizirali in ki ima s tem problemom veliko izkušenj. Zato bi rad izpostavil štiri stvari. Strinjam se s Komisijo, da je problem mogoče rešiti le s čim večjim povezovanjem regionalnih, nacionalnih in evropskih struktur. Drugič, strinjam se z mnenjem, da trenutno imamo dovolj instrumentov za izvajanje integracijskih politik. Tretjič, izrazil bi rad svoje osnovno strinjanje z mnenjem Komisije in nekaterih kolegov poslancev Evropskega parlamenta, da je ključ do uspešne rešitve odvisen tudi od sodelovanja romskih manjšinskih predstavnikov samih.

Adrian Severin (PSE). - Gospod predsednik, Romi so vseevropska etnično-kulturna skupnost z ogromnimi socialnimi in ekonomskimi problemi. Te probleme mora reševati predvsem Evropska unija z ustrezno skupno politiko, ki potrebuje jasne pravne podlage.

Fikcije romskega nacionalnega državljanstva ne moremo spremeniti v realnost, če se Romi ne odločijo, da bi vzeli državljanstvo določene države. Romi so evropski državljani brez nacionalnega projekta. Zato modeli, ki običajno zadevajo nacionalne manjšine na ravni nacionalne države, ne delujejo. Socialna in kulturna integracija Romov je nadnacionalna zadeva, zaradi česar je prvenstveno odgovornost Evropske unije.

Države članice seveda tudi nosijo svojo odgovornost glede Romov s smislu nediskriminacije, socialne vključenosti in pozitivnih lokalnih ukrepov. Toda odgovornosti te vrste je treba obravnavati, kot da imajo drugoten značaj. Ko Komisija poudarja, da glavno odgovornost nosijo države članice, pravzaprav noče prevzeti svojih naravnih odgovornosti in se vrača k modelu, za katerega se je izkazalo, da je neučinkovit.

Vzpostaviti, ustvariti moramo evropski javni prostor za Rome, mehanizem za učinkovito sodelovanje Romov pri oblikovanju in izvajanju politik. Brez tega problema pravzaprav ni mogoče rešiti. Ne moremo imeti prave strategije.

Katalin Lévai (PSE). - (HU) Čeprav so evropske institucije izkazale svojo zavezanost spoštovanju evropskih vrednot in temeljnih pravic ter boju proti diskriminaciji, prava slika na področju integracije Romov znotraj Evrope ni rožnata. Večina Romov v Evropi živi v slabih socialnih razmerah in problemi, s katerimi se spopadajo, ostajajo že leta enaki; največji problemi so socialna izključenost, pomanjkanje delovnih mest, segregacija v šolah in številne neugodnosti, ki so jim izpostavljene romske ženske.

V času gospodarske krize v Evropi je enostavno govoriti o grešnih kozlih med predstavniki najbolj ranljivih družbenih skupin, zaradi česar se množijo nasilna dejanja proti Romom, usmerjena v nedolžne ljudi, posledice napadov pa so več kot enkrat bile usodne.

V taki situaciji rešitev ni jemanje prstnih odtisov na etnično diskriminacijski način ali ustanovitev organov pregona ali milic, katerih dejanja so namenjena ustrahovanju dostojnih ljudi, da bi jih spodili. Pravi odgovor je evropska strategija o Romih, zgrajena na petih področjih: izobraževanju, zaposlovanju, nastanitvi, zdravstvu in aktivnem sodelovanju Romov v družbi. Brez take evropske romske politike ne more biti niti nacionalne romske politike.

Zita Pleštinšká (PPE-DE). - (SK) Obveznost Evropske unije je sprejeti strategijo o Romih, na tem področju pa morajo biti aktivne tudi države članice. Živim v slovaški regiji, v kateri Romi predstavljajo okrog 10 % prebivalstva. Zaradi tega sem osebno seznanjena z njihovo posebno situacijo socialne prikrajšanosti. Glavna odgovornost je na ramenih predstavnikov lokalnih organov oblasti, ki se pogosto sami spopadajo z zelo zahtevnimi vprašanji, povezanimi zlasti z zaposlovanjem, zaradi nizke izobrazbene ravni romskega prebivalstva.

Za uravnotežene rešitve moramo v dialog najprej vključiti predstavnike romske manjšine, ki dobro poznajo probleme te skupnosti. Šele tedaj bodo naše rešitve lahko učinkovite. Evropski socialni sklad je najpomembnejši instrument za vključevanje ljudi na trg dela. Pozivam države članice, naj zagotovijo, da prevelike upravne ovire ne bodo NVO in lokalnih organov oblasti odvrnile od prijav za pridobitev sredstev iz Evropskega socialnega sklada za projekte, ki pomagajo pri učinkovitem reševanju romskega vprašanja.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Načeloma podpiram stališče Komisije. Navkljub pogosto obravnavanemu problemu v zvezi z romsko skupnostjo še vedno nismo našli najustrežnejših rešitev, ki bi privedle do trajne integracije Romov v družbo. Mislim, da to velja za vse države članice. Osnovni razlog še naprej ostaja etnocentričnost problema. Dozdeva se, kot da smo socialne probleme Romov „etnicirali“ in jih obravnavamo izključno kot take, ki sodijo v posebno etnično skupino. Ta pristop moramo spremeniti. Da, ogromen del Romov je revnih in nimajo dostopa do zavetišča in ustreznega izobraževanja, toda ti problemi ne zadevajo samo njih. Združevanje teh socialnih problemov v ločene, etnične, vodi do odkrite diskriminacije. Zaradi tega je njihova integracija postala bolj zapletena, bolj intenzivna, reševanje njihovih problemov pa je postalo težje. Pomembno je, da v ta namen izvajamo politiko varstva posameznih pravic in da imamo osnovni instrument: subvencioniranje.

V Bolgariji imamo zelo veliko problemov, ki jih povezujemo z Romi in to nas je prisilo, da smo sprejeli ukrepe za pripravo okvirnega programa za reševanje socialnih razmer, ki povzročajo njihovo etnično diskriminacijo. Ponujamo izmenjavo stališč o osnovnih elementih okvirnega programa z drugimi državami članicami, v katerih je to problem precejšnje razsežnosti.

Elly de Groen-Kouwenhoven (Verts/ALE). - (NL) Menim, da med romskim vprašanjem in rasnim vprašanjem v Združenih državah obstaja podobnost. Medtem ko je njim uspelo, da so ga rešili – vsaj delno – in so z Obamovo zmago dosegli dober napredek, pa škandal – morda to ni najboljša beseda – v Evropi še vedno ostaja.

Zakaj smo vsi to resolucijo tukaj na plenarnem zasedanju januarja sprejeli? Za to je obstajal dober razlog. V resoluciji je med drugim navedeno, da vsi podpiramo romsko enoto znotraj Komisije, evropsko strategijo o Romih, splošen pristop, ki vključuje sodelovanje med državami članicami in Komisijo ter pristop med Romi samimi, kot ga je pripravila OVSE (Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi). Iz vsega tega ni bilo nič, razen srečanja na vrhu, kjer je bilo še več govorjenja, sodelovanja z Romi pa ni bilo.

Povem lahko, da je romska skupnost, s katero sem preživela deset let tesnega sodelovanja, zaradi rezultata bila izredno nezadovoljna. Obžalujem, komisar Špidla, da se ne morem navduševati nad vašo platformo, ki ni nič drugega kot forum za razpravo, čeprav na visoki ravni, v okviru dvostranskih sestankov. Govorili smo veliko. Sedaj moramo ukrepati.

Nedavno sem prebrala članek, ki se je začel z besedami: še malo, pa bo prišlo do prelivanja krvi. V mnogih evropskih mestih obstajajo uniformirane patrulje vigilantov, ki Rome izzivajo. Ali naj čakamo, da se bo zgodilo, kot se je v Italiji, kjer je zagorel celoten tabor?

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Gospod predsednik, opravičil bi se rad Parlamentu in predsedniku, ker sem prišel tako pozno, zlasti zato, ker sam kolege v naši skupini vedno opozarjam na točnost. Zato je to zame dvojna zadrega.

Samo eno ugotovitev bi rad podal. Poslušal sem gospoda Jouyeta in gospoda komisarja. Glede ciljev se v celoti strinjamo, toda nujnost, vztrajanje Evropske unije glede držav članic – in držav kandidatk oziroma možnih kandidat – pa nista dovolj močna.

Kar smo nedavno videli v Beogradu in v drugih državah ter znotraj Evropske unije, je že bilo omenjeno. Škandalozno je, da danes še vedno govorimo o romskih taborih. Zato bi nujno prosil predstavnika Sveta in Komisije, da države članice odločneje opozorita in pozoveta, naj končno svoje naloge v celoti opravijo. Slika ni tako rožnata, kot se včasih tu prikazuje.

Gospodu Cohn-Benditu sem hvaležen, da je bil tako strpen in me je pustil govoriti.

Predsednica. – To sejo vodim jaz, ne gospod Cohn-Bendit. Pravkar smo prešli na postopek catch-the-eye. Zato ste dobili besedo in sploh ni šlo za privilegije.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, povedal bi rad, da je razprava za Svet bila izredno pomembna. Kar sem si zapomnil in kot ste mnogi poudarili, so Romi kot skupina prikrajšani in zelo ranljivi zaradi revščine, diskriminacije in rasističnih napadov. To je bilo povedano in na žalost je resnično, kot ste mnogi med vami poudarili.

Kot so gospod Severin, gospod Cohn-Bendit in gospa Mohácsi popolnoma pravilno povedali, je jasno tudi, da ne smemo gojiti lažnega optimizma in da bo strategijo izredno težko izvajati. Kot ste poudarili, moramo v vsakdanjem delu razlikovati med tistimi, ki so se ustalili in tistimi, ki so ostali nomadi. Niso enaki: njihove navade in življenjski pogoji niso enaki. Vsakodnevno delo je kljub želji po pomoči dejansko zelo težko. Ne smemo se predati naivnemu optimizmu: sprejeti moramo odločne, stalne ukrepe, vam, gospod Severin, pa bi rekel, da je tudi to dober znak, ker je delo Sveta na tem področju začela Romunija in da je izredno pomembno, ker se je Svet tega vprašanja lotil na pobudo vaših rojakov.

Mislim, da se moramo zavedati, kako dolgo pot še imamo pred seboj: glede tega moramo biti odkriti, kot ste bilo vi. Mislim, da je edini možen odziv, kot je bilo omenjeno, vzpostaviti strukture in združenja. To poskušamo, a je zares izredno težko.

Drugič, kot ste poudarili, je bistvenega pomena, da do tega zavzamemo evropski pristop, saj navsezadnje v resnici gre za čezmejni in nikakor ne za čisto nacionalni problem. Prav tako je očitno – in to govorim za Komisijo in v zvezi s podanimi pripombami – da moramo popolnoma razumeti dejstvo, da imajo pri tej zadevi posebno odgovornost tudi države članice. Na evropski ravni lahko zakonodajne pobude sprejemamo le, če sodijo v pristojnosti, ki jih Evropski uniji danes dajejo Pogodbe. Prav tako – in to bi rad povedal gospe Angelilli in gospe Járóka – moramo prave ukrepe sprejemati na nacionalni ravni.

Če povzamem, bi rekel, da smo letos bili priča naraščajočemu razumevanju pojava – čeprav boste nekateri rekli, da je bilo prepočasno. Ne vem, ali je treba nadaljevati s tem, kar je bilo povedano in na kakšni osnovi lahko to storimo glede problema manjšin. Svet mora svoje delo nadaljevati, aktivnosti držav članic in ukrepe, sprejete na nacionalni in lokalni ravni, pa je treba pospešiti, kajti sedanje stanje je nečloveško in nesprejemljivo. Prav tako moramo tudi priznati, da gre v praksi za zares zelo zapleten problem. Hvala za vaše pripombe.

Vladimír Špidla, član Komisije. – (CS) Gospe in gospodje, Komisija stanje Romov ocenjuje kot etično in politično pereče in je seveda pripravljena storiti vse, kar je v njeni moči za usklajen pristop in krepitev sinergij na evropski ravni in ravni politik držav članic, da bi se države članice bolj usmerile v pripravo politik, namenjenih vključevanju Romov in ne v politike, ki pogosto vodijo v njihovo nenehno izključevanje. Komisija si prizadeva, da bi se države članice tega lotile na kulturno občutljiv način in pri tem upoštevale posebne potrebe Romov, hkrati pa jim poskušale omogočiti dostop do izobraževanja, trga dela in stanovanj. Komisija pa se ne more pretvarjati, da lahko na tem področju zastopa države članice, kajti to bi bilo ne le neučinkovito ampak tudi nepošteno.

Gospe in gospodje, naša prizadevanja je očitno treba podvojiti in čeprav smo še vedno daleč od našega cilja, so se stvari začele premikati, kar potrjuje prvi evropski forum o Romih. Tudi dejstvo, da se romskega vprašanja loteva Evropska unija in da bo to odslej redno vprašanje na najvišjih ravneh, označuje spremembo. Če bomo uspeli romsko platformo učinkovito zagnati, bo to ustrezna podlaga za spremljanje aktivnosti, zagotavljanje predlogov in mnogo boljše usklajevanje politik kot doslej. Gospe in gospodje, dovolite mi, da se vrnem na začetek svojega govora. Komisija stanje Romov ocenjuje kot etično in politično pereče in storila bo vse v okviru svojih sposobnosti in pristojnosti.

Predsednica. – Razprava je končana.

Pisne izjave (člen 142)

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Priznati moramo, da od prvega poziva Komisije leta 2005 na področju vključevanja Romov ni bil dosežen zadosten napredek.

Prvi korak v tej smeri bi bil priprava politike za spodbujanje izobraževanja za Rome. To politiko mora izvajati država pa tudi nevladne organizacije, katerih glavni cilj ne sme več biti odkrivanje dejanj diskriminacije, ampak izobraževanje etničnih skupin. Ta rešitev temelji na tem, da morajo svoje odgovornosti prevzeti ne le javni organi, ampak tudi romske skupnosti.

Nekateri vzroki, zaradi katerih se Romi spopadajo z brezposelnostjo, so povezani z nepismenostjo, pomanjkanjem izobrazbe in poklicnih kvalifikacij, da ne govorimo o pomanjkanju dostopa do informacij.

Izobraževalno reformo za to etnično skupino je mogoče izpeljati na tri načine: znižanje stopnje nepismenosti, zagotavljanje dokončanja šolanja ter strokovna specializacija in preusmerjanje. V okviru reforme je treba spoštovati posebno romsko kulturo in tradicijo, izobraževalni sistem pa povezati z vrednotami evropske kulture in civilizacije.

Komisijo pozivam, da o vključevanju Romov pripravi enoten načrt na evropski ravni, ki bo temeljil na sodelovanju med obstoječimi medvladnimi projekti in projekti NVO. To zajema tudi projekte, v katerih so vključeni predstavniki izobraževalnih institucij. Namenjen bi moral biti izboljšanju dostopa do visokokakovostnega izobraževanja, tako da bi postal osnovni cilj politik Skupnosti.

15. Sodelovanje Države Izrael v programih Skupnosti – Sodelovanje Države Izrael v programih Skupnosti (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je skupna razprava o:

- poročilu (A6-0436/2008) gospe De Keyser, v imenu Odbora za zunanje zadeve, o predlogu Sklepa Sveta o sklenitvi Protokola k Evro-mediteranskemu sporazumu o pridružitvi med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Državo Izrael na drugi strani, o Okvirnem sporazumu med Evropsko skupnostjo in Državo Izrael o splošnih načelih sodelovanja Države Izrael v programih Skupnosti (05471/2008 – C6-0180/2008 – 2007/0241(AVC)) in

- izjavah Sveta in Komisije o sodelovanju Države Izrael v programih Skupnosti.

Véronique De Keyser, *poročevalka*. – (FR) Gospod predsednik, na plenarnem zasedanju smo zaprosili za preložitev glasovanja in vesela sem glede tega, vendar menim, da moram kot poročevalka podati pojasnilo.

Kot je gospod Salafraña prej poudaril, je res, da je 6. novembra Odbor Evropskega parlamenta za zunanje zadeve sprejel dva predloga o sodelovanju Izraela v programih Skupnosti: prvi je bil privolitev, drugi pa resolucija. Oba predloga sta bila sprejeta z ogromno večino – glasovanje o resoluciji je dejansko bilo soglasno.

Kakšna je bila vsebina teh besedil in kakšno sporočilo je Odbor za zunanje zadeve želel poslati Izraelu? Privolitev je bila pozitivna: strinjala se je s sodelovanjem Izraela v programu Skupnosti, upošteva dejstvo, da je že sodeloval v sedmem okvirnem programu za raziskave in razvoj, da je njegova prošnja zadevala le program za „inovacije in tehnologijo“, da imajo vse članice sosedske politike pravico zaprositi za sodelovanje in da to ni pomenilo posebne prednosti Izraelu niti ponovne ocene njegovega političnega statusa.

Sporazumi o pridružitvi temeljijo na spoštovanju človekovih pravic. Poslanci so zato želeli zagotoviti političen okvir za to privolitev v obliki zelo odločne resolucije, ki poziva k priznavanju začasnega pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Palestinsko osvobodilno organizacijo (PLO), večjemu nadzoru in sankcioniranju uvoza izraelskih proizvodov z okupiranih ozemelj v okviru sistema preferencialnega uvoza in uporabi rezultatov znanstvenega sodelovanja v civilne namene. Komisija mora pripraviti letno poročilo, ki bo Parlamentu omogočilo oceno izpolnjevanja teh pogojev. Skratka, resolucija je bila pozitivna, a odločna, in bila je rezultat dolgih pogajanj z različnimi stranmi, ki so pokazale izjemno zavezanost doseženemu kompromisu, za kar se jim zahvaljujem.

Zakaj se torej sedaj obotavljamo, izražamo pomisleke in konec koncev prelagamo glasovanje? Pravzaprav zato, gospod predsednik, ker je humanitarna situacija v Gazi postala neznosna. Ko je delegacija Evropskega parlamenta, katere članica sem bila, zgodaj poleti obiskala Gazo, so življenjske razmere tamkajšnjih ljudi že bile alarmantne; druga delegacija je novembra obiskala okupirana ozemlja in se vrnila s popolnoma enakim poročilom. Nič se ne premakne, stanje je katastrofalno in Hamasa blokada še zdaleč ni oslabila, ampak ga je radikalizirala.

Pred tremi dnevi je Louis Michel povedal, da je stalna zapora mejnih prehodov v Gazi neke vrste kolektivna kazen za palestinsko civilno prebivalstvo, v nasprotju z mednarodnim humanitarnim pravom: naš komisar je to povedal. Agencija Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje (UNRWA), agencija, ki dela z begunci v Gazi, je poslala pozive za pomoč, podobno kot so to storile Oxfam, Amnesty International, *Médecins sans frontières* in številne NVO, ki trenutno niti ne morejo uporabljati prehoda Erez.

Prav danes sem izvedela, da se je naš instrument Pegase v Gazi popolnoma zaustavil, da ne more več zagotoviti oskrbe z energijo, da se plače in pokojnine uradnikom palestinskih oblasti ne izplačujejo in da so zaustavljena tudi plačila najrevnejšim ljudem. Tudi UNRWA je morala prekiniti svoj program pomoči za najrevnejše ljudi v Gazi. To je nesprejemljivo, gospod predsednik, tega ni mogoče dovoliti in zato sem proti svoji volji podprla preložitev tega glasovanja.

Prav sedaj poteka razprava na ravni Sveta o politični „nadgradnji“ Izraela v izredni naglici in popolni nejasnosti; in prav ta priložnost za nadgradnjo je tista, ki danes, prav sedaj, izstopa iz političnega konteksta regije in zaradi katere od državljanov dobivamo na stotine in stotine sporočil po elektronski pošti. Svet mora zato izboljšati preglednost v zvezi z razpravami, ki trenutno potekajo in odgovarjati državljanom Evrope.

Kar zadeva Parlament, je danes popolnoma jasno: želimo humane življenjske razmere za Palestince in konec blokade Gaze. Ta blokada Hamasa ne slabi, ampak povzroča nevzdržno trpljenje nedolžnih ljudi, od katerih, mimogrede povedano, je na volitvah leta 2006 polovica glasovala za Fatah. To glasovanje je dejansko še vedno veljavno. Izraelu ponujamo roko, toda osnovnim vrednotam, na katerih je zgrajena Evropska unija, se ne bomo odrekli. Žogica je sedaj na izraelski strani.

To priložnost bom izkoristila – in opravičujem se, gospod predsednik, ta čas lahko odštejete od mojih dveh minut kasneje – to priložnost bom izkoristila za obsodbo političnega pritiska, žaljivk in obtožb antisemitizma, uperjenih v poslance, ki so se zavzeli le za mir in pravičnost. Prav tako bi želela izraziti spoštovanje vsem našim judovskim prijateljem, v Izraelu in drugje, tem novim pokončnim ljudem, ki si v izredno težkih razmerah tudi želijo miru in pozivajo k spoštovanju mednarodnega prava. Stopimo skupaj, da bi to dosegli. Ustaviti moramo obleganje Gaze, uporaba vojaške sile pri tem, kot je bilo mogoče slišati, pa bi bila popolna norost.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospod Verheugen, gospa De Keyser, gospe in gospodje, začel bi rad z zahvalo gospe De Keyser za to odlično poročilo. Tako kot ona sem tudi jaz prej opazil, da je večina v Parlamentu glasovala za preložitev glasovanja iz razlogov, ki jih je navedla.

Stališče Sveta je, da je sodelovanje Izraela v programu Skupnosti treba obravnavati s perspektive izboljšanja dvostranskih odnosov Unije z Izraelom in s tem v zvezi je Svet poslal signal 16. junija na 8. Pridružitvenem svetu z Izraelom. To izboljšanje je v skladu s krepitevijo evropske sosedске politike.

Svet je prepričan, da bo to izboljšanje koristno za obe strani in da ni le v interesu države, ki jo približujemo evropski družini. Koristno je tudi za interese Evrope, saj nam omogoča, da vzpostavimo tesnejše povezave in večje zaupanje z novimi segmenti izraelskega prebivalstva, kot so študentje, raziskovalci, poslovneži ali strokovnjaki.

Evropa bo tako lahko zagotovila konkreten dokaz o koristih večstranskega sodelovanja v smislu miru in blagostanja. Gospe De Keyser bi rad povedal, da imajo takšne izkušnje svojo ceno v regiji, kot je Srednji vzhod. Evropa bo lahko resnico sporočala v močnejšem in bolj verodostojnem jeziku, kar bo zagotavljalo večje zaupanje.

V zvezi s tem sem dobro prisluhnil izraženim pričakovanjem, kot je povedala gospa De Keyser, znotraj Odbora za zunanje zadeve. Pri tem imam seveda v mislih sporočilo, ki ga je omenila, o popolni in takojšnji zamrznitvi naseljevanja, o nujnosti napredka v mirovnem procesu s palestinskimi oblastmi, o ukinitvi omejitev za prebivalstvo v Gazi in na Zahodnem bregu ter o nujnem izboljšanju usode ljudi v Gazi, ki so prizadeti zaradi blokade, o čemer se je nedavno lahko prepričala delegacija Evropskega parlamenta.

Prepričani ste lahko, gospe in gospodje, da ima enaka pričakovanja tudi Svet in verjamem, da tudi Komisija. V zvezi s tem je v deklaraciji z dne 16. junija 2008 nekaj zelo jasnih izjav o političnem kontekstu glede nadgradnje in sporočil, ki jih Evropa namerava ob tej priložnosti poslati Izraelu.

Kot veste, drži, da Izrael ta sporočila pozna že leta. Sam sodim med tiste, ki obžalujejo, da se tem sporočilom ni bolje prisluhnilo, toda stava, ki jo je Svet izvedel junija, je bila izkoristiti izboljšanje dvostranskih odnosov za pošiljanje močnejših sporočil, na višjo raven in večjemu številu različnih sogovornikov. To počne Svet.

Omenjeno je bilo tudi, da je vabilo Evrope glede sodelovanja v nekaterih programih Skupnosti namenjeno ne samo Izraelu, ampak vsem državam v okviru sosedске politike, tudi iz te regije.

Gospod predsednik, gospod Verheugen, gospe in gospodje, Evropski parlament ima danes priložnost, da prispeva k procesu regionalnega sodelovanja, ki ga je uvedla Evropa v regiji, pomembni za njeno lastno varnost in blagostanje.

Upam, da boste, ko bo prišel čas, glede na današnje glasovanje, upoštevali priporočilo, ki ga je podala vaša poročevalka in da boste v resoluciji, ki jo želite sprejeti v isti povezavi s stališči, podanimi o tej temi, na robu Pridružitvenega sveta, podprli stališča, za katera je predsedstvo prepričano, da odražajo pametno ravnanje, ki je dolgo časa dozorevalo med vladami držav članic in ki je namenjeno miru in stabilnosti v regiji.

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Gospod predsednik, predsednik Sveta, gospe in gospodje, decembra 2006 je Komisija predlagala celovito vključevanje partnerjev v evropsko sosedsko politiko pri izvajanju nekaterih politik in v vrsto programov Skupnosti. V ospredju naših razmišljanj so bila področja, kot so raziskave in razvoj, inovacije, konkurenčnost, varstvo potrošnikov in informacijska družba, če omenim le nekatere.

Svet je o tem predlogu večkrat razpravljal. Marca 2007 je podprl predlog Komisije o tem, da bi vsem partnerskim državam bilo omogočeno sodelovanje v nekaterih programih Skupnosti.

Izrael je prva od naših partnerskih držav v okviru sosedске politike, ki je letos uradno sklenila protokol k okvirnemu sporazumu z Evropsko skupnostjo o splošnih načelih njenega sodelovanja v programih Skupnosti.

Komisija pozdravlja ta rezultat, ker poudarja naše dolgo, tesno sodelovanje z našim partnerjem Izraelom. Od leta 1995 Izrael polno sodeluje v okvirnem programu za raziskave in razvoj. Z leti je to tesno sodelovanje privedlo do številnih skupnih projektov, mimogrede povedano, s pomembnimi rezultati, ki sem jih sam videl na licu mesta lani v Izraelu.

Zaradi visoke kakovosti izraelskih raziskovalcev in izraelskih univerz je Izrael izredno zanimiv in cenjen partner. Tudi na področju inovacij je prispevek Izraela lahko velik, kar je koristno za obe strani, saj bomo v srednjeročnem obdobju odprti za mnogo tesnejše industrijsko sodelovanje. Dialog, s katerim sva začela takratni predsednik vlade Olmert in jaz med podjetji iz EU in Izraela, je medtem postal dobro utečen in daje rezultate.

Poleg tega Izrael že sodeluje v programu za podjetništvo in inovacije, enem od treh stebrov našega programa za konkurenčnost in integracijo. To je program, ki je zlasti pomemben za mala in srednje velika podjetja. Obe strani povezujeta velika pričakovanja in upe z okrepljenim sodelovanjem. Zadnji Pridružitveni svet EU-Izrael lansko leto je zato poudaril, da želi okrepiti odnose z Izraelom na osnovi skupnega akcijskega načrta.

Naše odnose je nedvomno mogoče razširiti. Vse, kar pripomore k temu, da se ljudje lažje sestajajo, da se zbirajo novinarji, umetniki, raziskovalci in podjetniki, vse, kar služi dialogu in spodbuja medsebojno razumevanje, si zasluži naše brezpogojne podpore. To bo pozitivno vplivalo na naš trenutni dialog o človekovih pravicah.

Nadaljnja krepitev naših odnosov z Izraelom, središčem evropske sosedске politike, je strateški interes Evropske unije. Sklep Sveta, o katerem danes tu poteka razprava, temu kontekstu ustreza in pomeni pomemben prispevek h krepitvi našega sodelovanja z Izraelom. Zato vas pozivam, gospe in gospodje, da osnutek resolucije podprete in glasujete za predlog Komisije.

Jana Hybášková, v imenu skupine PPE-DE. – (CS) Gospod predsednik, gospod komisar, predsednik Sveta, to, kar se je dogajalo danes, je uporaba parlamentarnega postopka, kot je še ni bilo. Naša Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov je bila pripravljena v celoti podpreti poročilo socialdemokratov, vključno z njihovimi predlogi sprememb. Sami socialdemokrati pa so zavrnili glasovanje o lastnem poročilu. Kljub temu so poročilo obravnavali v Odboru za zunanje zadeve, o njem se razpravlja in bistveno je, da ta parlament še v času svojega mandata glasuje o njem. Naša skupina je trdno odločena, da o poročilu razpravlja in ga sprejme.

To, kar se je danes zgodilo, škoduje Evropi. Evropa je želela zavarovati donos svojih finančnih donacij, želela je zavarovati svoj vpliv na Bližnjem vzhodu in želela je zavarovati možnost, da prispeva k mirovnemu procesu. Danes smo zavrgli instrument, ki bi nam to v zameno za naš denar omogočil. Evropa je prav tako zavrgla glavno podporo na področju raziskav in razvoja, zavrgla je podporo, povezano z razvojem znanosti, raziskavami in tehnologijo, bojem proti terorizmu in izboljšanjem človekovih pravic v sredozemski regiji. Mislim, da se bodo pogovori o akcijskem načrtu, kot sta ga predlagala Komisija in Svet, nadaljevali. Prav tako mislim, da bo med predsedovanjem moje države prišlo do izboljšanja v odnosih med Evropo in Izraelom. Vendar pa ostaja dejstvo, da je naš parlament zavrgel svoj vpliv, ko je danes postal prizorišče, kjer so slavile zmago temne neevropske sile, sile, ki si ne želijo izboljšanja stanja na Bližnjem vzhodu. In prav tako menim, da je absurdno, da se Evropski parlament postavlja proti našim državam in našim lastnim namenom. Zato bomo nadaljevali.

Hannes Swoboda, v imenu skupine PSE. – (DE) Gospod predsednik, podpredsednik Komisije, gospe Hybášková, ostanimo na realnih tleh. Tudi vi ste ugotovili, da danes ne bomo glasovali. Držati bi se morali dejstev. Kot Skupina socialdemokratov stojimo za poročevalcem in smo tudi v odboru zaradi svojega prepričanja glasovali za to zadevo. To ste dejansko povedali tudi vi in podpredsednik Komisije.

Vendar pa ne živimo v nepropustno zaprtem prostoru, živimo v politični situaciji. Si predstavljate, da se preprosto ne bi strinjali z ničemer, kar bi trdil jaz ali vi glede katastrofalne in nečloveške situacije v Gazi in bi se obnašali, kot da se tam nič ne dogaja? Vendar pa resnična situacija ni takšna. Gospod predsednik Sveta, rekli ste, da je to prispevek k miru. Zares mislite, da je to v sedanjih razmerah prispevek k miru? Žal je mogoče, da se situacija ne bo spremenila. Na določeni točki bomo glasovali, čeprav situacija ni resna. Vendar pa moramo vsaj poslati signal.

Gospod predsednik Sveta, vprašanje še vedno nima odgovora: kako bo to sprejela regija kot celota? Kako si ljudje predstavljajo, da bodo to sprejeli v Palestini in drugih državah, če bomo ravno zdaj z Izraelom kot prvo državo sklenili dogovor, medtem ko po drugi strani prihaja do brutalnega teptanja človekovih pravic, česar pa ne izvaja le Izrael. Popolnoma jasno je – kar je naša Skupina vedno trdila –, da je vsako vrsto terorizma, pa naj gre za rakete ali drugačne napade, treba absolutno obsoditi.

Naša Skupina podpira predlog Zelenih/Evropske svobodne zveze in Konfederalne skupine Evropske združene leve, ker želimo tokrat vsaj enkrat poslati signal, da ne moremo kar preprosto sprejeti te situacije na Bližnjem vzhodu. Da, to sodelovanje bo potekalo. Ne skrbite, saj jasno veste, da bo do tega sodelovanja prišlo in to ni konec procesa, ampak jasen signal. Da, želimo si sodelovanja z Izraelom, vendar pa si v tej regiji končno želimo tudi mir in nobenega zatiranja ljudi.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, v imenu skupine ALDE. – (NL) Gospod komisar, gospod Jouyet, kot se to spodobi za odgovorno skupino, smo dolgo razpravljali o vprašanju ali naj bi glasovali ali ne o preložitvi

glasovanja tako o osnutku resolucije kot odobritvi protokola; mnenja v naši skupini so bila deljena. Šlo je za razmerje približno 50/50, le majhna večina pa je potem tudi glasovala, tako da je bila moja skupina v času glasovanja o tej zadevi razdeljena.

To neenotno stališče je mogoče pripisati naši veliki zaskrbljenosti glede razmer na Bližnjem vzhodu in glede konflikta med Izraelom in Palestino. Nikogar ne poznam, vključno z menoj, ki je obiskal okupirano ozemlje in se ni vrnil zelo zaskrbljen, poln sočutja in jeze v zvezi z razmerami, ki tam obstajajo.

Najbolj neprijetno in zaskrbljujoče je, da je izraelska politika po sporazumu iz Annapolisa le še slabša, strožja in bolj neusmiljena. Ni treba biti slabe volje, ko se sprašujete, ali Izrael ali nekatere sile znotraj te države, ki jih podpira izraelska vojska, ne ustvarjajo nepovratnih razmer na zasedenih ozemljih, tako da rešitev z dvema državama ne bi bila mogoča.

Zato lahko razumem, da smo s preložitvijo glasovanja Izraelu želeli poslati sporočilo, kajti ne želimo ustvarjati vtisa, da to državo nagradujemo v času, ko se poslabšujejo vsakodnevne razmere za več kot milijon Palestincev, ki živijo v Gazi. Upam, da se bodo v naslednjih tednih in mesecih stvari tako spremenile, da bomo obe besedili lahko odobrili z več zaupanja.

David Hammerstein, v imenu skupine Verts/ALE. – (ES) Gospod predsednik, štejejo dejstva in ne besede. Dejstva so tisočkrat več vredna kot besede. V tem parlamentu smo sprejeli številne resolucije. Da, in pri številnih resolucijah so bile prisotne tako kritike kot dobri nameni, vendar so dejstva pomembnejša.

Dejstvo je, da je leto pogovorov v okviru procesa iz Annapolisa bilo neuspešno. Dejstvo je, da se proces naseljevanja nadaljuje. Dejstvo je, da so razmere v Gazi slabše kot kdajkoli prej. Prav tako je dejstvo, da danes, ko o tem govorimo, prihaja do konfrontacij med naseljenci in izraelsko vojsko.

Želim si, da bi o tej resoluciji lahko glasovali čez nekaj mesecev. Želim si, da bi lahko poglobili odnose z Državo Izrael. To pa zato, ker si resnični prijatelji Izraela, tisti, ki imamo Izrael radi, upamo povedati resnico. Resnica je, da je z zasedbo, kakršna je danes, ni mogoče več nadaljevati. Ne more se nadaljevati. Naše sporočilo mora biti, da so dejanja Evropske unije pogojena z mirovnim procesom in osnovnim spoštovanjem človekovih pravic. Na ta način se bomo lahko premaknili naprej. Z Izraelom in Palestinci si zares želimo več sodelovanja in boljših odnosov, kar moramo pokazati z jasnimi pogoji in dejanji in ne samo z besedami.

Luisa Morgantini, v imenu skupine GUE/NGL. – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ni bilo enostavno prositi za preložitev glasovanja, vendar pa menim, da je to potreben ukrep, ki bo po mojem mnenju Evropskemu parlamentu v čast.

Izrael se ne more izogniti spoštovanju mednarodnega prava. Gospe Hybáškoví bi rada povedala, da na tej točki sodelovanje z Izraelom in različni projekti niso bili prekinjeni. Le nadgradnja odnosov z Izraelom je blokirana in začasno prekinjena, ne pa sodelovanje, ki še vedno napreduje. Upam le, da se bo lahko nadaljevalo, saj je pomembno; celo jaz lahko priznam njegove koristi. Še enkrat bi rada ponovila: Izrael mora razumeti, da mora spoštovati mednarodno pravo. Tu gre tudi za vprašanje naše časti in dostojanstva.

Zato upam, da bo Svet ministrov prisluhnil Evropskemu parlamentu in končno pokazal nekaj doslednosti ter Izraelu povedal, da mora dati nekaj konkretnih znakov, ki bodo kazali na to, da si želi miru, in da mora odpraviti blokado proti naseljem na Zahodnem bregu, ki negativno vpliva na življenjske razmere državljanov v Gazi.

Naši projekti Evropske unije so blokirani. Na primer projekt Pegase se je ustavil. Ovirajo ga blokade, ki preprečujejo vstop blaga na to območje. Jutri ne bodo izplačane plače. UNRRA (*Uprava Združenih narodov za pomoč in obnovo*) je prisiljena blokirati pomoč najrevnejšim družinam. Sramotno je, da se to dogaja! Vendar pa pri tem izrecno ne kritiziram Izraela; daleč od tega! Prijateljevanje z Izraelom pomeni tudi, da mora prevzeti svoje obveznosti, kakor mi naše. Zato upam, da bomo lahko ponovno začeli, sporočilo, ki smo ga poslali danes, pa je pomembno. Poslali smo ga Palestincem in vsem tistim Izraelcem, ki trdno verjamejo v mir, vendar v mir in pravico po zakonu.

Bastiaan Belder, v imenu skupine IND/DEM. – (NL) Gospod predsednik, vesel sem, da lahko podprem vsa prizadevanja Sveta in Komisije za okrepitev odnosov z židovsko državo Izrael, kar je v vzajemnem interesu; preložitev glasovanja je po mojem mnenju pošiljanje povsem napačnega sporočila.

Kljub temu pa želim predsedniku Sveta zaradi dokumenta Sveta, objavljenega v izraelskem dnevniku *Ha'aretz* zaradi uhajanja informacij – pogledajte si številko, ki je izšla prejšnji ponedeljek – izraziti svoje mešane občutke. Na osnovi tega dokumenta, ki se je znašel v javnosti, bi mu rad zastavil tri vprašanja.

Se strinjate, da je naslov tega dokumenta „Akcijska strategija za mir na Bližnjem vzhodu“ po naprej? Če to drži, ali bi vi Izrael prisilili, da ponovno odpre palestinske institucije, tudi Orient House v Jeruzalemu? Na koncu bi vas še rad vprašal, če je torej to ta strategija, kako jo nameravate povezati z izboljšanjem odnosov z novoizvoljeno izraelsko vlado, ne glede na njeno obliko? Veselim se vaših odgovorov.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Gospod predsednik, gospa podpredsednica, gospe in gospodje, tokrat se ne strinjam in trdim, da je danes Parlament z vrnitvijo poročila gospe De Keyser nazaj na odbor naredil slab vtis – gotovo se boste vsi strinjali, še posebej s sklicanjem razprave in nato glasovanjem s tako neverjetno hitrostjo. To me navaja na misel, da je levica v neke vrste opravičilo nameravala blokirati izraelski dostop do programa partnerstva za inovacije in raziskave. Rad bi le poudaril, da govorimo o eni od maloštevilnih držav, če ne o edini, kjer ponudba podpore ni le znak solidarnosti, ampak vodi v rast in razvoj podjetij v Evropi sami.

Doslej še nihče palestinskih oblasti ni mogel vprašati, koliko pomoči prejemajo od Arabske lige in kako jo uporabijo, niti o tem, kolikšen delež od tega prispevajo za dialog, vzajemno razumevanje in kulturni ter znanstveni razvoj. Povedati moram, da je zaradi premajhne mobilizacije sicer velikega števila desnosredinskih poslancev levica delo dobro opravila in pod pretvezo zaščite človekovih pravic pri glasovanju uspela. Vendar se mi zdi, da vse to pomeni oviranje razvoja v regiji in morda celo mirovnega procesa. Če nič drugega, pod vprašaj postavlja pravica države do varnosti, in to je pravica, ki bi jo morali ščititi.

PREDSIEDSTVO: GOSPOD McMILLAN-SCOTT

podpredsednik

Pasqualina Napoletano (PSE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, poročevalci, ki so govorili pred menoj, so dobro razložili namen svežnja, ki smo ga zastavili danes dopoldne, da bi glasovali o odločitvi glasovanja o njem. Vendar bi vas rada spomnila, da so pri tem še dodatni vidiki, še zlasti politični, ki jih Svet proučuje glede razvoja odnosov med Evropsko unijo in Izraelom.

Potem so še tisti, ki vplivajo na notranji trg. Zato mislim, da smo pravzaprav vsi naklonjeni razvoju odnosov med Izraelom in Evropsko unijo, prav tako pa smo naklonjeni razvoju odnosom s palestinskimi oblastmi. To poročilo pa mora biti jasno in vsebovati zaveze obeh strani. Glede na trenutno stanje ne moremo reči, da so ta merila izpolnjena. Želela bi vas spomniti ne le na tragično situacijo v Gazi, ampak tudi na nadaljevanje nezakonitega priseljevanja na ozemljih. To je vprašanje, ki vpliva na trženje izdelkov iz zasedenih ozemelj in na druge zadeve, ki so nam dobro znane.

Moje mnenje je, da mora Svet predvsem jasno predstaviti svoje stališče in sicer že zato, ker se je francosko predsedstvo zavezalo, da bo na naslednjem zasedanju Sveta predstavilo dokument o obetih za dosego miru na Bližnjem Vzhodu. To je tudi v našem interesu, celo kot priložnost za razvoj konstruktivnih odnosov. Zato menim, da je bila odločitev o odlogu modra, če nam bo uspelo izkoristiti ta čas, da ublažimo trpljenje palestinskih prebivalcev, še zlasti v Gazi. Želela bi dodati, da bi ta čas morali izkoristiti tudi za ponovno vzpostavitev odnosov med Evropo in Združenimi državami na podlagi skupne pobude za rešitev razmer na Bližnjem vzhodu.

Ne pozabite, da je bilo leto 2008 razglašeno – ali naj bi bilo – za leto Ustave države Palestine. Leto 2008 je mimo in razmere so še vedno grozne.

Ioannis Kasoulides (PPE-DE). - Gospod predsednik, če bi se današnja razprava ukvarjala z razmerami v Gazi, bi se morda pridružil gospe De Keyser in vsem drugim kolegom v sejni dvorani, ki so zagovarjali enaka stališča. Vendar se bojim, da je ta politična povezava z nadgradnjo sodelovanja ene od držav ESP in še zlasti držav v Sredozemlju, ustvarila precedens in ne vem, kam bo to vodilo. Politične pogojenosti med vprašanji dvostranskih odnosov znotraj politik ESP nismo navedli. V primeru Maroka na primer nismo nikoli omenjali Zahodne Sahare ali človekovih pravic. Enako velja za Egipt ali katero koli drugo državo v Sredozemlju. Ne vem, zakaj smo tokrat izbrali to politično povezavo.

Drugič, po mojem mnenju se z večjo vključenostjo v dialog s katerimi koli partnerji držav, sodelovanjem in zaupanjem – kot je dejal gospod Jouyet – pridobiva vse večji vpliv na njih. Danes smo vrata zaprli in ne vem, kako jih bomo spet odprli.

Tretjič, prepričan sem, da smo v našem postopku danes postavili pogoj. Rekli smo, da gre le za odlog in se nameravamo k temu še vrniti. Kako se nameravamo k temu spet vrniti? Kdaj bo stanje v Gazi tako zadovoljivo, da se bomo odločili vrniti k vprašanju? Kot je gospod Napoletano dejal glede vprašanja naselij kot tudi

številnih drugih vprašanj, pri katerih bi radi imeli pozitiven vpliv na Izrael, kdaj bomo dovolj politično zadovoljni, da se bomo spet vrnili k odlični resoluciji, ki jo je pripravil Odbor za zunanje odnose?

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospod predsednik, Evropa z Izraelom ne more nadgraditi svojih odnosov, dokler njegova vlada prepričljivo ne pokaže spremembe v svoji usmeritvi. S prenehanjem obleganja Gaze mora ustaviti kolektivno kaznovanje palestinskega prebivalstva in pokazati svojo zavezanost resnemu sodelovanju s palestinskim vodstvom, da bi našli izvedljivo in trajnostno rešitev dveh držav.

Vsi si želimo normalnih odnosov z Izraelom, vendar je to v sedanjih okoliščinah nemogoče. Brez zadržkov podpiram pravico Izraela, da se brani, vendar pa mora biti ta obramba v skladu z mednarodno sprejeto zakonodajo in odgovornostmi, ki jih okupacijska sila prevzame ob vdoru v drugo državo.

Država Izrael, ki se sama ponaša s svojim demokratičnim sistemom, je s svojim načinom obravnave Palestincev ob številnih priložnostih kršila mednarodno zakonodajo, da je to pri večini ljudi potrpljenje prignalo do skrajnega roba. Ob nedavnem obisku Gaze, Jeruzalema in Desnega brega sem sam lahko videl resno poslabšanje pogojev za vsakdanje življenje Palestincev.

Njihovo gospodarstvo je uničeno. Kar 210 naselij je nezakonitih. Nenehno se vrstijo zasegi palestinske zemlje in domov. V zaporu je 11 000 Palestincev, 40 izvoljenih članov palestinskega zakonodajnega sveta pa je priprtih. V priporu je več kot 300 mladih pod starostjo 18 let, nekateri so stari le 12 let. Gaza trpi obleganje in vojaško zasedbo in že 50 % prebivalstva je odvisnega od pomoči v hrani. Seznam se nadaljuje. To brutalno kolektivno kaznovanje in prisvajanje ozemlja s strani Izraela je očitno kršenje mednarodnega prava in onemogoča možnost sklenitve miru.

Zato zdaj ni čas, da bi ta parlament odobril nadgradnjo odnosov. Pravzaprav menim, da bi bilo treba nadgradnjo odnosov odložiti do obdobja po izraelskih in palestinskih volitvah, ki naj bi potekale zgodaj leta 2009. Medtem pa si mora mednarodna skupnost prizadevati za umiritev razmer ter zagotovitev pogojev, da bi Palestinci in Izraelci živeli v miru.

Elmar Brok (PPE-DE). - (DE) Gospod predsednik, predsednik Sveta, podpredsednik Komisije, namen takšnih dogovorov, kot je nadgradnja odnosov z Izraelom, je, da se udeležencem v konfliktu zagotovi, da so vključeni v primeren proces, ki zagotavlja notranjo stabilnost in daje zagotovilo za prihodnje sodelovanje in obstoj. Danes smo zamudili priložnost, da bi dali takšno zagotovilo. Zamudili smo jo in tako po mojem mnenju še prilili olja na ogenj.

Tudi sam sem glede številnih vprašanj kritičen do Izraela, še zlasti na primer glede politike naseljevanja. Vendar pa sem, ko danes slišim, da so ključni razlog razmere v Gazi, povsem osupel, še zlasti ker je le polovica ali celo le četrtina teh argumentov na mestu. Kajti vedeti moramo, da se bo ob uporabi tega argumenta čez mesec dni našel nov alibi in potem spet drug v zameno, kar bo preprečilo sprejem odločitve. Če se prav spomnim, je Izrael zapustil Gazo. Če se prav spomnim, je Hamas strmoglavil izvoljeno oblast predsednika Abbasa in z nasilnim uporom ter kršenjem vseh pravic uničil vlado. Če se prav spomnim, je okoliščine, odločilne za stanje v Gazi, povzročil Hamas. Če se prav spomnim, izstrelki vsak dan prihajajo iz Gaze in so usmerjeni na izraelska mesta. In če to v takšnih razpravah ne igra nobene vloge in se Izrael enostransko krivi, se mi zdi, da to ni način, s katerim bi si evropska politika v Jeruzalemu pridobila zaupanje.

Zato mislim, da danes delamo veliko napako. V regiji lahko nastopamo kot mirovna sila le, če se povsem držimo resnice in ne le preprosto oblikujemo politike. Prepričan sem, da ta politika ne bo pomagala niti predsedniku Abbasu, temveč bo povzročila nadaljnjo radikalizacijo, ki je v Gazi že zdaj tako uspešna. Zato menim, da je današnja odločitev napačna.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Gospod predsednik, dolgotrajen konflikt nudi priložnost, da se razmisli o njegovih vzrokih ter nasilnem vedenju in se jih razčleni ter poišče rešitve. Razumem lahko obupane palestinske raketne napadalce, ki so kot podgane stisnjeni v kot, prav tako pa razumem tudi strah Izraelcev, da se njihovi otroci morda nikoli več ne bodo vrnili iz šole, saj se predpostavlja, da je skorajda vsak Palestinec terorist. Stvari niso črne ali bele.

Med Palestinci so tako tisti, pripravljeni na spravo, kot tudi zadržiti skrajneži, in med Izraelci so, kot je dejala Tzipi Livni, glasniki miru in jastrebi. Te notranje delitve seveda v sporu niso nepomembne, z vedno večjo vlogo v tej igri pa ena od strani pridobiva vse večjo moč. Po mojem mnenju so Izraelci močnejši, saj imajo svojo državo, do katere imajo seveda nesporno pravico in to podpiram. Ti torej uživajo vse, kar država daje.

To pa prinaša tako večjo odgovornost kot tudi obveznost sprejeti določene korake, ki so lahko tvegani, vendar prinašajo upanje za mir v prihodnje. Zato je zahteva Izraela po prekinitvi raketnih napadov s strani

Palestincev pred nadaljevanjem projekta dveh držav podobna izjavi, da smo pripravljeni imeti otroke, če se bodo vsi izkazali za inteligentne in bodo dosegli doktorate ali uspeli v zagonu dobičkonosnih podjetij.

Nekonvencionalne razmere pozivajo k pogumu za sprejem nekonvencionalnih odločitev in pričakujem, da bo Izrael to storil. Mi, Evropska unija, pa jim moramo pomagati priti do teh rešitev. Z drugimi besedami: *načrt za dve državi*.

Kar zadeva okrepitev odnosov med EU in Izraelom, se mi zdi, da je to dobra odločitev, ker bi s tem pridobili večji vpliv, dolgoročno pa bi nam to prineslo bolj konstruktivno vlogo pri blažitvi tega tragičnega konflikta. Zavzemam se za krepitev našega odnosa.

Charles Tannock (PPE-DE). - Gospod predsednik, kot poročevalec o politiki ESP sem dolgo podpiral vse večjo vključenost Izraela v programe in agencije EU, kar ob upoštevanju njegovega naprednega statusa na področjih, kot sta znanstveno področje in še zlasti okoljske raziskave, prinaša vzajemne koristi. V zadnjih tednih sem prejel številna elektronska sporočila, v katerih so me prosili, naj glasujem proti sporazumu o povečanem sodelovanju med EU in Izraelom. Vendar pa sem prepričan, da sta EU in Izrael naravna partnerja, ker delita iste vrednote: demokracijo, vladavino prava in osebno svobodo ter še zlasti svobodo tiska in neodvisno sodstvo.

Vsi strateški partnerji EU tega ne morejo trditi. Kitajska na primer – kot vem, zelo draga predsedniku – zavrača te vrednote, pa vendar ne dobivam kaj veliko zahtev, naj se raven odnosov med EU in Pekingom zniža. Tako je zato, ker v javnosti in tem parlamentu protiizraelski element ostaja močan. Kadar ima takšno razmišljanje svoje argumente, to spoštujem, tudi če se z njim ne strinjam. Pogosto pa to temelji na antisemitizmu in protiameriškem razpoloženju, saj so ZDA Izraelov najbližji zaveznik.

Prejšnji teden so si v Mumbaju teroristi Džihada še zlasti prizadevali umoriti Žide. To kaže, da se mora zahod solidarno postaviti z ramo ob rami z judovsko državo, saj je Izrael v prvi vrsti v eksistencialnem boju proti islamskim teroristom kot so Hamas, Hezbolah in islamski Džihad, ki so pokazali svojo odločenost uničiti Izraelov in naš način življenja.

Evropski parlament je danes obžalovanja vredno in ozko usmerjeno glasoval in ni dal svojega mnenja o sporazumu – dragem prihajajočemu češkemu predsedstvu –, kar je po mojem mnenju katastrofalno in bo izraelski javnosti v času pomembnega volilnega obdobja poslalo napačen signal in neizogibno okrepilo skrajneže v Izraelu.

Predsednik. – Ni Kitajska tista, ki je draga mojemu srcu, ampak demokracija in človekove pravice na Kitajskem ter v Izraelu in Palestini.

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, nekateri bi si želeli, da bi verjeli, da je ta parlament danes ravnal v skladu s krizo vesti. Moram povedati, da se mi to zdi nenavadno glede na to, kolikokrat je ta parlament brez tarnanja podprl sporazume z državami, v zvezi s katerimi obstaja dokumentacija o res strašnem kršenju človekovih pravic.

Zdi se mi, da je danes ta parlament zašel s svoje poti zaradi uglašene kampanje od zunaj in od znotraj z močno sovražnostjo proti državi Izrael in da smo dopustili, da so čezmerno vplivali na nas. Slep fanatizem, ki so ga nekateri pokazali v razpoloženju proti Izraelu, je precej zastrašujoč. Izrael je demokracija v regiji, kjer je demokracija redka. Sprejema rešitev dveh držav. Izpostavljen je najbolj strašnemu zunanemu in notranjemu terorizmu in ima zato posledično pravico, da se brani.

Nekateri v tem parlamentu so v svojem srdi in sovraštvu do Izraela tako zaskrbljeni, da lahko celo opravičijo teroristične napade, in so pripravljeni opravičiti nasilna dejanja Hamasa v Gazi in krivdo iščejo le v državi, ki je napadena. Mislim, da to ni prav.

Proinsias De Rossa (PSE). - Gospod predsednik, tisti, ki smo se glede tega vprašanja izrekli za odložitev odločitve, smo bili v tej razpravi večkrat obdolženi antisemitizma.

To je povsem neprimerno. Nihče na tej strani razprave ni tiste na drugi strani obdolžil neodkritosti ali pa, da imajo druge motive kot skrb za prihodnost ljudi v Izraelu in Palestini.

V redu je, da vsi priznamo svojo zaskrbljenost glede ljudi in smo zato zavzeli takšno stališče. To pa ne temelji na nobeni antisemitski ideologiji.

Predsednik. – Gospod De Rossa, predsedujoči se tega v celoti zaveda in se strinja z vašim stališčem.

Hannes Swoboda (PSE). - (DE) Gospod predsednik, da, res je, veliko je bilo elektronskih sporočil, pa tudi lobiranja s strani izraelskega veleposlaništva. Vendar to ni razlog za sprejetje določene odločitve. Razlog je v našem trdnem prepričanju, da bi to glasovanje v tem času ne bilo ustrezno.

Številni argumenti, ki so jih predstavili kolegi poslanci – najsi bo to gospod Kasoulides, gospod Brok, gospod Zaleski ali drugi –, so povsem primerni. Mislim, da je po teh različnih mnenjih zdaj skrajni čas, da se vrnemo na skupno stališče, ki pomeni podporo Izraelu in hkrati tudi podporo mirovnemu procesu in pravici Palestincev do obstoja. To je tisto, kar je za nas pomembno, niti manj niti več.

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. - (FR) Gospod Verheugen, gospe in gospodje, Svet ni tisti, ki naj bi izražal mnenje glede postopkovnih vprašanj ali odločitev, ki jih na tem področju sprejema ta parlament.

Gospodu Swobodi bi rad povedal, da je jasno, da Svet deli te cilje in se strinja s tem, kar ste rekli v svojem zadnjem govoru, še zlasti v zvezi s stabilizacijo. EU in Svet obsojata vsakršno nasilje, še zlasti izstrelitve raket na civilno prebivalstvo, kar se mora ustaviti. Boj proti terorizmu se mora neutrudno nadaljevati, še zlasti pa sta EU in tudi francosko predsedstvo, če smem reči, zaskrbljena glede usode desetarja Shalita.

Ob tem je Evropska unija še naprej globoko zaskrbljena in obsoja nedavno nadaljevanje širjenja naselij. Nenehen proces naseljevanja, vključno z naravno širitvijo, je treba nujno ustaviti – to vključuje tudi vzhodni Jeruzalem. To je v nasprotju z mednarodno zakonodajo in ogroža ustanovitev palestinske države, ki bi bila sposobna preživeti; ovire, ki preprečujejo gibanje na palestinska ozemlja in med okupiranimi palestinskimi ozemlji je treba odstraniti, da se spodbudi gospodarski razvoj. Humanitarno stanje v Gazi je treba nujno izboljšati s prizadevanji za prekinitev ognja, odprtjem prehodov ter zagotavljanjem blaga in storitev kot pomoč prebivalcem in agencijam za zagotavljanje pomoči, še zlasti Agenciji Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje (UNRWA), da bodo lahko opravljale svoje delo; prav tako je pomembno, da se izpusti čim več palestinskih zapornikov, pri čemer naj imajo prednost mladoletniki.

Tako imamo iste cilje in to bi želel temu parlamentu poudariti, kolikor je mogoče jasno. Težko pa je vedeti, kako najbolje izvajati pritisk, da bomo dosegli želeni rezultat: oblikovanje dveh držav, ki varno soobstajata v stabilnem mirovnem procesu – to je okvir, v katerem ima EU pomembno mesto. Ugotoviti moramo, ali bomo lahko trdni glede načel, ki sem jih ravnokar opisal in jih mora Izrael spoštovati, v dialogu in pri izpolnjevanju obveznosti, ali pa bo šlo za dialog, kot po poslušanju te razprave še vedno meni Svet, s katerim bomo lahko ohranjali modro ravnovesje.

Naj vas ob koncu spomnim, da je treba na nadgradnjo odnosov gledati v širšem bolj splošnem okviru ustanovitve Unije za Sredozemlje in razvoja evropske sosedске politike. Ne pozabite, da je pred predlagano nadgradnjo prišlo do okrepitve našega partnerstva z Marokom, kar je našim arabskim sosedom na južnih obalah Sredozemlja poslalo zelo močno sporočilo; prav tako bi vas rad spomnil, da naša pogajanja niso zanemarila palestinskih oblasti in da so se Evropska unija in palestinske oblasti srečale poleti 2008, da bi ustanovili nove delovne skupine, ki naj bi pospešile izvajanje akcijskega načrta, izdelanega 2005. Prav tako bi ponovil, da se mi kot predsedstvo prizadevamo za napredek na vseh področjih, vključno s politikami, ki ostajajo nepogrešljiv del naših odnosov z državo Izrael.

V tem splošnem pristopu, ki je daje pomen nadgradnji odnosov EU z Izraelom, je prav politični dialog tisti, ki bo po našem mnenju omogočil več spoštovanja in boljšo obrambo načel, ki ste jih mnogi izpostavili, Evropa pa v iskanju rešitve za spor med Izraelom in Palestino igra svojo vlogo.

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. - (DE) Ob koncu te razprave bi vam rad na kratko podal tri stvari, o katerih naj bi razmislili.

Prvič, v razpravi o našem sodelovanju z Izraelom, kjer se upravičeno pogovarjamo o človekovih pravicah in humanitarnih težavah Palestincev, ne smemo pozabiti, da imamo do Izraela posebno odgovornost. Naše politike do Izraela ne določajo le interesi, določa jo dejstvo, da je že sam obstoj države Izrael povezan z evropsko zgodovino in iz tega izhaja posebna odgovornost.

Druga posledica tega pa je, da mora biti partnerstvo, za katerega si prizadevamo z Izraelom ali smo ga morda že dosegli, zanesljivo. Od naših izraelskih partnerjev terjamo zanesljivost, Izrael pa je upravičen, da od nas prav tako zahteva zanesljivost. Izraelu smo ponudili sodelovanje pri teh projektih in politikah. Morda se vam bo zdelo zanimivo vedeti, da obstajajo dobri razlogi, zakaj je bil Izrael prva država – res prva država –, ki smo ji ponudili akcijski načrt znotraj evropske sosedске politike. To je bilo 2003. Sam sem pri tem sodeloval.

Na koncu bi še rad dejal, da programi in politike, o katerih govorimo, niso sami sebi namen. Imajo globljo politično podlago. Ta globoka politična osnova je Izraelu pokazati, da obstaja možnost dolgoročnega sodelovanja Izraela z Evropo, to pa je obet, ki ga Izrael potrebuje za čas po rešitvi konflikta. In Izrael to potrebuje, da bo sploh lahko razrešil ta konflikt. Naslednja stvar je, da ne glede na majhnost teh pobud, te vsebujejo številne elemente, ki omogočajo spodbujanje dvostranskih in večstranskih projektov. Sam sem bil nedavno v Jordaniji, Izraelu in Palestini, kjer sem se pogovarjal o pobudi, ki bi nam omogočila pripravo politike za mala in srednja podjetja v tristranskem okviru. Prav tako imamo dvostranske raziskovalne projekte. To pomeni, da imamo okvirni instrument, ki nam omogoča, da presežemo meje in dosežemo točno tisto, kar hočemo: sodelovanje in normalno stanje v tej krizni regiji.

Vzdržal se bom kakršnih koli sklepov glede pravkar povedanega. Prosim vas le, da to upoštevate pri svojih poznejših odločitvah.

Véronique De Keyser, poročevalka. – (FR) Gospod predsednik, najprej bi se rada odzvala vam, gospod Verheugen. Prav ste rekli, da imamo do Izraela prav posebno odgovornost.

To odgovornost smo prevzeli kolektivno in ta je pomembna. In prav zaradi te odgovornosti, ki jo imamo do Izraela, smo vsaj enako odgovorni glede sedanjega stanja v Palestini in s tem se morate strinjati.

Gospod Jouyet, iste cilje imamo in vi ste upravičeno navedli cel niz pomembnih vprašanj, ki jih je treba rešiti dolgoročno, srednjeročno in kratkoročno. Uporabili ste zelo močne besede, ko ste rekli: „stanje v Gazi je nujno treba...“ Uporabili ste besedo „nujno“. Prosili smo za odlog. Želimo si vzeti čas, da vidimo, ali se ta nujnost dejansko tudi upošteva. Mislite – in povsem upravičeni ste do svojega mnenja –, da bo dvig statusa Izraela olajšal pogajanja z njim. Ko bi to le bilo res, vendar ne vidim nobenih dokazov v prid temu, tako ali tako pa se pogajamo že leto dni, od Annapolisa. Kot veste, so sredstva Parlamenta zelo omejena.

Sredstva, ki jih imamo, porabljamo, da bi Izraelu poslali prijazen signal, rekoč: „Prosimo, podvizajte se!“. Žal pa včeraj v pogovoru z gospo Tzipi Livni ni bilo niti najmanjšega znaka, da se bo to zgodilo. Čakam in upam.

Prav tako bi se rada zahvalila vam, gospe Hybášková – kajti ni vas bilo, ko sem začela govoriti –, rada bi vam povedala, da ste bili zgledna partnerka, zvesta svojim zavezam, mi pa bomo ostali svojim, tistim kolegom poslancem, ki so podvomili v bistvo človekovih pravic kot podlago za današnjo odločitev, pa ne bom dovolila, da nas prepričajo, da imajo prav. To je nesprejemljivo! Kar zadeva očitke o antisemitizmu in druge kritike, ki sem jih danes slišala tukaj in ki jih bomo, tu vas moram posvariti, slišali še več – vam še enkrat povem, da to ni vredno Evropskega parlamenta!

Zakaj naj bi nas v tem Evropskem parlamentu sumničili, da taktiziramo, ko govorimo o človekovih pravicah? Če drži, da se te pravice kršijo, je to nujna zadeva.

Stojim za zavezami, ki smo jih z našimi partnerji naredili na področju zunanjih zadev. Po mojem mnenju so še vedno veljavne, vendar mislim, da realno gledano, čas ni pravi. V odnosu do Izraela smo naredili prijazne poteze. Seveda bomo s tem nadaljevali. Vendar naša skrb za usodo Palestincev ostaja živa in dobronamerna.

(Aplavz)

Predsednik. – Razprava je zaključena.

Prejel sem predlog resolucije⁽¹⁾, s katerim bi se v skladu s členom 103(2) Poslovnika zaključila razprava.

Glasovanje o poročilu gospe De Keyser in glasovanje o predlogu resolucije bo potekalo med poznejšim delnim zasedanjem.

Pisne izjave (člen 142)

Bairbre de Brún (GUE/NGL), v pisni obliki. – (GA) – Če bi EU zdaj izboljšala odnose z Izraelom, bi bil to slab znak. To bi pokazalo, da je EU pripravljena spregledati večje, nenehne in trdovratne kršitve človekovih pravic in mednarodnega prava.

In to bi bilo skoraj isto, kot če bi EU Izraelu dovolila, da nadaljuje z represivnimi in nezakonitimi dejavnostmi, prisilnim preseljevanjem prebivalstva, zunajsodnimi umori, okupacijo Palestine, nezakonito gradnjo zidu in naselij.

⁽¹⁾ Glej zapisnik.

Na Izrael bi morali, kolikor je le mogoče pritisniti, da bi izpolnil svoje obljube po mednarodnem pravu in resolucijah ZN. Danes moramo kot poslanci Evropskega parlamenta Izraelu poslati močno sporočilo, da bo vedel, da imamo tega dovolj.

Leta 2002 je Evropski parlament zaradi resnih izraelskih kršitev človekovih pravic glasoval o začasni razveljavitvi pridružitvenega sporazuma med EU in Izraelom. Kljub temu in čeprav Izrael načrtno uničuje gospodarstvo in infrastrukturo v Gazi, se zdaj pogovarjamo o Izraelu in njegovi udeležbi v programu EU, ki se ukvarja s konkurenčnostjo in inovacijami v gospodarstvu.

Pozdravljam odločitev o odpovedi glasovanja o izboljšanju odnosov med EU in Izraelom.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), v pisni obliki. – (EL) Predlog Sveta o preferencialni obravnavi Izraela in nadgradnji že zdaj močnega sodelovanja med EU in Izraelom je – ne glede na dejstvo, da je bilo glasovanje Evropskega parlamenta preloženo – neodvisno od našega stališča izziv za Evropejce in vse narode sveta, žalitev tisočih žrtev izraelskega barbarstva.

Ta predlog učinkovito ohranja segregacijsko politiko Izraela in nagraduje Izraelove množične kršitve mednarodne pravne norme ter človekovih pravic palestinskega ljudstva, zasedbo Gaze, Zahodnega brega in vzhodnega Jeruzalema ter nadaljevanje gradnje zida sramote in množičnih naselij, ter ignorira resolucije ZN, v katerih so obsodili Izrael, in resolucijo, ki jo je 2002 Evropski parlament sprejel o začasni preinitvi sporazuma o sodelovanju med Evropsko unijo in Izraelom.

Čeprav Izrael do palestinskega ljudstva že 60 let goji isto politiko in so to narodi in ZN obsodili, je bil vložen provokativen predlog, ki želi, da zamižimo pred očitnimi kršitvami človekovih pravic s strani izraelskih okupacijskih sil.

To še enkrat dokazuje, da EU v svoji politiki uporablja dvojna merila glede na interese pri vsakem posameznem primeru.

Marian Złotea (PPE-DE), v pisni obliki. – Z odobritvijo predlaganega sosedskega sporazuma z državo Izrael bi se Izrael lahko vključil v določene programe Skupnosti v skladu z evropsko sosedsko politiko (ESP), politiko, ki je bila zasnovana za spodbujanje reform in stabilnosti v soseščini Evropske unije. Ker je zasnovan tako, da začne veljati takoj, bi ta sporazum od Izraela v zameno za sodelovanje v določenih programih Skupnosti zahteval finančne prispevke v proračun Evropske unije. Ta sporazum se bo pregledal vsake tri leta po odobritvi obeh strani. Podpora za sosedski sporazum bi se gradila na obstoječem pridružitvenem sporazumu in predstavlja korak v smeri povečanega sodelovanja v trgovini in napredek v iskanju rešitve izraelsko palestinskega mirovnega procesa.

V luči nedavnega obiska izraelskega ministra za zunanje zadeve, ki politično zagovarja okrepitev odnosov med Izraelom in EU, v Evropskem parlamentu in sedanjega akcijskega načrta, ki ga je zaključil visoki predstavnik, bi odobritev tega sosedskega sporazuma prinesla koristi obema stranema, saj bi to pomenilo boljše razumevanje drug drugega in bi pospešilo prihod miru in stabilnosti na Bližnjem vzhodu in v Sredozemlju.

16. Na poti k izboljšanju okolja za mala in srednje velika podjetja v evropskem aktu o malem gospodarstvu (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je razprava o vprašanju za ustni odgovor, ki so ga Svetu v zvezi s potjo k izboljšanju okolja za mala in srednje velika podjetja v Evropskem aktu o malem gospodarstvu zastavili Nicole Fontaine in Giles Chichester v imenu skupine PPE-DE in Edit Herczog v imenu skupine PSE (O-0113/2008 – B6-0485/2008).

Edit Herczog, avtorica. – Gospod predsednik, vsi v Parlamentu pozdravljamo dosežek Komisije in še zlasti gospoda Verheugna skupaj z Evropskim parlamentom in evropskimi podjetji v zadnjih petih letih: ta dosežek je spremenjen pristop do evropskih podjetij in ta dosežek ima zdaj svoje ime – načelo Najprej pomisli na male, ki je zapisano v aktu za malo gospodarstvo. Na tem aktu moramo zdaj delati.

Sedanja gospodarska kriza poudarja potrebo po čimprejšnji prilagoditvi akta za malo gospodarstvo. 23 milijonov evropskih podjetij in dve tretjini evropskih zaposlenih, ki so v njih vključeni, potrebujejo nedvoumno sporočilo, da je sprememba našega zakonodajnega pristopa Najprej pomisli na male stvarna podlaga za naše delo in delovanje v prihodnje.

Čisto prvi signal, da mi to zares počnemo, je „mali preizkus MSP“. Zaradi te potrebe po nedvoumnem sporočilu nam je žal, da Svet določb v aktu za malo gospodarstvo ni opredelil kot zavezujoče.

Resnično upamo, da se boste v Evropskem svetu naslednji teden spet vrnili k temu vprašanju in bodo predsedniki vlad držav članic določbam v aktu za malo gospodarstvo dali nekaj zavezujočega značaja. Vendar pa pozdravljamo sklep Sveta o prednostnih ukrepih. Menimo, da je zelo pomembno, da najprej pomislimo na male, da bi izboljšali dostop do finančnih sredstev; zelo pomembno je najprej pomisliti na male, da se poenostavi regulativno okolje; in zelo pomembno je najprej pomisliti na male, da se pospeši dostop na trg.

Komisijo in Svet prosimo, da delujeta povezano. Potreben je bolj evropski odgovor. Odzivi, ki vključujejo več držav, so lahko zelo učinkoviti, vendar se lahko namesto v koheziji, ki jo želimo doseči s skupno zamisljo, znajdejo v razlikah. Zato je bistveno, da Komisija izboljša postopke letnega poročanja držav članic s podporo lizbonske točkovne tabele in zato Svet sprašujem, če je to pripravljen storiti.

Evropski državljani, podjetniki in zaposleni potrebujejo zamisli, vendar potrebujejo še več. V naših postopkih so potrebne inovacije, vendar to ne bo dovolj. Potrebujejo ukrepe, vendar tudi to ne bo dovolj. Potrebujemo rešitev, ki temelji na zamislih, inovaciji in ukrepih. Prosim vas, da to skušamo doseči. Parlament vas bo pri tem podprl.

Nicole Fontaine, *avtorica*. – (FR) Gospod predsednik, gospod Jouyet, gospod Verheugen, gospe in gospodje, naša skupina navdušeno podpira osnutek akta za malo gospodarstvo, ki ga je junija predstavila Komisija.

Drži, da je bilo od leta 2000 uvedenih veliko pobud za mala in srednje velika podjetja – pri tem se še zlasti spomnim odličnega dela gospe Vlasto na Listini o malih in srednje velikih podjetjih –, ki so bile deležne pozdrava, vendar so bile nezadostne, saj vse prepogosto ostanejo nič več kot pobožne želje.

Seveda pa moramo danes storiti še več. Resna gospodarska kriza, ki jo doživljajo naše države in ki še zlasti prinaša zaskrbljujoče posledice v malih in srednje velikih podjetjih, nas priganja v nekaj, kar zahteva pogum. V tem smislu akt o malem gospodarstvu tvori del novega, neomajno proaktivnega pristopa.

Čez nekaj tednov bomo preučevali poročilo gospe Herczog o sporočilu Komisije, danes pa sva se s predložitvijo vprašanja za ustni odgovor odločili pozvati Svet.

Gospod Jouyet, z zanimanjem sva pregledali sklepe, ki jih je včeraj sprejel Svet za konkurenčnost in bi radi vedeli, če bo Evropski svet 11. in 12. decembra res sprejel te sklepe in jih uveljavil kot načelo splošne usmeritve „Najprej pomisli na male“, ki ga je treba hitro prenesti v zakonodajo držav članic.

Upamo, da bo Svet nadaljeval na podlagi akcijskega načrta, ki je k temu aktu priložen skupaj s praktičnimi ukrepi. S tem v zvezi in v tem kratkem času, ki mi je bil dodeljen, bi rada poudarila tri področja, kjer potrebujemo močno vodstvo.

Prvič, sistematična ocena vplivov in redno nadaljnje spremljanje statusa akta o majhnem gospodarstvu v državah članicah, kar nadzoruje Evropski parlament. Drugič, dostop do javnih naročil. Kodeks pravnega ravnanja nima nobenega zavezujočega organa; skupaj moramo biti bolj domiselni in iznajdljivi ter predlagati praktične ukrepe, ki bodo ta naročila resnično odprli malim in srednje velikim podjetjem. In na koncu še dostop do financiranja, ki je v trenutnem stanju pomembnejše kot kdajkoli.

Vaši predlogi so trdni, gospod Jouyet, vključiti bi morali tudi podporo za to ponudbo. Ne smemo izgubljati časa. Prosim vas, da nam daste zagotovilo o namerah Sveta.

Jean-Pierre Jouyet, *predsednik Sveta*. – (FR) Gospod predsednik, gospod McMillan, gospod Verheugen, spoštovani poslanci, kot ste poudarili, gospe in gospodje, je Svet v ponedeljek sprejel sklepe o evropskem aktu za malo gospodarstvo, ki jih je predlagala Komisija. Ta akt o malem gospodarstvu predstavlja močno politično zavezo do 23 milijonov malih in srednje velikih podjetij. Kot je poudarila gospa Fontaine, je to tudi pomemben odziv na gospodarsko krizo, ki jo trenutno doživljamo. Skupaj s Hervéjem Novellijem, ki mu je žal, da danes ne more biti z nami, sem prepričan, in to naj bo tudi zagotovilo gospe Fontaine in gospe Herczog, da bo Evropski svet izrazil močno politično podporo ciljem akta o malem gospodarstvu.

Kot ste poudarili, sam akt o malem gospodarstvu ne more rešiti vseh gospodarskih problemov, zagotovil pa naj bi, da so sprejeti vsi bistveni koraki, da se lotimo finančne krize in posledične gospodarske upočasnitve. Zato smo v ponedeljek sprejeli tudi akcijski načrt, ki države članice zavezuje k izvajanju teh nujnih ukrepov. Ta akt je izredno pomemben in francosko predsedstvo je še zlasti zadovoljno z zelo tehtnim načrtom. Gospa Fontaine je dala dober pregled močnih priporočil, ki jih vsebuje.

Predvsem si moramo pogledati problem zagotavljanja finančnih virov MSP. S tega stališča moramo pohvaliti prizadevanja Evropske investicijske banke, ki bo v letih med 2008 in 2011 zagotovila 30 milijard EUR. Poleg tega je treba zagotoviti pregled direktive o zamudah pri plačilih, da se zmanjšajo težave z denarnim tokom v podjetjih. Akt o malem gospodarstvu in akcijski načrt predlagata, da se MSP zagotovi plačilo v tridesetih dneh. Ne vem, ali bomo ta cilj dosegli, vendar sem prepričan, da je to smer, v katero se moramo napotiti. Zmanjšanje zapoznelih plačil pomeni olajšanje denarnega toka v MSP v času, ko je v Evropi pri enem od štirih primerov plačilna nesposobnost posledica prekomernih zamud pri plačilih.

Naslednji pomembni dejavnik je povečanje trga tveganega kapitala, ki je v Evropi v primerjavi z Združenimi državami preveč omejen. Imamo načrte za vzpostavitev mehanizma evropskega tveganega kapitala kot tudi priznanje skladov tveganega kapitala med državami članicami.

Naša druga prednostna naloga, kot ste, gospe in gospodje, že poudarili, je poenostavitev. Mala in srednje velika podjetja so zaradi birokracije in različnih upravnih nalog, ki jih morajo izvajati, še bolj prizadeta kot velika. In prav zato moramo izvajati in uporabljati načelo Najprej pomisli na male, kar pomeni upoštevanje interesov MSP v vsej zakonodaji Unije.

Prav tako upamo, da bomo vzpostavili test MSP, ocene vplivov, to vam lahko zagotovim, pa se bodo izvajale in bodo javno dostopne pri vseh besedilih Skupnosti, ki zadevajo MSP. Zaželeno je, da bi enako storile tudi države članice. Prav tako od MSP ne bomo vedno znova zahtevali istih informacij – kar pomeni, da si bomo vse prizadevali pridobiti le enkrat.

Glede financiranja in poenostavljanja so ukrepi močnejši. Mala in srednje velika podjetja morajo biti sposobna v polni meri izkoristiti enotni trg in še zlasti možnost izvažanja. Zato bo sprejetje statuta evropske družbe MSP omogočilo, da z ustanovitvijo podružnic na različnih evropskih trgih kar najbolj izkoristijo ta trg.

Da bi se odzvala na zastavljena vprašanja in v luči zahteve, ki jo je Evropskemu svetu postavil svet za konkurenčnost, sta se Svet in Komisija na najvišji ravni zavezala, da bosta skrbno spremljala ta akcijski načrt, predvsem v kontekstu nacionalnih programov reform, ki spremljajo lizbonski proces.

Res smo zelo veseli zagona, ki ga je temu delu prejšnji ponedeljek zagotovil akcijski načrt. Svet res verjame, da je politika MSP ključno področje v našem skupnem boju proti gospodarski krizi in za hitro oživitev gospodarstva v Evropski uniji.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije*. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, na začetku krize – in mi smo na začetku krize – je vprašanje o prihodnosti naših malih in srednje velikih podjetij v Evropi postalo še pomembnejše. Zato je treba jasno priznati eno: učinki te krize bodo za mala in srednje velika podjetja večji kot za velika preprosto zato, ker manjša podjetja nimajo kapitalske osnove, ki bi jim omogočala, da prebrodijo daljše slabše obdobje.

To torej pomeni, da je ključnega pomena, da je signal malim in srednje velikim podjetjem v Evropi močan in jasen. Zato sem zelo hvaležen Jean-Pierru Jouyetu in francoskemu predsedstvu za velikodušno podporo, ki so jo nudili aktu o malem gospodarstvu, gospe Herczog in gospe Fontaine pa se zahvaljujem za pobudo, da o tem danes razpravljamo.

To je pomembno, kajti Evropski svet v prihajajočem tednu se pričakuje z velikim vznemirjenjem. Ljudje v Evropi bodo svojo pozornost usmerili v voditelje držav ali vlad in bodo od njih pričakovali odgovor, odgovor na vprašanja: „Kako bomo prebrodili to krizo, kako obdržati blagostanje, kako ohraniti naša delovna mesta, kako ohraniti varnost?“ V Evropi se bo 23 milijonov malih in srednje velikih podjetij prav tako zazrlo v Bruselj in čakalo na odgovor voditeljev držav ali vlad. Zato sem tako zadovoljen, da je Jean-Pierre Jouyet ravnokar dejal, da bo podpora Evropskega sveta močna in jasna. In brez dvoma se oba strinjata, da to pomeni, da bomo v sklepih o tej tematiki zagotovo zasledili več kot le nekaj besed. To me zares osrečuje.

V resnici se ta politika prav zares šele začne. Evropski parlament pri tem igra zelo pomembno vlogo. Tudi tu prav tako velja, da so besede nekaj, dejanja pa so tista, ki štejejo. Ukrepi za mala in srednje velika podjetja se najprej izvajajo na nacionalni, regionalni in celo lokalni ravni. Zagotoviti moramo, da načela, ki jih imamo v Evropi za sveta, zaživijo v državah članicah in vseh naših regijah.

Mala in srednje velika podjetja niso nekaj postranskega, ampak tvorijo jedro evropskega gospodarstva. Le z zagotovitvijo okvirnih pogojev, ki jih zdaj potrebujejo, bodo lahko izvajale svoje naloge v evropskem gospodarstvu.

Giles Chichester, v imenu skupine PPE-DE. – Gospod predsednik, ob upoštevanju pomena malih podjetij za zaposlovanje in odpiranje delovnih mest, za podjetništvo in ustvarjanje bogastva, inovacije, nove izdelke in nove storitve je zdaj pravi čas, da nekaj storimo v podporo njihovim prizadevanjem v težkih časih. Na ravni EU obstaja težnja po navduševanju nad potenciali in uspešnostjo MSP. Prav zares bi bilo težko ostati negativen. Vendar je namen tega vprašanja in predloga za resolucijo, da presežemo retoriko in zagotovimo konkretna dejanja.

Ena od opredeljenih prednostnih nalog je izboljšanje dostop MSP do finančnih sredstev. To je stalen slogan, saj je problem dolgotrajen. Vendar pa je zdaj v finančni krizi, ko je pomanjkanje kreditov prizadelo vsa podjetja, stanje za MSP, ki so bolj na koncu prehranske verige, kar zadeva naročila in plačila, še slabše. Zato močno podpiram poziv za boljše zagotavljanje finančnih virov in kreditov. Vprašanje je, ali se bodo banke odzvale.

Na podlagi lastnih izkušenj, ki sem jih pridobil, ko sem najprej delal v manjšem podjetju, nato pa sem ga vodil, vem, da je zaradi raznovrstnosti MSP težko opredeliti obliko pomoči in podpore. Občutek imam, da je najboljša oblika pomoči dostop do informacij, in verjamem, da je internet v tem smislu v primerjavi s časom, ko sem delal v takšnem podjetju, povzročil ogromno spremembo.

Druga najboljša stvar pa je, da te pri poslovanju pustijo pri miru. Ob ugotovitvi, da ni mogoče brez predpisov, prav tako podpiram prednostno nalogo boljše ureditve, nenazadnje tudi zato, ker to zakonodajalci in vlade lahko storijo. Podpiram poziv tako Komisije kot držav članic po ukrepanju.

Neena Gill, v imenu skupine PSE. – Gospod predsednik, v moji regiji so majhna podjetja osrednjega pomena. Podjetja v West Midlandsu bodo pozdravila načelo Najprej pomisli na male. Vendar pa sedanja finančna kriza številna majhna podjetja spravlja v velike težave. Kot smo že slišali, se ukvarjajo z vprašanji denarnega toka in neplačanimi dolгови, ter nimajo dostopa do kreditov. Najnovejši podatki o plačilni nesposobnosti za mojo regijo kažejo, da je v zadnjih treh mesecih propadlo 500 podjetij. Zato pozdravljam financiranje EIB.

Menim pa, da predlog ne gre dovolj daleč predvsem glede zavezujočega značaja – kar bi res pomagalo sektorju malih in srednjih podjetij. Zato se moje vprašanje Svetu glasi: kako se boste tega lotili naslednji teden? Slišala sem, kar je povedal Svet za konkurenčnost, vendar je pri tem pomembno, razen če ti predlogi niso zavezujoči, da to malim podjetjem v tem trenutku ne bo pomagalo; ne bo jim pomagalo pri vstopanju na trge ali dostopu do finančnih virov.

Mislim, da že leta poslušam, kako zelo pomembno je, da Svet pojasni, da namerava zmanjšati administrativna bremena. Majhna podjetja se soočajo s precejšnjimi stroški. Če velika podjetja porabijo 1 EUR na zaposlenega, pa majhna celo do 10 EUR na vsakega zaposlenega.

Na koncu bi dodala le še eno točko. Čeprav je zelo pomembno obvladati finančno krizo, je prav zdaj treba več storiti za MSP, saj predstavljajo realno gospodarstvo.

Šarūnas Birutis, v imenu skupine ALDE. – (LT) Mala in srednje velika podjetja so DNK našega gospodarstva in jih je treba podpreti ob hkratnem povečevanju konkurenčnosti in stopnje zaposlenosti v Evropi. Akt o malem gospodarstvu je pobuda, ki danes potrebuje podporo vseh političnih strank. Z vidika današnje finančne in gospodarske krize je to pomemben prispevek k evropskim malim in srednje velikim podjetjem.

Pred nami je osnutek resolucije, ki odraža skrb Evropskega parlamenta in obveznosti Sveta.

Prizadevati si moramo za učinkovito izvajanje akta o malem gospodarstvu v vseh državah članicah. To zahteva vključenost akta v vse nacionalne akcijske načrte in pravne dokumente, v državah članicah pa je treba uvesti sistem spremljanja tega dokumenta.

Sprejeti moramo dodatne ukrepe, s katerimi bomo preprečili, da bi akt o malem gospodarstvu delil žalostno usodo Evropske listine o MSP. Razumeti moramo, da pisna navodila pogosto „pristanajo“ na policah nacionalnih birokratov, zato njihov namen na koncu ni dosežen.

Ta cilj pomeni davčne olajšave, spodbude za zagon podjetij, mikrokredite, kreditna jamstva, naložbeni kapital, zagotavljanje brezplačnih informacij in svetovanje ter izboljšanje ugleda in moči podjetnikov itd.

Cilji bodo upravičili sredstva; vendar pa so potrebni napor in pogum. Prav nič ne dvomim, da bo izvajanje akta o malem gospodarstvu po vsej Skupnosti pripomoglo k preprečevanju padca na gospodarskem in socialnem področju v Evropi ter omililo posledice finančne krize.

Corien Wortmann-Kool (PPE-DE). - (NL) Najprej bi rada izrazila spoštovanje francoskemu predsedstvu za njihove hitre zaključke glede akta za malo gospodarstvo, tako da se stvari lahko hitro in dejansko začnejo premikati. Mi smo se v tem parlamentu takoj odzvali na to s spremembo našega postopka. Navsezadnje moramo v tej gospodarski krizi narediti vse za MSP, saj so ta pravi *raison d'être* akta o malem gospodarstvu.

Veliko bolj je treba izkoristiti potencial podjetnikov v Evropi. Še zlasti bi vašo pozornost želela usmeriti na žensko podjetništvo, kajti tu gre za nenavadno protislovje. Ženske so pri tem veliko uspešnejše. Verjetnost, da bodo, tako vsaj kažejo številke, šle v stečaj, je veliko manjša.

Kljub temu pa je ženskam podjetnicam še vedno težje priti do posojila za zagon podjetja. To je treba olajšati, saj je res nujno potrebno. To pomeni, da je treba ženskam podjetnicam zagotoviti lažji dostop do financiranja in obstoječih sredstev.

Mikrokredit je tudi pomembno sredstvo za izboljšanje gospodarskega statusa in neodvisnosti žensk, še zlasti za ženske iz manjšinskih skupin. V trenutnem kreditnem krču, ko so banke manj pripravljene odobriti kredit, so se stvari še otežile in to je še en razlog, zakaj morajo biti na voljo jamstva Evropske investicijske banke, in sicer prav za mikrokredite in ženske podjetnice.

Za ženske je pomembno, da lahko začnejo s svojim lastnim malim podjetjem, ker tako lažje in učinkoviteje žonglirajo med delom in družino. To je tudi pomembno za Skupino Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov. Pozdravljam dejstvo, da sklepi Sveta že posebej omenjajo žensko podjetništvo. Nadaljujte z dobrim delom, bi rekla.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Z zanimanjem čakamo na sprejem evropskega pravnega okvira za mala in srednje velika podjetja. Načrt za gospodarsko oživitev EU bo odprl nove vire financiranja malih in srednje velikih podjetij.

Zmanjšanje administrativnega bremena, financiranje strokovnega usposabljanja in oblikovanje Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji so ukrepi, ki bodo pomagali zaščititi delovna mesta in spodbujati podjetništvo. Evropska investicijska banka bo dala na razpolago 30 milijard EUR za financiranje posojil za MSP. Vendar imam občutek, da ta znesek ni zadosten.

Menim, da je treba v teh kriznih časih sprejeti naslednje nujne ukrepe: postopke za dodeljevanje državne pomoči bi bilo treba poenostaviti; obdobje, potrebno za ustanovitev podjetja, naj bi bilo omejeno na tri dni; poravnava plačil javnih institucij za MSP naj bi bila izvedena v največ 30 dneh.

Pozdravljam predlog Komisije o spodbujanju elektronskega izdajanja računov, kar je naložba, ocenjena na 18 milijard EUR. Prav tako je postal nujen razvoj konkurenčnih grozdov, ki temeljijo na podjetjih, ki vlagajo v raziskave in razvoj novih tehnologij.

Dominique Vlasto (PPE-DE). - (FR) Gospod predsednik, gospod Jouyet, gospod Verheugen, vsi vemo, da mala in srednje velika podjetja tvorijo hrbtenico Evropske unije, saj zaposlujejo 90 % delovne sile in zastopajo 99 % evropskih podjetij.

Kot smo že slišali, so ti milijoni malih in srednje velikih podjetij zdaj zaskrbljeni in jih ogroža finančna kriza, ker ta najeda kupno moč in zaupanje gospodinjestev ter tako vpliva na knjigo naročil. Zato je v nevarnosti denarni tok MSP in prizadevati si moramo, da bomo s tem, ko bomo zagotovili, da banke jamčijo dostop do potrebnih finančnih virov, podprli njihove dejavnosti, da bodo lahko nadaljevali s poslovanjem.

To je bistvo sklepov sveta za konkurenčnost z dne 1. decembra, na katere se je skliceval gospod Jouyet, in načrta za oživitev gospodarstva, ki so ga sprejeli evropski finančni ministri. Bistveno je, da potrebe MSP postanejo stalna prednostna naloga, pozdravljam pa tudi akcijski načrt, ki podpira evropski akt za malo gospodarstvo. Ta odraža željo po zagotavljanju uporabe vodilnega načela, ki daje prednost malemu gospodarstvu, in sicer evropskim MSP.

Vendar pa mora Svet, kot je povedala Komisija in se vsi strinjamo, združiti tudi druge evropske institucije, da se bo to načelo prevedlo v realnost; od besed moramo preiti k dejanjem in to načelo izvajati v vseh politikah in vseh evropskih programih.

Lahko pa rečemo, da je ta akcijski načrt pravi odziv na nujnost razmer. Gospod Jouyet, rada bi to priložnost izkoristila, da izrazim spoštovanje francoskemu predsedstvu za njegovo proaktivno naravnost, ki omogoča, da se namere hitro prelevijo v dejanja.

PRESEDSTVO: GOSPOD MARTÍNEZ MARTÍNEZ*podpredsednik*

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Gospod predsednik, prosil sem za besedo, da bi čestital Komisiji za to pobudo, ki predstavlja velik napredek pri zmanjševanju birokracije in drugih ovir, s katerimi se evropska mala in srednje velika podjetja soočajo vsak dan.

Načrt poudarja pomembno vlogo, ki jo mala in srednje velika podjetja igrajo v evropskem gospodarstvu. Kot je že bilo opozorjeno, ne smemo pozabiti, da v EU deluje okrog 23 milijonov malih in srednje velikih podjetij, ki zagotavljajo 70 % delovnih mest in s svojimi dejavnostmi pokrivajo vse sektorje.

Akcijski načrt za zmanjšanje administrativnega bremena si je do leta 2012 zastavil cilj zmanjšati to breme za 25 %. Pri tem ne moremo prezreti dejstva, da sedanja zakonodaja proizvaja kar nekaj administrativnih bremen, katerih stroški so ocenjeni na 3,5 % evropskega BDP v letu 2006. Ta ambiciozni cilj je del širše poslovne politike, ki si malim in srednje velikim podjetjem prizadeva olajšati dostop na druge trge, izboljšati možnost rasti in spodbuditi duh podjetništva.

Odlična zamisel je, da se našim malim in srednje velikim podjetjem pomaga širiti poslovanje preko naših lastnih meja. Poleg tega jim bo skupni postopek ustanavljanja podjetja v EU pomagal ustanoviti podružnice v drugih državah članicah EU in tako uživati ugodnosti, ki jih ponuja enotni trg.

Na koncu bi rad rekel, da so za mala in srednje velika podjetja danes največji problem finančni viri. Zato pozdravljamo predlog Evropske investicijske banke o diverzifikaciji podpornih instrumentov za mala in srednje velika podjetja, da se poenostavi njihova uporaba ter razširi njihov obseg.

Jacques Toubon (PPE-DE). – (FR) Gospod Jouyet, ko je Nicole Fontaine zastavljala svoje vprašanje, je Svet nanj že odgovarjal. To se zgodi tako redko, da je vredno omembe.

Pravzaprav je svet za konkurenčnost pred 48 urami pregledal in podprl načrt, ki ga je Komisija predložila julija, naš parlament pa še vedno razmišlja o njem. To je za Svet pod okriljem francoskega predsedstva uspeh, ki se ga ne da zanikati, in rad bi se vam zahvalil, gospod Jouyet, in izrazil spoštovanje dobremu delu, ki ste ga opravili vi in vaši kolegi, še zlasti gospod Novelli.

Uspeh Sveta je še zlasti pomemben, ker je načrt Komisije pomenil, da morate dodati akcijski načrt in pri tem upoštevati vsa načela v načrtu ter določiti cilje za naslednjih 3, 5 in 10 let.

V praktičnem smislu moramo zdaj mala in srednje velika podjetja upoštevati pri vsakem delu zakonodaje in pri vsakem ukrepu. To bomo storili pri evropskih zasebnih družbah, direktivi o zamudah pri plačilih in upam, da tudi pri zmanjšanju stopenj DDV in tako naprej.

Ob koncu bi rad povedal le, da malih in srednje velikih podjetij ne smemo getoizirati, kar z drugimi besedami pomeni, da predpisi glede MSP ne smejo biti tako edinstveni, da bi na koncu predstavljali oviro. Strinjam se s tem, kar je pravkar povedala gospa Vlasto. Očitno je, da v sedanjih razmerah, ko ta podjetja tako zelo potrebujejo finančna sredstva in je ta sredstva tako težko dobiti, ne smemo v njihovem imenu sprejemati ukrepov kot na primer izvzetja pri jamstvih, kar zmanjšuje možnost pridobitve kreditov in s tem sredstev za poslovanje.

In zato mala in srednje velika podjetja niso podpodjetja. Biti morajo kot vsa druga podjetja, bistvenega pomena za evropsko gospodarstvo.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Gospod predsednik, priznanje ključne vloge, ki jo igrajo mala in srednje velika podjetja, in iskrena podpora pri spopadanju s problemi, ki lahko ovirajo njihovo rast, je odkrit in končni cilj akta o malem gospodarstvu.

Kot veste, malo gospodarstvo v evropskem gospodarstvu igra ključno vlogo, ki je ni mogoče zanikati. Neprecenljiva podpora razvoju podjetništva, podjetniškega duha v Evropi, se sankcionirata z načelom, ki ga je uvedla Komisija: Najprej pomisli na male.

Kdo bi temu oporekal? Kaj to pomeni? Ta ambiciozni načrt zdaj vpliva na 99 % vseh podjetij. Dve najpomembnejši stvari vsakega podjetja se ne pojavljata v njegovih bilancah: ugled in zaposleni.

Zakaj sem se odločil navajati Henryja Forda? S tem želim povedati, da medtem ko bomo MSP olajšali življenje, ostajajo zaposleni v osrčju podjetij, zato mora biti akt o malem gospodarstvu tudi priložnost za promoviranje vloge zaposlenih pri načinu upravljanja teh podjetij. Akt o malem gospodarstvu mora resnično biti svež

veter v teh podjetjih za boljše razumevanje njihovega položaja, večjega upoštevanja njihovih prizadevanj, glede delovnega prava pa nikakor ne smemo dopustiti „lahkega“ akta o malem gospodarstvu.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) V času finančne krize močne besede ne zadostujejo, slediti morajo konkretna dejanja. V tem kritičnem času moramo malim in srednje velikim podjetjem zagotoviti dostop do finančnih virov, da lahko izvajajo svoje inovativne dejavnosti za povečanje svoje tehnološke dovršenosti in s tem konkurenčnosti.

Na tem področju je treba okrepiti program mikrokreditov in sklad tveganega kapitala. Treba je ustvariti pogoje za naložbe v tehnično infrastrukturo za raziskave, razvoj in inovacije in povezavo z malimi in srednje veliki podjetji. Zato pozdravljam sveženj 30 milijard EUR za posojila malim in srednje velikim podjetjem, o katerem se je dogovoril Svet ECOFIN.

Trenutno pripravljam poročilo o ureditvi uvajanja gradbenih izdelkov na trg. Zelo intenzivno sodelujem z malimi in srednje veliki podjetji in mislim, da bom lahko pripravila zelo dober zakonodajni dokument za mala in srednje velika podjetja.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Mala in srednje velika podjetja morajo biti kot vsa podjetja skladna z zakonodajo, čeprav praviloma ne zmorejo najema pravnega svetovalca ali visoko usposobljenih finančnih svetovalcev. Obenem pa mala in srednje velika podjetja ustvarjajo največ delovnih mest. Zato je tako pomembno, da se ta sektor podpre s poenostavitvijo predpisov, ki veljajo za to področje, zagotavljanjem usposabljanja in z drugimi ukrepi. V kriznih časih je možnost pridobivanja kreditov še zlasti pomembna. Morda bi pri zagotavljanju teh kreditov lahko pomagal Solidarnostni sklad. Podpiram sprejem Evropske listine za mala podjetja in čestitam francoskemu predsedstvu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gospod predsednik, nujna pomoč za mikro, mala in srednje velika podjetja zahteva znatno spremembo politik, ki se uporabljajo za oblikovanje ustreznega ozračja, še zlasti z izboljšanjem kupne moči prebivalstva in predvsem z izboljšanjem plačila delavcem.

Vendar pa ni dovolj le napovedati ukrepe in odpreti kreditne linije. Ta podpora mora segati do mikro, malih in srednje velikih podjetij in je ne sme pogoltniti birokracija. Ne smemo se zadovoljiti zgolj z podporo, ki doseže nekaj srednje velikih podjetij, pozabiti pa na mikro in mala podjetja, ki igrajo pomembno vlogo v gospodarskih dejavnostih in zaposlovanju delavcev, katerih pravice je prav tako treba vseskozi zagotavljati v tem procesu.

Jim Allister (NI). – Gospod predsednik, to vprašanje govori o izboljšanju okolja za MSP. Predlagal bi, da če EU želi res pomagati in se ne le posluževati prizanesljive in predvidljive retorike, da se uporabi nekaj smiselne in takojšnjega. Zakaj med sedanjo globalno krizo ne bi uvedli „regulativnih počitnic“ za MSP? Skladnost s posameznimi deli zakonodaje EU je tako zahtevna, tako nadležna in tako draga, da je v posmeh rezultat in blagostanju EU. Stroški so neznosni. Znašajo več milijard letno. Z enim udarcem bi z „regulativnimi počitnicami“ podjetjem letno prihranili milijarde in jim omogočili rast.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Gospod predsednik, gospod komisar, gospe in gospodje, imam vprašanje za gospoda Verheugna: je Komisija pripravljena pripraviti pravno podlago za proračunsko postavko v proračunu za 2009 ali 2010? Drugo vprašanje je: ali bi bilo mogoče dati prednost akcijskim načrtom, ki zdaj glede na finančno krizo postajajo vse bolj verjetni, tudi zaradi sedanje potrebe po podpori malim in srednje velikim podjetjem, kajti prav zdaj je kot posledica finančne krize ta akt o malem gospodarstvu postal posebno pomemben? Si lahko predstavljate, da bi bili sposobni takoj začeti z akcijskim programom na tem področju?

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, rad bi se zahvalil različnim govornikom, ki so med to razpravo po eni strani podprli akt o malem gospodarstvu, po drugi strani pa vztrajali pri bolj strogem in obveznem spremljanju. Tudi sam bi rad zagotovil vsem, ki so govorili o zagotavljanju ciljne usmerjenosti finančne pomoči v mala in srednje velika podjetja: pomoč Evropske investicijske banke bo prav zares namenska.

Lahko ste prepričani, da kar zadeva Evropski svet, bodo ministri to sporočilo prenesli voditeljem držav ali vlad in bomo mi kot predsedstvo zagovarjali kar najstrožjo uporabo. Storili bomo, kar je mogoče, da bosta akt o malem gospodarstvu in njegov akcijski načrt uživala čim močnejšo politično podporo na najvišji ravni. Kot je dejal gospod Toubon, je treba biti previden, da se ti posebni ukrepi in metode poenostavitev ne bi sprevrgle v oslabitev jamstev glede malih in srednje velikih podjetij. To se mi zdi pomembno.

In na koncu še pritrditev gospe Wortmann. Rad bi ji povedal, da se zelo dobro zavedam, kako pomembno je podpreti žensko podjetništvo; na to me spomnijo vsak večer, razen danes, kajti moja žena tudi vodi majhno podjetje. Zato se tega dobro zavedam in pred vami vsemi izjavljam, da lahko računate na predsedstvo in mene, da se bomo potrudili, da bodo vašim besedam sledila dejanja brez kakršnega koli konflikta interesov.

Kar najtopleje bi se rad zahvalil gospodu Verheugnu in vsem v Komisiji za vse, kar so naredili – v času predsedstva smo dobro sodelovali v prid malih in srednje velikih podjetij – pa tudi vam za sodelovanje v tej razpravi kot tudi gospe Fontaine za zastavljeno vprašanje in ponovitev zagotovila, da nam bo Evropski parlament v tem procesu in nadaljevanju pomagal.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije*. – (DE) Gospod predsednik, gospe in gospodje, hvala za tako široko soglasje, ki ste ga pokazali v tej razpravi ne le glede ciljev naše politike za mala in srednje velika podjetja, ampak tudi glede ukrepov, ki jih sprejemamo za njihovo doseganje.

Rad bi na kratko odgovoril na vprašanja, ki so bila zastavljena. Gospod Chichester, Evropska investicijska banka se je že pozitivno odzvala. Do leta 2011 so za kredite načrtovali 15 milijard EUR, zdaj pa ta vsota znaša 30 milijard EUR, torej se je vsota podvojila. Poleg tega imajo MSP v Evropski uniji na voljo še druge instrumente, zlasti v povezavi s strukturnim skladom. Prav tako bi rad poudaril, da so vsi večji evropski projekti zasnovani tako, da imajo mala in srednje velika podjetja do njih privilegiran dostop.

Kar zadeva vprašanje zmanjševanja stroškov, sem zadovoljen, da vas lahko obvestim, da program za zmanjševanje administrativnih bremen za evropska podjetja poteka po načrtu. Naslednji velik korak zdaj vključuje predlog o uvedbi elektronskega izdajanja računov, kot je bilo zahtevano tudi tu, kar bo za mala in srednje velika podjetja dejansko pomenilo prihranke do 18 milijard EUR letno.

V primeru predloga za direktivo glede zapoznelih plačil, direktivo o zamudah pri plačilih, delo lepo napreduje in s tem predlogom se bo ukvarjal ta isti parlament.

V zvezi z zadnjim vprašanjem gospoda Rübiga pa naslednje. Le kateri izvršilni organ bi zavrnil možnost, če mu Parlament ponudi denar? Vendar se bojim, da nam ne ponujate nikakršnega denarja, temveč proračunsko vrstico, kjer je stanje enako nič. Če nam lahko ponudite proračunsko vrstico z veliko vsoto dodatnih sredstev, vas prosim, da to storite, vendar se mi to ne zdi verjetno.

Zato menim, da je v teh časih bolj smiselno optimizirati programe in projekte, ki jih že imamo, na tak način, da služijo financiranju v smislu akta za malo gospodarstvo. To še zlasti velja za Program za konkurenčnost in inovacije, za katerega sem sam odgovoren, velja pa tudi za glavni Strukturni sklad in celo Program razvoja podeželja in Okvirni program za raziskave in razvoj. Na splošno so tu velike priložnosti za uporabo teh programov za spodbujanje malih in srednje velikih podjetij v Evropski uniji.

Predsednik. – Naj zaključim razpravo in povem, da sem na podlagi člena 108(5) Poslovnika dobil en predlog za resolucijo⁽²⁾.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 4. decembra od 12.00 dalje.

Pisne izjave (člen 142)

Adam Bielan (UEN), *v pisni obliki*. – (PL) Za razvoj podjetništva in gospodarstva Evropske unije je zelo pomembno izboljšati pogoje za mala in srednje velika podjetja in podpreti Listino za mala podjetja. To še zlasti drži, ker mala in srednje velika podjetja zaposlujejo več kot polovico državljanov Evropske unije in predstavljajo 99 % podjetij v Uniji kot celoti. Žal pa me izvajanje Evropske listine za mala podjetja zelo skrbi.

Na Poljskem na primer so obljubljali zelo ambiciozne načrte za lajšanje administrativnega bremena, poenostavitev določb in ukinitve odvečne zakonodaje. Vendar se v vladnih službah dejansko ni nič spremenilo. Podjetniki se še vedno srečujejo z nesposobnimi uradniki in nepotrebnimi postopki. Poleg tega pa morajo še naprej prenašati nepotrebno birokracijo, ki znatno omejuje podjetniško dejavnost.

Do sedaj še niso oblikovali nobenega javnega spletnega portala. Takšni javni portali naj bi omogočali registracijo podjetij, predložitev davčnih napovedi in carinskih deklaracij ter uporabo zbirk javnih statističnih podatkov. Vse te dejavnosti bi bilo mogoče opravljati elektronsko. Če ne bomo postopkov naredili

⁽²⁾ Glej zapisnik

učinkovitejših in če ne bomo prenovili vladnih služb, nam tudi ne bo uspelo izpolniti obveznosti v Listini za mala podjetja. In posledično MSP ne bomo nudili ustrezne podpore.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), v pisni obliki. – (PL) Mala in srednje velika podjetja so ključnega pomena za evropsko gospodarstvo, njegovo konkurenčnost in stopnjo zaposlenosti. Z zagotovitvijo več kot 100 milijonov delovnih mest MSP prispevajo h gospodarski rasti. Poleg tega so glavni vir regionalnega razvoja in inovacij ter spodbujajo enakost spolov.

Mala in srednje velika podjetja v Evropski uniji pa imajo še vedno nižjo produktivnost in počasnejšo rast kot v ZD, kjer takšna podjetja v prvih sedmih letih delovanja v povprečju povečajo število delovnih mest za 60 % v primerjavi z Evropo, kjer je ta rast približno 10–20 %.

Evropska listina za mala podjetja, ki jo je Komisija sprejela junija, prvič uvaja obsežen okvir politike MSP, ki se jim nudijo enaki pogoji, ter si prizadeva izboljšati pravno in upravno okolje v EU.

V tem okviru se pojavlja nujno vprašanje: ali Svet namerava formalno podpreti Evropsko politiko o malih podjetjih in ali se bodo države članice zavezale k njenemu izvajanju?

Bistvenega pomena je, da se ugotovi, katere korake Svet predlaga za zagotovitev stalnega dostopa do finančnih virov za MSP v tem času finančne krize.

Richard Seeber (PPE-DE), v pisni obliki. – (DE) Poimenovanje več kot 23 milijonov malih in srednje velikih podjetij za gospodarsko hrbtenico Evropske unije je upravičeno. Kljub takšni pomembnosti pa MSP ne morejo v celoti izkoristiti prednosti notranjega trga in se soočajo zlasti z birokratskimi težavami. Akt o malem gospodarstvu je pomemben korak k večji konkurenčnosti MSP, ki tako dobijo priložnost, da izkoristijo svoj potencial. Uspeh načela „boljša priprava zakonodaje“ pa ni edini odločilen dejavnik. V malih in srednje velikih podjetjih je treba okrepiti tudi zavedanje o priložnostih evropske integracije. Program izmenjave med podjetniki je dober pristop v tej zvezi.

Za spodbujanje MSP so še zlasti pomembni finančni ukrepi v aktu o malem gospodarstvu. V luči sedanjih težkih gospodarskih pogojev je nujno, da MSP obdržijo svoje zaposlene. Poenostavitve javnega naročanja, boj proti zapoznelim plačilom ali možnosti pridobivanja sredstev ter ustanavljanje novih podjetij so v tem smislu učinkoviti instrumenti. Gledano v celoti, akt o malem gospodarstvu ščiti zrele evropske poslovne strukture in s tem zagotavlja konkurenčnost malih in srednje velikih podjetij na mednarodnih trgih.

17. Izvoz orožja (Kodeks ravnanja) (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je izjava Sveta o izvozu orožja (kodeks ravnanja).

Jean-Pierre Jouyet, predsednik Sveta. – (FR) Gospod predsednik, kot ste rekli, smo že zelo pozni in poslancem bi se rad za to opravičil.

Začel bom to razpravo, vendar imam, žal, druge obveznosti, ki jih spričo nepričakovane zamude ne morem odložiti. Zato bom generalni sekretariat Sveta prosil, da me v času razprave nadomešča in da predsedstvu predloži zelo podrobno poročilo o sklepih.

Vašo pozornost, gospe in gospodje, bi rad usmeril na dejstvo, da je preoblikovanje kodeksa ravnanja v skupno stališče pomemben cilj francoskega predsedstva in da je potrebno odgovornemu pristopu, ki so ga glede izvoza orožja in povečanja stičnih točk med narodi, sprejele države članice, zagotoviti pravno podlago.

Vaša resolucija z dne 13. marca kaže, da z nami delite mnenje glede tega vprašanja. Razprave so se v preteklih tednih spet začele. Delamo vse, kar je mogoče, da bi pri tem vprašanju še pred koncem francoskega predsedstva dosegli napredek. Sprejetje skupnega stališča bo predstavljalo instrument, ki bo omogočal izvajanje začrtane odgovorne politike namenjene zlasti preprečevanju tega, da bi se tak izvoz uporabil za notranje zatiranje ali mednarodno represijo oziroma mednarodno agresijo ter povzročitev nestabilnosti v regiji.

Prepričani smo, da bo pobuda Unije v okviru Združenih narodov o uveljavitvi pogodbe o trgovanju z orožjem pridobila verodostojnost, ko bo naš sistem nadzora prenosa orožja postal zavezujoč, in podpiramo mnenje tega parlamenta, ki poudarja nujnost preoblikovanja kodeksa ravnanja v pravno zavezujoč instrument.

Prav tako podpiramo vaše mnenje glede potrebe po vzpostavitvi učinkovitega nadzora posredovanja orožja. Države članice so se dogovorile, da se morajo obveznosti glede izmenjave informacij, kot je določeno v stališču Sveta iz leta 2003, izvajati s pomočjo mehanizma, vzpostavljenega v okviru kodeksa ravnanja.

In čeprav države članice še niso sprejele potrebne zakonodaje za prenos teh zavez na nacionalno raven, vam lahko zagotovim, da vse države članice na tem področju že imajo predpise. Zdaj imajo nalogo te predpise posodobiti, da bodo povsem usklajeni s skupnim stališčem Sveta.

Sprejem skupnih predpisov glede nadzora nad izvozom v obliki skupnega stališča bo državam članicam prav tako omogočil, da okrepijo lasten nadzor posredovanja orožja. Nezakonito gibanje orožja je naslednji problem, ki nas skrbi, strategija EU o orožju malega kalibra in lahkem orožju pa jasno kaže na nujnost ukrepanja, da se ustavi ali ovira nezakonit tok orožja. Te dejavnosti so se še okrepile 6. decembra 2007 na Dunaju med zasedanjem 40 držav, ki sodelujejo v okviru Wassenaarskega sporazuma o nadzoru izvoza konvencionalnega orožja in blaga z dvojno rabo ter tehnologije.

Predsedstvo podpira zamisel o preučitvi možnosti širjenja teh primerov dobre prakse, da se destabilizira gibanje orožja majhnega kalibra in lahkega orožja, še zlasti po morju. Kljub zamudi pri sprejemu skupnega stališča bi rad poudaril dejstvo, da je kodeks ravnanja prav posebno učinkovit instrument, ki je veliko prispeval k uskladitvi nacionalnih politik držav članic na področju nadzora nad izvozom orožja in v ta namen bi prav tako želel izpostaviti, da usklajevanje še pospešujejo smernice za uporabo, ki jim sledijo javni uslužbenci, odgovorni za to področje. Te smernice se redno posodablajo, kar pomeni velik in praktičen prispevek k prizadevanjem za uskladitev nacionalnih politik na tem področju.

Na koncu bi rad povedal, da skupaj delamo na oblikovanju odgovornega pristopa do izvoza orožja in Evropskemu parlamentu bi se želel zahvaliti za vso pomoč v tej zadevi.

Računa lahko na zavezanost tako Sveta kot predsedstva.

Stefano Zappalà, v imenu skupine PPE-DE. – (IT) Gospod predsednik, predsednik Sveta, gospe in gospodje, žal je zaradi terorističnih napadov, ki so se pojavljali od leta 2001 in od katerih se je najbolj nedavni zgodil v Indiji v zadnjih nekaj dnevih, kot tudi zaradi konfliktov, ki so nenehno prisotni v številnih predelih sveta, ta tema o trgovanju z orožjem še kako pomembna za sedanjost in prihodnost v najširšem pomenu. Vse prepogosto se dogaja, da pomembne namere, izražene v obliki načelnih izjav, nimajo podpore v konkretnih dejanjih. Povsem očitno je vsem, da je to občutljiva tema, ki vključuje večje industrijske in komercialne procese. Zato je razumljivo, kako težko je vsem državam, še zlasti državam članicam, ratificirati sistem nadzora in urejanja. Vendar pa pritisk dogodkov in spoznanje o poteku nezakonitega trgovanja z orožjem tako znotraj kot izven meja postavljata nujno prednostno nalogo, ki pomeni ureditev tega področja na pravno učinkovit način. Če bo kodeks obnašanja hitro ratificiran, bo to direktivi o prenosu obrambnih proizvodov znotraj Skupnosti, ki je v pripravi, dalo pravi smisel.

Žal mi je, da je predsednik Sveta že odšel, čeprav se na podlagi tega, kar je povedal, zdi, da je vse v redu. Zato bom izpustil nekatere druge točke, ki sem jih pripravil. Dejansko pa nimam občutka, da je vse v redu. Zato menim, da je treba zavezo, ki jo je danes zvečer dal minister, tako kot številne druge zaveze, ki so jih dali drugi v različnih okoliščinah, ob približevanju koncu francoskega predsedstva pretvoriti v daljnosežno pobudo, še zlasti naslednji teden, tako da se bo kodeks ravnanja vsaj ratificiral v vseh državah članicah. Pomembno bi bilo, če bi Francija to lahko dosegla in ne bo ostalo zgolj pri preprosti najavi v tem parlamentu brez navajanja konkretnih rezultatov.

Predsednik. – Gospod Zappalà, gospod Jouyet je dejansko moral oditi. Rad bi se opravičil v njegovem imenu, kajti težava je v tem, da mora ujeti vlak. Z nami ne more biti, ker se je razprava zavlekla. Vsi vemo, kako vestno je gospod Jouyet opravljal svoje delo v teh šestih mesecih, vendar dejansko zamuja ta parlament. Prepričani ste lahko, da bodo uradniki Sveta, ki so tukaj z nami, predsedstvu prenesli vse vaše komentarje, ki ste jih podali in ki jih še bodo podali drugi poslanci.

Ana Maria Gomes, v imenu skupine PSE. – (PT) Gospod predsednik, resolucija, o kateri se danes pogovarjamo, kaže, da smo v tem parlamentu soglasni glede tega, kakšna naj bi bila politika držav članic Evropske unije o izvozu orožja. Šest največjih političnih skupin je enotnih in zagovarjajo enoten seznam pravno zavezujočih meril za izvoz evropskega orožja: osem meril kodeksa ravnanja.

Vsi se strinjamo, naj se francosko predsedstvo pozove, da razreši to brezizhodno stanje, ki traja že tri leta in ga lahko razreši le Francija. Malo prej smo slišali gospoda Jouyeta reči, da je Francija zdaj naklonjena pravno zavezujočemu kodeksu ravnanja. Včeraj nam je v Odboru za zunanje zadeve francoski minister za obrambo povedal, da je nedavni predlog njegove države o preoblikovanju kodeksa ravnanja v skupno stališče spodkopalo pomanjkanje soglasja v Svetu. Minister se pri tem ni skliceval na dejstvo, da je bil francoski predlog povezan z ukinitvijo embarga na orožje, ki velja za Kitajsko, in je to vodilo v zavrnitev francoskega

predloga s strani več držav članic. Če bo ta strategija potrjena, bo v varnostni in obrambni agendi predstavljala madež francoskega predsedstva, ki ga sicer odlikujejo evropska ambicija in dinamika.

Zaradi vse večje evropske integracije na področju zunanje politike je politika „vsak zase“ glede izvoza orožja vse bolj neupravičena. Res je, da se v številnih glavnih mestih kodeks ravnanja že jemlje resno, vendar pa je treba prekiniti stanje, v katerem so evropske države, ki sistematično uporabljajo merila človekovih pravic, trajnostnega razvoja in regionalne stabilnosti v slabšem položaju kot tiste, ki ista merila uporabljajo bolj selektivno.

Evropska predsedstva se iztečejo, ostaja pa potreba, da se Evropa oboroži s skupnimi merili za izvoz orožja; soglasje, naklonjeno skupnemu stališču, v tem parlamentu pa prav tako ostaja.

Renate Weber, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, letos praznujemo deseto obletnico kodeksa ravnanja EU za izvoz orožja. Čeprav je bil v tistem času uspešen, pa moramo zdaj izraziti svoje razočaranje in grenkobo, ker nam ga ni uspelo oblikovati v pravno zavezujoč instrument.

Tri leta so minila, odkar je delovna skupina Sveta za orožje dosegla dogovor na tehnični ravni o skupnem stališču. Koliko let Svet še potrebuje, da bo to skupno stališče tudi sprejel? Kako lahko mi kot Evropska unija zaščitimo svojo verodostojnost, ko se pogovarjamo o trgovanju z orožjem, če še svoje celotne hiše ne moremo spraviti v red?

Kodeks ravnanja mora biti pravno zavezujoč, da se preprečijo kakršnikoli enostavni prenosi orožja, kar bi prodajalce spodbudilo k iskanju najšibkejšega člena v Evropi. Ko govorimo o izvozu orožja, moramo obenem misliti tudi na človeška življenja, ki so v nestabilnih državah v nevarnosti. Zlahka nas lahko obtožijo, da si ne prizadevamo za vzpostavitev miru, temveč da razpihujemo lokalne konflikte v ranljivih predelih sveta.

Pozdravljam izjavo francoskega obrambnega ministra, da Francija nima več zadržkov glede skupnega stališča. Bo francoskemu predsedstvu uspelo prepričati države članice, ki mu še nasprotujejo? Lahko samo upam, francoskemu predsedstvu pa želim, da bi bilo sprejetje skupnega stališča v naslednjih dveh tednih še eden od velikih dosežkov njegovega mandata.

Raül Romeva i Rueda, v imenu skupine Verts/ALE. – (ES) Gospod predsednik, drži, da sem užaljen, kajti veliko raje bi imel vznesen govor in bi francoskemu predsedstvu čestital za to, da je končno doseglo nekaj, kar smo poslušali že devet predsedstev, ki so zatrjevali, da je sprejetje skupnega stališča o izvozu orožja nujno. Pravim, da smo devet predsedstev poslušali eno in isto, kajti obljubili so nam, da bo to opravljeno že med nizozemskim predsedovanjem leta 2004.

Vemo, da je s tehničnega vidika delo na področju COARM (Kodeks ravnanja o izvozu orožja) opravljeno. To, kar bi danes rad slišal, je, da je bila že sprejeta odločitev, da ministri končno podpišejo dokument.

Zato sem žalosten, ko slišim, da še nismo dosegli te faze, in še bolj, ker je razlog za takšno stanje ta, da je ta odločitev povezana še z eno, ki zbuja zaskrbljenost: ukinitve embarga na orožje za Kitajsko. Kot smo že mnogokrat, sta ti dve vprašanji ločeni in nista prav nič povezani. Zdi se mi, da pogojevanje enega z drugim ni v prid temu, o čemer razpravljamo, in sicer miru in nadzoru nad izvozom orožja.

Tobias Pflüger, v imenu skupine GUE/NGL. – (DE) Gospod predsednik, orožje ubija. Razlog za izvoz orožja, o katerem razpravljamo, je ubijanje ljudi – nasprotnikov. To se v razpravi vedno pozablja.

Že deset let poteka razprava o tem, ali je ta kodeks ravnanja pravno zavezujoč. Tako kot moji kolegi poslanci sem upal, da bom danes končno slišal pritrditev, da smo to točko dosegli. Vendar pa očitno te točke še nismo dosegli. Medtem so me obvestili, da je v direktivo očitno vključena možnost zavrnitve, da se poenostavi promet z izdelki, povezanimi z obrambo v EU, zato očitno obstaja želja po vrzeli v pravno zavezujočem dokumentu o izvozu orožja. Tega ni mogoče dovoliti. Vključiti je treba tudi blago z dvojno rabo.

Še enkrat želim jasno poudariti, da gre za Evropsko unijo in njeno dobavo orožja – Evropska unija je zdaj postala največja izvoznica orožja na svetu – in če se to orožje dostavi, se bo nekega dne tudi uporabilo. In ko se bo uporabilo, bodo tekale krokodilje solze. Potrebujemo kodeks ravnanja, ki bi končno bil pravno zavezujoč. Upam, da bo to mogoče še pred koncem francoskega predsedovanja Svetu.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Pred desetimi leti se je Evropska unija dogovorila o kodeksu ravnanja o izvozu orožja. Žal pa se ne izvaja. Svet, ki se sestaja za zaprtimi vrati, ni sposoben sprejeti skupnega stališča. Zelo pomembno bi bilo vedeti, kdo ga blokira, medtem pa se kujejo ogromni dobički na račun krvi in solza ljudi.

Marca je Evropski parlament sprejel resolucijo o tem vprašanju. Vendar pa, medtem ko se pogovarjamo, orožje, narejeno v Evropski uniji, prehaja po vse številčnejših nezakonitih tokovih v konfliktna področja in v roke kriminalcev. Paradoks je, da gre to orožje tudi v države, ki jim EU zagotavlja veliko razvojne podpore.

Države, ki predsedujejo Svetu Evrope – Francija in mogoče tudi Češka republika, ki ga bo morda dokončala – morajo storiti vse, kar je v njihovi moči, da sprejmejo kodeks ravnanja o izvozu orožja, da se prepreči neodgovorna prodaja orožja iz EU kriminalcem. Če to ne bo uspelo, je treba opredeliti tiste, ki to ovirajo.

Jan Cremers (PSE). – (NL) Gospod predsednik, gospe in gospodje, ko smo obeležili deseto obletnico kodeksa ravnanja EU o izvozu orožja, smo žal opazili, da ni bilo nikakršnega napredka glede pretvorbe tega prostovoljnega kodeksa v pravno zavezujoč instrument. Evropski parlament se je v luči vse večje internacionalizacije oborožitvene industrije leta zavzemal za prenos kodeksa ravnanja v zakonodajo, ki je za države članice zavezujoča.

Evropski parlament trenutno razpravlja o predlogu direktive za oblikovanje notranjega trga za obrambne proizvode. V razpravah o tej temi se je Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu zavzemala za večjo preglednost in učinkovitejše sankcije v primeru neizvajanja obveznosti. S tem v zvezi se je naša skupina še enkrat sklicevala na kodeks ravnanja, vendar pa zaradi pomanjkanja pravnega okvira trenutno ne moremo storiti nič več, kot pozvati države članice, naj ravnajo v duhu kodeksa ravnanja.

Potrebujemo strožja pravila za izvoz posameznih sestavnih delov orožja, promet s proizvodi preko mešanih družb in ponovni izvoz evropskega vojaškega blaga v tretje države. Samo lani so zahodne države prodale orožje državam v razvoju v ocenjeni višini 42 milijard USD; pol tega orožja je bilo evropskega. To je treba spremeniti. Evropska unija naj bi še zlasti na tem področju dala dober zgled.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Gospod predsednik, deseta obletnica sprejetja kodeksa je tako priložnost za praznovanje kot tudi motiv za nadaljevanje prizadevanj, da ta postane obvezen. Vendar pa že samo dejstvo, da je kodeks deset let po sprejetju še vedno prostovoljen, kaže na zapleteno mrežo gospodarskih, komercialnih in političnih interesov, ki se jim upiramo. Tako kljub naši moralni vzvišenosti pri zahtevah o tem, naj bi uporaba kodeksa postala obvezna, to ni dovolj. Potrebujemo temeljito strokovno analizo tega telesa interesov, da se opredelijo načini za prepričevanje proizvajalcev orožja, izvoznikov in politikov, ki naj spremenijo svojo naravnost. Zato, kot sem že dejal, preprosti pozivi, ki temeljijo na etiki, ne glede na to, kako zvaneči so, ne bodo zadoščali.

Predsednik. – V zaključku razprave sem prejel štiri predloge resolucij⁽³⁾ v skladu s členom 103(2) Poslovnika.

Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 4. decembra od 12.00 dalje.

18. Enominutni govori o zadevah političnega pomena

Predsednik. – Naslednja točka so enominutni govori o zadevah političnega pomena.

Zelo strog bom in govornike bom prekinil točno po eni minuti. Na seznamu je 31 poslancev, čeprav mnogi, oziroma vsaj nekateri, niso prisotni. Tukaj ne gre za postopek catch-the-eye, ampak imamo seznam govornikov, ki so prosili za predstavitev enominutnih govorov.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Novembra je Evropska komisija predstavila svoje poročilo o Republiki Makedoniji za leto 2008. Poročilo poudarja napredek, ki je bil narejen lani, vendar v njem ni določen datum začetka pristopnih pogajanj.

Verjamem, da zaradi napredka na področjih gospodarstva, upravnih reform in reform sodstva, skupaj s trenutnimi razmerami na Zahodnem Balkanu, Republika Makedonija lahko upa, da bo v letu 2009 določen datum začetka pristopnih pogajanj. To je odvisno tudi od tega, ali si bosta parlament in vlada Republike Makedonije trajno in odgovorno prizadevala ustvariti vzdušje demokracije, da bi zagotovila transparentne, demokratične pogoje za lokalne in predsedniške volitve, ki bodo potekale marca 2009.

⁽³⁾ Glej zapisnik

Hkrati bi rad pozval Evropsko komisijo, da naj upošteva napredek, ki ga je Republika Makedonija dosegla v zadnjih nekaj letih, pa tudi odgovornosti, ki sta jih prevzela parlament in vlada Republike Makedonije. Pripraviti bi morala tudi akcijski načrt za odpravo zahtev za vizume za državljane Republike Makedonije ...

(Predsednik je prekinil govornika)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Rada bi opozorila, da je Generalni direktorat za širitev kaznoval Bolgarijo z odvzemom akreditacije dvema agencijama, ki sta bili upravičeni do virov iz predpristopnih sredstev EU. Prizadevanja bolgarske vlade je treba razumeti kot brezpogojni sprejem pogojev, ki jih je postavila EU. Visoka stopnja uskladitve zakonodaje, spremembe zakona o javnih razpisih, kazenski zakonik, novi zakon o konfliktu interesov, kadrovske spremembe in vključevanje vseh nacionalnih virov v izboljšanje sheme za upravljanje in spremljanje EU sredstev so jamstvo za resnično predanost vlade. Odvzem akreditacije ni bil najboljši sprejet ukrep, saj zveni celo kot opozorilo pred naslednjo širitvijo EU. Obveznost izpolnjevanja meril EU mora ustrezati enaki obravnavi vseh držav in sodelovanju pri reševanju problemov. Bolgarska vlada vodi strogo politiko v boju proti...

(Predsednik je prekinil govornico)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, tibetanska vlada v izgnanstvu je izdala memorandum, dokument in predloge za zagotovitev resnične avtonomije Tibeta, ki so jih med pogajanjem predali kitajskim oblastem. To je živ dokaz, če smo ga sploh kdaj potrebovali, da so se kitajske oblasti lagale in še naprej lažejo, ko trdijo, da je pravi cilj dalajlame in tibetanskih oblasti doseči neodvisnost. Dalajlama bo jutri naš gost in bo nagovoril parlament. Petintrideset kolegov bo ob polnoči, kar bo zelo kmalu, začelo s 24 urno gladovno stavko, postom v podporo dalajlami. Njegova svetost nas je danes obvestila, da bo tudi sama sodelovala v postu. Verjamem, da je to najbolj oprijemljiv način, na katerega lahko predsedstvo Parlamenta podpira in vodi...

(Predsednik je prekinil govornika)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gospod predsednik, Evropski parlament ne spoštuje načela nediskriminacije. Ne spoštuje se tudi večjezičnost tega parlamenta. V času zasedanj parlamentarnih odborov in sestankov delegacij so bili primeri jezikovne diskriminacije. Še posebej boleč je najavljen omejen dostop do tolmačenja med obravnavami ali glasovanji, ko se razpravlja o ustnih spremembah. Dokler poslovnik ne bo prepovedoval začetka sej vse do izpolnitve vseh zahtev glede tolmačenja, se bodo taki dogodki še ponavljali.

Poleg tega pa finančne službe ne zagotavljajo informacij v jezikih poslancev, ki so jim informacije namenjene. Finančne posledice iz tega izvirajočih nesporazumov pa nosijo poslanci. Na EuroNews smo tudi priča namerni jezikovni diskriminaciji. Predlagala bi torej, da se EuroNews financira le s prispevki tistih držav, v jezikih katerih oddaja.

(Predsednik je prekinil govornico)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Gospod predsednik, ob tej priložnosti bi rada predstavila svojo tožbo in poziv v boju za ohranjanje proizvodnje in zaposlitev s pravicami v sektorju tekstila in oblačil.

Zatožila bi rada vse večje število podjetij, ki zapirajo ali selijo svoje tovarne, in vse večjo brezposelnost in razmere, v katerih z brutalno intenzivnostjo izkoriščajo delavce, kar vse je značilnost liberalizacije tega pomembnega sektorja.

Moj poziv je, da naj Evropski parlament pripravi nujno razpravo o sektorju tekstila in oblačil v različnih državah članicah. Še posebej bi to moralo pokrivati prenehanje veljavnosti skupnega sistema spremljanja med Evropsko unijo in Kitajsko, ki se zaključi 31. decembra 2008, in oceniti uspešnost izpolnjevanja priporočil, ki jih je Evropski parlament sprejel pred skoraj letom dni.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Gospod predsednik, rada bi izkoristila možnost nastopa pred Evropskim parlamentom za poziv k podpori poljskim domoljubnim krogom, ki želijo, da bi 25. maj, dan, ko je bil ustreljen stotnik Pilecki, razglasili za evropski dan junakov boja proti totalitarizmu.

Britanski zgodovinar, profesor Michael Foot, je stotinka Pileckega štel za enega od šestih najpogumnejših udeležencev odporniškega gibanja med drugo svetovno vojno. Witold Pilecki, stotnik poljske vojske, ki je sodeloval v septembrski akciji med nemško okupacijo Poljske, je organiziral odporniško gibanje v Auschwitzu, kjer je postal prostovoljni zapornik.

Potem, ko je ušel iz nacističnega taborišča, se je boril v času varšavske vstaje in v drugem poljskem korpusu v Italiji, po vrnitvi v komunistično Poljsko pa so ga komunistične varnostne službe aretirale, strpale v zapor, kjer so ga mučile, obsodile na smrt in 25. maja 1948 ustrelile.

Stotnik Pilecki je svoje življenje posvetil boju proti kriminalnim diktatorstvom 20. stoletja.

Jim Allister (NI). - Gospod predsednik, prejšnji ponedeljek se je med obiskom Belfasta predsednik Pöttering navduševal nad tem, da EU podpira, kar je evfemistično poimenoval „center za preoblikovanje konfliktov“ na kraju bivšega zapora Maze, kjer je bilo zaprtih nekaj najhujših in najbolj zlobnih teroristov. To je tudi kraj, kjer je deset obsojenih teroristov IRE z gladovno stavko storilo samomor. Vendar pa je predsednik morda spregledal, da so zaradi te zgodovine irski republikanci – ki se radi predajajo samopomilovanju – odločeni vplivati na njihovo lastno preoblikovanje glede takega centra in ga spremeniti v svetišče za nekatere najhujše teroriste, kar jih ta generacija pozna. Zato je neumno, da se je EU ujela v past financiranja take obscenosti in neumnosti predsednika...

(Predsednik je prekinil govornika)

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE). – (RO) V nedeljo, 30. novembra, je v Romuniji prišlo do zgodovinskega dogodka, ko je bila levica premagana na splošnih volitvah, na katerih je bil prvič uporabljen sistem volitev enega kandidata.

Liberalna demokratska stranka je osvojila največ sedežev v parlamentu in bi lahko, skupaj z ostalima desno sredinskima strankama, nacionalnimi liberalci in stranko madžarske manjšine UMDR, imela udobno večino za podporo vladi, ki bi jo vodil predsednik vlade iz vrst Liberalno demokratske stranke.

Žal so romunski socialisti prehitro objavili, da so oni zmagali na volitvah. V resnici so bili nekateri socialistični voditelji v Evropskem parlamentu in celo vodje vlad zavedeni s to informacijo. Zato je jasno, da se bo stališče teh voditeljev spremenilo glede na dejanske rezultate volitev v Romuniji.

Neena Gill (PSE). - Gospod predsednik, v imenu delegacije za odnose z Indijo bi rad najprej izrekel iskreno sožalje družinam in prijateljem vseh tistih, ki so bili ubiti prejšnji teden med grozovitim terorističnim napadom v Mumbaju, vsem ranjenim pa želim hitro okrevanje. Svoje sočutje izražam tudi kolegom in uslužbencem Evropskega parlamenta, ki so jih prizadeli ti grozni in nezaslišani napadi. V pismu sem izrazila sožalje tudi indijskemu predsedniku vlade in glavnemu ministru zvezne države Maharaštra.

Tovrstni usklajeni napadi so namenjeni širjenju strahu in nezaupanja med državljani in preizkušanju zavezanosti demokracije h globoko zakoreninjenim vrednotam. Kot taki zahtevajo odločen odziv vseh tistih, ki visoko cenijo demokracijo in mednarodno pravo. Zato pozdravljam odločne izjave predsednika Pötteringa v podporo Indiji. Kot Parlament se moramo zdaj odmakniti od besed in poskrbeti za konkretna dejanja, ki bodo podpirala potrebe Indije.

Marco Pannella (ALDE). – (IT) Gospod predsednik, gospe in gospodje, mislim, da bi se morali bolj zavedati dejstva, da kadar govorimo o Tibetu in dalajlami, pravzaprav govorimo o nas samih. Pred nekaj dnevi smo zasledili preprosto objavo, da se predsednik Sarkozy namerava na Poljskem srečati z dalajlamo. Z nami pa so opravili, ne da bi nas kdo poslušal, bili smo odpravljeni, brez možnosti za srečanje. Širši evropski skupnosti se dovoli, da pozdravi, govori, sprejme in posluša dalajlamo. Zakaj se to dogaja, gospod predsednik? Mislim, da je odgovor čisto jasen. Vemo, da bi 80 % Evropejcev, če bi jih vprašali kot en narod, podprli dalajlamo...

(Predsednik je prekinil govornika)

László Tőkés (Verts/ALE). - (HU) Gospod predsednik, leta 1009, pred tisoč leti, je madžarski kralj sv. Štefan ustanovil škofijo Gyulafehérvár v Transilvaniji. Ta velik dogodek v zgodovini cerkve je simboličen zato, ker je Madžarska s spreobrnjenjem v krščanstvo postala članica današnje Evrope. V 16. in 17. stoletju je bil Gyulafehérvár prestolnica neodvisne kneževine Transilvanije, regija pa je postala simbol strpnosti in verske svobode. Leta 1918 je romunska narodna skupščina, ki je zasedala v Gyulafehérváru, razglasila pravico madžarske manjšine v Transilvaniji do samouprave po priključitvi Transilvanije Romuniji. Romunija je zaradi te odločitve še vedno dolžnica Evropi. V duhu Gyulafehérvárja predlagam, da se tisočletnica nadškofije ...

(Predsednik je prekinil govornika)

Marcin Libicki (UEN). - (PL) Na dan 27. decembra bomo praznovali 90. obletnico vstaje v Wielkopolski. Po zaslugi te uspešne vstaje je stara poljska provinca Wielkopolska ali Velika Poljska postala del na novo

nastajajoče Poljske. Za uspeh pa je bilo treba drago plačati. Njegova cena je bila več kot 2 000 mrtvih in 20 000 ranjenih. Častimo njihov spomin.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Vse več je primerov izsiljevanja delavcev – prisiljeni so sprejeti pogoje, zaradi katerih izgubijo pridobljene pravice – do katerih prihaja pod pretvezo krize kapitalizma. Dobra primera sta proizvodni center podjetja Peugeot/Citroen v kraju Mangualde in Renaultov industrijski obrat v kraju Cacia, Aveiro; oba sta del portugalske avtomobilske industrije.

V obeh primerih sta vlada in EU zagotovili znatno finančno pomoč, namenjeno zaščiti delovnih mest, pod pogojem, da se ustvarijo nova delovna mesta. Vendar pa vodstvo podjetja Peugeot/Citroen v kraju Mangualde zdaj želi uničiti pravice, za katere smo se borili in ki jih varuje delovna zakonodaja, tako da pritiska na delavce, naj sprejmejo škodljive pogoje, ki ogrožajo njihova življenja. V Renaultovem industrijskem obratu v kraju Cacia pa se je vodstvo odločilo, da bo letos zmanjšalo proizvodnjo in se pripravlja, da ne bo podaljševalo pogodb za določen čas, čeprav so obljubili, da so bodo širili...

(Predsednica je prekinila govornika)

Desislav Chukolov (NI). – (BG) Letos 27. novembra mineva 89 let odkar je bila Bolgarija degradirana s podpisom sporazuma v Neuillyju, ki je odtrgal od domovine ozemlja, na katerih še danes živijo prebivalci, ki se imajo za Bolgare. Omenjena ozemlja, ki ležijo v okviru meja današnjih držav Srbije in Makedonije, je treba vrniti pod jurisdikcijo Bolgarije, saj te države ne morejo veljati za naslednice države Srbov, Hrvatov in Slovencev. ZN in mednarodna skupnost niso priznali Srbije za državo naslednico Jugoslavije, bivši jugoslovanski republiki Makedoniji pa ni priznано niti njeno ustavno ime. Mi, domoljubi iz Atake, vztrajamo, da je vprašanje vrnitve Zahodnih ozemelj treba rešiti pred začetkom pogajanj s Srbijo o članstvu v EU, vstop Makedonije v EU pa je lahko mogoč le po rešitvi problema vrnitve regije Strumica državi Bolgariji.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Spregovoriti želim o predvidenih ukrepih Komisije, o katerih sem brala v medijih, nanje so me pa obvestili tudi državljani. Z njimi naj bi namreč financirali državljanom nakup novega avtomobila. Tak ukrep bi bil pravzaprav pospeševanje potrošništva, direktna pomoč avtomobilski industriji in v nasprotju z našimi okoljskimi politikami. Zanima pa me tudi, kdo bo poskrbel za razgradnjo in predelavo avtomobilov.

Zato pozivam Komisijo, da naprej, tako kot je to počela do zdaj, pospešuje razvoj in produkcijo čistih vozil, zamenjava naj poteka postopoma in na podlagi okoljskih kriterijev, hkrati pa naj da jasno obvestilo državljanom o skladnosti načrta za oživitev gospodarstva z našimi okoljsko-podnebnimi politikami.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gospod predsednik, razlog, zaradi katerega sem želel nocoj imeti enominutni govor, je moja zaskrbljenost, da namerava Ryanair na Irskem podati ponudbo za nakup nacionalnega letalskega prevoznika Aer Lingus. Če bi bila ta ponudba uspešna, bi na irskem trgu prišlo do zasebnega monopola letalskih družb.

Komisija je enkrat že zavrnila tak predlog in pozivam komisarko Neelie Kroes, da to ponudbo še enkrat zavrne. Po mojem mnenju gre za grabežljivo ponudbo in za irsko gospodarstvo ne bi bilo dobro, če bi ta letalski prevoznik prišel v roke Ryanairu, ki irskemu gospodarstvu na noben način ne izkazuje lojalnosti.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Gospod predsednik, Parlament bi rad opozoril na izreden dogodek, ki se je zgodil julija lani v kraju Brody v Ukrajini. Tam so odkrili spomenik v čast morilski galicijski diviziji Waffen SS. Zdi se mi neverjetno škandalozno, da v 21. stoletju, v času sprave med narodi, skupina ljudi z odkrito nacionalističnimi in fašističnimi nagnjenji poveljuje morilsko enoto, ki je odgovorna za smrt milijonov Evropejcev, vključno mojih sodržavljanov, ki so izginili v obdobju 1943-1945 kot del načrtovanega genocida v zahodni Ukrajini.

Nobenega dvoma ni, da večino Ukrajincev to skrbi tako kot mene. Mislim tudi, da ukrajinske oblasti ne morejo ostati brezbrizne ob tem škandaloznem poskusu pisanja zgodovine na novo. Pozivam tudi Parlament in EU institucije ...

(Predsednik je prekinil govornika)

Anna Záborská (PPE-DE). – (SK) Dne 10. decembra bomo po celem svetu praznovali 60. obletnico sprejetja Splošne deklaracije o človekovih pravicah. Jutri bo naš parlament obiskala Njegova svetost dalajlama. Kitajska je ena od držav, ki so podpisale to deklaracijo, pa vendar krši človekove pravice moških, žensk in otrok.

Kot predsednica Odbora za pravice žensk in enakost spolov bi vas rada spomnila na politiko enega otroka, ki je jasen dokaz totalitarne in nedemokratske narave režima na Kitajskem. Ta politika jasno krši številne človekove pravice. Naj naštejemo le nekatere med njimi: ubijanje neželenih deklic zaradi izbiranja spola, trgovina z ljudmi in spolno suženjstvo, kraja otrok, zanikanje pravnega obstoja otrok iz drugih in nadaljnjih nosečnosti, zapuščeni otroci, nasilje nad nosečimi ženskami, prisiljeni splavi, težave po splavu in samomori žensk. Demokratski svet bi moral jasno izraziti svoje zadržke do Kitajske politike in spremljati ...

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) V Romuniji je levica zmagala na volitvah, ker je dobila največje število glasov in najvišji odstotek na nedeljskih volitvah. To je dejstvo, ki ga ne smemo ignorirati ali izkrivljati.

3. december je mednarodni dan invalidov. Ena od štirih družin ima invalida med svojimi člani. V tej gospodarski in finančni krizi skoraj vsak dan slišimo novice o tisočih presežnih delavcih v državah članicah. V tako težkem vzdušju se razmere za invalide še slabšajo.

Kako bodo invalidi lahko našli delo, ki jim bo omogočalo, da bodo s svojo plačo dostojno živeli, ko tisoči drugih ljudi brez invalidnosti izgublja delo? Pozivam Komisijo, da nujno sprejme posebne ukrepe, namenjene podpori invalidov.

Posebno pozornost je treba nameniti redkim okoliščinam, ki vodijo do fizične ali mentalne invalidnosti ... Upam, da bomo v letu 2009, letu inovacij, več vlagali v razvoj, namenjen opredelitvi ...

(Predsednik je prekinil govornika)

Colm Burke (PPE-DE). – Gospod predsednik, vse države EU bi morale imeti zakonodajo, ki bi prepovedovala pohabljanje ženskih spolnih organov. Sprejeti je treba tudi ukrepe, ki bi bili namenjeni potrebam žensk in deklic iz novih držav, iz katerih prihajajo delavci migranti, pri katerih je tveganje za PŽSO veliko.

Pozdravljam nedavno zavezo Irske, da bo kot ena od 15 držav članic EU uvedla nacionalni akcijski načrt o PŽSO. Ocenjuje se, da na Irskem živi več kot 2500 žensk, ki so bile v drugih državah izpostavljene PŽSO. Irski načrt poudarja tveganja, ki jih PŽSO predstavlja za ženske in deklice, in opredeljuje cilje politike, ki se loteva njegovih škodljivih posledic.

Številke tudi kažejo, da je od 9624 žensk, ki zdaj živijo na Irskem, prvotno pa izhajajo iz držav, v katerih se izvaja PŽSO, 26,9 % žensk bilo izpostavljenih neki obliki pohabljanja ženskih spolnih organov. Za izkoreninjenje tega je nujno sprejeti zakon, ki bo izrecno prepovedoval PŽSO.

Csaba Sógor (PPE-DE). – (HU) Pravi dialog med kulturami in ljudstvi obstaja, ko vsi lahko svobodno uporabljajo svoj materni jezik in uveljavljajo svoje individualne ali kolektivne pravice. Danes in jutri Evropski parlament izraža solidarnost s Tibetanci. Več kot 500 ljudi se je pridružilo tihi demonstraciji v imenu svobode Tibetancev, da uporabljajo svoj materni jezik, prakticirajo svojo vero in uživajo pravo avtonomijo.

Tudi v EU so tradicionalne narodnostne manjšine, ki ne morejo študirati ali svobodno uporabljati svojega maternega jezika, in ki nimajo kulturne ali ozemeljske avtonomije. Še več, nekatere države so ponovno uvedle pojem kolektivne krivde, ki spominja na drugo svetovno vojno, druge pa se želijo še vedno sklicevati na komunistične zakone iz štiridesetih let 20. stoletja pri jamčenju pravic tradicionalnim narodnostnim manjšinam.

Ravnanje EU v imenu manjšin, ki živijo na Kitajskem ozemlju, je lahko učinkovito, če ...

(Predsednik je prekinil govornika)

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Živimo v obdobju velikih priložnosti, pa tudi velikih nevarnosti. Človek je sposoben uničevati veliko hitreje kot graditi. Teroristični napadi v indijskem Mumbaju, ki so zahtevali življenja dvesto nedolžnih civilistov, nam ponovno kažejo, da človeška sposobnost uničevanja nima meja. Terorizem je nova vojna brez meja in brez front, tako da strah pred jedrskim in biološkim orožjem ni brez osnove.

Evropa je vzorec sobivanja ljudi različnih kultur in ver. Krščanska dediščina nalaga Evropi odgovornost za svetovni mir in možnost, da postane vir upanja za mirno sobivanje in vzajemno spoštovanje. Zato Papež Benedikt XVI v svoji knjigi *Benediktova Evropa: V krizi kultur* ponuja Evropi niz priporočil. Upam, da Evropa teh priporočil ne bo ignorirala, ampak jih bo upoštevala.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gospod predsednik, promet sektorja recikliranja v Evropski uniji znaša 24 milijard EUR in zaposluje okoli 500 000 ljudi. V njem je 60 000 podjetij, delež EU v svetovnem gospodarstvu predelave smeti in recikliranja pa znaša okoli 50 %.

Vendar pa je zdaj zaradi padca cen recikliranega materiala na svetovnem trgu ta sektor v krizi in za podjetja s področja predelave smeti postaja nadaljnje poslovanje ekonomsko nesprejemljivo.

Glede na pomen tega sektorja za trajnostno potrošnjo in proizvodnjo v EU bi rada pozvala Komisijo, da naj brez odlašanja izvaja priporočila iz poročila svoje projektne skupine o recikliranju, ki je bilo napisano med pripravo sporočila „Pobuda za vodilni trg za Evropo“.

Predsednik. – S tem smo zaključili s to točko.

19. Instrument za hitro odzivanje na hitro naraščajoče cene hrane v državah v razvoju (razprava)

Predsednik. – Naslednja točka je poročilo (A6-0396/2008) gospoda Mitchella, v imenu Odbora za razvoj o instrumentu za hitro odzivanje na hitro naraščajoče cene hrane v državah v razvoju (COM(2008)0450 – C6-0280/2008 – 2008/0149(COD)).

Gay Mitchell, poročevalec. – Gospod predsednik, ko je zaradi naraščajočih cen hrane prišlo do nemirov v nekaterih državah, je Komisija predlagala instrument za hrano, s pomočjo katerega bi uporabili 1 milijardo EUR iz preostanka denarja za kmetijske subvencije, da bi omilili razmere v državah v razvoju prek kmetijskih proizvodnih sredstev in varnostnih mrež za izredne razmere. V tej obliki naj bi bila to v celoti dodatna sredstva k obstoječim razvojnim sredstvom. Zdaj, pet mesecev kasneje, imamo to milijardo, vendar v popolnoma drugačni obliki, kot je bilo prvotno predvideno.

Dva petka nazaj sem bil s kolegi iz Odbora za proračun in iz Sveta na proračunskem usklajevalnem sestanku, kjer smo končno uspeli doseči kompromis glede financiranja uredbe o instrumentu za hrano. Zadnja razhajanja pa so zgladili naslednji ponedeljek na dialogu med Parlamentom, Komisijo in Svetom.

Končni kompromis glede financiranja je: 1 milijarda EUR, ki bi jo financirali v triletnem obdobju 2008-2010 prek instrumenta prožnosti v višini 420 milijonov EUR; s prerazporejanjem v okviru razdelka 4 „Zunanji ukrepi“ bi prišli do nadaljnjih 240 milijonov EUR; s povečanjem rezerve za nujno pomoč pa bi dobili 240 milijonov EUR za leto 2008. To povečanje pa zahteva revizijo medinstitucionalnega sporazuma. To je dodatni znesek poleg 100 milijonov EUR iz obstoječih rezerv za nujno pomoč. Ker se rezerva za nujno pomoč financira iz prispevkov držav članic, bo dopolnilno financiranje dodatno le, če države članice ne bodo nadomestile svojih prispevkov z ustreznim zmanjšanjem nacionalnih sredstev.

Odbor za zunanje zadeve in nekateri drugi naj ne bi bili zadovoljni z delnim financiranjem tega iz Sklada za stabilnost. Mogoče Odbor za zunanje zadeve ni zadovoljen, vendar je to verjetno najboljša rešitev, ki jo je bilo v danih okoliščinah mogoče doseči.

Čeprav podpiram kompromis, ki smo ga zdaj dosegli, sem omenil tudi pomanjkljivosti glede procesa in izida, ker bi bil rad pošten in opozoril – kot sem to storil v preteklosti – na smešne razmere, ko vlade po celem svetu dajejo milijarde dolarjev za pomoč bankam, zelo težko pa se med 27 državami članicami in proračunom Unije najde 1 milijardo EUR za najrevnejše ljudi na svetu.

Mislim, da smo naredili največ, kar se je dalo narediti v stotih dneh. Našli smo denar in pripravili uredbo, ne gre pa za milijardo, ki bi bila v celoti dodatna. V poročilu je zapisano dejstvo, da so kompromisno besedilo vse države članice že sprejele na Coreperju, in da so že vključeni bistveni elementi iz mojega poročila in spremembe mojih kolegov iz Odbora za razvoj.

Uredba je časovno omejena. Zdaj traja do konca leta 2010. Osredotoča se na reševanje kratkoročne krize; njeni cilji so spodbuditi kmetijsko proizvodnjo. Nasprotuje razpršitvi sredstev in omejuje njihovo porabo na omejen seznam prednostnih držav. Razširja tudi obseg možnih izvajalskih organizacij in zagotavlja parlamentarno odgovornost. K uredbi sta priloženi dve izjavi, ki pomagata zagotoviti njeno pravilno izvajanje.

Konec koncev mislim, da smo naredili največ, kar je bilo mogoče doseči med Svetom, Parlamentom in Komisijo. To smo storili v stotih dneh. Zakon smo pripeljali pred Parlament. Jutri bomo o njem glasovali. Dogovor je že dosežen. Našli smo denar. V tem kontekstu bi se rad zahvalil za sodelovanje Svetu in Komisiji, zlasti komisarju Michelu, ki si je res želel, da bi bila to dodatna sredstva.

Zahvalil bi se rad tudi sekretariatu Odbora za razvoj, zlasti Guidu Van Hecknu in Anne McLauchlan, iz moje pisarne pa Eoin Ó Seanáin in Oliverju O'Callaghanu, ki sta mi zelo pomagala. Na koncu koncev mislim, da smo dobro delali in naredili največ, kar smo lahko.

Predsednik. – Hvala, gospod Mitchell, čestitam vam za vaše poročilo in za res pomembno in občudovanja vredno temo, ki bo pripomogla k večjemu ugledu Evropskega parlamenta v svetu kot dejavnika napredka in solidarnosti.

Zdaj predajam besedo komisarju Michelu. Kot gospa Oviir, gospa Goudin in jaz, se je pravkar vrnil iz druge strani sveta, 14 000 km daleč, in nam bo v imenu Komisije poročal o sestanku, ki smo ga imeli med Skupno parlamentarno skupščino AKP-EU. Vidim, da ste danes v dobri formi, gospod komisar.

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospod predsednik, gospod Mitchell, gospe in gospodje, kriza s hrano resno vpliva na države v razvoju.

Mislim da, kot ste dejali in pokazali s svojimi dejanji, ima Evropa moralno dolžnost, da se hitro odzove, to pa še bolj drži, ker to krizo spremlja zelo resna finančna in gospodarska kriza, katere katastrofalen vpliv na države v razvoju bomo žal lahko kmalu izračunali, saj bo preklicana vsaj javna razvojna pomoč. K tej temi se bomo lahko še vrnili.

Zdi se mi, da so se naše tri institucije – Parlament, Svet in Komisija – uspele odzvati na izzive, saj so hitro pripravile ta instrument, ki je namenjen hitremu odzivu na hitro naraščajoče cene v državah v razvoju.

Zahvalil bi se vam rad v imenu predsednika Barrosa in Komisije. Posebna zahvala gre poročevalcu, gospodu Mitchellu, za njegovo izjemno delo, pa tudi gospodu Bögi in gospodu Le Follu za njuna prispevka v imenu Odbora za proračun in Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Kot veste, obžalujemo, da je bila zavrnjena uporaba razpoložljive marže v okviru razdelka 2. Vendar smo ostali realisti, saj so obstajale možnosti za dogovor o dobrem besedilu. Reči moram, da je kompromisno besedilo, o katerem boste jutri glasovali, dobro: Na eni strani, ker pravilno vključuje vaše spremembe in spremembe Sveta, na drugi strani pa, ker vključuje tri ključne elemente našega stališča.

Prvič, odziv v višini 1 milijarde EUR, in zdi se, da ni nihče resno podvomil glede naše ocene zahtev. Drugič, vedno smo razumeli, da se mora to osredotočiti le na kratko časovno obdobje. Predlagali smo obdobje dveh let, lahko pa bi sprejeli tri. Navsezadnje je bil cilj obuditi kmetijsko proizvodnjo v državah, ki jih je dvig cen najbolj prizadel. Z drugimi besedami, šlo je za ohranitev pridelkov v bližnji prihodnosti.

Kakšni so naslednji koraki po vašem glasovanju jutri in po odločitvi Sveta dne 16. decembra? Mislim, da bo najpomembnejše izvajanje v praksi. Januarja 2009 bo Komisija predlagala prve sklepe za financiranje projektov, saj mislim, da moramo zelo hitro začeti z izvajanjem. Glavni cilj je rešiti žetev kmetijske proizvodnje za leto 2009. Zato bomo storili vse, kar je v naši moči, da bo večina finančnih obveznosti izpolnjenih v letu 2009, da bodo tako, na primer, imele učinek na kmetijske izdelke za sezono 2009.

Kot je bilo dogovorjeno, vam bo splošni načrt za izvajanje tega instrumenta zelo kmalu predložen, najkasneje do konca aprila 2009. Ta instrument je nastal zahvaljujoč se politični volji naših treh ustanov, za njegovo hitro, učinkovito izvajanje pa bomo zagotovo potrebovali enako skupno močno voljo.

László Surján, pripravljavec mnenja Odbora za proračun. – (HU) Gospod predsednik, Odbor za proračun se je zavedal moralne odgovornosti Evropske unije do držav, ki so v težavah. Vendar pa ni treba niti za trenutek obžalovati, gospod komisar, da za ta plemeniti namen nismo uspeli najti denarja v poglavju 2.

Nima smisla, da bi to obžalovali, saj je naša moralna odgovornost enaka do evropskih kmetov, ki smo jim mesece pripovedovali, da za to ni denarja, in pa da bodo morali kmetje v novih državah članicah čakati 10 let na enako obravnavo. Sredstva smo morali najti drugje, na ustreznem mestu, in kot je povedal poročevalec, nam je to tudi uspelo. Mislim, da smo svoje delo dobro opravili in da smo lahko nanj ponosni.

Odbor za proračun se je soočal še z enim problemom. Nismo bili prepričani – kot je povedal tudi gospod komisar – da se je Komisija hitro odzvala in da je predlog Evropske komisije v vseh pogledih smotrni. Obžalovali smo, da koncept mikrokredita v prvotnem besedilu ni bil omenjen. Odbor za proračun meni, da je v Bruslju ali na sedežu mednarodne ustanove zelo težko določiti, kakšna je rešitev iz nastalih razmer za eno ali drugo regijo ali kmeta, ki se sooča s težavami.

Sistem mikrokreditov se je izkazal za zelo uspešnega in je pomagal številnim državam v težavah. Zelo smo hvaležni, da je glede tega Odbor za razvoj sprejel priporočila Odbora za proračun. Gospod komisar, ne

morem jamčiti, lahko pa napovem, da boste rezultat jutrišnjega glasovanja z zadovoljstvom sprejeli vi in vse druge zainteresirane strani. Hvala za vašo spoštljivo pozornost.

Stéphane Le Foll, pripravljač mnenja Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja. – (FR) Gospod predsednik, kratek bom. Najprej bi se rad zahvalil gospodu Mitchellu in pohvalil njegovo delo. Zahvalil bi se rad tudi gospodu komisarju za njegovo predanost in rekel, da krize s hrano ne bomo preprosto rešili v dveh letih, ampak bo naša skrb še mnogo prihodnjih let.

Dodal pa bi rad še nekaj v svoji vlogi predstavnika Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja. Že petnajst let delež razvojne pomoči, namenjene kmetijstvu, stalno pada. Kot je povedal gospod Diouf, je padel s 15 na 4 %. Čas je, da bi začeli idejo razvoja razumeti tudi kot podporo kmetijstvu in če naj bi ta instrument v prihodnje imel kakšen pomen, potem je to pomen, ki mu ga jaz osebno nameravam dati.

Colm Burke, v imenu skupine PPE-DE. – Gospod predsednik, gospodu Mitchellu bi se rad zahvalil za njegovo poročilo. Pozdravljam uvedbo tega instrumenta za hrano, namenjenega najrevnejšim kmetom na svetu, ki je bil končno sprejet po dolgotrajnih pogajanjih.

Nekatere članice Sveta niso bili pripravljene dovoliti, da bi neporabljen denar za kmetijstvo namenili državam v razvoju. Medtem ko ena šestina svetovnega prebivalstva sedaj živi v lakoti, nekatere države članice Evropskega sveta niso bile za to (čeprav je bila večina članic naklonjena uporabi SKP) in navajale strah pred ustvarjanjem precedensa kot svojo šibko utemeljitev.

Denar smo našli drugje in ga namesto v dveletnem obdobju razporedili v obdobju treh let od 2008 do 2010. Žal pa je bil ta denar najbolj potreben pred nekaj meseci, ko so cene hrane hitro naraščale. Zdaj v nekaterih od teh držav cene hrane ne naraščajo več hitro.

Odkar so se cene hrane začele zviševati, se je število ljudi, ki so lačni, povečalo na skoraj milijardo. Letos je bilo zaradi krize s hrano in gorivi v revščino pahnjenih 100 milijonov ljudi, ta številka pa še narašča. Ljudje v državah v razvoju porabijo do 80 % svojih prihodkov za hrano, kar je razlog, zaradi katerega morajo ostati cene hrane dostopne.

Instrument za hrano bo pomagal rešiti nekatere kratkoročne potrebe, tako da bo zagotovil kmetijska proizvodna sredstva in okrepil varnostne mreže. Vendar pa bo spet prišlo do nove krize s hrano, če se države članice EU in druge bogate države ne bodo lotile strukturnih problemov, ki so pogнали cene hrane v višave.

Josep Borrell Fontelles, v imenu skupine PSE. – (ES) Čestitke, gospod komisar. Brez vaše popolne predanosti tej stvari ne bi prišlo do tega očitno srečnega konca. Ves čas ste se močno borili za dosego tega cilja. Moja zahvala gre tudi kolegu poročevalcu, gospodu Mitchellu. Vidva sta rešila Evropsko unijo pred tem, da bi se neznansko osmešila, če nam ne bi uspelo najti te milijarde, potem ko smo jo že tolikokrat obljubili na številnih mestih po svetu.

Mogoče ne gre natančno za eno milijardo in to ne bodo popolnoma dodatna sredstva, čeprav velik del bo tak. Sredstva ne bodo prišla iz kmetijstva, kot ste predlagali, gospod komisar, in ne bodo vsa prišla v enem letu, ampak v dveh ali treh. Vendar pa vam nepopolnosti realnega sveta niso preprečile doseči cilja, ki ste si ga zastavili, če smem reči, tudi s pomočjo Odbora za razvoj in Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu.

Ne gre za veliko denarja: le 1 EUR za vsako podhranjeno osebo na svetu, 1 EUR za vsakega lačnega posameznika. Vendar bo to mogoče pomagalo, da se bo njihovo število v prihodnje zmanjšalo, če države članice ne bodo odtegnile dodatnih sredstev, ki so jih morale zagotoviti za to pomoč v izrednih razmerah, od svoje razvojne pomoči.

Zato, gospod komisar, pozivam vse države članice, da ne zmanjšujejo dodatnih sredstev, ki so jih zagotovile s tem zneskom, tako da varčujejo v nacionalnih proračunih. Ena država članica je že nakazala, da bi utegnila to storiti. Druge, kot je Španija, pa so se trdno zavezale, da ne bodo tako ravnale. Nobenega smisla nima oropati Petra, da bi plačali Pavlu, z drugimi besedami, ne moremo le premikati denarja naokoli, tako da na koncu damo enak znesek. Verjamem, gospod komisar, da boste prvi, ki se bo pritožil, če bo do tega prišlo.

Kyösti Virrankoski, v imenu skupine ALDE. – Gospod predsednik, gospodu Mitchellu bi se rad zahvalil za njegovo poročilo. Moja skupina je bila vedno naklonjena hitri dodelitvi pomoči v hrani. Komisija je julija predstavila svoj predlog za pomoč v višini ene milijarde. Žal nismo upoštevali načel Medinstitucionalnega sporazuma o proračunski disciplini. To je bilo presenetljivo, saj je Komisija tradicionalno skrbnik Pogodbe

in zakonitosti. Šele v fazi proračunskega usklajevanja je Komisija spremenila svoj predlog, tako da je usklajen z obstoječo zakonodajo. Takrat je bil dosežen dogovor.

Hvaležni moramo biti tudi francoskemu predsedstvu. Uspelo mu je prepričati države članice, da so sprejele stališče o pomoči v hrani. Od 1 milijarde EUR je 760 milijonov EUR novega denarja in to je popolna zmaga za Evropski parlament.

Težava je zagotoviti, da pomoč pride do nameravanega cilja. Skeptiki trdijo, da le del pomoči pride do svojega cilja, večina pa ostane v rokah posrednikov. To težavo moramo pozorno spremljati. Težave s kmetijstvom v državah v razvoju ne predstavlja razpoložljivost gnojil ali semen, temveč pomanjkanje izobraževanja in primitivne delovne metode, oprema in sredstva. Tega ne bomo rešili v enem letu z eno milijardo evrov. Zato je pomoč v hrani predvsem opozorilo, da mora razvojno sodelovanje prednostno obravnavati razvoj kmetijstva in povečevanje proizvodnje hrane.

V državah v razvoju se s kmetijstvom pogosto ukvarjajo v težkih pogojih, na nerodovitni zemlji in v ostrih podnebnih razmerah. Zaradi takih okoliščin sta potrebna zelo visoko strokovno znanje in napredne metode kmetovanja. Zato bi morali razvijati poklicno usposabljanje. To zdaj skoraj ne obstaja. Proizvodne metode je treba prilagoditi omejitvam, ki jih postavlja revščina. Skok s pluga na visokotehnološki traktor sploh ni ustrezen. Razvoj kmetijstva mora potekati korak za korakom.

Marie-Hélène Aubert, v imenu skupine Verts/ALE. – (FR) Gospod predsednik, zdaj, ko so nas moji kolegi poslanci spomnili na nekoliko težaven napredek te izjemne pobude, upamo, da bo začela dobivati konkretnjšo obliko.

Gospod komisar, povprašala bi vas o dveh rečeh. Prvič, žalostno je, da bomo nekaj denarja za dodatna sredstva zagotovili iz sredstev, namenjenih instrumentu stabilnosti, ki je bil uveden z namenom preprečevanja konfliktov in utrjevanja miru. To prerazporejanje se mi zdi zelo problematično. Ali je bilo potrjeno? In če je bilo, ali bo predvidena kakšna kompenzacija? Predstavljam si, da vas bo nedvomno skrbela dolgoročna prihodnost tega instrumenta nestabilnosti.

Drugič, zdaj ko se zdi, da je bila 1 milijarda EUR zbrana, kakšne kanale bomo uporabili, da bi zagotovili hiter in učinkovit pretok teh sredstev do številnih različnih in široko razkropljenih akterjev na terenu, kot tudi do stotine družinskih kmetijskih organizacij? Kako nameravate neposredno sodelovati z akterji na terenu in se izogniti neracionalni porabi in izgubi, kar je, kot dobro vemo, povezano s prisotnostjo številnih posrednikov?

Wiesław Stefan Kuc, v imenu skupine UEN. – (PL) Gospod predsednik, Evropska unija poskuša uvesti instrument, ki ji bo omogočal nuditi hitro pomoč revnim in nerazvitim državam, da bi zagotovila preživetje njihovega prebivalstva, če bodo cene hrane narasle. V tem kontekstu smo dejali, da je pomanjkanje hrane v teh državah stalno in ni povezano le s slabimi žetvami ali špekulativnimi dvigi cen hrane. Iz tega sledi, da kratkoročni odzivi in pomoč v hrani ne bodo rešili te težave.

Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo in Svetovna banka že leta spodbujata usposabljanje in uvajanje novih proizvodnih metod, boljša semena in gnojila, kar pa vse ni prineslo pričakovanih rezultatov. Iz tega razloga 1 milijarda EUR kot instrument, ki bo omogočil hiter odziv na hitro naraščanje cen v državah v razvoju, ni sorazmeren s pričakovanimi rezultati, zlasti če upoštevamo, kako naša Unija deluje.

To je zelo dobro ugotovil in razumel poročevalec gospod Mitchell, zdi pa se, da poročevalcem posvetovalnih odborov in Odbora za proračunski nadzor to ni tako jasno.

PREDSEDSTVO: GOSPA ROTHE

podpredsednica

Konstantinos Droutsas v imenu skupine GUE/NGL. – (EL) Globalna kriza s hrano in naraščajoče cene so posledica dejstva, da je hrana postala splošno blago, predmet kapitalističnega špekuliranja in ne sredstvo za preživetje. Evropska unija bo zagotovila minimalna sredstva in posvetila le malo časa tej zadevi, saj si hoče na ta način po farizejsko umiti z rok odgovornost za to, kar je bilo uradno imenovano zločin proti človečnosti. Verjamemo, da bo ta denar končal v žepih multinacionalk, ki nadzorujejo razvojne programe. Rešitev tega problema zahteva spoštovanje pravice do varnosti hrane in samooskrbe, podporo malim in srednje velikim kmetom in prestrukturiranje lokalnih in regionalnih trgov. V resnici potrebujemo temeljne spremembe skupne kmetijske politike, ki zdaj spodbuja prenos zemlje na peščico, nenadzorovano izkoriščanje naravnih virov in nadomeščanje pridelkov za hrano z drugimi.

Hélène Goudin, v imenu skupine IND/DEM. – (SV) Gospa predsednica, revščina, beda in stradanje so nekaj vsakodnevnega za več kot dve milijardi prebivalcev na zemlji, ki živijo z manj kot dvema dolarjema na dan. Nedavno dramatično povečanje cen, zlasti riža, koruze in drugih osnovnih živilskih proizvodov, je seveda še en pomemben razlog zaradi katerega številni ljudje nimajo dovolj hrane. EU je tudi opazila ta problem in si zato prizadeva ustanoviti sklad, ki bo namenjen reševanju krize.

Vprašanje, ki si ga moramo zastaviti, gospe in gospodje, je, zakaj sprejemamo škodljivo kmetijsko politiko EU, ki je eden glavnih krivcev za nastale razmere. Ta protekcionistična politika jemlje ljudem priložnost za zaslužek in s tem možnost, da bi se izognili stradanju. Kljub temu ta parlament vedno glasuje za skupno kmetijsko politiko. To je tragedija in sprašujem se, ali gre za zavestno ali nezavestno ravnanje EU.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vsi se zavedamo, da se zaradi trajajoče krize s hrano številni ljudje, zlasti tisti, ki živijo v najrevnejših državah v razvoju, soočajo z velikimi težavami. Namesto da bi dosegli razvojne cilje tisočletja ZN, nadaljnji milijoni padajo v revščino.

Evropska unija se ne sme obotavljati pri tem, da jim priskoči na pomoč. Pričakujem, da se s tem strinja večina nas, ki sedimo danes v tej dvorani. Podpora tem državam je naša moralna dolžnost, izraz solidarnosti z revnejšimi narodi. Pokazati jim moramo pravo pot za premagovanje krize in jim pomagati do zagotavljanja ustreznih količin hrane, zlasti s podporo njihove lastne kmetijske proizvodnje.

Poudaril bi rad tudi, da pomoč ni potrebna samo izven Unije. V okviru Unije se tudi milijoni soočajo s problemom visokih cen in pomanjkanja hrane. Zato prosim, da medtem ko pomagamo drugim, recimo v Afriki, ne pozabimo na tiste, ki v bližini prosijo za našo pomoč. Zato potrebujemo podporo Evropske komisije za naš predlog, da bi povečali sredstva za program razdeljevanja hrane najbolj ogroženim ljudem v Evropi. Obžalovanja vredno je, da nekatere države članice nasprotujejo temu programu.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Gospod predsednik, v okviru sedanje krize so nas Združeni narodi opozorili, da so razmere zelo težke zlasti v 22 ranljivih državah, Svetovna banka pa nam pravi, da se bo 850 milijonom že lačnih ljudi zaradi te krize pridružilo še nadaljnjih 100 milijonov ljudi.

Razmere so zahtevale hiter, skupen odziv Evropske unije in julija je Komisija predlagala poseben instrument financiranja, ki bi pomagal kmetom v državah v razvoju blažiti posledice hitro naraščajočih cen hrane.

Z ukrepom naj bi tako povečali kmetijsko proizvodnjo v tistih državah, kjer najbolj občutijo posledice rastočih cen, ki ogrožajo doseganje razvojnih ciljev tisočletja, hkrati pa se kolikor je mogoče izognili nestabilnosti in napetostim, ki bi lahko ogrozili rezultate mnogih let vlaganj v politične sfere razvoja in ohranjanja miru.

Zato pozdravljamo dogovor, ki je bil dosežen in izpolnitev obljube, da dodamo 1 milijardo EUR, kar je bilo obljubljeno na najvišji ravni, kot sem rekel ...

(Predsednica je prekinila govornika)

Proinsias De Rossa (PSE). – Gospa predsednica, vsem, ki so sodelovali pri tem poročilu, bi rad čestital za njihov zelo velik dosežek: poročevalcu Gayu Mitchellu, vsem političnim skupinam – vključno z mojo – in komisarju Michelu.

Cene hrane in zlom svetovnega gospodarstva bodo imeli zelo hude posledice za ljudi v državah v razvoju. Ocenjeno je bilo, da bo z vsakim 1-odstotnim znižanjem svetovnega BDP 40 milijonov več revnih ljudi. Zato je zelo pomembno, da se ta predlog za reševanje težav, povezanih s hitro naraščajočimi cenami hrane, obravnava kot nujen. Države v razvoju niso povzročile sedanje finančne in gospodarske krize. Če ne želimo obsoditi še ene generacije ljudi na hudo revščino in lakoto, se moramo izogniti kratkovidnemu stiskaštvu na področju razvojne pomoči. Kot je bilo že poudarjeno, se morda 1 milijarda EUR zdi visoka številka, vendar gre za drobiž v primerjavi z vsotami, ki jih namenjamo bankam in stimulativnim paketom. Pozivam, da se to poročilo izvede, kakor hitro je mogoče.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Svet Evropske unije mora bolje uskladiti nacionalne in mednarodne politike, povezane s problemom oskrbe s hrano.

Visoke cene hrane imajo resne posledice za najrevnejše prebivalstvo in ogrožajo doseganje razvojnih ciljev tisočletja. Uvedba instrumenta, predlaganega z uredbo, je rezultat nižjih kmetijskih izdatkov.

Evropska skupnost mora v državah v razvoju kratkoročno in srednjeročno pospešiti rast kmetijske proizvodnje, hkrati pa zmanjšati negativne posledice naraščajočih cen hrane na najrevnejše dele prebivalstva v državah v razvoju.

Pomoč Skupnosti ne bo namenjena plačilu davkov, pristojbin in drugih dajatev. Hkrati pa mora ta uredba varovati evropske kmete.

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE). - (DE) Gospa predsednica, kmetijstvo v državah v razvoju smo uničili z milijardami za izvozne spodbude in ogrozili varnost hrane v teh državah. Smešno je, če mislimo, da lahko to popravimo z eno milijardo! Sem za to, da se ta milijarda izplača – ne me napak razumeti – vendar 850 milijonov ljudi ne strada, ker imamo mi visoke cene hrane, ampak zato, ker smo s svojimi izvoznimi spodbudami cene hrane v njihovih državah potisnili tako nizko, da se kmetijstvo ne izplača več. Samooskrbna ekonomija, lastniško kmetovanje in samozadostnost so bili uničeni.

Če jim po tej logiki zdaj damo eno milijardo, ne bo pomagalo, ampak bo pripomoglo k uničenju. Zato moramo zelo paziti, kako jo bomo razdelili.

Sem za to, da se v teh državah dolgoročno okrepi varnost hrane. To pomeni, da moramo prenehati izvažati na ta tržišča pod ceno.

Louis Michel, član Komisije. - (FR) Gospa predsednica, po tem in nekaterih drugih prispevkih bi rad nekaj zelo jasno povedal. Ta 1 milijarda EUR nikakor ni strukturni odgovor na težave, ki jih povzroča kriza s hrano v državah v razvoju.

V resnici gre za hitro ukrepanje v sili, da bi rešili prihodnje pridelke, torej v obdobju 2008-2009 – mislim pa, da bi bilo bolje govoriti o letinah za leto 2009, 2010 in morda 2011.

Dodal bi tudi, da gre pri tem za zamisel, da bi, seveda enkrat v prihodnosti, ta zmožnost hitrega ukrepanja lahko postala stalna. Te moje besede bodo zagotovo povzročile vznemirjenost v nekaterih državah članicah. Zato pravim, da gre za hiter, neokrnjen odziv. Ne gre za strukturni odziv.

Strukturni odziv je pravzaprav imel v mislih gospod Le Foll, ko je pravilno izrazil svojo zaskrbljenost, ker se že mnogo let delež sredstev za razvojno pomoč kmetijstvu in razvoju podeželja stalno zmanjšuje. Seveda bom preskočil vprašanje odgovornosti za vse to. Mislim, da je mednarodna skupnost, čeprav nedvomno v dobri veri, bila do določene mere soudeležena pri tem zmanjševanju. Jasno je, da se moramo na to vprašanje ponovno osredotočiti. Do določenega napredka je prišlo. Številke sem vam že imel priložnost predstaviti. Deveti evropski razvojni sklad: štiri države so izbrale kmetijstvo ali razvoj podeželja kot sektor, na katerega se želijo osredotočiti v svojem sodelovanju s Komisijo. Štiri, kar predstavlja 650 milijonov EUR, v desetem evropskem razvojnem skladu in, po dolgi razpravi, številnih predlogih in trdnem vztrajanju, smo zdaj na ravni 1,25 milijarde EUR za 25 držav. Vendar je petindvajset držav le tretjina celote. Še vedno nas čaka veliko dela.

Glede na to, kar je povedal gospod Le Foll, menim, da je dobra ideja, ki so jo podali nekateri ministri za razvoj iz Evropske unije, in sicer, da bi se v petih letih bilateralna sredstva za razvojno pomoč v kmetijstvu morala povečati na povprečno 10–15 %. Seveda bo treba o teh številkah še razpravljati. To bi očitno omogočilo strukturne odzive. Ta 1 milijarda EUR torej ni mišljena kot strukturni odziv, vsaj ne v večjem obsegu. Namenjena je za nujne primere.

Povedati vam moram, da je omenjanje stanja evropskih kmetov v primerjavi z malimi kmeti iz držav v razvoju zame moralen problem. Prvič, mislim, da te primerjave niso umestne. Menim, da se evropski kmetovalci, vsekakor pa družinske kmetije, soočajo s številnimi problemi; kakšno je bilo izhodišče pri tej 1 milijardi EUR, o kateri govorimo? Izhodišče je bilo, da zaradi zvišanja cen kompenzacijski mehanizem, predviden v primeru znižanja cen in izgube prihodka, za evropske kmete ni več smisel. Pojavila se je torej zamisel, da bi ta denar, predviden za evropske kmete, ki se je izkazal za nepotrebne, na nekoliko simboličen način porabili v teh drugih državah.

Mislim, da teh razmer ne bi smeli primerjati. Res mislim, da tega ne bi smeli početi. Seveda menim, da imajo evropski potrošniki in državljani pravico, da jih v celoti upoštevamo, in obžalujem, da je v Evropi tako težko pomoč nuditi tistim, ki jo potrebujejo, zlasti to, kateri zdaj razpravljamo in v zvezi s katero je bil dosežen majhen napredek.

Ne bi smeli vzpostaviti povezave in usmeriti naših ravnanj v dobro nekaterih glede na naša morebiti vzporedna ravnanja v prid drugih. To niti približno nista dve enaki stvari. Prvič, ne govorimo o enakih stopnjah revščine in drugič, mislim, da moramo ostati dosledni.

To je osnovno vprašanje, ki v svojem bistvu zelo dobro uokviri problem doslednosti evropske politike glede kmetijstva. Na ta problem je opozoril gospod Borrell. Jasno je, da resnično vprašanje, ki ga moramo zdaj zelo skrbno spremljati in na katerega se bomo morali hitro odzvati, tako na ravni Parlamenta – za katerega vem, da se bo tako odzval – kot na ravni Komisije, in celo nekaterih članic Sveta, zadeva država članic, ki so sprejele to formulo, skupaj s številnimi drugimi državami članicami, ki so jo bile prisiljene in primorane sprejeti, ker smo se morali boriti. Iskreno se zahvaljujem Parlamentu, ker mislim, da brez njega to ne bi bilo mogoče. V določenem trenutku sem celo mislil, da nam ne bo uspelo, saj so bili argumenti tako zelo plehki in na robu intelektualne poštenosti.

Seveda, gospod Borrell, bo potrebna popolna opreznost, da ne bodo države članice oziroma nekatere države članice tukaj prevzete obveznosti kompenzirale. Če bi do tega prišlo, bi šlo seveda za prevaro, in bi brez dvoma morali nadaljevati z našimi prizadevanji.

Pravkar sem se vrnil iz Dohe. Moram priznati, da sem vse prej kot zelo optimističen glede povečanja javne razvojne pomoči. Povedati moram, da ko odhajam s sestankov, ki trajajo ure – priznam, da sem včasih preveč temperamenten, a se vseeno obvladujem – to težko prenašam. Težko se je sprijazniti z zlonamernostjo, z govori, v katerih se sliši, da je potrebne več razvojne pomoči, ko pa se pripravi ustrezno besedilo, da bi potrdili pretekle zaveze, naenkrat ni več soglasja in ljudje si izmišljujejo različne razloge, da jim ne bi bilo treba prevzeti obveze oziroma, da si pustijo dovolj odprtih poti, po katerih se lahko na najbolj nečasten način izognejo svoji odgovornosti in obvezam. Torej se bo treba boriti. Glede tega si ne smemo delati nobenih iluzij. Morali bomo obtoževati, izpostavljati, pozivati odgovorne, naj prevzamejo svoje odgovornosti in zlasti – priznam, da se jaz s tem ne morem več sprijazniti – da prekinejo, prenehajo z dvojnostjo, kajti najhujše od vsega je, da med govorjenjem o največji velikodušnosti ti isti ljudje zahrbtno počnejo vse, da jim ne bi bilo treba spoštovati svojih zavez. Prepričan sem, da takega obnašanja še ni konec.

Gospod Virrankoski, pomoč mora doseči svoj cilj, in resnično verjamem, da se bo to v tem primeru, ki ga obravnavamo, zgodilo. Kljub temu pa moram na nek način zahtevati doslednost v boju, ki se ga lotevamo skupaj. Ko pravimo, da mora pomoč priti do nameravanega cilja, pošiljamo najslabše možno sporočilo javnosti, ki jo potrebujemo, da bo spodbujala države članice, naj povečajo javno razvojno pomoč.

Prenehati moramo govoriti prvo stvar, ki nam pade na pamet glede tega vprašanja. Mislim, da javna pomoč, ki jo izvaja Komisija pod vašim nadzorom in pod nadzorom vseh institucij, ki imajo to nalogo, pride do predvidenih ciljev. Razpravljamo lahko o naših postopkih, naših pravilih, dejstvu, da je treba organizirati posvetovanja, revizije, študije in tako naprej, in da to stane, da je za to potreben denar, po drugi strani pa je to nedvomno cena, ki jo je treba plačati za pravi nadzor in cena, ki jo je treba plačati za zagotovitev najnižje ravni kakovosti izvajanja storitev.

Zato moramo torej vedeti, kaj hočemo, vendar ne verjamem, da lahko kar rečete, da pomoč ne bo prišla do predvidenega cilja. Glede vprašanja, o katerem razpravljamo, lahko potrdim, da je vse to mogoče preveriti in potrditi in da imamo vse postopke, ki jih poznate tako kot jaz. Zato iskreno verjamem, da nas to ne bi smelo preveč skrbeti.

Gospa Aubert, mislim, da ste s svojim vprašanjem in predlogom pravzaprav povedali tisto, kar je zame verjetno ena od negativnih plati, ena od redkih pravih negativnosti tega dogovora, kajti v zvezi z instrumentom stabilnosti ste jasno videli, da iz njega vzamemo denar, ki ni nujno na voljo za druge zadeve in da je to pravzaprav, če povemo po pravici, obrat. Poleg tega je to tisto, zaradi česar na noben način ne morem trditi, da gre za dodatno 1 milijardo EUR. V resnici ne moremo reči, da gre za dodatno 1 milijardo EUR, in gospod Mitchell je zmogel toliko intelektualne poštenosti, da je to poudaril. Toda če smo popolnoma objektivni, kljub temu mislim, da nam to ne bi smelo pokvariti veselja, saj nisem pričakoval, da bomo prišli tako daleč.

Tako bomo 240 milijonov EUR prerazporedili iz instrumenta stabilnosti, od tega 70 milijonov EUR leta 2009. Razpoložljiva višina sredstev bo, na splošno rečeno, na ravni leta 2008, kar je bilo 135 milijonov EUR. Vendar, to ni pravi argument. Če bi vse ostalo enako, bi seveda bil argument. Problem bi nastal, če bi bile glede tega instrumenta postavljene nove zahteve. Kar zadeva leto 2010, je bila Komisija povabljena, da naj v fazi usklajevanja proračuna predstavi revidiran finančni program, namenjen zagotavljanju načrtovanega povečanja za obdobje 2010–2013 ob ohranitvi nespremenjene letne marže. Ta revidiran program bo predstavljen v okviru letnega strateškega načrtovanja, in seveda ga bomo zelo skrbno spremljali.

V zvezi z vprašanji, ki ste jih zastavili glede izvajanja: izbira bo temeljila na merilih učinkovitosti za vsako državo posebej. Kdo lahko pri tem sodeluje? Mednarodne in regionalne organizacije, države same, države članice in decentralizirani organi, nevladne organizacije, pa tudi agencije iz držav članic. Poleg tega se bo na zahtevo Parlamenta lahko povečalo število vrst izvajalcev. Osebnostno moram priznati, da sem temu nasprotoval, a to je bila vaša želja in jo lahko razumem. Veljalo bo merilo učinkovitosti, a če želimo delati hitro, potem morate vedeti, da je najbolje, če prednostno delate z organizacijami, ki so bile ustanovljene prav v ta namen in prek katerih lahko ukrepamo hitreje, ker imamo pravila za sodelovanje s temi ustanovami, ki so usposobljene za hitro ukrepanje. Zagotavljam vam, da bomo pri teh prizadevanjih v celoti sodelovali, kot je odločil Parlament in kot je bilo določeno v končnem sporazumu.

Po mojem mnenju je bila Evropa kos temu izzivu, saj mislim, da govorimo o 1 milijardi EUR za to hitro ukrepanje, namenjeno reševanju pridelkov. Spomnil bi vas rad tudi na stotine milijonov evrov, ki smo jih že sprostili in porabili, in ki jih še bomo porabili v okviru naše humanitarne pomoči za izredne razmere ali pomoči v hrani za izredne razmere. Odziv Evrope je na teh področjih bil izjemen. Spomnil bi vas rad – in to tukaj storim z veseljem – da je leta 2007 Evropa zagotovila 46 milijard EUR letno. Nisem še videl nobenega drugega donatorja, ki bi dal toliko razvojne pomoči.

Glede mnenja gospoda Droutsasa, ki pravi, da si Evropska unija pri tej zadevi umije roke in da bodo vse pogoltnili poslovneži, moram reči, da se z njim ne strinjam in da se mi zdi, da pretirava. Ne trdim pa, je vse, kar je povedal, popolnoma napačno. Na primer, jasno je, da lahko razpravljamo o ceni gnojil in semen. Poskušamo lahko dobiti objektivno mnenje o tem vprašanju. Verjetno ne bi šlo za nepotrebno zapravljanje energije, če bi se kot del strukturnega odziva na ravni glavnih mednarodnih organizacij – in o tem vedno več razmišljam – poskušali pogajati z vsemi temi vodilnimi podjetji, ki proizvajajo posebej učinkovita semena, vendar po zelo visokih cenah. Enako velja za gnojila. Obstajajo pobude, o katerih bi morali na vsak način razmišljati, nenazadnje tudi o zamisli, da bi gnojila na primer proizvajali lokalno. Obstajajo kraji, kjer bi to bilo mogoče izvajati. Naredili bi lahko tudi oskrbne koridorje, s katerimi bi lahko zelo zmanjšali stroške prevoza. Nedavno sem se srečal z organizacijo proizvajalcev, da bi ugotovil, kaj so pripravljeni storiti, organizirali pa bomo tudi sestanek med njimi in našim poslovnim forumom, da bi videli kako lahko prispevajo k naši strategiji strukturnega odziva. Mislim, da je to pomembno.

Gospa Goudin, z vami se pogosto strinjam, moram pa reči, da ne verjamem, da so protekcionistične politike rešitev v državah, ki se soočajo s temi problemi. Nasprotno, menim, da tisto, kar bi bilo zanimivo – saj protekcionistične politike po mojem mnenju lahko porušijo ravnotežje ali pa se ne vsaj odzovejo na probleme na regionalni ravni, čeprav gre tu za gospodarsko dimenzijo, ki je sedaj ne bom obravnaval – zadeva področja, kjer bi vas bil pripravljen podpreti in kjer trenutno intenzivno delamo, zlasti s francoskim predsedstvom, v zvezi za naslednjim vprašanjem: kako lahko organiziramo posebno naravo kmetijstva v državah v razvoju na enak način – zdi se, da imamo v Evropi precej kratek spomin – kot je to Evropa storila za svoje kmetijstvo? V Evropi kmetijstvo ni nikoli veljalo za vrsto proizvodnje ali gospodarski proizvod, ki bi bil enak vsem drugim gospodarskim proizvodom. Kmetijstvo je vedno bilo deležno posebne obravnave. Ne bom rekel, da je to moja dokončna opcija, toda če pomislimo na regionalne skupne kmetijske politike, bi jih veljalo precej hitro preučiti, ne zato, da bi uvedli protekcionizem, ampak zaščito – kar je seveda nekaj čisto drugega. Koncept zaščite mi je ljubši od koncepta protekcionizma, ki vzbuja precej nelagodja.

Na koncu – upam, da sem obdelal kar največ možnih tem – bi se rad še enkrat zahvalil za dogovor in za vašo predanost. Brez vas to ne bi bilo mogoče. Prepričljivo smo dokazali, da se države članice težko upirajo, kadar sta Evropski parlament in Komisija sposobna delati v slogi.

Gay Mitchell, poročevalec. – Gospa predsednica, gospodu komisarju in predsedniku ter drugim poslancem, ki so spregovorili, se zahvaljujem za njihove prijazne besede o mojemu prispevku k temu poročilu. Zahvalil bi se rad tudi Reimerju Bögu za njegovo delo v Odboru za proračun in pomoč pri tem in svojemu poročevalcu v senci, Thijsu Bermanu, ki mi je bil ves čas v veliko oporo in pomoč.

V državah v razvoju ob rojstvu na vsakih tisoč otrok umre 78 otrok. V Evropski uniji ta številka znaša v povprečju 5 na tisoč. Takoj po drugi svetovni vojni je na Irskem znašala 45 na tisoč. V državah v razvoju smo jo znižali na 78, z odločnostjo in predanostjo pa jo lahko znižamo do številke, kot so jo včasih imeli na Irskem in na tisto, ki jo imajo na Irskem zdaj.

Če preživijo rojstvo, bo dva milijona teh otrok umrlo pred starostjo petih let zaradi pomanjkanja cepiv, ki so na zahodu na voljo že več kot 30 let. V tem kontekstu, in ko pomislite na lakoto, s katero se bodo ti otroci soočili, pomanjkanjem možnosti izobraževanja in zdravstvenih ustanov, so nekateri nocojšnji prispevki tukaj mejili na nečlovečnost. Poslanci, ki so govorili za svoje nacionalno občinstvo na račun teh ljudi, so obsцени, in čas je, da se to zelo jasno pove.

Do leta 2050 se bo prebivalstvo na tem planetu povečalo s približno 6 milijard na kakih 8 milijard. Devetdeset odstotkov teh ljudi se bo rodilo v državah, ki so zdaj del sveta v razvoju. Če bodo ti ljudje še naprej živeli v takih okoliščinah kot sedaj, bo to vzrok za tretji izbruh spopadov na tem planetu, kar bi povzročilo velike selitve in velike probleme.

Če pa po drugi strani vlagamo v te ljudi in delamo z njimi v solidarnosti, bodo postali naši trgovinski partnerji. To so možnosti, ki jih imamo in zato mislim, da se je pomembno odzvati z instrumentom, kot je ta.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 4. decembra ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), v pisni obliki. – (FR) Podpiram to pobudo, ki zagotavlja Evropski uniji nov instrument razvojne politike, s katerim se bo lahko spopadala s ključnimi težavami, povezanimi z rastjo cen hrane, ki je v številnih državah povzročila izgrede, nemire in nestabilnost, kar je ogrozilo rezultate številnih let vlaganj v politiko, razvoj in ohranjanje miru.

Na stotine milijonov ljudi se je znašlo v še hujši revščini. Napredek pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja je vprašljiv. Unija predvideva zagotoviti sredstva v višini 10 % od potrebnih 18 milijard EUR, kar je 1,8 milijarde EUR, glede na sredstva, ki so že na voljo, pa so torej potrebna dodatna sredstva v višini 1 milijarde EUR. Ne strinjam pa se s predlogom Evropske komisije, da bi uporabili sredstva, namenjena kmetijstvu, in upam, da bo Svet temu nasprotoval in dosegel kompromis glede financiranja. Politično bi bila katastrofa, če bi zaradi finančnih sredstev, ali še huje, uporabe simbolov, evropski državljani mislili, da se bo razvojna politika, zlasti vprašanja, povezana z lakoto, izvajala na račun skupne kmetijske politike, kjer je druga zadeva.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Po mojem mnenju je v predlogu Komisije omejeno število možnosti glede dodeljevanja finančne pomoči, saj določa, da je mogoče pobude izvajati izključno s pomočjo regionalnih in globalnih organizacij. Razumem motive za temi omejitvami, vendar podpiram aktivno vključevanje vseh zainteresiranih strani: potrošnikov, proizvajalcev in splošne javnosti.

Jasno je, ne da bi to posebej omenjali, da se pogoji kmetovanja v državah v razvoju razlikujejo. Vendar mora instrument biti prilagojen posebnim lokalnim pogojem zaradi konsolidacije in racionalizacije trgov. Male kmete je treba zaščititi pred morebitnimi dominantnimi položaji na trgu.

Uvedba tovrstnega instrumenta je koristna in je spodbuda za kmete v državah v razvoju. Primerna je tudi v kontekstu sedanje globalne gospodarske in finančne krize. Vendar pa bi rad poudaril pomen pogoja, da se sredstva dodelijo na dodatni osnovi in da to ne bo slabo vplivalo na razvojne aktivnosti, ki so potrebne na drugih področjih. Dosledno moramo spoštovati obveznosti, ki smo jih prevzeli. Zaščititi moramo tudi kmete, zlasti iz novih držav članic, ki še vedno ne dobivajo enake podpore kot kmetje iz drugih 15 držav članic.

Siiri Oviir (ALDE), v pisni obliki. – (ET) Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z uveljavljanjem pravice do hrane pri ZN, Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad, že mnogo let opozarjajo svetovno javnost na možnost lakote.

V času, ko bogate zahodne države sežigajo hrano, po svetu strada več kot 850 milijonov ljudi. Vsakih pet sekund zaradi pomanjkanja hrane umre en otrok, mlajši od 10 let. Velik porast cen živil vsak dan vpliva na 2,1 milijarde ljudi po svetu, in mnogi med njimi skušajo preživeti z manj kot 2 ameriškima dolarjema dnevno.

Hitro naraščajoča proizvodnja biogoriv je prispevala k zvišanju cen živil, kar je imelo velik vpliv na ljudi po svetu. Cena živil na svetovnem trgu se je zelo povišala, ker se vedno več obdelovalne zemlje namenja za gojenje oljnic, ki so surovina pri proizvodnji biogoriv (na primer, za proizvodnjo 50 litrov goriva je potrebnih 200 kilogramov koroze, od česar bi zambijski ali mehiški otrok lahko živel celo leto). Poleg tega je veliko držav utrpelo škodo zaradi suše ali poplav, kar je precej zmanjšalo njihov pridelek ob žetvi.

Po mojem mnenju bi Evropska unija morala biti pripravljena prispevati več za doseganje razvojnega cilja tisočletja ZN: prepoloviti svetovno lakoto do leta 2015.

Pozdravljam pobudo Evropske komisije, da nameni 1 milijardo EUR za reševanje krize s hrano. To bo omogočilo, da bo pomoč EU v hrani dosegla najbolj prikrajšane ljudi in zadostila njihove osnovne prehranske potrebe ter prispevala k povečanju zmogljivosti držav v razvoju, da proizvedejo več hrane.

Trenutno v Evropi pridobivamo relativno malo pogonskih goriv iz užitnih rastlin. Vendar pa ne smemo žrtvovati hrane za ljudi zgolj zaradi „zelenе energije“. Podporo je treba namenjati znanstvenim raziskavam, katerih cilj je proizvodnja pogonskega goriva iz alternativnih virov. To bi preprečevalo povečanje cen hrane ter lakoto in globalno segrevanje.

Bogusław Rogalski (UEN), v pisni obliki. – (PL) V zadnjih dveh letih smo priča stalnem naraščanju cen kmetijskih pridelkov in hrane. Te spremembe najbolj boleče občutijo države, ki so v najtežjih gospodarskih razmerah in države v vojni.

Približno 2,1 milijarde ljudi po vsem svetu mora preživeti z manj kot dvema dolarjema na dan, kar pomeni, da porabijo približno 50 % svojih prihodkov za hrano. To so ljudje, ki so najbolj izpostavljeni nevarnosti bolezni ali smrti zaradi rekordnih cen osnovnih živil, torej žit, kot so riž, koruza in pšenica. To neposredno vpliva na število stradalajočih ljudi, ki se je samo leta 2007 povečalo še za 50 milijonov. Krizo še nadalje povečujejo negativni vplivi podnebnih sprememb in pomanjkanje naravnih virov, kot sta voda in energija.

V okviru naše pomoči in poskusov reševanja tega ključnega vprašanja moramo vlagati sredstva, ki so namenjena izboljšanju dostopa do virov kmetijske proizvodnje in storitev in povečati zmogljivosti za kmetijsko proizvodnjo, da bi zadovoljili osnovne prehranske potrebe držav v razvoju.

Evropska unija mora povečati tudi svoje izdatke za kmetijstvo, saj so 4 %, ki jih je doslej namenjala razvojni politiki, odločno premalo.

Enako pomembna je ponovna uvedba minimalne regulacije mednarodnih trgov za zagotavljanje oskrbe in vsaj relativne stabilnosti, v interesu vseh potrošnikov in proizvajalcev po svetu.

Toomas Savi (ALDE), v pisni obliki. – Pozdravljam pravočasno poročilo o predlogu uredbe, s katero se uvaja instrument za hitro odzivanje na hitro naraščajoče cene hrane v državah v razvoju. Letos so svet pretresle številne krize, zaradi katerih najrevnejše prebivalstvo sveta plačuje zelo visoko ceno.

Predlagano je bilo, da porabimo eno milijardo evrov za izboljšanje njihovih razmer v obdobju od leta 2008 do 2009, kar je precejšen znesek v proračunu Evropske unije. Spomnil pa bi vas rad, da večine humanitarne in razvojne pomoči Evropske unije ne usmerja Komisija, ampak države članice. Če bi države članice izpolnile svoje zaveze glede razvojnih ciljev tisočletja, Komisiji ne bi bilo treba tako ukrepati.

Poročevalec je pravilno opozoril, da si ne moremo želei učinkovitejših skupnih politik, če ne zagotovimo več proračunskih sredstev, toda države članice temu niso preveč naklonjene.

Po mojem mnenju bi morale države članice začeti združevati svoje vire pod okriljem Komisije, saj bi tako lahko prišli do resnično učinkovite skupne humanitarne in razvojne politike.

Daniel Stroj (GUE/NGL), v pisni obliki. – (CS) Zagotovo sem za sprejem poročila o instrumentu za hitro odzivanje na hitro naraščajoče cene hrane v državah v razvoju (A6-0396/2008), saj države v razvoju potrebujejo tovrstno pomoč. Hkrati pa bi rad opozoril, da v poročilu ni omenjen vzrok za krizo, ki je po mojem mnenju veliko bolj pomemben od večje porabe mesa na Kitajskem in v Indiji ali suše v Avstraliji. Naj vas spomnim, da cene hrane naraščajo tudi v Evropski uniji in več kot jasno je, da so stalna povečanja posledica naraščajočih cen energije, kar je po drugi strani neposredno povezano z vedno večjimi dobički multinacionalnih energetskih podjetij. Model za vse politike EU je neoliberalizem, ki pa v resnici nikjer na svetu ne bo rešil problema prehranske zadostnosti.

Anna Záborská (PPE-DE), v pisni obliki. – (SK) Rekordno visoke cene osnovnih živil imajo velik vpliv na številne ljudi, ki po svetu trpijo zaradi lakote, in so posledica različnih dobro znanih dejavnikov. Poleg posebnih okoliščin v nekaterih državah (kot sta Kitajska in Indija) ti dejavniki vključujejo globalna nihanja v vremenu, prehod od gojenja pridelkov za hrano h gojenju pridelkov za proizvodnjo biogoriv in nizke svetovne zaloge žit.

V tem kontekstu se mi zdi ključnega pomena, da EU oblikuje enoten, usklajen in učinkovit odziv. Pozdravljam predlog Komisije za ustanovitev sklada, namenjenega reševanju krize s hrano, zlasti v času, ko višje cene hrane povečujejo stroške pomoči v hrani, ki jo potrebuje vse več ljudi. Ne smemo pozabiti, da za razvojno pomoč potrebujemo denar davkoplačevalcev EU: Neuspeha pri zagotavljanju učinkovitega in preglednega razdeljevanja teh sredstev ne moremo upravičiti ne zaradi strmega povečanja cen hrane v državah v razvoju in ne zaradi posledic teh povečanj na najrevnejše ljudi. Zaradi nestabilnih režimov v številnih državah v razvoju, kršitev demokracije in korupcije sem zelo nenaklonjena temu, da bi podpirali njihove nacionalne proračune. Veliko raje bi podprla projekte in programe, ki jih upravljajo nevladne ali polvladne organizacije,

konzorciji ali združenja, ki jih zastopajo. Pred dvema letoma sem dala predlog, ki je bil sprejet na plenarnem zasedanju, o spremljanju in ocenjevanju pomoči dvakrat letno ter odobritvi Komisije, lokalnih oblasti in prejemnikov pomoči.

20. Boj proti davčnim goljufijam, povezanim s transakcijami znotraj Skupnosti (skupni sistem DDV) – Boj proti davčnim goljufijam, povezanim s transakcijami znotraj Skupnosti – Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 8/2007 o upravnem sodelovanju na področju davka na dodano vrednost (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je skupna razprava o

– poročilu (A6-0448/2008) gospoda Joséja Manuela García-Margallo y Marfila v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o predlogu Direktive Sveta o spremembi Direktive Sveta 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost za boj proti davčnim goljufijam, povezanim s uvozom in drugimi čezmejnimi transakcijami (KOM(2008)0147 – C6-0154/2008 – 2008/0058(CNS)),

– poročilu (A6-0449/2008) gospoda Joséja Manuela García-Margallo y Marfila v imenu Odbora za ekonomske in monetarne zadeve o predlogu Uredbe Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1798/2003 za boj proti davčnim goljufijam, povezanim s transakcijami znotraj Skupnosti

(KOM(2008)0147 – C6-0155/2008 – 2008/0059(CNS)) in

– poročilu (A6-0427/2008) gospoda Berta Staesa v imenu Odbora za proračunski nadzor o posebnem poročilu Evropskega računskega sodišča št. 8/2007 o upravnem sodelovanju na področju davka na dodano vrednost

(2008/2151(INI)).

José Manuel García-Margallo y Marfil, poročevalec. – (ES) Gospa predsednica, na začetku moram izraziti svoje obžalovanje, ker pristojnega komisarja ni z nami, čeprav v resnici nisem presenečen, kajti glede te teme je precej hrupa in malo vsebine: velike retorične izjave o boju proti goljufijam na področju DDV in zelo malo ukrepov, s katerimi bi to izvajali.

Sporočila, ki nam jih je gospod komisar predstavil, zadnje 1. decembra letos, pretirano pozornost namenjajo škodi, ki jo povzroča utaja davkov. Ta z zelo velikimi vsotami denarja vpliva na zadostnost, na kapital in povzroča izkrivljanje trga. Goljufije na področju DDV znašajo letno približno 60 do 100 milijard EUR.

Kako je goljufije mogoče ustaviti? Tudi diagnoza v teh sporočilih je na splošno pravilna, retorična in pompозна. Za boj proti goljufijam so odgovorni nacionalni organi, toda sodelovanje med državami članicami je potrebno v primerih, ko dobavitelj in kupec ne bivata v isti državi. Poudarjeno je tudi, da Računsko sodišče v posebnem poročilu št. 8 navaja, da je tovrstno sodelovanje nezadovoljivo in da je potrebno ukrepati. Težava nastane, ko nam gospod komisar začne pripovedovati, kakšne ukrepe je treba sprejeti. Popolnoma pravilno pravi, da obstajata dve strategiji: ena, ki jo imenuje ambiciozna, vključuje veliko reformo davka na dodano vrednost, ki vključuje bodisi sistem obrnjene davčne obveznosti bodisi sistem davčnega odtegljaja s klirinško hišo, drugo pa gospod komisar imenuje "konvencionalni ukrepi".

Iz njegovega nastopa tukaj 24. junija smo razumeli, da v nobenem primeru ne namerava začeti z ambiciozno reformo in da se bo omejil na „konvencionalne ukrepe“. Ko je potem opisoval konvencionalne ukrepe, je predstavil štiri, ki načeloma niso slabi. Govoril je o skrajšanju rokov za obvezno prijavo, izboljšanju sodelovanja med davčnimi organi, vzpostavitvi deljene odgovornosti, ko kupec blaga ne prijavi, kdo ga je prodal, in izboljšanju informacij o davčnih zavezancih za DDV. Na koncu je povedal, da tudi ti štirje ukrepi niso med konkretnimi ukrepi, o sprejemu katerih je razmišljal. Danes podaja dve predlagani spremembi direktive in uredbe. Pravi, da je cilj prve s treh na en mesec skrajšati obdobje za oddajo obrazca za obračun, ki ga morajo zavezanci za DDV oddati, namen druge pa je skrajšati obdobje za prenos informacij državi članici, ki mora zaračunati davek, s treh mesecev na en mesec. Pika. To je vse, kar je v predlogu.

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve je poskušal nekoliko začiniti to zgodbo plehkega okusa in predlagali smo naslednje spremembe. Odobrili smo spremembo, ki je dobra za mala in srednje velika podjetja, njen namen pa je boj proti davčnim utajam povezati s poenostavitvijo administrativnega bremena za mala podjetja, kar je zaveza tega Parlamenta in EU kot celote. Zato pravimo, da mora Komisija hitro, v obdobju

dveh let, pripraviti poročilo o uspešnosti teh ukrepov, kako sta vplivala na administrativne stroške podjetij in v kakšni meri sta bila koristna v boju proti utaji davkov.

Poudarjamo tudi, da bi Komisija morala biti bolj zavzeta, kot je bila pri pripravi zakonodaje. Imeti bi morala bolj vodilno vlogo. Pozivamo jo tudi, da naj centralizira podatke, ki ji jih udeležene države članice pošiljajo, da naj pripravi priročnik o dobri praksi, tako da bodo davčni organi lahko bolje delali, naj pripravi kazalnike, ki bodo opozorili na to, katera področja so tvegana in katera ne, in da naj nam pove, kdo izpolnjuje zahteve in kdo ne. Navsezadnje pa bomo za lažje iskanje goljufov vzpostavili register posameznikov, ki se ne morejo izogniti plačilu davkov z ustanavljanjem podjetij.

Obžalujem dejstvo, da gospod komisar ne more odgovoriti na spremembe, ki smo jih pripravili.

Bart Staes, poročevalec. – (NL) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, davčne goljufije in goljufije na področju DDV so kazniva dejanja. Mogoče gre za kazniva dejanja belih ovratnikov, vendar so vseeno kazniva dejanja, ki so včasih povezana z organiziranim kriminalom.

Za kakšne zneske gre, kar je vedno zanimivo slišati? Leta 2007 je komisar Kovács ocenil, da davčne goljufije skupaj znašajo dva do dva in pol krat več kot evropski proračun, da gre torej za znesek med 200 in 250 milijardami EUR. Delež goljufij na področju DDV je pri tem ocenjen na 40 milijard EUR. To je verjetno veliko podcenjevanje, saj Računsko sodišče ocenjuje, da je izguba dohodkov iz naslova DDV leta 2005 znašala 17 milijard EUR v Nemčiji in 18,2 milijardi v Združenem kraljestvu, kar je skupaj malo več kot 35 milijard EUR izgubljenih prihodkov iz naslova DDV.

Zato je treba pozdraviti, da je Komisija financirala študijo, ki poteka in da bodo rezultati javni, tako da bomo lahko vsi videli resnično razsežnost problema.

Glede politike obstajata dva osnovna problema. Prvič, sodelovanje med nacionalnimi davčnimi organi se mora izboljšati in, drugič, res bi si morali prizadevati za krajše roke, ko se upravni organi držav članic zberejo in izmenjajo informacije, tako da bi lahko zadeve hitreje obdelali.

Moje poročilo predvsem analizira preiskavo Računskega sodišča o goljufijah na področju DDV. Računsko sodišče je preiskalo sedem držav članic: Francijo, Italijo, Luksemburg, Nizozemsko, Poljsko, Slovenijo in Združeno kraljestvo. Te države so dobro sodelovale. Nemčija pa je zavrnila vsako sodelovanje. Septembra je Komisija začela proti Nemčiji postopek zaradi kršitve, in gospod komisar, povedati moram, da to podpiram.

Računsko sodišče je ugotovilo, da v nekaterih državah članicah sploh ni osnovnih pogojev za učinkovito sodelovanje na področju nadzora te oblike goljufij. Moj kolega poročevalec je opozoril, da traja več kot tri mesece, preden se obravnavajo zahteve za informacije. To je dejansko neopravičljivo, saj ta kazniva dejanja zahtevajo boj v realnem času. Notranja organiziranost držav je prav tako bila tarča kritik. Zlasti na Nizozemskem in v Nemčiji je še precej prostora za izboljšave. Poleg tega obstaja popolno pomanjkanje močnih nadzornih mehanizmov.

Zame ostaja skrivnost, zakaj nekatere države članice ne zavzamejo trdnega stališča, čeprav vedo, da jim uhaja na milijarde prihodkov. Tega res ne razumem. Prost pretok kriminalcev je dejstvo. Združena Evropa v boju proti davčnim goljufijam še naprej v veliki meri pomeni neuresničljive sanje.

So pa tudi dobre novice. Moja država članica, Belgija, je ustanovila European Carousel Network (mrežo Eurocanet), ki jamči izmenjavo informacij brez zahtevka. Tudi to ima sicer napako, saj sodeluje le 24 držav članic, tri glavne države, Nemčija, Italija in Združeno kraljestvo, pa so zavrnilo sodelovanje.

Svet Ecofin z dne 7. oktobra je sprejel nov mehanizem, tako imenovani mehanizem Eurofisc, za izboljšanje sodelovanja med državami članicami pri nadzoru goljufij na področju DDV. Ta pobuda je po mojem mnenju dobra, vendar bo prinesla dodano vrednost le, če bodo sodelovale vse države članice in če bo šlo za več kot le preprosto medvladno sodelovanje. Trdno verjamem, da bi Komisija pri tej pobudi morala sodelovati. Na vsak način bi morala sodelovati in celo igrati vlogo koordinatorja.

Na koncu pa bi dejal, da bi morali veliko tesneje sodelovati tudi na področju pravosodja. Vse obstoječe pravosodne ovire v nacionalnih zakonodajah za pregon čezmejnih kaznivih dejanj bi bilo potrebno nemudoma odstraniti. V svoje poročilo sem vključil seznam ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Rad bi dobil odgovor ali odziv Komisije in obžalujem, da Svet ni prisoten, kajti navsezadnje je Svet tisti, ki bo na tem področju moral ukrepati.

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, zahvalil bi se rad Evropskemu parlamentu in še zlasti obema poročevalcema, gospodu García-Margallo y Marfilu in gospodu Staesu za konstruktivni poročili, ki sta ju pripravila o občutljivi temi boja proti goljufijam na področju DDV v okviru Evropske unije, zlasti glede prvega konkretnega predloga Komisije na tem področju.

Danes smo na prelomni točki pri izvajanju naše strategije boja proti goljufijam na področju DDV. V treh poročilih, ki jih bo jutri sprejel Parlament, so številna priporočila glede načina izboljšanja boja proti goljufijam in odražajo vaše mnenje o prvem v celi vrsti ukrepov.

Dne 1. decembra je Komisija sprejela sporočilo s predstavitvijo ukrepov, ki jih bo sprejela v naslednjih mesecih, kot tudi uvodno direktivo z nekaterimi od teh ukrepov. Predvideni predlogi so tudi odgovor na pomisleke in priporočila iz poročila gospoda Staesa.

Ukrepe, ki jih namerava Komisija sprejeti, lahko razdelimo v tri kategorije:

V prvi so ukrepi, namenjeni preprečevanju goljufij na področju DDV. Eden od njih predvideva vzpostavitev minimalnih standardov za prijavo in odjavo v nacionalnih podatkovnih bazah, da bi tako izboljšali zanesljivost in primerljivost informacij, ki jih vsebujejo.

Izboljšave so predvidene tudi pri postopku pridobivanja elektronske potrditve DDV številke zavezancev, njihovih imen in naslovov, da bi tako zagotovili večjo pravno varnost dobaviteljev.

Nazadnje pa Komisija predlaga tudi poenostavitev pravil, ki veljajo za fakturiranje, in racionalizacijo postopkov glede obveznosti obračuna davka, za zagotovitev boljšega izvajanja in s tem nadzora.

V drugi kategoriji so ukrepi, namenjeni večji učinkovitosti davčnih organov pri odkrivanju goljufij na področju DDV. Ukrep glede skrajševanja rokov, ki ga obravnavata poročili gospoda García-Margallo y Marfila, sodi v to kategorijo. Za boljše odkrivanje goljufij bi morali tudi zagotoviti boljše spremljanje izjem pri DDV na izvoz, kot je Komisija predlagala prejšnji ponedeljek, in razširiti obseg informacij, ki jih bodo morale države članice dati davčnim organom druge države članice prek avtomatskega dostopa do svojih podatkovnih baz.

Končno pa, kot ste omenili, ta kategorija vključuje tudi vzpostavitev evropske mreže, znane kot Eurofisc. Ta naj bi izboljšala operativno sodelovanje med državami članicami v boju proti goljufijam na področju DDV po vzoru mreže Eurocanet, ki so jo vzpostavili belgijski davčni organi, in ki jo podpirata Komisija in Evropski urad za boj proti goljufijam.

V tretji kategoriji so ukrepi, namenjeni krepitvi zmogljivosti davčnih organov pri odmeri in pobiranju davkov. Ti vključujejo še zlasti ukrep, ki bi opredelil primere, ko so dobavitelji in kupci pri čezmejnih transakcijah skupaj odgovorni za plačilo davka. To je nedvomno namenjeno krepitvi pravnega okvira za čezmejno pobiranje davkov.

Navsezadnje pa vključujejo ukrep, ki je namenjen vzpostavitvi deljene odgovornosti med državami članicami, da bi zaščitili skupne davčne prihodke.

Komisija še ugotavlja, da je Parlament pokazal stalno skrb za zavarovanje finančnih interesov Evropske skupnosti, saj imajo goljufije na področju DDV posledice tudi za lastna sredstva evropskega proračuna.

Pozdravljam podporo predlogu za uredbo o vzajemni administrativni pomoči v boju proti goljufijam, zlasti proti goljufijam na področju DDV.

Komisija pozdravlja tudi prošnjo, ki jo je Parlament naslovil na Svet, o nadaljevanju pogajanj o tem predlogu, kar bo zagotovilo podroben okvir, ki bo pomagal Komisiji in Evropskemu uradu za boj proti goljufijam, da bosta nudila državam članicam operativno podporo in informacije kot del njunega boja proti goljufijam na področju DDV.

Pozitivno mnenje Parlamenta v osnutku poročila glede krajšanja rokov in hitrem napredku dela, ki je bilo opravljeno o tem vprašanju v Svetu, sta dober znak za bolj daljnosežne predloge, ki jih bo Komisija sprejela v bližnji prihodnosti.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, pripravljavka mnenja Odbora o pravnih zadevah. – (PL) Gospa predsednica, nadzorovanje goljufij, doslej v glavnem v okviru držav članic, je problem, ki se ga ne da rešiti le na nacionalni ravni. Boj proti utajam davkov mora vključevati tesnejše sodelovanje med administrativnimi organi držav članic in sodelovanje s Komisijo.

Predloga direktive in uredbe, ki sta predmet osnutka, sta le delno povezana s prednostnimi priporočili, ki jih je dal ECOFIN junija 2007. Glavni cilj predlaganih sprememb je pospešitev zbiranja in izmenjave informacij o postopkih znotraj Skupnosti s standardizacijo postopkov in skrajšanjem obdobja, ki ga pokrivajo prijave o transakcijah znotraj Skupnosti, na en mesec ter omejitev roka za izmenjavo informacij o teh transakcijah med državami članicami.

Zaradi poenotenja zahtev glede DDV bo mogoče učinkovito preverjanje posredovanih informacij. Zahteva, da morajo države članice sprejeti elektronsko predložene obrazce za obračun DDV, bo tudi zelo poenostavila proces.

Predlagani zakonodajni instrumenti pa predstavljajo le prve korake k temu, da bi navedene predloge Sveta ECOFIN uvedli v prakso. Nimamo še podrobne ocene vpliva novih formalnih zahtev na izvajalce, in bilo bi priporočljivo, če bi o tem pripravili posebno poročilo, zlasti ker je to povezano z administrativnimi stroški, ki jih nosijo davkoplačevalci in administrativni organi in učinkovitostjo boja proti davčnim utajam.

Če upoštevamo upravičeno kritiko Računskega sodišča glede pomanjklivega učinkovitega administrativnega sodelovanja na tem področju, bi Evropska komisija morala razmisliti o večji vlogi, zlasti ko pripravlja analize in dobre modele.

Gabriele Stauner, v imenu skupine PPE-DE. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, približno 2,25 % bruto domačega proizvoda EU, v številkah to znaša približno 200 milijard EUR letno – kot je povedal že gospod Staes – se izgubi zaradi utaje, izogibanja in goljufij na področju davka na dodano vrednost. To se dejstva, na katerih pravilno temelji poročilo gospoda Staesa.

Iz odgovorov na pet pisnih vprašanj, ki sem jih o tej temi zastavila Svetu in Komisiji – mimogrede, tudi jaz obžalujem, da je Svet tako slabo zastopan – je med drugim jasno, da so leta 2005 izgube davka na dodano vrednost samo v Nemčiji znašale 17 milijard EUR in v Združenem kraljestvu 18 milijard EUR. Iz teh številke je res vsakomur jasno, da se nacionalnemu gospodarstvu dela velika škoda in da jo to treba kar najhitreje ustaviti.

Kako pa lahko to dosežemo? Odgovor doslej je bil – kot pravi Računsko sodišče, ki je tej temi posvetilo posebno poročilo – sodelovanje med odgovornimi nacionalnimi organi, kar je natančno tisto, kar v zadnjih letih sploh ne deluje.

Evropejci so znova v situaciji, ko skušajo doseči dobronameren cilj, a štejejo piščance, še preden so se izvalili. V tem primeru so piščanci države članice, ki niso sposobne z administrativnimi ukrepi preprečiti mednarodnih utaj davka na dodano vrednost.

Tako na primer obstajajo velike nepojasnjene razlike v številkah glede prejetih in odgovorjenih zahtevkov za informacije. Razlike iz zrcalne slike v statistiki o trgovini znotraj Skupnosti, ki jih je predložila Komisija kot odgovor na moje pisno vprašanje z dne 6. maja, naj bi znašale v letu 2007 kar lep znesek 77 milijard, so morda tudi pokazatelj goljufij na področju davka na dodano vrednost. Ob tej priložnosti bi rada vprašala Komisijo, kdaj nam bo predstavila rezultate študije.

Vladimír Maňka, v imenu skupine PSE. – (SK) Kolegi, predstavljajte si, da v Evropi ne bi bilo utaje davkov. Če bi na ta način pridobljena sredstva pošteno razdelili, bi vsak državljan Evropske unije, vključno z otroki in upokojenci, imel vsako leto v denarnici 500 evrov več.

Nobena država se ne more sama učinkovito boriti proti utaji davkov. Mednarodno sodelovanje je nujno, zlasti na področju DDV, kjer je zaradi sedanjega sistema spremljanje transakcij znotraj Skupnosti zapleteno. Ena od rešitev z dolgoročno pozitivnim učinkom v boju proti davčnim utajam bi bila vzpostavitev sistema DDV, v katerem bi bile transakcije med državami članicami obdavčene po stopnji, ki ne bi bila ničelna. Ničelno stopnjo davka na izvoz zlorabljajo goljufi in kriminalne združbe, ki opravljajo fiktivne transakcije, na primer in z goljufijo izčrpavajo državne proračune za milijarde evrov.

Trenutni dolgi roki za oddajo obrazcev za obračun tudi ustvarjajo prostor za tovrstne davčne goljufije. Poročilo o osnutku direktive, o katerem zdaj razpravljamo, predstavlja pospešitev izmenjave informacij, ki so potrebne za boj proti davčnim goljufijam. To je eden od razlogov, zaradi katerih bomo skrajšali rok za oddajo obrazcev za obračun v primeru transakcij znotraj Skupnosti.

Sistem DDV, ki je bil vzpostavljen leta 1993, je le prehodni. Mislim, da bo na začetku naslednjega mandata Komisija predstavila ambicioznejše ukrepe za dokončno in celovito reformo DDV. Začasna narava sedanjega sistema je eden od razlogov, zaradi katerih v moji spremembi, ki jo je Odbor odobril, zahtevam, da Komisija

oceni vpliv sprejetih ukrepov tri leta prej, kot je bilo predlagano v prvotnem predlogu spremembe. Na ta način bi se izognili situaciji, v kateri bi sistem ocenjevali, ko ne bi bil več v veljavi.

Na koncu bi se rad zahvalil poročevalcu za dobro uravnoteženo poročilo. Osnutek omogoča hiter odziv na davčne utaje. Pozitivno pa je tudi to, da so poslovneži sami rekli, da bo administrativno breme minimalno.

Miguel Portas, v imenu skupine GUE/NGL. – (PT) Gospa predsednica, če Računsko sodišče pravi, da lahko goljufije na področju DDV presegajo skupni proračun Skupnosti, in gospod Staes trdi, da je treba to številko več kot podvojiti, potem je razprava o teh poročilih popolnoma utemeljena. Zlati je jasno, da morajo države članice podpirati vzpostavitev registra fizičnih oseb, ki uporabljajo slamnata podjetja za utajo davkov. Podpiram tudi predloge gospoda Staesa.

Vendar pa izogibanje plačilu DDV ni glavni problem na področju utaje davkov v Evropi, kajti obstaja vrsta davčne utaje, ki jo vlade dopuščajo v obliki offshore finančnih središč. V teh središčih poteka pranje premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, zakonita sredstva pa se kriminalizirajo. Zdaj, ko denar od naših davkov uporabljamo za reševanje bank in bankirjev, je konec davčnih oaz resnični preizkus poguma, ki v bližnji prihodnosti čaka Evropo. Tako nas bodo ocenjevali, še vedno pa smo svetlobna leta oddaljeni od tistega, kar je potrebno za preprečevanje davčnih utaj.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Gospa predsednica, spoštovani poslanci in gostje, davčne utaje imajo nedvomno zelo slab vpliv na konkurenčnost in na delovanje notranjega trga in zmanjšujejo javne prihodke. Obrazložitev ni popolnoma prepričljiva, ko navaja, da predlagani ukrepi, ki so namenjeni le hitrejšemu zbiranju in izmenjavi podatkov, povezanih s transakcijami znotraj Skupnosti, ne bodo predstavljali pretiranega bremena za podjetniški sektor.

Hkrati pa je v obrazložitvi Komisije navedeno, da podjetniški sektor dvomi, ali bodo davčni organi sposobni uporabiti zagotovljene informacije. Obrazložitev teh dvomov ne odpravi. Kljub temu pa z ukrepi v boju proti davčnim utajam moramo nekje začeti. Verjetno bo le praksa pokazala, ali bo predlagani ukrep deloval oziroma bo postal le še dodatno administrativno breme za podjetniški sektor.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Gospa predsednica, tako o poročilu kot o problemu samem bi rad najprej razpravljal z zornega kota goljufij, drugič proračunske izgube, in tretjič izkrivljanja konkurenčnosti podjetij, saj davčne goljufije spodbujajo načela poštene konkurence.

Posebej pohvalno bi se rad izrazil o poročilu in poročevalcu, gospodu Staesu, ki je pripravil izvrstno poročilo. To je eno redkih poročil, ki navaja ne samo zneske, ampak imenuje tudi države članice, v katerih se nepravilnosti dogajajo. Zahvalil bi se rad tudi Računskemu sodišču, ki je navedlo dve glavni skupini razlogov. Najprej so to razlogi, povezani z državami članicami, ki bi jih lahko razlagali kot določeno pasivnost Sveta ali inertnost držav članic, ki bi lahko veliko pripomogle k reševanju problema s preprostimi koraki, kot je hitra izmenjava informacij, zanesljiva izmenjava informacij in pripravljenost opredeliti in odpraviti vzroke za obstoječe stanje.

Obstaja pa še drugo pomembno vprašanje, ki v nastopu gospoda komisarja ni bilo dovolj omenjeno: kaj lahko Komisija, skupaj s podrejenimi agencijami, kot sta Generalni direktorat za davke in carinsko unijo in Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), v resnici stori, namesto pogosto birokratske razlage v smislu ne glede kako se trudimo, to ni dalo še nobenih rezultatov?

Louis Michel, član Komisije. – (FR) Gospa predsednica, gospe in gospodje, rad bi se vam zahvalil za ugotovitve in mnenja, ki ste jih izrazili med razpravo.

Komisija bo upoštevala predloge Evropskega parlamenta v svojih sedanjih in prihodnjih zakonodajnih predlogih.

Vesel sem, ko vidim, da so mnenja Evropskega parlamenta podobna mnenjem Komisije glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti za izboljšanje boja proti goljufijam na področju DDV v okviru Evropske unije. Še zlasti sem vesel zaradi široke podpore glavnemu cilju prvega konkretnega predloga Komisije, da bi do januarja 2010 pospešili zbiranje in izmenjavo informacij o transakcijah znotraj Skupnosti.

Govorili smo o presoji vplivov. Komisija je preučila vplive na poslovne stroške. Zdi se, da so ti stroški omejeni. Za natančnejšo preučitev resničnih vplivov pa je Komisija pripravljena izdelati ocenjevalno poročilo. Preliminarni rezultati sedanje ocene, ki jo omenjate, gospa Stauner, bodo znani v prihodnjih tednih in bodo nato potrjeni v sodelovanju z državami članicami.

Kot mi je bilo rečeno, lahko Komisija sprejme le spremembi 4 in 7 poročila...

Ali vi ne morete sprejeti sprememb 4 in 7 poročila?

Pravzaprav lahko sprejmemo spremembi 4 in 7 poročila gospoda García-Margallo y Marfíla.

Opravičujem se za tak način, ampak kot ste opazili in kot veste, jaz nisem odgovorni komisar in zato o teh vprašanjih ne razpravljam tako podrobno, saj so zame zelo zahtevna.

José Manuel García-Margallo y Marfil, poročevalec. – (ES) Verjemite, gospod komisar Michel, cenim vašo prijaznost, da ste danes tukaj z nami in se ukvarjate s temami, ki so pravzaprav težke za vse.

Komisija nas je prosila, naj pohitimo, in mi smo se tako odzvali. Odbor za pravne zadeve je pravočasno pripravil svoje mnenje in v redko videnem soglasju je Odbor za ekonomske in monetarne zadeve potrdil poročilo, o katerem danes razpravljamo.

Gospod komisar, prebrali ste nam predloge, ki jih je Svet sprejel 1. decembra iz zapiskov, ki so vam jih pripravili na Odboru za fiskalne zadeve. Ti predlogi pa niso točno tisti, o katerih tukaj razpravljamo. Razpravljamo o nečem drugem. Nisem presenečen, da so nam povedali, kaj nameravajo storiti, kajti v resnici so naredili zelo malo, kot sem povedal že prej.

Hitrosti, s katero se je Parlament odzval na to res pomembno temo, kot so opozorili že moji kolegi poslanci, Komisija in Svet nista sledila z enakim navdušenjem.

Zelo pomemben predsednik odbora je nekoč rekel, da od Komisije pričakuje „*de l'audace, encore de l'audace et toujours de l'audace*” – drznost, več drznosti in vselej drznost. Komisija ima monopol nad zakonodajnimi pobudami in Parlament je hotel, da je temu tako, vendar pa ta monopol pomeni, da je treba pobude pripravljati in jih predstaviti drzno in brez strahu, ne da bi se bali, ali jih mogoče Svet ne bo potrdil.

Pobude je treba predstaviti, potiskati naprej in se boriti zanje, Svet pa bo moral odgovarjati Komisiji in temu Parlamentu, če predlogi ne bodo uspešni. To se ni zgodilo. V prejšnjem govoru sem povedal zgodbo o vse manjši ambicioznosti, od najbolj absolutnih predlogov do klasičnih ukrepov in do svežnja ukrepov, iz katerega sta izbrana le dva najskromnejša.

Hvaležen sem gospodu Michelu in ga prosim, da sporoči odgovornemu gospodu komisarju mojo zahvalo, ker je sprejel nekaj sprememb, vendar sem še vedno nejevoljen glede tega, o čemer smo tukaj razpravljali.

Bart Staes, poročevalec. – (NL) Gospa predsednica, gospod komisar, gospe in gospodje, lahko samo potrdim, kar je povedal gospod García-Margallo y Marfil. Po mojem mnenju iz obeh poročil, pravzaprav vseh treh poročil, ki jih imamo pred seboj, in načina, po katerem sta jih sprejela Odbor za ekonomske in monetarne zadeve na eni in Odbor za proračun na drugi strani, sklepamo na veliko mero odločenosti – odločenosti, da se tega ni mogoče lotiti na lahek način.

Gre za veliko denarja. Zamislite si, da bi lahko dobili le četrtno tega denarja. Imeli bi sklad v višini 60 milijard EUR v državah članicah in v Evropski uniji. Ta denar potrebujemo. Gospod Verheugen, ki je danes tukaj, ve, da mora opraviti pomembno delo. Vemo torej, za kaj se borimo. Borimo se tudi proti nepoštenosti in nepravilnosti. Navsezadnje tisti, ki ne plačujejo davkov, ki jih skušajo utajiti, izkazujejo protidružno vedenje. Rešitev moramo torej najti v tem parlamentu.

Gospodu komisarju Michelu bi rad povedal, da razumem njegov odgovor. On ima svoje pristojnosti. Tukaj nadomešča nekoga drugega, in razumem, da je odgovor le prebral. To ni problem. To besedilo bom vzel s seboj in delali bomo z njim.

Rad bi pa prosil Komisijo, naj o študiji ne le razpravlja glede obsega goljufij, kar bi moralo biti pripravljeno do konca leta, z državami članicami, ampak naj jo tudi predloži Odboru za ekonomske in monetarne zadeve in Odboru za proračunski nadzor, tako da bomo lahko vključili tudi druge vidike.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

Glasovanje bo potekalo v četrtek, 4. decembra 2008, ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) To poročilo je posebej pomembno, ker uvaja mehanizme, namenjene odpravi ali zmanjšanju priložnosti za goljufanje pri proračunu s pomočjo goljufivih transakcij znotraj Skupnosti, ki so zavezane plačilu DDV.

Zdaj je letna izguba zaradi fiktivnih transakcij med podjetji pri goljufijah vrste davčni vrtiljak ocenjena na 100 milijonov EUR (16 % dejanskih virov EU).

Skrajšanje rokov za zbiranje in izmenjavo informacij med davčnimi organi držav članic lahko pomaga izboljšati spremljanje transakcij te vrste.

V skladu s sprejeto spremembo tega poročila, ki jo je predlagala Komisija, bodo davčni organi držav članic povezani v skupno podatkovno bazo, kjer bodo shranjene podrobnosti o fizičnih osebah, ki stojijo za „manjkajočimi trgovci“, odgovornimi za izvajanje tovrstnih goljufivih transakcij.

To bo taka podjetja odvrnilo od nadaljnjih ustanavljanj drugih podjetij kjerkoli v Evropski uniji, ne le v eni državi članici, kot se dogaja zdaj. To bomo dosegli, ko jih bomo identificirali v realnem času ob preverjanju podatkovnih baz, pa tudi zato, ker bodo informacije poslane v register podjetij, v katerega je bila poslana vloga za registracijo novega podjetja.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), v pisni obliki. – (PL) V svoji v razpravi, posvečeni boju proti davčnim goljufijam, bi vas rad opozoril na naslednja vprašanja. Izguba prihodka zaradi goljufij na področju DDV v različnih državah članicah je zelo visoka in se iz leta v leto povečuje. Na primer v Nemčiji je leta 2005 izguba znašala približno 17 milijard EUR, v Združenem kraljestvu pa je v davčnem letu 2005-2006 znašala več kot 18 milijard EUR.

Kljub dejstvu, da je Evropska unija sprejela številne pobude za boj proti goljufijam na področju DDV, kot je EUROCANET (mreža za izmenjavo informacij o podjetjih, osumljenih goljufij na področju DDV, v katero žal niso vključene Nemčija, Združeno kraljestvo ali Italija), in delu institucij, kot so Europol, Eurojust in OLAF, se te izgube vsako leto zelo zvišujejo.

V takih okoliščinah bi morali opustiti aktivnosti za ustanavljanje novih medvladnih agencij in namesto tega okrepiti vlogo Evropske komisije kot osrednjega koordinatorja administrativnega sodelovanja med posameznimi državami članicami za boj proti goljufijam na področju DDV. Zato je potrebna razprava o tem, ali sploh ustvariti nov mehanizem Eurofisc, ki je zasnovan kot nova decentralizirana mreža, v kateri bi države članice sodelovale prostovoljno.

Andrzej Jan Szejna (PSE), v pisni obliki. – (PL) Poročilo o boju proti davčnim utajam pri transakcijah znotraj Skupnosti je zelo pomemben pravni akt.

Davčne goljufije so napad na načelo poštenega in transparentnega obdavčenja. Spodkopavajo tudi osnovo, na kateri Unija deluje. Manj denarja v proračunu Unije pa pomeni, da ne moremo v celoti izvajati politik.

Pristojnost za boj proti davčnim goljufijam je v veliki meri na strani držav članic. Te pa ne bi smele delovati v izolirano. Nujno je usklajevanje dela na ravni Skupnosti in krepitev sodelovanja med nacionalnimi upravami držav članic in Evropsko komisijo.

Reforma na področju DDV je dolgotrajen in zamuden proces. Obravnavano poročilo v skladu s tem navaja, da bi bilo potrebno uporabljati klasične vire. To vključuje spremembe zakonodaje na področju odgovornosti davkoplačevalcev, če bi bili potrebni dokumenti predloženi nepravočasno ali nepravilno. Druge spremembe vključujejo skrajšanje rokov za pridobitev informacij in hitro popravljanje netočnih podatkov, skupaj s pospešitvijo izmenjave informacij, ki so povezane s transakcijami znotraj Skupnosti.

21. Izvajanje REACH-a (razprava)

Predsednica. – Naslednja točka je vprašanje za ustni odgovor Komisiji o predregistraciji snovi v postopnem uvajanju na osnovi Uredbe REACH (O-0131/2008) – (B6-0490/2008).

Guido Sacconi, avtor. – (IT) Gospa predsednica, gospe in gospodje, ne bom vam vzel veliko časa, ker je to dobro znana tema. Govorimo o predregistraciji kemičnih snovi, o predhodni stopnji, pravzaprav prvi stopnji pri uvajanju REACH-a, ki je zelo pomembna. To pa zato, ker nudi podjetjem možnost, da dobijo pravico do uporabe prehodnega režima, z drugimi besedami, da zamaknejo obdobje, ki je določeno za registracijo snovi.

To je bolj zahteven postopek, ki lahko, kar je zelo pomembno, privede do oblikovanja skupin podjetij za izmenjavo podatkov. To pomeni, da lahko proizvajalci iste snovi skupaj predložijo podatke.

Kot vsi dobro vemo, smo dobili informacije, da v primerjavi z uvodnimi napovedmi, na katerih je sistem REACH temeljil, število predregistracij ni bilo le visoko, ampak precej višje, kot je bilo predvideno. Govorili smo o nekaj sto tisočih, vendar je število snovi, ki so bile predregistrirane, verjetno preseglo milijon, točno številko pa nam bo zagotovo povedal gospod komisar. To za nas predstavlja problem, saj se zastavlja veliko vprašanj o vzrokih za to eksplozijo, lahko bi rekli ta pojav, kar bi lahko bilo celo pozitivno. Pri tem glavna ugotovitev, da je ta plaz podatkov, čeprav gre še vedno za preliminarne osnovne informacije, postavil na resen preizkus zmogljivosti na novo ustanovljene Evropske agencije za kemikalije v Helsinkih.

Naše vprašanje je potemtakem natančno naslednje: vedeti hočemo, kako so se teh problemov lotili, kakšna struktura je bila vzpostavljena, če so bili problemi povzročeni podjetjem, ki so bila zelo zaskrbljena, ne najdem boljšega izraza, glede tega, ali jim bo uspelo spoštovati rok. Rok za oddajo predregistracij je potekel ob polnoči 1. decembra. Vedeti hočemo tudi, kakšna je analiza Komisije in uvodna ocena tega pojava in kakšne probleme lahko povzroči na naslednji stopnji izvajanja te uredbe.

John Bowis, avtor. – Gospa predsednica, podobno kot Guido Sacconi bom tudi jaz dokaj jedrnat. To je verjetno največji dokument, ki ga je ta parlament obravnaval v zadnjih letih. To je ena največjih operacij, ki se jih je lotil, je pa ključnega pomena za zdravje in varnost ljudi pri ravnanju, uporabi in rabi kemikalij, ki so mogoče tvegane, nevarne ali rizične in je zato potrebna velika pazljivost pri ravnanju z njimi.

Zato smo ustanovili REACH. Zato smo uvedli proces predregistracije in nato proces avtorizacije. In skrbi nas, ko slišimo, da je to sprožilo učinek snežne kepe in skoraj zadušilo novo ustanovljeno agencijo.

Guido Sacconi je rekel, da ne pozna točnega števila predregistracij, vendar misli, da jih je več kot milijon. Povem vam lahko, da je 1. decembra, ko se je proces zaključil, številka znašala več kot 2 milijona. Prispelo je 2 212 129 registracij od 65 655 podjetij. To so razsežnosti tega, kar se je zgodilo.

Vprašanje je: zakaj toliko? Domnevam, da zato, ker so številnim podjetjem svetovali, naj sprejmejo varnostne ukrepe, da jim ne bo treba kasneje opraviti veliko dražjega procesa.

Toda naslednje vprašanje je: ali bi septembra, ko so nas prvič opozorili na to, Komisija lahko priskočila na pomoč? Ali Komisija verjame, da bo proces registracije zdaj ustrezen, in kakšne korake bo storila, da bo zagotovila nemotene in učinkovite preostale postopke agencije?

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, zahvalil bi se rad gospodu Sacconiju in drugim avtorjem, ker mi njihova vprašanja dajejo možnost poročati Evropskemu parlamentu o resnično osupljivih rezultatih postopka predregistracije v okviru REACH-a. Predregistracija kemičnih snovi na trgu EU je prvi postopek v okviru REACH-a. Predstavlja predpogoj za podaljšana registracijska obdobja za podjetja, ki bodo nato podaljšana do leta 2018.

Predregistracijsko obdobje, ki ga določa uredba REACH, se je začelo 1. junija 2008 in končalo 1. decembra 2008, ali z drugimi besedami, šest mesecev kasneje. Ko smo sprejeli uredbo, smo predvidevali, da lahko računamo na registracijo približno 200 000 kemičnih snovi. V resnici pa smo do konca predregistracijskega obdobja imeli natančno 2 236 625 registracij. Še vedno je v obdelavi več tisoč skupnih vlog, tako da se bo ta številka lahko še precej povečala.

Končno število bo agencija sporočila sredi decembra. Seveda se tudi mi sprašujemo, kako je mogoče, da so bile ocene, ki so služile za osnovo zakonodaji, desetkrat presežene. Preprost odgovor je, da točno zaradi razloga, zaradi katerega smo razvili REACH: ker preprosto nismo vedeli – ker nihče ni točno vedel – koliko snovi smo imeli na voljo.

Izkazalo se je, da so vsi vpleteni podcenjevali razsežnost naloge. Ocene so bile narejene s pomočjo vseh razpoložljivih podatkov iz držav članic in industrije. Seveda je uvodoma prišlo do težav, ko se je izkazalo, da so bile delovne hipoteze napačne. Temu se ni bilo mogoče izogniti. V skladu z uredbo REACH je bila naloga agencije v Helsinkih, da vzpostavi format za predregistracijo in ga da brezplačno na razpolago na svojih spletnih straneh. Sistem informacijske tehnologije REACH in ustrezen format za predregistracijo zadevnih snovi sta bila pravočasno na voljo podjetjem 1. junija letos.

Oktobra in novembra so podjetja obvestila Komisijo, da sistem informacijske tehnologije REACH, ki ga upravlja agencija, deluje z zmanjšano zmogljivostjo, včasih pa sploh ne.

Komisija je nato zelo skrbno spremljala delovanje agencije in z njo razpravljala o izboljšavah programske opreme in celo o načrtu za izredne razmere. Skozi celo predregistracijsko obdobje si je agencija zelo prizadevala izboljšati delovanje in učinkovitost sistema informacijske tehnologije. Glede na veliko povečanje števil o predregistraciji v zadnjih tednih – včasih do 100 000 predregistracij v enem dnevu – je agencija sprejela dodatne tehnične ukrepe za povečanje zmogljivosti.

Zaradi teh sprememb je bilo mogoče izboljšati možnost dostopa in hitrost sistema. Kljub temu se zaradi zelo visokega števila istočasnih zahtevkov ob konicah pristopnih časov poznemu odzivu ni bilo mogoče popolnoma izogniti. V resnici – in glede tega je mogoče zastaviti nekaj vprašanj – je bila skoraj polovica vlog za predregistracijo vložena v zadnjih dveh tednih predregistracijskega obdobja, torej več kot milijon v zadnjih dveh tednih.

Zato je v primeru težav agencija predlagala izvajanje predregistracije izven konic. Poleg tega so podjetjem svetovali, naj uporabljajo format za skupinsko registracijo, kar je bila najhitrejša možnost. V zadnji fazi predregistracije je agencija uvedla še dodatno, hitro telefonsko službo za pomoč v težavah. Zaradi tega ukrepa se je odzivni čas sistema informacijske tehnologije REACH stalno izboljševal, kljub velikemu številu vlog za predregistracijo.

Navsezadnje pa je pripravljen alternativni postopek, ki so ga uporabljali le zadnji dan predregistracije in je bil potreben le delno, saj je sistem informacijske tehnologije REACH ustrezno deloval do konca. Predvidevam, da so kljub nastalim težavam vsa podjetja lahko predregistrirala svoje snovi in da je bila tako prva izvedbena faza REACH-a uspešno zaključena.

Carl Schlyter, v imenu skupine Verts/ALE. – (SV) Gospa predsednica, gospodu komisarju se zahvaljujem za ta odgovor. Glede na dejstvo, da je bilo število tistih, ki so se želeli predregistrirati, tako neverjetno višje od predvidenega, mislim, da lahko še vedno rečemo, da je precej stvari delovalo. Konec koncev se je kljub vsemu 2,2 milijona ljudem uspelo registrirati – iz 65 000 različnih podjetij, kot je povedal gospod Bowis. In nedvomno je pravzaprav dobro, da izvemo, koliko kemikalij se uporablja. Mogoče kaže na določeno nervozo in razmišljanje „previdnost je mati modrosti“, zaradi česar so ljudje opravili registracijo, čeprav je bila enaka uporaba mogoče že registrirana, in podobno. Vendar pa bomo lahko šele kasneje rekli, ali to drži.

Rad pa bi zastavil nadaljnje vprašanje. V velikem nasprotju s številom tistih, ki so opravili predregistracijo svojih kemikalij, je dejstvo, da imamo zelo malo kemikalij na kandidatni listi za najnevarnejše kemikalije. Zdaj jih je le 15, imamo pa 27 snovi PBT in 800 drugih kemikalij, ki bi že morale biti vključene. Predstavljajte si, da bi pri teh prišlo do skokovitega povečanja. V prihodnjih postopkih v okviru REACH in ko se bomo bližali naslednjemu roku, ali bo Evropska agencija za kemikalije kos razmeram, ko bo morala sprejemati odločitve? Po moji presoji moramo povečati število zaposlenih na Evropski agenciji za kemikalije, če hočemo, da bo REACH uspel. Sicer mislim, da ob koncu naslednje stopnje, ko bomo potrebovali odločitve agencije, teh ne bo mogoče sprejeti pravočasno. Zato res menim, da moramo na tej stopnji zelo povečati proračun Evropske agencije za kemikalije.

Guido Sacconi, avtor. – (IT) Gospa predsednica, najprej bi se rad zahvalil gospodu komisarju, ker se mi zdijo njegovi odgovori zelo prepričljivi. Zlasti razumem, da ta eksplozija predregistracij očitno odraža pomemben vidik te zadeve, kot je že on dejal. Imeli smo probleme, ker je bil REACH celo preveč učinkovit in je razkril snovi, ki so neznane in so se začele pojavljati.

Rad bi zastavil vprašanje, če smem, za katerega je morda še prezgodaj, ker verjetno še ni ustreznih podatkov in ocene te zadeve. Konec koncev smo vedno mislili, da bo v sistemu približno okoli 30 000 snovi. Ali lahko zdaj ali v bližnji prihodnosti, glede na število predregistracij, ocenite število snovi, vnesenih v sistem s predregistracijo? Razlog za to vprašanje je, da bi spričo velikega povečanja zdajšnjega števila seveda morali razmisliti o tem, kako bo vse skupaj delovalo na naslednjih stopnjah.

Günter Verheugen, podpredsednik Komisije. – (DE) Gospa predsednica, ne morem odgovoriti na vprašanje, zakaj je prišlo do tako velike razlike med oceno in dejanskim rezultatom. Nisem ne znanstvenik ne uradnik. Tako kot vi, sem se tudi jaz zanašal na to, da so ocene dokaj točne. Vendar nikogar ne krivim, ker v tem primeru v resnici ni mogel nihče točno vedeti. Če bi natančno vedeli, s katerimi snovmi imamo vsakodnevno opravka, REACH ne bi bil potreben. Prav zato, ker tega nismo vedeli, smo potrebovali REACH.

V zvezi s tem je uvodni rezultat, o katerem danes razpravljamo, zelo prepričljiv dokaz, da je bilo potrebno začeti s tem projektom – vidim, da gospod Sacconi prikimava – in to je najboljši dokaz, da je bila ta zakonodaja, ki je v javnosti naletela na veliko kritike, zares potrebna.

Na tej uvodni stopnji ne gre za širitev seznama nevarnih snovi. V tej fazi tudi ne gre za avtorizacijo tega ali onega. Pri uvodni fazi gre najprej za to, da ugotovimo, kaj sploh obstaja, in s tem damo možnost podjetjem, da uporabijo tiste proizvajalce, ki so predregistrirali snovi, ko prejmejo dobave teh snovi. Kot predvideva uredba, se bo sistem razvijal postopoma, v času tega procesa pa se bo verjetno podaljšal seznam nevarnih snovi.

Seveda se zastavlja tudi vprašanje, na kakšne probleme bo naletela industrija ob nadaljnji uporabi uredbe REACH. To bomo zelo natančno preučili na podlagi analize prejetih predregistracij. Vendar pa zaenkrat še ne moremo reči, kaj natančno pomeni to zelo veliko število. Zato potrebujemo nekaj več časa, in predlagam, da se vrnem v Parlament ali na odbor, da vas obvestim o rezultatih analize in predstavim podrobno poročilo o naslednjih korakih.

Predsednica. – Razprava je zaključena.

22. Položaj žensk na Balkanu (kratka predstavitev)

Predsednica. – Naslednja točka je kratka predstavitev poročila (A6-0435/2008) gospe Gurmai v imenu Odbora za pravice žensk in politiko enakih možnosti o položaju žensk na Balkanu (2008/2119(INI)).

Zita Gurmai, poročevalka. – (HU) Gospod komisar, gospe in gospodje, hvala ker ste ostali in poslušate ob tej pozni uri. Zelo sem vesela, da vam danes lahko predstavim ta predlog. Vesela sem, ker kaže, da Evropski parlament meni, da je spremljanje in izboljšanje položaja žensk na Balkanu pomembno. Prepričana sem, da je to naš skupen interes in odgovornost, ker se Evropska unija ne more zapreti.

Vsi vemo, da so države v tej regiji nedolgo tega preživele velike travme. Zelo si prizadevajo reševati svoje probleme, in zato jih je treba občudovati. Vendar po mojem mnenju ne upoštevajo zelo pomembnega vira, in sicer žensk.

Res je, da so ženske še posebej trpele v času vojn, vendar moramo vedeti, da niso le žrtve, ampak igrajo konstruktivno, aktivno in nepogrešljivo vlogo pri demokratični stabilizaciji in obnovi.

Nikoli nisem bila naklonjena izjemam za ženske, si pa drznem reči, da bi morale imeti enake možnosti kot moški. Nič več in nič manj. V tem primeru ni nič drugače. Ženske lahko izpolnijo omenjeno vlogo samo v primeru, da za to dobijo priložnost.

In kakšna je ta priložnost? Ker ženske predstavljajo polovico prebivalstva, morajo v enakem razmerju sodelovati pri sprejemanju odločitev. Vem, da po mnenju mnogih ljudi kvota ni prava rešitev, vendar moram žal reči, da učinkovitejše administrativne rešitve še nismo našli.

Ekonomska emancipacija žensk je ena prvih nalog. Delovne ženske so produktivnejše članice družbe in so manj podrejene. In če delajo, ne moremo dovoliti, da bi bile izključene z vodilnih položajev v gospodarstvu. Hkrati pa je treba ženskam, ki trdo delajo, dati priložnost, da usklajujejo svoje delovno življenje z družinskimi obveznostmi.

Da bi se to zgodilo, bi moral odnos družbe do žensk postati bolj pozitiven, negativne stereotipe pa bi morali opustiti. Tukaj ključno vlogo igrata izobrazba in mediji. Ta seznam je dolg, vendar pa bom, glede na pozno uro, poudarila le dva zelo pomembna vidika.

Prvič, nikoli ne smemo pozabiti, da je v tej regiji več različnih držav, ki jih ne moremo enačiti in obravnavati na enak način. Vsaka država je zelo prizadevna na vseh področjih in s tem izboljšuje tudi položaj žensk. Seveda so v tem boju nekatere države bolj napredovale kot druge. To sem poskušala predstaviti v tabeli, ki je priložena poročilu.

Drugič, pri doseganju ciljev je za te države možnost vstopa v Evropsko unijo pomembna motivacija. Za njih in za nas je tudi v tem oziru pomembno, da izkoristimo to obdobje.

Moj namen je bil s tem poročilom pokazati, da so na pravi poti, pohvaliti njihova prizadevanja in jim zaželeli veliko poguma za prihodnost.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila za izjemno pomoč, ki so mi jo pri tej nalogi nudili Rudolfs Verdins in Elvy Svennerstål iz sekretariata Odbora za pravice žensk in politiko enakih možnosti, Effy Tsonos in Majella McCone iz sekretariata Skupine socialdemokratov v Evropskem parlamentu, moji kolegi poslanci, poročevalci v senci Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Doris Pack, Edit Bauer, Livia Járóka, Filiz Hyusmenova, Emine

Bozkurt, Anni Podimata, Marusja Ljubčeva in številni drugi. Še posebej se zahvaljujem sekretariatu Skupine Evropske ljudske stranke (Krščanski demokrati) in Evropskim demokratom, Skupini Zelenih/Evropske svobodne zveze in seveda liberalcem za njihovo neumorno delo in stalno pripravljenost na kompromise. Nenazadnje pa bi se rada zahvalila tudi svojim bližnjim kolegom.

Zelo sem ponosna, da predlog, ki ga danes tukaj predstavljam, odraža številne kompromise, zaradi česar je sporočilo Evropskega parlamenta jasno, nedvoumno in močno. Upam, da bo iz branja med vrsticami jasno, da je bil moj cilj dati poročilu pozitiven, spodbuden ton. Hvala za pozornost. Posebej sem vesela, ker je tukaj z nami komisar Verheugen, ki je bil komisar za širitev, ko smo mi vstopili v EU.

Günter Verheugen, *podpredsednik Komisije*. – (DE) Gospa predsednica, gospe in gospodje, gospa Gurmai, bil sem odgovoren za širitev, ampak to je bilo pred štirimi leti. Kljub temu mi je še ostalo nekaj znanja iz tistega časa. Zelo sem vesel, da lahko nocoj z vami spregovorim o tej temi. Vedno me je posebej zanimala in še danes je tako.

Vaše poročilo se ujema z ugotovitvami Komisije: tukaj ni razlike v stališčih. Zagotovo je pravilno, da imamo vprašanje pravic žensk in enakosti moških in žensk za nepogrešljivo komponento političnih meril, ki so ključen predpogoj za začetek in konec pristopnih pogajanj.

Iz lastne izkušnje lahko rečem – in to potrjuje Olli Rehn, ki danes opravlja to delo – da pogajanja o širitvi, v resnici celoten proces širitve, že samo upanje, da bo mogoče prišlo do pristopnih pogajanj, vodijo do velikega izboljšanja socialnega položaja prikrajšanih skupin. Vlade in parlamenti v teh državah vedo, kaj Evropa pričakuje od njih. Po mojem mnenju ni močnejšega katalizatorja za hitre družbene spremembe v državah kandidatkah ali v potencialnih državah kandidatkah kot pričakovanje, da bodo lahko postale članice Evropske unije in tako dosegle določene standarde, ki jih mi v Evropi imamo.

Poročila, ki ste jih pripravili, vaša analiza in naša analiza opisujejo res zaskrbljujoč problem. Ženske iz držav, o katerih danes razpravljamo, so na splošno slabo zastopane, tako na trgu delovne sile kot v političnem življenju. Nasilje v družini je zelo razširjeno. Izjemno zaskrbljujoč je položaj žensk na podeželju. Deklice in ženske iz nacionalnih etničnih manjšin – zlasti Romke – trpijo, prav tako invalidke, zaradi posebne diskriminacije, veliko prepogosto pa so ženske in deklice žal žrtve trgovine z ljudmi.

Zato je za Komisijo popolnoma jasno, da je treba v njenem sodelovanju z državami kandidatkami in potencialnimi državami kandidatkami razviti programe za izboljšanje teh pogojev. Tega mi tukaj ni treba podrobno opisovati. Obstaja veliko število programov, ki bi morali omogočiti vladam in organom držav kandidatk, da se pravilno lotijo problema. So pa tudi projekti in programi, ki temeljijo na načelu samopomoči, in podpirajo nevladne organizacije in druge družbene skupine.

Zagotovim vam lahko, gospa Gurmai, da bo Komisija v prihodnje še naprej po svojih najboljših močeh prispevala h krepitvi pravic žensk v državah na Balkanu. To seveda vključuje – kot sem že rekel – podporo ženskim organizacijam in nevladnim organizacijam. Mislim, da je verodostojen in resen obet pristopa za te države največja možna spodbuda za to, da naredijo, kar je res treba.

Vendar ne smemo živeti v iluzijah. Vsi tukaj v dvorani vemo, da taki družbeni procesi zahtevajo svoj čas. Če se lahko vrnem na svojo izkušnjo, ne smemo se zadovoljiti z dejstvom, da je to ali ono zapisano v zakonu. Ne moremo se zadovoljiti z dejstvom, da se pripravljajo čudoviti akcijski načrti, ki na papirju videti odlično. Videl sem jih na ducate, in na noben način ne pomenijo, da se bo res kaj zgodilo. Pravo delo se torej šele komaj začne. Zelo sem hvaležen, da Evropski parlament kaže tako veliko zanimanje za to delo.

Predsednica. – S tem se ta točka zaključuje.

Glasovanje bo potekalo jutri, v četrtek, 4. decembra 2008, ob 12.00.

Pisne izjave (člen 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), *v pisni obliki*. – Splošno znano je, da družbeni razvoj na Balkanu glede enakosti spolov žal ni prinesel napredka. Čeprav imajo nekatere balkanske države status kandidatk za članstvo v EU, postaja položaj žensk vse bolj zaskrbljujoč in se skoraj ne izboljšuje.

Če želimo ohraniti relativen položaj žensk v balkanskih družbah, se mora EU bolj vključevati v počasne demokratične procese, ki so značilni za večino držav v regiji, in spodbujati uporabo pravno zavezujočih instrumentov na področju ženskih pravic in svoboščin. Poleg tega bi morale vlade v regiji uporabljati koncept pozitivne diskriminacije, kot se uporablja v državah članicah EU.

Da bi spet ustvarili stabilno okolje v obdobju po konfliktih, je nujno spodbujati razvoj družbe enakosti, ki varuje položaj žensk in hkrati ponovno ne vzpostavlja „patriarhalnih“ institucij, ki so bile značilne za preteklost. Sodelovanje žensk v procesu odločanja je ključnega pomena za doseganje korenite spremembe njihovega položaja v družbi, imelo pa bo konkreten pomen za prihodnji napredek.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), v pisni obliki. – Enake možnosti za ženske in moške so pomemben del kopenhagenskih meril. Na tem področju morajo države na Balkanu še veliko storiti. Države kandidatke bi si morale prizadevati, da bi bili njihovi zakoni na področju protidiskriminacije in enakosti spolov enaki pravnemu redu Skupnosti.

Teme, ki jim je na Balkanu treba posvetiti posebno pozornost, so: izboljšanje zdravstvenega varstva, večja zastopanost žensk v vladi, varstvo žensk pred nasiljem v družini, preprečevanje kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost, in izvajanje strožjih protidiskriminacijskih strategij.

Ti problemi zagotovo obstajajo tudi znotraj držav članic EU. Stalno si moramo prizadevati za več enakosti med ženskami in moškimi.

Države kandidatke pa morajo posvečati posebno pozornost odpravljanju teh problemov, preden lahko vstopijo v Evropsko unijo.

Livia Járóka (PPE-DE), v pisni obliki. – Problem diskriminacije, s katerim se soočajo romske skupnosti, ostaja nerešen po celi Evropi. V starih in novih državah članicah, pa tudi v državah kandidatkah, so integracijske politike običajno šibke, občasne in se izvajajo od primera do primera. Romke se po celem Balkanu soočajo z diskriminacijo, ne le zaradi svojega spola, ampak tudi zaradi etnične skupine, ki ji pripadajo. Zaradi njihove marginalizacije v družbi se Romke soočajo z diskriminacijo, ki vpliva na njihov dostop do zdravstvenega varstva, dobre izobrazbe, stanovanj in zaposlitev.

Zelo pomembno je, da države kandidatke in potencialne kandidatke na Balkanu jamčijo odpravo vseh oblik diskriminacije in predsodkov proti Romkam in uvedejo učinkovito in praktično protidiskriminacijsko strategijo, ki naj se izvaja na vseh ravneh (nacionalni in lokalni).

Očitno je, da proces širitve Evropske unije lahko z uporabo kopenhagenskih meril pomembno spremeni položaj Romov na Balkanu. Zato je ključnega pomena, da Evropska komisija sprejme učinkovit sistem spremljanja, namenjenega merjenju resničnih prizadevanj glede pravic manjšin in žensk na Balkanu, kar bo pokazalo popolno skladnost z političnimi merili za pristop.

Dumitru Oprea (PPE-DE), v pisni obliki. – (RO) Poročilo o položaju žensk na Balkanu obravnava eno od trenutno najbolj aktualnih tem: položaj žensk v sodobni družbi. Veliko zvoncev bije v zvezi s položajem žensk na Balkanu v času, ko poteka proces vzpostavljanja stabilne demokracije. To poročilo ni le izčrpno, ampak se ukvarja tudi s ključnimi temami splošnega pomena, kot so: ženske na trgu delovne sile, boj proti stereotipom, zdravje žensk, vključitev žensk v odločanje, nasilje nad ženskami in trgovina z ljudmi. Pomembnost teh tem je še toliko bolj očitna v nekaterih državah, kjer je zadnjih 20 letih prišlo do velikih sprememb.

Zaskrbljujoče je, kako težko je v teh državah oceniti dejanske razmere. Ženske so namerno ali nenamerno diskriminirane. En primer je „neformalni“ trg delovne sile za ženske. V nekaterih državah so take razmere norma. Še večji problem pa imajo ženske, ki so usmerjene ali jih „nese“ proti dejavnostim, nevrednim človeškega dostojanstva, kot je prostitucija, ali ki postanejo žrtve trgovine z ljudmi. Zaskrbljujoče je tudi, da so mnoge ženske žrtve nasilja v družini.

Po drugi strani pa se morajo ženske bolj vključevati v spreminjanje odnosov, tako da bodo lahko v družbi zasedle položaj, ki si ga zaslužijo.

Rovana Plumb (PSE), v pisni obliki. – (RO) Kot poslanka Evropskega parlamenta iz države v neposredni bližini zahodnega Balkana pozdravljam napredek, ki so ga dosegle države kandidatke ali potencialne kandidatke, omenjene v poročilu. Vendar pa potrebujemo posebne politične ukrepe za odpravo družbene in gospodarske diskriminacije in negotovosti, ki obstajajo v regiji.

Konflikti v regiji so spodkopali podobo žensk v kolektivnem spominu. Povzročili so tudi, da so se pojavili in okrepili stereotipi, v skladu s katerimi je vloga žensk v družbi majhna in v senci močnih moških.

Izhodišče za odpravo teh stereotipov je na osnovni stopnji izobraževanja. Izobraževalno gradivo v šolah bi moralo spodbujati pozitivno podobo žensk, ki uživajo enake pravice kot moški.

Naša dolžnost je politična in finančna podpora teh programov. To pomeni, da bi v procesu pogajanj morali skrbno spremljati dosežene rezultate.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), v pisni obliki. – (RO) EU mora skrbneje spremljati položaj žensk na Balkanu, zlasti v državah kandidatkah za članstvo v EU.

Hkrati pa bi morali spodbujati zagotavljanje predpristopnih sredstev v pomoč državam na Balkanu v boju proti trgovini z ljudmi in prostituciji, zlasti ko so vpleteni otroci, pa tudi zagotavljanje ustreznih zdravstvenih storitev, do katerih bi imela dostop vsaka ženska ne glede na raso, vero ali družbeni status. Nenazadnje pa bi s temi sredstvi lahko odprli tudi zavetišča in svetovalne centre za ženske, ki so žrtve nasilja v družini.

Poudarila bi rada, da je zelo pomembno zagotoviti podporo nevladnim organizacijam, ki se borijo za pravice žensk na Balkanu, kar bi morale storiti tako vlade v balkanski regiji kot nevladne organizacije v državah članicah EU.

Pozivam k pritisku na vlade držav na Balkanu, da naj nujno sprejmejo ukrepe za preprečevanje in boj proti trgovini z ljudmi, prostituciji mladoletnikov in otroški pornografiji, kajti zavedati se je treba, da je Balkan tranzitno področje in kraj, od koder izvira trgovina z ljudmi.

Ne smemo spregledati tudi nujnosti za usposobljene institucije na Balkanu, ki bi morale sprejeti ukrepe za zagotavljanje enakega plačila žensk in moških in izobraževanje ljudi proti stereotipom.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), v pisni obliki. – (BG) Prejšnji teden je bil mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami. Evropska komisija je poudarila pomembnost neizprosne bitke s tem hudim problemom. Evropski parlament mora pozvati države kandidatke, naj sprejmejo aktivne ukrepe za pravilno izvajanje in skladnost z obstoječim zakonodajnim okvirom. Kajti zakoni ne smejo biti le na papirju, izvajati jih je treba v realnem svetu, da bi se izboljšal položaj žensk, ki so vsak dan v stiski in se niti ne zavedajo, da to ni sprejemljivo. Zato se strinjam z raziskovalko, da je treba nekaj storiti in spremeniti stereotipne načine razmišljanja v teh državah.

Opozorila bi vas rada še na eno temeljno točko iz poročila. Glede na posebnosti regije in zlasti na vojaške konflikte, ki jim je bila v zadnjem desetletju priča celotna Evropa, bi rada poudarila dejstvo, da na konfliktnih področjih moški in ženske, deklice in dečki vojno doživljajo različno. Res je, da so ženske in otroci najpogostejše žrtve teh konfliktov, vendar je ženskam treba nuditi enake možnosti in priložnosti, da bi se lahko borile in aktivno sodelovale v družbenem in političnem življenju, da bi upravljale in stabilizirale družbo.

23. Dnevni red naslednje seje: gl. zapisnik

24. Zaključek seje

(Seja se je zaključila ob 23.55)